

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แท่น แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมย์ไธสง)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำเนียร พลหาญ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณก ดวงชาทม)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อุรสา พรหมทา)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวารี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน...-1...พ.ย. 2564

ชื่อเรื่อง	: แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม
ผู้วิจัย	: นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน
ปริญญา	: ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารจัดการการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อาจารย์ที่ปรึกษา	: รองศาสตราจารย์ ดร.อุรสา พรหมทา
ปีการศึกษา	: 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู จำนวน 179 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ท มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.26-0.67 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์และแบบประเมินแนวทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ วิเคราะห์เนื้อหา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า PNI (Modified Priority Needs Index)

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์และแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม พบว่า 1.1) สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยรวมพบว่ามีสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.67$) 1.2) สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยรวมพบว่ามีสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุดมาก ($\mu = 4.54$, $\sigma = 0.63$) 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมือง

มหาสารคาม ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ และแนวทางการพัฒนา โดยแนวทางการพัฒนา
 สรุปลักษณะสำคัญของแนวทางการพัฒนา ดังนี้ 2.1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา คือ ควรกำหนด
 นโยบาย โครงการกิจกรรมนำสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนเน้นความร่วมมือและเครือข่ายการพัฒนา
 ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา 2.2) ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ
 ควรบูรณาการการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับหลักสูตรการศึกษา
 พื้นฐานและหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับมาตรฐาน และตัวชี้วัดการเรียนรู้ให้เป็นเรื่องเดียวกัน
 2.3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง
 ให้เกิดทักษะการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และสังคม
 ปัจจุบัน 2.4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา คือ ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความรู้
 ความเข้าใจในการบูรณาการการพัฒนาการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริม
 การพัฒนาตนเอง การศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และส่งเสริมให้ครูเป็นแบบอย่างที่ดี 2.5) ด้านผลลัพธ์
 และภาพความสำเร็จ คือ ควรติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานและตัวชี้วัด จัดนิทรรศการ
 หรือเผยแพร่ผลการปฏิบัติงาน ยกย่อง เชิดชูเกียรติบุคคลตัวอย่างปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
 และยั่งยืน ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
 พอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยรวมพบว่า
 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56, \sigma = 0.59$) และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก
 ที่สุด ($\mu = 4.53, \sigma = 0.57$)

คำสำคัญ: หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง; แนวทางการพัฒนา

Title : Guidelines for Educational Administration According to The Philosophy of Sufficiency Economy Muang Maha Sara kham Municipality School of Mathayomsuksa Three Student on Trigonometric Ratio

Author : Miss Thidaratt Mattan

Degree : Master of Education (Educational Administration)
Rajabhat Maha Sarakham University

Advisors : Associate Professor Dr.U-rasa Promta

Year : 2021

ABSTRACT

This research was rationale for the study of all levels of conditions and desirable conditions of the educational administration according to the principles of sufficiency economy and the study of educational administration according to the principles of Sufficiency Education. The research was divided into 2 phases as follows Phase 1 Current and desirable conditions and guidelines for the development of educational administration. The population is school administrators, teachers of 179 people . The research instruments were Opinion questionnaire, was a 5-level valuation scale based on the Li Curt method, discrimination between 0.26-0.67 and reliability at 0.92, phase 2 Guidelines for the development of educational administration according to the principle of sufficiency. experts of 9 people. The statistics interview questionnaire for data analysis, namely content analysis, percentage, mean, and standard deviation, and Modified Priority Needs Index.

The research results were found that; 1) Current and desirable conditions and guidelines for the development of educational administration. According to the philosophy of sufficiency economy The schools under Muang Maha Sara kham Municipality found that; 1.1) Current level of educational administration according to the philosophy

of sufficiency economy Overall, the school under Muang Maha Sara kham Municipality found that the present condition of the educational administration according to the philosophy of sufficiency economy was at a high level ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.67$)

1.2) Desirable level of educational administration according to economic philosophy Sufficiency of schools under Muang Maha Sara kham Municipality in general found that the desirable condition of the administration. Provide education according to the philosophy of sufficiency economy at the highest level ($\mu = 4.54$, $\sigma = 0.63$)

2) Guidelines for the development of educational administration according to the principle of sufficiency of schools under the Maha Sara kham Municipality. It consists of principles, objectives and development guidelines. Development Guidelines: Summarize the essence of the development approach as follows. 2.1) School managements to set a policy Project lead activities Clear practices emphasize cooperation and network development in both educational and non-educational institutions. 2.2) Curriculum and learning activities should integrate the learning management according to The philosophy of sufficiency economy is aligned with the basic education curriculum and the local curriculum. With standards and learning metrics to be the same. 2.3) Learner development activities should be organized learning activities that focus on students to practice. Practical learning skills based on aptitudes and interests. Keep up with current economic and social changes. 2.4) Personnel development of educational institutions is to encourage teachers and personnel to conduct research in The class was used to integrate educational development according to the philosophy of sufficiency economy. Organize a forum to exchange knowledge and teachers to be a good role model for development. 2.5) The outcome and the picture of success should be monitored and evaluated in accordance with Standards and indicators, organize exhibitions or disseminate performance, honor exemplary people Continuous improvement and sustainable Development. The results of the evaluation of the educational management development approach according to the philosophy of sufficiency

economy School under Muang MahaSarakham Municipality According to experts' opinions, It was found that the consistency was most appropriate ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.59$) and possible values. ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.57$)

Keywords: Sufficiency Economy Philosophy, Development Guidelines

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจากที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.อรุสา พรหมทา ที่ให้ข้อเสนอแนะ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง พร้อมทั้งส่งเสริม ช่วยเหลือตลอดระยะเวลาดำเนินการศึกษา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงและขอขอบพระคุณคณาจารย์ประจำสาขา การบริหารจัดการการศึกษาที่ให้ความรู้อันมีคุณค่า

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยและประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยความเมตตา ขอขอบคุณ คณะผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองบ้านไผ่ โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม โรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร โรงเรียนวัดเวฬุวัน เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด และโรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีทธิ เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือเก็บข้อมูลการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ

ขอขอบคุณบิดา มารดา ผู้สร้างชีวิต จิตใจและวิญญาณ ครู อาจารย์ผู้ให้ความรู้ สติปัญญา ครอบครัวและญาติมิตรเพื่อนฝูงที่ช่วยเหลือเป็นกำลังใจที่ดีสำหรับวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างสูง

นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ค
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามการวิจัย	5
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย	6
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	6
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	8
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	10
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)	10
2.2 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545	15
2.3 การบริหารจัดการศึกษา	17
2.4 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	24
2.5 แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	35
2.6 บริบทโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม	57

หัวเรื่อง	หน้า
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	61
2.8 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	69
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	71
ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม	71
ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาล เมืองมหาสารคาม	77
บทที่ 4 ผลการวิจัย	84
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	84
4.2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม	84
4.3 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม	138
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	156
5.1 สรุป.....	156
5.2 อภิปรายผล	159
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	165
บรรณานุกรม	166
ภาคผนวก	173
ภาคผนวก ก คุณภาพเครื่องมือการวิจัยและเครื่องมือการวิจัย.....	174
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์การวิจัย	207

หัวเรื่อง	หน้า
ภาคผนวก ค แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญา	
ของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม.....	234
การเผยแพร่ผลงานวิจัย	336
ประวัติผู้วิจัย	337

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เน้นระดับครอบครัวและตนเอง 31
2.2	มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เน้นระดับโรงเรียนและชุมชนใกล้เคียง..... 32
2.3	มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เน้นระดับโรงเรียนและชุมชนใกล้เคียง..... 33
2.4	มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เน้นระดับประเทศ..... 33
2.5	กลยุทธ์และตัวชี้วัด..... 61
3.1	ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 7 โรงเรียน 73
3.2	จำนวนประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์..... 79
3.3	ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 81
4.1	ระดับสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคามตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยรวมรายด้านและรายข้อ จำแนกค่าเฉลี่ยประชากร (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประชากร (σ)..... 87
4.2	ระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยรวมรายด้านและรายข้อ จำแนกค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)..... 106

ตารางที่	หน้า
4.3 ค่าดัชนี PNI _{Modified} ของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของการบริหาร จัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาล เมืองมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยรวม รายด้านและรายข้อ จำแนกค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)	125
4.4 สรุปแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม.....	147
4.5 ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาล เมืองมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ.....	151
ก. 1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนา การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม.....	177
ก. 2 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนา การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม.....	181
ก. 3 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ.....	188
ค. 1 สรุปแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม	244

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1	กรอบแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 28
2.2	โครงสร้างการบริหารสถานศึกษา 38
2.3	ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 48
2.4	การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 55
2.5	กรอบแนวคิดของการวิจัย 72
ค. 1	กรอบแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 240
ค. 2	กรอบแนวคิดการวิจัย..... 243
ค. 3	สัมภาษณ์ผู้บริหารและครู โรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร และโรงเรียนเทศบาลวัดเวฬุวัน เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด วันที่ 4 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2563 เวลา 09.00 น.-16.30 น..... 249
ค. 4	สัมภาษณ์ผู้บริหารและครูโรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีทธิ เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ วันที่ 6 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2563 เวลา 09.00 น.-16.30 น..... 249
ค. 5	ตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางการพัฒนา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 250

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ประเทศไทยต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงจากภายในภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศหลากหลายรูปแบบ เช่น ความขัดแย้งทางการเมือง เศรษฐกิจขาดเสถียรภาพ สถิติอาชญากรรมที่เพิ่มขึ้น อันเป็นผลเกี่ยวเนื่องมาจากปัญหาพฤติกรรมของเยาวชน ปัญหาแรงงานนอกระบบและการค้ามนุษย์ ภัยพิบัติทางธรรมชาติที่ทวีความรุนแรงอย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ได้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาคนไทย และสังคมไทยในหลายประการ สังคมไทยก้าวสู่วัฒนธรรมทางการเมืองที่ประชาชนต้องการมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายของภาครัฐมากขึ้น มีมุมมองและโลกทัศน์ที่แตกต่างกันของกลุ่มคนในสังคมในเรื่องการแสดงสิทธิ และการเข้าถึงสิทธิ ส่งผลผลักดันให้เกิดการแตกแยกทางความคิดระหว่างคนกลุ่มต่าง ๆ นำไปสู่สภาวะความขัดแย้งที่มีความรุนแรง และทวีความซับซ้อน กลายเป็นจุดเปราะบางในการรักษาเอกภาพของประเทศ และการสร้างภูมิคุ้มกันของสังคมไทย หากยังไม่สามารถสร้างความสมานฉันท์ สามัคคีปรองดองให้เกิดขึ้นในจิตสำนึกของคนในประเทศได้ ด้านคุณภาพแรงงานมีปัญหาสะสมต่อเนื่องมานาน ซึ่งสะท้อนสภาพปัญหาจากประชากรวัยแรงงานช่วงอายุ 15-60 ปี ของประเทศซึ่งมีจำนวนกว่าร้อยละ 79 มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายและลูกจ้างขาดทักษะที่จำเป็นเกือบทุกด้าน ในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการโดยเฉพาะทักษะภาษาอังกฤษ ทักษะการคิดคำนวณ ทักษะการบริหารจัดการเวลาและทักษะการสื่อสาร และการแก้ไขปัญหา สัดส่วนการจ้างงานส่วนใหญ่ที่อยู่ในชุมชนและท้องถิ่น ตลาดแรงงานมีสัดส่วนการจ้างงานนอกระบบถึงกว่าร้อยละ 57 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559, น. 1-3)

ดังนั้นการพัฒนาการศึกษาของแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) จึงเป็นการพัฒนาเพื่อให้คนไทยทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้ความสามารถสามารถพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต ระบบเศรษฐกิจ มีโครงสร้างที่เข้มแข็ง มีเสถียรภาพ แข่งขันได้ยั่งยืนรักษาทุนธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมสู่ความสมดุลของระบบนิเวศน์สร้างความมั่นคงภายในประเทศ ป้องกันและลดผลกระทบจากภัยคุกคามข้ามชาติ และการทำงานเชิงบูรณาการในลักษณะเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานที่ยึดหน้าที่และพื้นที่ทำให้ภาครัฐมีประสิทธิภาพ และปราศจากคอร์รัปชัน

โดยน้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกมิติการพัฒนาอย่างบูรณาการบนทางสายกลาง คำนึงถึงการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาเพื่อสร้างความมั่นคงของชาติ และเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาเศรษฐกิจสังคม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการ และมุ่งเสริมสร้างกลไกการพัฒนาประเทศ ทั้งกลไกที่เป็นกฎหมายและกฎ ระเบียบต่าง ๆ เพื่อให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกระดับควบคู่กับการพัฒนากรอบในรูปแบบของคณะกรรมการในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ระดับประเทศและระดับพื้นที่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559, น. 13-14) สอดคล้องกับหลักการพัฒนาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืน และคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาที่เตรียมการเตรียมพร้อมด้านกำลังคน และการเสริมสร้างศักยภาพของประชากรในทุกช่วงวัย มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศ โดยพัฒนาคนให้เหมาะสมตามช่วงวัย เพื่อให้เติบโตอย่าง มีคุณภาพการหล่อหลอมให้คนไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของคนในแต่ละช่วงวัยตามความเหมาะสม การเตรียมความพร้อมของกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่จะเปลี่ยนแปลงโลกในอนาคตตลอดจนการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาพดีที่เน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางสุขภาพ และการลดปัจจัยเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559, น. 2-4)

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนเองของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน ระดับประเทศทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผลรวมถึงการมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน (คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง, 2550, น. 3-5) สอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มุ่งเน้นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ท้องถิ่นและสถานศึกษา มีบทบาทสำคัญ มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของท้องถิ่นมุ่งพัฒนาผู้เรียนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่สมดุลทั้งทางร่างกายความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นไทย และความเป็นพลโลก ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กำหนดนโยบายให้สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นฐาน การพัฒนาให้ตระหนักถึงการนำ

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ ตามสภาพท้องถิ่น วางรากฐานให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริง สามารถพึ่งตนเองได้ เป็นวิถีชีวิตที่มีความยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546, น. 5-17) การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาตามขอบข่ายการบริหารงานตามภารกิจของสถานศึกษา ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนอย่างยั่งยืน เนื่องจากการเรียนการสอนเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนและพัฒนาประเทศไทย ให้ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ และสร้างจิตสำนึกที่มั่นคงเข้มแข็ง ในหลักการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง อันประกอบด้วยหลักความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง โดยใช้คุณธรรมนำความรู้เพื่อนำไปสู่การมีชีวิตและสังคมในทุกระดับที่สมดุลพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอก ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาและประเมินสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งแยกออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) ด้านการพัฒนาบุคลากร และ 5) ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555, น. 2-9)

สำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม (2561, น. 57) ได้กำหนดนโยบายด้านการส่งเสริมการศึกษาศาสนาวัฒนธรรม และนันทนาการ เพื่อให้ประชาชนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มาตรฐานทั่วถึง สร้างโอกาสการเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกัน มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตรวมทั้งอนุรักษ์ สืบสานประเพณี ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น พัฒนาอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ พัฒนาคุณภาพการศึกษา ทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ และปฏิบัติตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บรรลุตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561-2565) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 การจัดการศึกษามุ่งเน้นให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สติปัญญาที่สมดุลเหมาะสมกับวัย และเรียนรู้ด้วยความสุข นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีทักษะการแก้ปัญหา และอยู่อย่างพอเพียงมุ่งมั่นในการศึกษาการทำงานสามารถปรับตัวเข้ากับ พหุวัฒนธรรมบนพื้นฐานวัฒนธรรมที่ดีงามของไทย สอดคล้องกับจุดเน้นในการดำเนินการพัฒนาของสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งส่งเสริมการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ ให้เกิดประสิทธิภาพให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน สังคมท้องถิ่นและผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน สนับสนุนให้มีการแนะแนวผู้เรียนเพื่อจูงใจให้มีการเรียนต่อ

และการประกอบอาชีพสุจริตเพื่อความมั่นคงชีวิต เพื่อคุณภาพในภาพรวมของนักเรียนทุกคน และยึดเป็นเป้าหมายคุณภาพที่ทุกคนนำไปใช้พัฒนาได้จริง

กองการศึกษาเทศบาลเมืองมหาสารคาม (2562, น. 101-102) ได้รายงานการศึกษาโรงเรียนสังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองมหาสารคาม ปีการศึกษา 2561 พบว่า โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคามได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยกำหนดเป็นวิสัยทัศน์การพัฒนาแต่ปัญหาที่พบ คือ การนำสู่การปฏิบัติขาดการบูรณาการหลักสูตรสถานศึกษากับหน่วยการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรที่ชัดเจน ส่วนการดำเนินงานเป็นโครงการหรือกิจกรรมเต็ม ๆ ที่ปฏิบัติสืบต่อมา ซึ่งไม่ได้ปรับปรุงประสิทธิภาพการพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาหรือความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และบริบทของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน ผลลัพธ์ที่เกิดกับนักเรียน สถานศึกษา และชุมชน ควรได้รับการส่งเสริม พัฒนาให้บังเกิดผลต่อผู้เรียนอย่างชัดเจนต่อเนื่องและยั่งยืน ควรมีการนิเทศติดตามผลให้ตรงตามตัวชี้วัดการประเมินสถานศึกษาพอเพียงสอดคล้องกับ และโรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร (2560, น. 2) ได้กล่าวถึง วิฤติการณ์เศรษฐกิจของประเทศไทยจากอดีตถึงปัจจุบันสภาวะทางเศรษฐกิจยังต้องเร่งการพัฒนาให้เท่าเทียมกับนานาประเทศทำให้พฤติกรรมนักเรียนมีค่านิยมการดำเนินชีวิตที่ไม่เหมาะสมสวนกระแสความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และสารสนเทศปัจจุบัน เช่น การใช้จ่ายฟุ่มเฟือย วัตถุนิยม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในทางผิด ๆ ขาดความรับผิดชอบไม่สามารถพึ่งพาช่วยเหลือตนเองได้เป็นภาระผู้ปกครอง การสร้างความตระหนักในค่านิยมที่ตึงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนจึงเป็นแนวคิดที่เหมาะสมในยุคปัจจุบัน สถานศึกษาจะต้องวางแผนการบริหารจัดการ การพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนนักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริงอย่างเข้มแข็ง และยั่งยืน สอดคล้องกับ รุ่งทิวา สันติผลธรรม (2552, น. 82) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาปัญหาที่พบ คือ ปัญหาด้านจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนโดยสอดแทรกเนื้อหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสอนให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ ปัญหาด้านการวางแผนงบประมาณและสวัสดิการ การดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงในแผนประจำปีของสถานศึกษา และปัญหาด้านการมีส่วนร่วมการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2552, น. 3) ที่สรุปไว้ว่า การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกคนคาดหวังจะเกิดขึ้นในสังคมไทยอยากเห็นเยาวชนไทยมีความรู้ ความสามารถในด้านการคิด ทักษะในการทำงาน มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมในการตัดสินใจ เพื่อสังคม และประเทศชาติ อยากเห็นเยาวชนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

เจริญงอกงามครบสมบูรณ์ ทุกด้านเติบโตเป็นคนดีคนเก่งของสังคมไทย แต่สังคมไทยในปัจจุบัน กลับ แสดงออกในทิศทางตรงกันข้าม คือ คนมักแสดงออกตามกระแสนิยม ความคิด ไม่เข้มแข็งพอ ส่งผลให้สภาพสังคมอยู่ในสภาวะแตกแยก ทักษะค่านิยมในการทำงานต่ำ จึงไม่มุ่งทำงานเพื่อให้เกิดคุณภาพของงาน และผลงานที่นำประโยชน์สู่สังคมโดยรวม ทำให้สังคมไทยเปลี่ยนไปจนสังคมกลายเป็นวัฒนธรรมแบบไม่เอื้ออาทรต่อกันละเลยกฎเกณฑ์ทางสังคม ทำลายสิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ ซึ่งสำคัญต่อการดำรงชีวิตของคนโดยรวม สอดคล้องกับ พิมพกา ธรรมสิทธิ์ (2552, น. 82-94) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สถานศึกษา ควรส่งเสริมการเรียนรู้ และปลูกฝังให้ผู้เรียน คือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐาน ในการดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ มีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต และการพัฒนาอาชีพ เช่น การเกษตร การผลิตและจำหน่ายสินค้า การดำเนินธุรกิจ การใช้จ่าย และการออมเป็นต้นการใช้และพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมให้ได้ประโยชน์สูงสุดและยั่งยืนสืบสาน พัฒนาศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นรักและภูมิใจในความเป็นไทย

จากนโยบายการพัฒนา และสภาพปัญหาดังกล่าวเพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาขับเคลื่อน การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีประสิทธิภาพเข้มแข็งต่อเนื่อง และยั่งยืน มีการปฏิบัติอย่างจริงจัง สอดคล้องกับมาตรฐานการประเมิน แยกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้จัดการเรียนการสอน และมีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาและนำแผนการพัฒนาสู่การปฏิบัติให้เป็นไป ตามนโยบายการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงดำเนินการวิจัย เรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อการพัฒนาต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคามมีสภาพเป็นอย่างไร

1.2.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม มีแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

1.3.2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยมีขอบเขตการวิจัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ แบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

1.4.1 ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ดังนี้

1.4.1.1 ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 7 โรงเรียน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 170 คน ดังนี้

1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 14 คน

2) ครู จำนวน 156 คน

1.4.1.2 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตามองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ

1.4.1.3 ระยะเวลาในการศึกษา

ระหว่างเดือนกรกฎาคม-กันยายน 2563

1.4.1.4 สถานที่

โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคามจำนวน 7 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย โรงเรียนเทศบาลสามัคคีวิทยาโรงเรียนเทศบาลโพธิ์ศรี โรงเรียนเทศบาลบ้านค้อและโรงเรียนเทศบาลบ้านแมด

1.4.2 ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ดังนี้

1.4.2.1 ประชากร

ตอนที่ 1 ประชากร เป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูจำนวน 9 คน เป็นโรงเรียนต้นแบบที่ผ่านการประเมินเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแล้ว ได้แก่ โรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร โรงเรียนเทศบาลวัดเวฬุวัน เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด โรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์ สิทธิเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

ตอนที่ 2 ประชากร เป็นผู้ทรงคุณวุฒิผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาและการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อทำการประเมิน ความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

1.4.2.2 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แยกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ

ตอนที่ 2 นำข้อมูลการสัมภาษณ์มาสรุปแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ทำการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4.2.3 ระยะเวลาในการศึกษา

ระหว่างเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน พ.ศ. 2563

1.4.2.4 สถานที่

สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร โรงเรียนเทศบาลวัดเวฬุวัน เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด โรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีทธิเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

1.5 นวัตกรรมเฉพาะ

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวทางการดำเนินชีวิตให้ดำรงอยู่และปฏิบัติตนของบุคคล โดยยึดทางสายกลางให้สามารถปรับตัวได้ในสถานการณ์ต่าง ๆ พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งทาง ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมบนพื้นฐานของความรู้ คู่คุณธรรมนำไปสู่การดำรงชีวิตที่เหมาะสมส่งผลให้เกิดความสงบสุขในสังคมและการพัฒนาที่เข้มแข็ง

การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง กระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบโดยความร่วมมือของผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรและองค์กรชุมชนเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาให้บรรลุตามภารกิจของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพตามองค์ประกอบแนวคิดการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แยกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการศึกษา หมายถึง การกำหนดนโยบายโดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนและบูรณาการในแผนงาน โครงการทั้งด้านวิชาการงบประมาณ ด้านบริหารทั่วไป ตลอดจนการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน และกำกับติดตามผลการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการจัดทำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำมาบูรณาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กำหนดสื่อ และแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนำมาปรับปรุงพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม

3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนกิจกรรมนักเรียนกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม หลักคำสอนทางศาสนา ในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการติดตามผล

4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดแผนงาน โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งการติดตามและขยายผลการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. ด้านผลลัพธ์และภาพแห่งความสำเร็จ หมายถึง การดำเนินการขับเคลื่อนแผนงาน โครงการ กิจกรรมพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจให้ครอบคลุมการพัฒนาทุกด้าน จนบังเกิดผลต่อสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาบุคลากร และนักเรียน

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคามและผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนที่เป็นต้นแบบ และผ่านการประเมินสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้พอเพียง

ครู หมายถึง ครูผู้สอนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม และครูผู้รับผิดชอบโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาต้นแบบ และผ่านการประเมินสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้พอเพียง

ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษา และการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อทำการประเมิน ความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ได้ข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

1.6.2 เป็นแนวทางการพัฒนาการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และสถานศึกษาอื่นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้มีประสิทธิภาพต่อการจัดการศึกษาต่อไป

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องครอบคลุมเนื้อหาสาระการวิจัย 7 ประเด็น ดังนี้

1. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)
2. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
3. การบริหารจัดการศึกษา
4. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
5. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
6. บริบทโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
8. กรอบแนวคิดของการวิจัย

2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559, น. 10-17) ได้สรุปวัตถุประสงค์ยุทธศาสตร์และแนวทางพัฒนาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560-2564) โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืน และคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา มีสาระสำคัญที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษา ดังนี้

2.1.1 วัตถุประสงค์

2.1.1.1 เพื่อวางรากฐานให้คนไทยเป็นคนที่สมบูรณ์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ค่านิยมที่ดี มีจิตสาธารณะ และมีความสุข โดยมีสุขภาวะและสุขภาพที่ดี ครอบครัวอบอุ่น ตลอดจน เป็นคนเก่งที่มีทักษะความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต

2.1.1.2 เพื่อให้คนไทยมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึงทรัพยากรและบริการทางสังคมที่มีคุณภาพ ผู้ด้อยโอกาสได้รับการพัฒนาศักยภาพ รวมทั้งชุมชนมีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้

2.1.1.3 เพื่อให้เศรษฐกิจเข้มแข็ง แข่งขันได้ มีเสถียรภาพและมีความยั่งยืนสร้างความเข้มแข็งของฐานการผลิตและบริการเดิมและขยายฐานใหม่โดยการใช้นวัตกรรมที่เข้มข้นมากขึ้นสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก และสร้างความมั่นคงทางพลังงาน อาหารและน้ำ

2.1.1.4 เพื่อรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้สามารถสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

2.1.1.5 เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ทันทสมัยและมีการทำงานเชิงบูรณาการของภาคีการพัฒนา

2.1.1.6 เพื่อให้มีการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคโดยการพัฒนาภาค และเมืองเพื่อรองรับการพัฒนายกระดับฐานการผลิตและบริการเดิมและขยายฐานการผลิตและบริการใหม่

2.1.1.7 เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยมีความเชื่อมโยงกับประเทศต่าง ๆ ทั้งในระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาค และนานาชาติได้อย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้ประเทศไทยมีบทบาทนำและสร้างสรรค์ในด้านการค้า การบริการ และการลงทุนภายใต้กรอบความร่วมมือต่าง ๆ ทั้งในระดับอนุภูมิภาคภูมิภาคและโลก

2.1.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนา

ข้อ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ทุนมนุษย์ของประเทศไทยยังมีปัญหาในด้านคุณภาพคนในแต่ละช่วงวัย โดยผลลัพธ์ทางการศึกษาของเด็กวัยเรียนค่อนข้างต่ำ การพัฒนาความรู้และทักษะของแรงงานไม่ตรงกับตลาดงาน ในขณะที่คนไทยจำนวนไม่น้อยยังไม่สามารถคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม ซึ่งส่งผลต่อวิกฤตค่านิยม ทัศนคติ และพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต การพัฒนาในระยะต่อไปจึงต้องให้ความสำคัญกับการวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ เพื่อให้คนไทยมีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากล และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องมีสุขภาวะที่ดีขึ้น คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้นรวมทั้งสถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ประกอบด้วย

1. ปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัยจิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ อาทิ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ความมีระเบียบวินัย และจิตสาธารณะ

2. พัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะ ความรู้ และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า อาทิ ส่งเสริมเด็กปฐมวัยให้มีการพัฒนาทักษะทางสมอง และทางสังคมที่เหมาะสม เด็กวัยเรียนและวัยรุ่นมีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ

3. ยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต อาทิ ปรับระบบบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กให้มีการจัดทรัพยากรร่วมกันให้มีขนาด และจำนวนที่เหมาะสม ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และมีชีวิต

4. ลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพและให้ทุกภาคส่วนคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพ อาทิ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมทางสุขภาพและโภชนาการที่เหมาะสมกับวัย ปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายและภาษีในการควบคุมผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลเสียต่อสุขภาพ

5. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบสุขภาพภาครัฐและปรับระบบการเงินการคลังด้านสุขภาพ ปรับระบบบริหารจัดการทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถานพยาบาลทุกสังกัดในเขตพื้นที่สุขภาพ

6. พัฒนาระบบการดูแลและสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับสังคมสูงวัย อาทิ ผลักดันให้มีกฎหมายการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว

7. ผลักดันให้สถาบันทางสังคมมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศอย่างเข้มแข็ง อาทิ กำหนดมาตรการดูแลครอบครัวที่เปราะบาง และส่งเสริมสถาบันการศึกษาให้เป็นแหล่งบริการความรู้ทางวิชาการที่ทุกคนเข้าถึงได้

ข้อ 2 ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมการพัฒนาในช่วงที่ผ่านมาทำให้สังคมไทยก้าวหน้าไปหลายด้าน แต่การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคมไทยมีความซับซ้อน ทั้งเรื่องความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มประชากร ความแตกต่างของคุณภาพการบริการภาครัฐ รวมทั้งข้อจำกัดในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมและเทคโนโลยีของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ดังนั้นการพัฒนาในระยะต่อไปจึงจำเป็นต้องมุ่งลดปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของกลุ่มคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมที่แตกต่างกัน แก้ไขปัญหาความยากจน เพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการพื้นฐานทางสังคมของภาครัฐ รวมทั้งเพิ่มศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเองและได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากขึ้น

แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย

1. การเพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มเปราะบางประชากรร้อยละ 10 ที่มีรายได้ต่ำสุดสามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของรัฐและมีอาชีพอาชีพอาชีพอาชีพขยายโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพให้แก่เด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยให้การดูแลนักเรียนที่ครอบคลุมตั้งแต่การสร้างรายได้ของครัวเรือน สนับสนุนค่าเดินทางไปยังสถานศึกษาให้ทุนการศึกษาต่อระดับสูง

2. การกระจายการให้บริการภาครัฐทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุขและสวัสดิการที่มีคุณภาพให้ครอบคลุมและทั่วถึง อาทิ บริหารจัดการการให้บริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ผ่านการพัฒนาระบบส่งต่อผู้ป่วยทั้งในระดับจังหวัด ภาค และระดับประเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. เสริมสร้างศักยภาพชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและการสร้างความเข้มแข็งการเงินฐานรากตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีสิทธิในการจัดการทุนที่ดินและทรัพยากรภายในชุมชน อาทิ สนับสนุนการให้ความรู้ในการบริหารจัดการทางการเงินแก่ชุมชนและครัวเรือน การรับรองโครงการการเงินของชุมชนให้ทำหน้าที่เป็นสถาบันการเงินในระดับหมู่บ้านตำบลที่ทำหน้าที่ทั้งการให้กู้ยืมและการออม และจัดตั้งโครงข่ายการเงินฐานรากโดยมีธนาคารออมสิน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์เป็นแม่ข่าย

ข้อ 3 ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืนเศรษฐกิจไทยขยายตัวต่ำกว่าศักยภาพอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาหลายปี ทั้งจากผลกระทบของเศรษฐกิจโลกซบเซา และข้อจำกัดภายในประเทศเองที่เป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มผลิตภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งฐานเศรษฐกิจภายในประเทศขยายตัวช้าการพัฒนา 5 ปีต่อจากนี้ไป จึงเน้นให้เศรษฐกิจเติบโตได้ตามศักยภาพและมีเสถียรภาพภาคส่งออกมีการพัฒนาจนสามารถขยายตัวและเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย ผลิตภาพการผลิตของประเทศเพิ่มขึ้น การลงทุนภาครัฐและเอกชนมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและมาจากความร่วมมือกันมากขึ้น ประชาชนและผู้ประกอบ การเข้าสู่ระบบภาษีมากขึ้น และประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจสูงขึ้น เน้นให้เศรษฐกิจรายสาขามีการเติบโตอย่างเข้มแข็ง ภาคการเกษตรเน้นเกษตรกรรมยั่งยืนและให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น มีการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมนิเวศ การท่องเที่ยวสามารถทำรายได้แข่งขันได้มากขึ้น วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจมากขึ้น ภาคการเงินมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ประกอบด้วย

1. การบริหารจัดการเศรษฐกิจส่วนรวม ทั้งในด้านการคลัง อาทิ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดแผนงานโครงการ การจัดสรรงบประมาณ การบริหารและการตรวจสอบกระบวนการงบประมาณ และด้านการเงิน อาทิ เพิ่มประสิทธิภาพของระบบการเงินและสถาบันการเงินทั้งในตลาดเงินและตลาดทุนให้สามารถสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

2. การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ มุ่งเน้นการสร้างเชื่อมโยงของห่วงโซ่มูลค่าระหว่างภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการและการค้า การลงทุน เพื่อยกระดับศักยภาพในการแข่งขันของประเทศโดยยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐานต่อยอดความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพปัจจุบัน เพื่อยกระดับไปสู่อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง วางอนาคตรากฐานการพัฒนาอุตสาหกรรม เสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันในเชิงธุรกิจของภาคบริการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบเพื่อส่งเสริมการค้าที่เป็นธรรมและอำนวยความสะดวกด้านการค้าการลงทุน

ข้อ 4 ยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ปัจจุบันสภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำลังเป็นจุดอ่อนสำคัญต่อการรักษาฐานการผลิต และการให้บริการ รวมทั้งการดำรงชีวิตของคนไทย ซึ่งปัญหาดังกล่าวเกิดจากการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ ทรัพยากรดินเสื่อมโทรมความหลากหลายทางชีวภาพถูกคุกคาม ความเสี่ยงในการขาดแคลนทรัพยากรน้ำในอนาคต ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจชุมชนเมืองการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติทางธรรมชาติมีความผันผวนและรุนแรงมากขึ้นและข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทวีความเข้มข้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อแนวทางการพัฒนาประเทศในอนาคตดังนั้นการพัฒนาในระยะต่อไปจึงมุ่งเน้นการรักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติ การสร้างความมั่นคงด้านน้ำ และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้มีประสิทธิภาพ การสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีลดมลพิษและลดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและระบบนิเวศ การเพิ่มประสิทธิภาพการลดก๊าซเรือนกระจกและขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ และลดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินที่เกิดจากสาธารณภัย

แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย

1. การรักษาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สร้างสมดุลของการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม
2. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้เกิดความมั่นคงสมดุลและยั่งยืน
3. การแก้ไขปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อม
4. ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
5. สนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
6. การบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ
7. การพัฒนาระบบการบริหารจัดการและกลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. การพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นคนที่สมบูรณ์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบ วินัย ค่านิยมที่ดี มีจิตสาธารณะ และมีความสุข เป็นคนเก่งที่มีทักษะความรู้ ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ปรับระบบบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีการจัดทรัพยากรร่วมกันที่เหมาะสม

2.2 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, น. 5-17) ได้กล่าวถึง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญาความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ดังนี้

1. ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติและสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

3. ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย

4. ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษาเน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

5. ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มาตรา 24 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆอย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมสื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน แหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดาผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

มาตรา 28 หลักสูตรการศึกษาระดับต่าง ๆ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ สาระของหลักสูตรทั้งที่เป็นวิชาการและวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุล ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงามและความรับผิดชอบต่อสังคม

มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญา และวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน

มาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอน สามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นการจัดการศึกษาที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการเรียนรู้ตามศักยภาพและความสามารถของบุคคลให้ได้รับการพัฒนารอบด้าน ส่งเสริมการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น จัดเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ที่หลากหลาย

2.3 การบริหารจัดการศึกษา

2.3.1 ความหมายของการบริหารจัดการศึกษา

Holt (1993, p. 3) ได้สรุปไว้ว่า การจัดการ เป็นศาสตร์ของการกระทำสิ่งต่าง ๆ โดยผ่านการกระทำของบุคคล Hoy and Miskel (2001, pp. 437-438) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหาร การศึกษา หมายถึง กระบวนการที่มุ่งไปสู่จุดหมายที่กำหนดไว้ด้วยองค์ประกอบหลายประการ เช่น การตัดสินใจองค์กรแรงจูงใจ ภาวะผู้นำโดยการบริหารต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมา และสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคต

ณัฐรฎา พวงธรรม (2553, น. 14) ได้สรุปไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารการพัฒนาและปรับปรุงวิธีการบริหารงานด้านต่าง ๆ เพื่อนำพาสถานศึกษาสู่ความก้าวหน้าส่งเสริมความเจริญด้านความคิด ความรู้ควบคู่กับการสอดแทรกคุณธรรมแก่นักเรียน เพื่อให้ได้นักเรียนที่มีคุณภาพ

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554, น. 3) ได้สรุปไว้ว่า การบริหารการศึกษา เป็นการดำเนินงาน อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบขั้นตอน กติกาและวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาที่เที่ยงตรง และเชื่อถือได้

พระครูปลัดมหาเถรานุวัตร (2561, น. 33) ได้สรุปไว้ว่า การบริหารจัดการ หมายถึง การรวมกิจกรรมที่เกิดขึ้นในองค์กร ได้แก่ การวางแผนและการตัดสินใจการจัดองค์การ การสั่งการ และการควบคุมที่มุ่งเน้นในการจัดการด้านทรัพยากร ได้แก่ ทรัพยากรมนุษย์ การเงิน การปฏิบัติการ ข้อมูลสารสนเทศที่มีการบรรลุผลถึงวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ

อร่าม วัฒนะ (2561, น. 37) ได้สรุปไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงาน ในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู อาจารย์และองค์คณะบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ของชุมชนในท้องถิ่น เพื่อร่วมกันวางแผนการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ตามมาตรฐานและคุณภาพให้แก่เยาวชนที่ทำให้เกิดการพัฒนาในทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การบริหารจัดการศึกษาหมายถึง กระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยความร่วมมือของผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรและองค์กรชุมชน เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา ให้บรรลุตามภารกิจของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา

ปฏิวัตร พลอยประเสริฐ (2552, น. 13-27) ได้ศึกษาและสรุปวิธีการปฏิบัติตามหลักของการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์การ (TQM Practices) ได้ 6 ประการ ดังนี้

1. ความเป็นผู้นำหรือความรับผิดชอบของผู้บริหารชั้นสูง (Leadership or Top Management Commitment) เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรในองค์การมากที่สุด ทำให้มองเห็นการสนับสนุนของผู้บริหารในการจัดเตรียมสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามหลักการ

2. การวางแผนทางกลยุทธ์ขององค์การ (Strategic Planning) การกำหนดขอบเขตขององค์การทั้งทางด้านข้อมูล ข่าวสารเพื่อให้เกิดวิสัยทัศน์เดียวกัน กำหนดแผนงานระยะยาว และนโยบายด้านคุณภาพที่ชัดเจน

3. การให้ความสำคัญกับลูกค้า (Customer Focus) การนำการตอบสนองความพอใจของลูกค้ามาเป็นฐานในการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาและจัดการความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้าและทราบถึงความต้องการของลูกค้าทั้งในปัจจุบันและสิ่งที่คาดหวังในอนาคตทำให้มีทิศทางในการพัฒนาสินค้าและบริการให้ตอบสนองความพึงพอใจของลูกค้าได้มากที่สุด

4. ระบบข้อมูลข่าวสารและการวิเคราะห์ (Information and Analysis System) ระดับขอบเขตของข่าวสาร ข้อมูลที่รวบรวมไว้นำมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงคุณภาพให้ดียิ่งขึ้น

5. การบริหารจัดการบุคลากร (People Management) เป็นการกำหนดของเขตให้กับบุคลากรขององค์การในส่วนที่เกี่ยวข้องกันและความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติตามหลักการ รวมทั้งการกำหนดความอิสระในส่วนที่ต้องรับผิดชอบ

6. การวางแผนและบริหารจัดการด้านกระบวนการ (Process Management) เป็นระดับการให้ความสำคัญของกระบวนการ การพัฒนาระดับคุณภาพให้เพิ่มขึ้นโดยมีโปรแกรมในการหาเวลาหรือทรัพยากรที่เสียไปในทุกกระบวนการภายในองค์กร

เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ (2554, น. 89) ได้สรุปแนวคิดในการจัดการคุณภาพของเดมมิ่ง ประกอบด้วย 4 ประการ ได้แก่ หลักการจัดการคุณภาพ 14 ข้อ (14 Points for Management) ทฤษฎีความแปรปรวน (Theory of Variance) โรคและบาปที่ร้ายแรง (Deadly Diseases and Sins) และบทบาทของผู้บริหาร (Roles of Management) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. หลักการจัดการคุณภาพ 14 ข้อ มีหลักการจัดการคุณภาพ ดังนี้

1.1 สร้างปณิธานที่มุ่งมั่นในการปรับปรุงคุณภาพของสินค้าหรือบริการ (Constancy of Purpose) ผู้บริหารจะต้องมีความมุ่งมั่น และทุ่มเทในการพัฒนาคุณภาพ โดยกำหนดแผนการดำเนินงานระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว ซึ่งจะพิสูจน์ความตั้งใจ อดทนและไม่ย่อท้อต่อความล้มเหลว

1.2 ยอมรับปรัชญาการบริหารคุณภาพใหม่ ๆ (Adopt the New Philosophy) ที่เปลี่ยนแปลงและก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง โดยผู้บริหารต้องสร้างวัฒนธรรมคุณภาพและการเรียนรู้ อย่างไม่หยุดยั้ง ให้เกิดขึ้นกับสมาชิกทุกคนและในทุกระดับขององค์การ

1.3 ยุติการควบคุมคุณภาพโดยอาศัยการตรวจสอบเพียงด้านเดียว (Cease Dependence on Mass Inspection) การให้ความสำคัญกับการควบคุมกระบวนการผลิตสินค้าและบริการให้ได้ตามมาตรฐาน ไม่ได้เป็นการดำเนินงานในเชิงรุกที่จะป้องกันความผิดพลาด ทั้งนี้การควบคุม และประกันคุณภาพเป็นการแก้ไขที่ปลายเหตุเท่านั้น มุ่งเน้นการตรวจสอบเพื่อหาทางปรับปรุง และควรตรวจสอบในทุกชั้นตอน

1.4 ยุติการดำเนินธุรกิจโดยการตัดสินกันที่ราคาขายเพียงอย่างเดียว (End the Practice of Awarding) เพราะราคาขายจะไม่มี ความหมายต่ออนาคตธุรกิจ ถ้าไม่สามารถพัฒนาคุณภาพ ให้ก้าวหน้าได้อย่างต่อเนื่อง ธุรกิจที่แข่งขันกันลดราคา ทำสงครามราคา จนสุดท้ายต่างจะล้มเหลว ในการดำเนินงานและไม่สามารถอยู่รอดได้ในระยะยาว

1.5 ปรับปรุงระบบการผลิตและระบบการให้บริการอย่างต่อเนื่อง (Continual Improvement) โดยใช้วงล้อ PDCA เป็นเครื่องผลักดันองค์การให้หมุนไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่องซึ่งจะช่วยให้ธุรกิจก้าวไปข้างหน้าอย่างสม่ำเสมอ และไม่หยุดยั้ง

1.6 ทำการฝึกอบรมทักษะ (Training for a Skill) ในการทำงานและการจัดการคุณภาพ อย่างต่อเนื่อง โดยการท างานให้ถูกต้องตั้งแต่เริ่มต้น จัดทำการควบคุมคุณภาพเชิงสถิติและใช้เครื่องมือ การควบคุมคุณภาพต่าง ๆ เพื่อให้วัฒนธรรมคุณภาพแทรกเข้าสู่การดำเนินงานทุกชั้นตอนอย่างเป็น ธรรมชาติ

1.7 สร้างภาวะผู้นำให้เกิดขึ้น (Leadership) กับสมาชิกทุกคนในองค์การ กล้าที่จะรับผิดชอบในการตัดสินใจ ในการกระทำของตนและกลุ่ม

1.8 กำจัดความกลัวให้หมดไป (Driver Out Fear) เป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้าง องค์การคุณภาพ โดยส่งเสริมความกล้าถาม กล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าปฏิบัติและกล้ายอมรับ ในความผิดพลาดในทุกระดับของธุรกิจ

1.9 ทำลายสิ่งกีดขวางความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ (Break Down Barriers) โดยส่งเสริมการประสานงาน และช่วยเหลือกันข้ามสายงาน เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา และบรรลุเป้าหมายในการส่งมอบสินค้า หรือบริการที่มีคุณภาพแก่ลูกค้า

1.10 ยกเลิกคำขวัญ คติพจน์ และเป้าหมายที่ตั้งตามอำเภอใจ (Eliminates Logans, Exhortations, Arbitrary Targets) โดยเฉพาะที่เขียนขึ้นมาอย่างขอไปที แต่ไม่เกิดขึ้น จากความเข้าใจในปรัชญาของคุณภาพ ซึ่งทำให้ข้อความที่กำหนดไว้เป้าหมายที่เป็นรูปธรรม ไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

1.13 การศึกษาและการเจริญเติบโต (Education and Growth) เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเทคโนโลยีการผลิต เทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคนิคการบริหารงานสมัยใหม่ ตลอดจนให้ความสำคัญกับทุนมนุษย์ (Human Capital) ที่เป็นสินทรัพย์สำคัญที่สุดของทุกธุรกิจ

1.14 ลงมือปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จในการเปลี่ยนแปลง (Take Action to Accomplish the Transformation) ดำเนินการให้เห็นผลที่เป็นรูปธรรม และต่อเนื่องในระยะยาว ไม่ใช่การดำเนินงานเฉพาะหน้าในการแก้ไขปัญหาเล็กน้อยเท่านั้น โดยผู้บริหารต้องเป็นส่วนสำคัญในการกำหนดกลยุทธ์ และผลักดันการดำเนินงานด้านคุณภาพ โดยเป็นผู้นำต้นแบบ และผู้สนับสนุนการดำเนินงานคุณภาพอย่างสมบูรณ์

วิโรจน์ สารรัตนะ (2548, น. 19) ได้สรุปไว้ว่า การบริหารงานราชการรูปแบบปัจจุบัน มีรากฐานมาจากทฤษฎีองค์การขนาดใหญ่ มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. การแบ่งงานกันทำตามแนวราบได้ก่อให้เกิดความชำนาญเฉพาะอย่าง
2. การแบ่งงานตามแนวตั้งหรือสายการบังคับบัญชา เพื่อควบคุมงานตามแนวราบให้ถูกต้อง มีผู้บังคับบัญชาสูงสุดควบคุมให้การปฏิบัติงานได้ประโยชน์ตรงตามเป้าหมายรวมขององค์การ
3. การปฏิบัติงานโดยยึดหลักกลายลักษณะอักษร เพื่อการปฏิบัติที่แน่นอนชัดเจน แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงตัวผู้ปฏิบัติงาน ผู้มาใหม่ก็สามารถปฏิบัติงานได้ทันที
4. ยึดมั่นในกฎระเบียบ เพื่อการปฏิบัติที่เป็นแบบแผนเดียวกัน
5. การเลื่อนตำแหน่งยึดหลักความอาวุโสและความสามารถ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ และหลักประกันแก่ผู้ปฏิบัติงานว่า จะได้เลื่อนระดับสูงขึ้นเมื่อเป็นผู้อาวุโสและมีความสามารถ

วรพจน์ บุษราคัมวดี (2551, น. 34) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีการบริหารการจัดการ (Administrative Management) ของฟายอล (Fayol) ที่เน้นถึงเกณฑ์การบริหารที่เป็นสากลอันจะนำไปใช้กับการบริหารทุกอย่างได้อย่างกว้างขวาง เริ่มแรกเขาได้ตีความหมายของการบริหารว่ามีส่วนประกอบของปัจจัย 5 ประการ ดังนี้

1. การวางแผนเป็นการคาดการณ์ถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการผลิตขององค์การจึงต้องมีการวางแผนทางการปฏิบัติไว้ล่วงหน้า เช่น การกำหนดผลิต ปริมาณ ต้นทุน เวลาคุณภาพ เป็นต้น
2. การจัดการ เป็นการจัดโครงสร้างของงานและมีการกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่ผู้ปฏิบัติในแผนกต่าง ๆ
3. การบังคับบัญชา เป็นการกำหนดหรือวางหลักเกณฑ์ในการบังคับบัญชา ได้แก่ นโยบาย กฎ ระเบียบ ให้ผู้ปฏิบัติได้ยึดถือเพื่อให้การผลิตเป็นไปตามด้วยความราบรื่น

4. การประสานงานเป็นการกำหนดภาระหน้าที่แผนกต่าง ๆ ให้เชื่อมโยงกับงานของทุกคนให้ประสานและเข้ากันได้

5. การควบคุม เป็นกิจกรรมในการกำกับกิจกรรมการผลิตหรือให้บริการที่ทำให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับขั้นตอน วิธีการหรือระบบการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับบริบท และนโยบายการพัฒนา ร่วมกันของแต่ละองค์กรที่มีการยอมรับและพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ

2.3.3 การบริหารงานตามภารกิจของสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2545, น. 38-40) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่กำหนดให้สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลมีอำนาจในการปกครองดูแลบำรุงรักษา ใช้และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษาที่เป็นราชพัสดุ ตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุและที่เป็นทรัพย์สินอื่น รวมทั้งจัดหารายได้จากการบริหารสถานศึกษา และเก็บค่าธรรมเนียมสถานศึกษาที่ไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย วัตถุประสงค์และภารกิจของสถานศึกษา ดังนั้นผลของการจัดการศึกษาจะเป็น เช่นใดนั้นจึงขึ้นอยู่กับการบริหารงานของสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษามีขอบเขตภารกิจในการ บริหารและจัดการศึกษา ตามที่กำหนดไว้ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ เป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ขอบข่ายของการบริหารงาน วิชาการ ประกอบด้วย

- 1.1 งานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.2 งานพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.3 งานวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
- 1.4 งานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.5 งานพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 1.6 งานพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 1.8 งานนิเทศการศึกษา
- 1.9 งานแนะแนวการศึกษา
- 1.10 งานพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 1.11 งานส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

1.12 งานประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

1.13 งานส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ วังค์การ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา มุ่งเน้น การบริหารจัดการให้มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากการบริการมาใช้บริหารจัดการ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาส่งผลให้เกิดคุณภาพ ที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน ขอบข่ายของการบริหารงานงบประมาณ ประกอบด้วย

2.1 งานการจัดทำและเสนอของงบประมาณการวิเคราะห์และพัฒนานโยบาย ทางการศึกษาจัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษา วิเคราะห์ความเหมาะสมของการเสนอ งบประมาณ

2.2 งานการจัดสรรงบประมาณการเบิกจ่าย การอนุมัติงบประมาณ การโอนเงิน ในสถานศึกษา

2.3 งานการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล รายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน

2.4 งานการระดมทรัพยากร การจัดหาทรัพยากรและการลงทุน เพื่อการศึกษา การจัดหารายได้และผลประโยชน์กองทุนกัยืมสวัสดิการเพื่อการศึกษา

2.5 งานการบริหารงานการเงิน การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน การจ่ายเงิน การนำส่งเงิน การกักเงินไว้เบิกเหลืออมปี

2.6 งานการบริหารบัญชี การจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานทางการเงิน จัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียนและรายงาน

2.7 งานการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ ของสถานศึกษา การจัดหาพัสดุ การกำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะและการจัดซื้อจัดจ้าง การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

3. ด้านการบริหารงานบุคคล การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจที่มุ่งส่งเสริม ให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้าน การบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัวมีอิสระภายใต้กฎหมายระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจได้รับ การยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคง และก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ ขอบข่ายของการบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย

3.1 งานการวางแผนอัตรากำลัง การกำหนดตำแหน่ง การวิเคราะห์วางแผน อัตรากำลังคนการขอเลื่อนตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาและวิทยฐานะของ ข้าราชการครู

3.2 งานการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ดำเนินการสรรหาเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา กรณีได้รับมอบอำนาจจากอ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ การศึกษา การจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวการแต่งตั้งย้ายโอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การบรรจุกลับ เข้ารับราชการการรักษาราชการแทนและรักษาการในตำแหน่ง

3.3 งานการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การเลื่อนขั้นเงินเดือนครูและบุคลากรทางการศึกษา การเพิ่มค่าจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว การดำเนินการเกี่ยวกับบัญชีถือจ่ายเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และค่าตอบแทนอื่น ทะเบียนประวัติ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ การขอมิบัติประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ งานขอหนังสือรับรองขออนุญาตไปราชการต่างประเทศ ขออนุญาตลาอุปสมบท ขอพระราชทานเพลิงศพ การลาศึกษาต่อ การยกย่องเชิดชูเกียรติและให้ได้รับเงินวิทยพัฒน์ การจัดสวัสดิการ

3.4 งานวินัยและการรักษาวินัย กรณีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ความผิดวินัยร้ายแรง การอุทธรณ์ การร้องทุกข์ การสร้างเสริมและการป้องกันการกระทำผิดวินัย

3.5 งานออกจากราชการให้ออกจากราชการกรณีไม่พ้นทดลองปฏิบัติราชการหรือไม่ผ่านการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มต่ำกว่าเกณฑ์ ก.ค.ศ. กำหนดการออกจากราชการกรณีขาดคุณสมบัติทั่วไป การให้ออกจากราชการไว้ก่อน การให้ออกจากราชการเพราะเหตุรับราชการนานหรือเหตุทดแทน กรณีมีมลทินมัวหมอง กรณีได้รับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาลหรือรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์การ ให้บริการ บริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทในการประสาน ส่งเสริมสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ขอบข่ายของการบริหารงานทั่วไป ประกอบด้วย

4.1 งานธุรการทั่วไป

4.2 งานอาคาร สถานที่

4.3 งานกิจการนักเรียน

4.4 งานความสัมพันธ์กับชุมชน

4.5 งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษา

4.6 การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

4.7 งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

4.8 การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการงบประมาณ บุคลากร บริหารทั่วไป

4.9 การจัดทำสำมะโนผู้เรียนและการรับนักเรียน

4.10 การส่งเสริมประสานงานการจัดการศึกษาในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย

4.11 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

4.12 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

4.13 การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

4.15 การจัดระบบควบคุมภายในหน่วยงาน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดภารกิจหลักเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป (งานธุรการ และกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่งานความสัมพันธ์กับชุมชน)

2.4 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.1 ความหมายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สุเมธ ตันติเวชกุล (2549, น. 10) ได้สรุปไว้ว่า เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความสามารถของชุมชน เมือง รัฐ ประเทศหรือภูมิภาคหนึ่ง ๆ ในการผลิตสินค้าและบริการในสังคมนั้น ๆ โดยไม่ต้องพึ่งพาปัจจัยต่าง ๆ ที่เราไม่ได้เป็นเจ้าของความหมายในระดับบุคคล คือ ความสามารถในการดำรงชีวิตได้อย่างไม่เดือดร้อนมีความเป็นอยู่อย่างประมาณตนตามฐานะ ตามอัตภาพ และไม่หลงไหลไปกับกระแสวัตถุนิยม

ปรียานุช พิบูลสรารุช (2549, น. 15) ได้สรุปไว้ว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์มีเป้าหมายมุ่งให้เกิดความสมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งทางวัตถุสังคมสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี หลักการความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายนอกและภายในโดยมีเงื่อนไขพื้นฐาน (ความรู้คู่คุณธรรม) คือ ต้องอาศัยความรู้ความรอบคอบ

ความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่างๆมาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน การเสริมสร้างจิตใจของคน ในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสมดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบรู้

เกษม วัฒนชัย (2552, น. 52) ได้กล่าวไว้ว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักการพัฒนา อย่างยั่งยืน สำหรับทุกประเทศในโลก โดยเฉพาะการสร้างเสริมความเข้มแข็งเพื่อรองรับผลกระทบจาก การเปลี่ยนแปลง อันเนื่องมาจากกระแสโลกาภิวัตน์

สมปอง มาตย์แทน (2555, น. 15) ได้สรุปไว้ว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวคิดที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงชี้แนะแนวทางปฏิบัติตน ของประชาชนทุกระดับในการดำรงชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นพึ่งตนเองได้ไม่เบียดเบียนผู้อื่น เอื้ออาทรต่อกัน พัฒนาการเรียนรู้จากธรรมชาติ ประสบการณ์ เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีเหมาะสม ตามศักยภาพของตนเอง

สายัณห์ เขียวบริสุทธิ์ (2557, น. 17) ได้สรุปไว้ว่า เศรษฐกิจพอเพียง คือ วิธีการดำรงชีวิต อย่างไม่ประมาท โดยมีการประมาณตนเอง รู้จักพึ่งตนเอง นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาต่อยอดให้เกิด เป็นองค์ความรู้ใหม่และสามารถแก้ไขปัญหาให้กับตนเองและชุมชนรู้จักใช้จ่ายอย่างประหยัด อดออม พัฒนาตนเองให้มีความรู้ รู้จักใช้และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สังคม สิ่งแวดล้อม มีจิตสำนึกที่ดี ต่อตนเองและสังคม ช่วยเหลือเกื้อกูลต่อบุคคล ชุมชนตามโอกาส

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวทางการดำเนินชีวิต ให้ดำรงอยู่และปฏิบัติตนของบุคคล โดยยึดทางสายกลางให้สามารถปรับตัวได้ในสถานการณ์ต่าง ๆ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมบนพื้นฐาน ของความรู้คู่คุณธรรมนำไปสู่การดำรงชีวิตที่เหมาะสม ส่งผลให้เกิดความสงบสุขสังคมและการพัฒนา ที่เข้มแข็ง สถานศึกษา จึงเป็นหน่วยงานที่สำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาโดยนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

2.4.2 กรอบแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2549, น. 11-30) ได้สรุป ไว้ว่า ความพอเพียง เป็นทั้งวิธีการ (Mean) ที่คำนึงถึงความสมดุล พอประมาณอย่างเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกันที่เหมาะสม นำไปสู่ผลของการกระทำที่ก่อให้เกิดความสมดุลพร้อมรับ ต่อการเปลี่ยนแปลง และนำไปสู่ความยั่งยืนของการพัฒนาโดยมีทางสายกลาง เป็นหัวใจสำคัญ ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไม่ใช่อยู่อย่างโดดเดี่ยว (Independence) หรือพึ่งพิงภายนอก หรือคนอื่น

ทั้งหมด (Dependence) แต่เน้นความคิดและการกระทำที่จะพึ่งตนเอง (Self-Reliance) เป็นหลัก ก่อนที่จะไปพึ่งคนอื่น ๆ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (มปป., น. 4-5) ได้กล่าวถึง แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีคุณลักษณะ 3 ท่วง 2 เงื่อนไข ดังนี้

1. ความพอประมาณ (Moderation) หมายถึง ความพอดี (Dynamic Optimum) ที่ไม่มากหรือน้อยเกินไปในมิติต่าง ๆ ของการกระทำ 5 ประการ ได้แก่ ด้านจิตใจ คือ เริ่มต้นจากตนเองที่ต้องตั้งสติ มีปัญญามีจิตสำนึกที่ดี มีเมตตา เอื้ออาทร เข้าใจและประนีประนอม นึกถึงผลประโยชน์ส่วนรวม เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ ด้านสังคม คือ การสร้างความพอดีในทุกระดับของสังคม โดยเริ่มจากครอบครัว ชุมชนและสังคม ซึ่งต้องช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน รู้จักผนึกกำลังและที่สำคัญมีกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากฐานรากที่มั่นคงและแข็งแรง ด้านเศรษฐกิจ คือ ต้องอยู่อย่างพอดี พอมี พอกิน ไม่หุงหრა ฟูมเฟื่อยด้านเทคโนโลยี คือ ควรเหมาะสมสอดคล้องกับสถานะและความต้องการของประเทศและควรพัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สอดคล้องต่อสภาพแวดล้อมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ ใช้อย่างประหยัด มีประสิทธิภาพตลอดจนรณรงค์รักษาทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความยั่งยืนสูงสุด

2. ความมีเหตุผล (Reasonableness) หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอประมาณในมิติต่างๆ นั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลจากเหตุปัจจัยและข้อมูลที่เกี่ยวข้องตลอดจนผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ ซื่อตรงและไม่โลภ

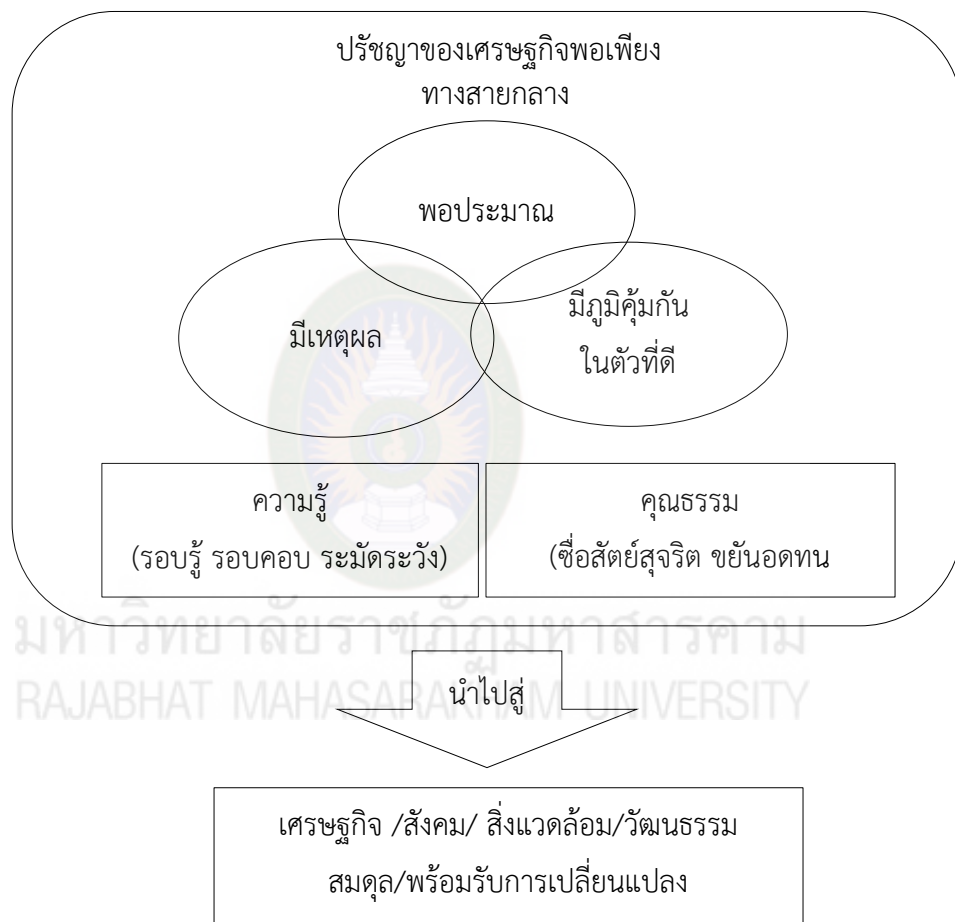
3. การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี (Self-Immunity) เพื่อเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ เนื่องจากเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่มองโลกเชิงระบบที่มีลักษณะพลวัตร การกระทำที่สามารถเรียกได้ว่าพอเพียงจึงมิใช่แต่จะคำนึงถึงเหตุการณ์และผลในปัจจุบันเท่านั้น แต่จำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล ภายใต้ข้อจำกัดของความรู้และสร้างภูมิคุ้มกันในตัวให้พอเพียงที่จะสามารถพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้

การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมให้อยู่ในระดับพอเพียงและเพื่อให้เกิดความสำเร็จเป็นไปตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะต้องคำนึงถึงเงื่อนไขสำคัญ 2 ประการ ดังนี้

1. เงื่อนไขความรู้ คือ ความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวัง ได้แก่ ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ อย่างรอบด้าน โดยครอบคลุมเนื้อหาของเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องข้องเพื่อใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการนำไปใช้ ในโอกาสและเวลาต่าง ๆ ความรอบคอบที่จะนำความรู้ขึ้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนก่อนที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติทุกขั้นตอน และมีความระมัดระวังในการนำแผนไปใช้ให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีสติ

2. เงื่อนไขคุณธรรม คือ จิต ใจที่ตระหนักในคุณธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต และมีความรอบรู้ที่เหมาะสม ด้านการกระทำหรือแนวทางการดำเนินชีวิตซึ่งเน้นความอดทน ความเพียรสติปัญญาและความรอบคอบ

โดยนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้เกิดการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงตามมิติทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม ปรากฏดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีคุณลักษณะ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ภายใต้เงื่อนไขสำคัญ 2 ประการ คือ เงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรมเกิดการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงใน 4 มิติ คือ มิติทางเศรษฐกิจสังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม

2.4.3 มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 5-8) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมาย เพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. มีความรู้อันเป็นสากล และมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

3. มีสุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์ และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

คุณลักษณะอันพึงประสงค์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทย และพลโลก คือ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ ปลูกฝัง และเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อยู่อย่างพอเพียง ในการดำเนินชีวิต ดังนี้

1. มีความรู้ ความเข้าใจ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และตระหนักในความสำคัญของการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.1 มีความรู้ ความเข้าใจ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และความเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจทั่วไป

1.2 มีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง

1.3 เห็นประโยชน์ และตระหนักถึงความสำคัญ ความจำเป็นในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาตนเอง พัฒนาองค์กร และพัฒนาสังคม

2. มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- 2.1 มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตและการพัฒนาอาชีพ
- 2.2 ใช้และพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมให้คุ้มค่า ได้ประโยชน์สูงสุดและยั่งยืน
- 2.3 มีทักษะ และเห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม อย่างไม่เบียดเบียนกัน
- 2.4 สืบสาน พัฒนาศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ดี รักและภาคภูมิใจไทย

3. ปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- 3.1 รู้จักประมาณตน รู้จักศักยภาพของตนที่มีอยู่ตามความเป็นจริง
- 3.2 ปฏิบัติตนอย่างมีเหตุผล โดยใช้สติปัญญา ความรอบรู้ รอบคอบ
- 3.3 มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ

ทำอะไร ไม่เสี่ยง ไม่ประมาท

3.4 มีความรอบรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง สามารถคิดวิเคราะห์ได้อย่างเป็นระบบ และปฏิบัติด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง

3.5 ปฏิบัติตนและดำเนินชีวิต ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตขยันอดทน เพียรพยายาม แบ่งปันมีสติปัญญา มีวินัย พึ่งตนเอง แบ่งปัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รับผิดชอบ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ปริญานุช พิบูลสรารุช (2551, น. 17-21) มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 บรรจุในสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์โดยมีมาตรฐานการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจระบบและวิธีการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้ ดังนี้

1. มาตรฐานช่วงชั้นที่ 1-2 ส3.1 (4) เข้าใจระบบและวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้

2. มาตรฐานช่วงชั้นที่ 3-4 ส3.1 (5) เข้าใจระบบและวิธีการของสหกรณ์ สำหรับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีมาตรฐานการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ ดังนี้

2.1 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เน้นให้เด็กใช้ชีวิตพอเพียงระดับตัวเอง และครอบครัวรู้จักช่วยเหลือตนเองและรู้จักช่วยเหลืองานในครอบครัว แบ่งปันสิ่งของให้เพื่อนช่วยเหลือผู้อื่น รู้จักวิเคราะห์รายรับ-รายจ่ายของตนเองสอนให้เด็กเห็นคุณค่าของสิ่งของ ตระหนักถึงคุณค่าของเงินทอง จะได้ฝึกนิสัยประหยัดฝึกจิตสำนึกและนิสัยพอเพียงมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลัก

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เน้นระดับครอบครัวและตนเองปรากฏ
ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3
เน้นระดับครอบครัวและตนเอง

ประถมศึกษาปีที่ 1	ประถมศึกษาปีที่ 2	ประถมศึกษาปีที่ 3
1. รู้จักช่วยเหลือตนเอง	1. ปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง และครอบครัวอย่างมี ความรับผิดชอบ	1. รู้จักช่วยเหลือครอบครัว และชุมชน
2. ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด	2. รู้จักใช้ทรัพยากร อย่างประหยัดและคุ้มค่า	2. รู้จักเลือกใช้ทรัพยากรอย่าง ประหยัดและคุ้มค่า
3. รู้จักการออม	3. มีวินัยในการใช้จ่าย	3. วิเคราะห์รายรับ-รายจ่าย ของตนเอง
4. รู้จักการแบ่งปันสิ่งของ ที่มีให้กับผู้อื่น	4. รู้จักการแบ่งปันสิ่งของ ช่วยเหลือผู้อื่น	4. รู้จักเสียสละแบ่งปันทรัพยากร ที่มีประโยชน์ต่อส่วนรวม
-	5. ปฏิบัติตนตามหลักเศรษฐกิจ พอเพียงอย่างมีความสุข	5. ซึ้นชมและปฏิบัติตนตามหลัก เศรษฐกิจพอเพียง

2.2 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ฝึกให้เด็กรู้จักประยุกต์ใช้หลักความพอเพียง
ในโรงเรียนและมีส่วนร่วมในการ สร้างความพอเพียงระดับโรงเรียนและชุมชนใกล้ตัว โดยเริ่มจากการสำรวจ
ทรัพยากรต่าง ๆ ในโรงเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการดูแลบำรุงรักษาทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งด้านวัตถุ
เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมภูมิปัญญา วัฒนธรรม และรวบรวมองค์ความรู้มาเป็นข้อมูลในการเรียนรู้วิถีชีวิต
ของชุมชน และเห็นคุณค่าของการใช้ ชีวิตอย่างพอเพียงมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เน้นระดับโรงเรียนและชุมชนใกล้ตัวปรากฏ
ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
เน้นระดับโรงเรียนและชุมชนใกล้เคียง

ประถมศึกษาปีที่ 4	ประถมศึกษาปีที่ 5	ประถมศึกษาปีที่ 6
1. เข้าใจหลักการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	1. ปฏิบัติตนตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง	1. เข้าใจระบบและวิธีการดำเนินงานขององค์กรในโรงเรียน ชุมชนตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง
2. สำรวจสภาพปัญหาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนและเสนอแนวทางแก้ปัญหา	2. วิเคราะห์การใช้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลในชุมชน	2. รู้จักใช้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง
3. เข้าใจสภาพรายรับ-รายจ่ายของตนเองและวางแผนการใช้จ่ายตามหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	3. เข้าใจสภาพรายรับ-รายจ่ายของครอบครัวและนำหลักคิดของเศรษฐกิจพอเพียงมาลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ให้ครอบครัว	3. วิเคราะห์วางแผนและจัดทำบันทึกรายรับ-รายจ่ายของตนเองและครอบครัวอย่างมีประสิทธิภาพ
4. สำรวจและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น	4. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน	4. รวบรวมองค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2.3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับชุมชน มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน สามารถสำรวจและวิเคราะห์ความพอเพียงในระดับต่าง ๆ และในมิติต่าง ๆ ทั้งทางวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมในชุมชนใกล้เคียง เห็นคุณค่าของการใช้หลักพอเพียงในการพัฒนาชุมชน และสามารถนำหลักการพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของแต่ละคนจนนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่ความพอเพียงได้ในที่สุดตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เน้นระดับโรงเรียนและชุมชนใกล้เคียงปรากฏดังตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3
เน้นระดับโรงเรียนและชุมชนใกล้เคียง

มัธยมศึกษาปีที่ 1	มัธยมศึกษาปีที่ 2	มัธยมศึกษาปีที่ 3
1. รู้และเข้าใจ ประวัติความเป็นมา ความหมายและหลักแนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1. สำรวจและวิเคราะห์ปัญหา ของชุมชนด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมหรือ วัฒนธรรมบนพื้นฐานของ หลักแนวคิดปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	1. เข้าใจแนวทางพัฒนาชุมชน ด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมหรือวัฒนธรรมตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. สามารถนำหลักการแนวคิด และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการ ทรัพยากรที่มีอยู่ของตนเอง ครอบครัวและชุมชน อย่างสมดุลและยั่งยืน	2. เสนอแนวทางแก้ไขปัญหา ในชุมชน ด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมหรือ วัฒนธรรมตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	2. มีส่วนร่วมในการพัฒนา ชุมชน ด้านสังคมเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมหรือวัฒนธรรม โดยใช้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง

2.4 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เตรียมคนให้เป็นคนที่ดี สามารถทำประโยชน์ ให้กับสังคม และประเทศชาติได้ โดยเน้นเข้าใจความพอเพียงระดับประเทศและการพัฒนาประเทศ ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ เช่น การวิเคราะห์ สถานการณ์การค้าระหว่างประเทศ หรือการศึกษา สถานการณ์สิ่งแวดล้อมสภาพปัญหา ด้านสังคม เป็นต้น มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เน้นระดับประเทศปรากฏดังตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
เน้นระดับประเทศ

มัธยมศึกษาปีที่ 4	มัธยมศึกษาปีที่ 5	มัธยมศึกษาปีที่ 6
1. เข้าใจและวิเคราะห์การบริหาร จัดการองค์กร วิสาหกิจ ชุมชนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	1. เข้าใจและวิเคราะห์การพัฒนา ประเทศตามหลัก ปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	1. เข้าใจและวิเคราะห์การพัฒนา ประเทศให้ก้าวหน้า ไปได้ อย่างสมดุลภายใต้ กระแส โลกาภิวัตน์

(ต่อ)

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

มัธยมศึกษาปีที่ 4	มัธยมศึกษาปีที่ 5	มัธยมศึกษาปีที่ 6
2. ตระหนักในความสำคัญของการบริหารจัดการองค์กร วิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2. ตระหนักในความสำคัญของการพัฒนาประเทศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2. ตระหนักในความสำคัญของการพัฒนาประเทศ ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ก้าวหน้าไปได้อย่างสมดุล
3. นำแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง	3. นำแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตเพื่อประโยชน์ของสังคมและประเทศชาติ	3. นำแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์

สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2559, น. 182) ได้สรุปคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสถานศึกษาควรมุ่งส่งเสริมการเรียนรู้และปลูกฝังเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการดำเนินชีวิต ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษา ดังนี้

1. มีความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และตระหนักในความสำคัญของการดำเนินชีวิต ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้
  - 1.1 มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
  - 1.2 มีความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และความเชื่อมโยงระบบเศรษฐกิจทั่วไป
  - 1.3 เห็นประโยชน์และตระหนักในความของการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการพัฒนาตนเองพัฒนากลุ่มโรงเรียนชุมชน และพัฒนาสังคมโดยรวม
2. มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

2.1 มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตและการพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละบุคคล และสอดคล้องกับภูมิสังคมต่าง ๆ เช่น การผลิตและจำหน่ายสินค้า การให้บริการ การดำเนินธุรกิจขนาดต่าง ๆ การใช้จ่าย และการออม การเกษตร ฯลฯ เพื่อให้สามารถอุ้มชูตัวเองและครอบครัวได้

2.2 มีทักษะ ค่านิยม และจริยธรรมเบื้องต้นที่จำเป็นในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เกื้อกูล ไม่เบียดเบียน นำไปสู่ความสันติสุขและรู้จักสามัคคี

2.3 ใช้และพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ และความสุขอย่างยั่งยืน

2.4 สืบสานและพัฒนาศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น หวงแหวนทรัพย์สมบัติของชาติรักและภาคภูมิใจในความเป็นไทย

3. ปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

3.1 ปฏิบัติตนให้มีความพอประมาณ รู้จักการประมาณตน รู้จักศักยภาพของคนที่มืออยู่ และรู้จักสภาพแวดล้อมของชุมชน/สังคมที่อยู่อาศัย

3.2 ปฏิบัติตนอย่างมีเหตุผลบนพื้นฐานของความถูกต้อง โดยใช้สติปัญญา มีความรอบรู้ และรอบคอบ ในการคิด พุด ทำ โดยยึดหลักทางสายกลางในการปฏิบัติ

3.3 มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์

3.4 มีความรอบรู้ สามารถคิดวิเคราะห์ปฏิบัติด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง

3.5 ปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยความซื่อสัตย์สุจริต อดทน ขยันหมั่นเพียร แบ่งปัน มีสติปัญญา มีวินัย พึ่งตนเอง เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เกื้อกูล มีความรับผิดชอบ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข

3.6 ผู้เรียนมีความสมดุลพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

3.6.1 ด้านวัฒนธรรม สร้างความภูมิใจ เห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ค่านิยมเอกลักษณ์และความเป็นไทย

3.6.2 ด้านสิ่งแวดล้อม ผู้เรียนมีความตระหนักสำนึกรักภักดิ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.6.3 ด้านสังคม ฝึกการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเอื้อเฟื้อแบ่งปันไม่เบียดเบียนผู้อื่น

3.6.4 ด้านวัตถุ ปลูกฝังให้เด็กใช้วัตถุสิ่งของ ทรัพยากรอย่างพอเพียงเหมาะสม

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สารที่ 3 เศรษฐศาสตร์

โดยมีมาตรฐานการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจระบบและวิธีการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้

2.5 แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.5.1 ความหมายของแนวทางการพัฒนา

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, น. 779) ได้กำหนดไว้ว่า การพัฒนา หมายถึง การทำให้เจริญ การเปลี่ยนแปลงในทางที่เจริญขึ้น การคลี่คลายไปในทางที่ดี

สนธยา พลศรี (2547, น. 4) ได้สรุปไว้ว่า การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการเตรียมการในลักษณะของการวางแผนแล้วบริหารจัดการให้ดำเนินงานไปตามแผน ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

สมปอง มาตรฐาน (2555, น. 37) ได้สรุปไว้ว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ คือ การสร้างความรู้ ความเข้าใจให้เกิดความตระหนักและนำไปใช้ในการพัฒนาที่เป็นรูปธรรม และต่อเนื่อง

สายันต์ เขียวบริสุทธิ์ (2557, น. 7) ได้สรุปไว้ว่า แนวทางการพัฒนา หมายถึง การนำผลการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะกับการบริหารจัดการมากำหนดเป็นแนวทางการบริหารจัดการ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนา หมายถึง แนวปฏิบัติในการขับเคลื่อนการพัฒนา การบริหารจัดการที่ได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

2.5.2 การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

นโยบายการพัฒนาประเทศไทยได้กำหนดให้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในพัฒนาตั้งแต่ระดับบุคคล ชุมชน องค์กรและระดับประเทศกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา ตามองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้

2.5.2.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2559, น. 25-26) ได้การดำเนินงาน บริหาร จัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านนโยบาย ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านบริหารงานทั่วไป ดังนี้

1. ด้านนโยบาย

1.1 มีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อน
ในสถานศึกษา และบูรณาการ ในแผนปฏิบัติงานประจำปี

1.2 ดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปีที่น้อมนำ
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

1.3 ติดตามผลการดำเนินการ ตามนโยบายและแผนปฏิบัติการ
ประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

1.4 นำผลการติดตามมาพัฒนานโยบายแผนงานโครงการขับเคลื่อน
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

2. ด้านวิชาการ

2.1 มีแผนงานโครงการกิจกรรม ด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการ
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

2.2 ดำเนินการตามแผนงานโครงการกิจกรรม ด้านวิชาการ ที่ส่งเสริม
การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

2.3 ติดตามผลแผนงานโครงการกิจกรรม ด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณา
การหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

2.4 นำผลการติดตามไปพัฒนาแผนงานโครงการกิจกรรม ด้าน
วิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

3. ด้านงบประมาณ การวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณที่
สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1 ดำเนินเนินการตามแผนงบประมาณตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง

3.2 ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษา

3.3 นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณ
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. ด้านบริหารทั่วไป

4.1 บริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2 ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ อยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน

ปริญานุช พิบูลสรารุช (2550, น. 3) ได้สรุปแผนการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกระทรวงศึกษาธิการมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. เป้าหมาย เป็นการปลูกฝังเยาวชนรู้จักใช้ชีวิตที่พอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ ฝึกการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปัน มีจิตสำนึก รักสิ่งแวดล้อม และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ค่านิยม เอกลักษณ์ความเป็นไทย

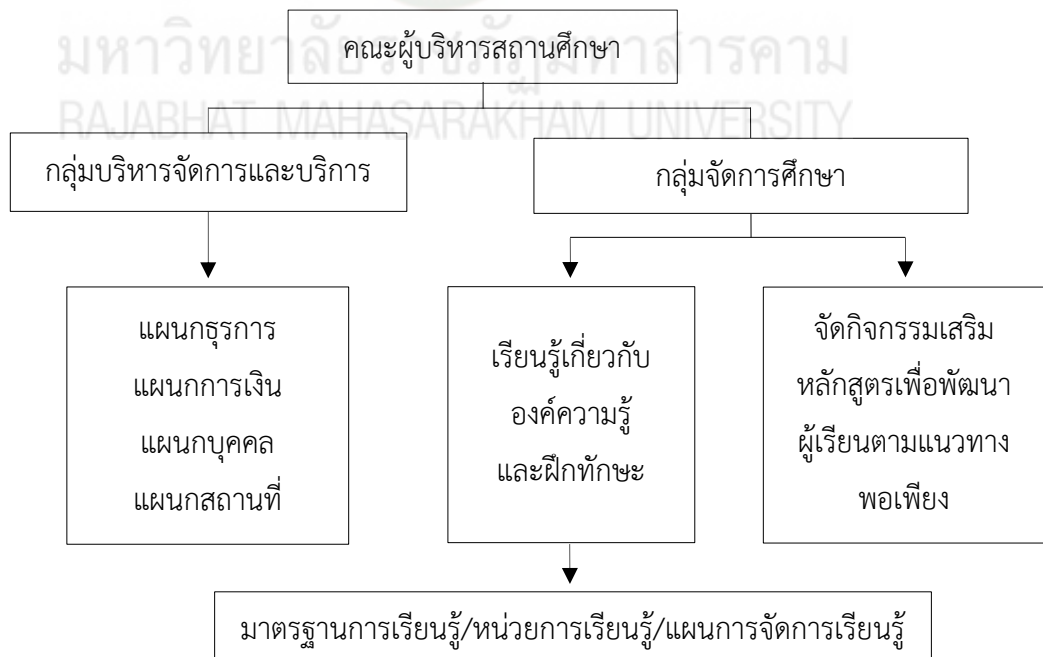
2. การจัดการในการบริหารจัดการได้ดำเนินการ 4 ส่วน ดังนี้

2.1 การบริหารจัดการสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ

2.2 การจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ได้แก่ การสอดแทรกสาระเศรษฐกิจพอเพียงในหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ในห้องเรียนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.3 การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นการดำเนินงานและความสำเร็จในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยบูรณาการและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้นักเรียนได้ปฏิบัติและเกิดทักษะทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม มีความรู้ ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การปฏิบัติตามและนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต

2.4 การพัฒนาบุคลากร ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจ สามารถวิเคราะห์ ความพอเพียงของตนและครอบครัวได้ และทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตและได้สรุป โครงสร้างการบริหารสถานศึกษา ปรากฏดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 โครงสร้างการบริหารสถานศึกษา

พรชัย อามุคคะ (2553, น. 41) ได้สรุปหลักการบริหารจัดการด้านบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

1. การจัดบรรยากาศด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เน้นความร่วมมือร่วมใจ ประโยชน์ใช้สอยเป็นแหล่งเรียนรู้ และอนุรักษ์สืบสานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม สถาปัตยกรรมของท้องถิ่นและภูมิปัญญา

2. กำหนดระเบียบ ธรรมเนียมปฏิบัติในโรงเรียนที่ส่งเสริมความมีระเบียบวินัย เคารพธรรมเนียมปฏิบัติ กฎ กติกาของสังคมส่วนรวม เช่น การมีวินัย การเข้าคิวรับประทานอาหาร การแต่งกาย การใช้ทรัพยากรร่วมกัน

3. ส่งเสริมและพัฒนาบรรยากาศด้านคุณธรรม เช่น การทำบุญ การบริจาค การปฏิบัติกิจทางศาสนา การฝึกอบรมจิต การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา การยกย่องส่งเสริม ผู้กระทำความดี ส่งเสริมการแบ่งปัน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

4. ส่งเสริมความรู้และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เช่น จัดนิทรรศการการแข่งขันในรูปแบบต่าง ๆ การหาความรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยีและอื่น ๆ

5. ส่งเสริมการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของผู้บริหาร ครู และบุคลากรด้านการรักษา สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

6. จัดโครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมปฏิบัติและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง

สมปอง มาตรฐาน (2560, น. 14) ได้กล่าวถึง กระบวนการบริหารจัดการศึกษาภายใน สถานศึกษา ที่เอื้อต่อการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

1. ทบทวน ปรับปรุง พัฒนา โครงสร้าง และกระบวนการบริหารจัดการให้สอดคล้อง หรือรองรับการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นการบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลมีความพอประมาณ สมดุลกับภูมิสังคมของแต่ละสถานศึกษาอย่างเป็นพื้นฐานทาง การวางแผนอย่างรอบคอบเป็นเหตุเป็นผลและไม่ประมาทหรือเสี่ยงในการจัดการโดยต้องเตรียมสร้าง ภูมิคุ้มกันที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ

2. กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย แผนงาน โครงการ และกิจกรรม และการปรับปรุงเพิ่มเติม หรือจัดทำแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้ครอบคลุมการพัฒนาการศึกษาตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษามีการดำเนินการตามแผนอย่างเป็นระบบ และมีการติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

3. พัฒนาบุคลากร ทั้งผู้บริหาร ครูและกรรมการสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้มีความพร้อมในการดำเนินการตามระบบการบริหารจัดการ

ที่เปลี่ยนแปลง และสามารถจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. จัดระบบการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการ และกระบวนการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สถานศึกษาควรจัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ ปลูกฝังหล่อหลอมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเอื้อต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

5.1 จัดอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เน้นความร่วมมือ สบายงาม ประโยชน์ใช้สอย เป็นแหล่งเรียนรู้ และอนุรักษ์สืบสานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม สถาปัตยกรรมของท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่น

5.2 กำหนดระเบียบ ธรรมเนียมปฏิบัติในสถานศึกษา ที่ส่งเสริมความมีระเบียบวินัย เคารพธรรมเนียมปฏิบัติ กฎกติกาของสังคมส่วนรวม มีจิตอาสา จิตสาธารณะ การคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม เช่น การมีวินัย การเข้าคิว การรับประทานอาหาร การแต่งกาย การใช้ทรัพยากรร่วมกัน เป็นต้น

5.3 ส่งเสริมและพัฒนาบรรยากาศด้านคุณธรรม เช่น การทำบุญ การบริจาค การปฏิบัติกิจทางศาสนา การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา การยกย่องส่งเสริมผู้กระทำความดี การส่งเสริมการแบ่งปัน การช่วยเหลือกันและกัน ฯลฯ

5.4 ส่งเสริมการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา

6. จัดโครงการและกิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติตนและการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

7. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองชุมชน สถานศึกษาควรให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในขั้นตอนสำคัญทุกขั้นตอนตามแนวทาง ดังนี้

7.1 ร่วมกำหนดแนวนโยบายและการวางแผน

7.2 ร่วมให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร

7.3 ร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดสภาพ และบรรยากาศภายในสถานศึกษาบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

7.4 ส่งเสริมการเรียนรู้ และการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ที่บ้าน และสถานที่อื่น ๆ

7.5 ร่วมติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนิท หาจัตุรัส (2561, น. 61) ได้สรุปแนวทางการขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ ดังนี้

1. กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็น นโยบายสำคัญของสถานศึกษา
2. พัฒนาความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรทั้งผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการ สถานศึกษาและส่งเสริมให้ปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ
4. ทบทวนหรือปรับปรุงโครงสร้างและพัฒนาการบริหารจัดการตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง
5. จัดทำปรับปรุง หรือเพิ่มเติมโครงการ กิจกรรม และปรับแผนกลยุทธ์และ แผนปฏิบัติการของสถานศึกษา
6. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
7. จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา
8. เสริมสร้างบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้
9. จัดระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน
10. ให้ผู้ปกครอง ชุมชนเข้าร่วมในการจัดการศึกษาในขั้นตอนสำคัญทุกขั้นตอน

ธนธรรม มีทอง (2552, น. 49-50) ได้สรุป การบริหารจัดการโครงการเศรษฐกิจ พอเพียงในประเด็นสำคัญไว้ ดังนี้

1. การประยุกต์ใช้ในด้านจุดมุ่งหมายการจัดการศึกษา การดำรงชีวิตในระดับที่อยู่ รอด พออยู่ พอกินและอยู่ดี
2. การจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การจัดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่ยึดกิจกรรม การดำรงชีวิต การแก้ปัญหา การพัฒนาตนเองในการดำรงชีวิต การปลูกฝังและสร้างเสริมลักษณะ นิสัยที่สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง จัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วของระบบข้อมูลสารสนเทศ
3. กำหนดแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในวิสัยทัศน์ของโรงเรียน
4. จัดตั้งกรรมการรับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
5. สสำรวจสภาพปัญหาของโรงเรียนและชุมชน เพื่อกำหนดแผนงาน โครงการและ แผนปฏิบัติงานภายใต้กรอบแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง
6. กำหนดนโยบายให้มีการดำเนินกิจกรรมโครงการต่าง ๆ โดยให้ผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

7. สนับสนุน ติดตาม ประเมินผล พัฒนาต่อเนื่องโดยเน้นความมั่นคง และยั่งยืน

8. ประชาสัมพันธ์แนวคิดเผยแพร่ผลงานให้ผู้ปกครอง ชุมชนทราบและมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน แสวงหาความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชน

9. แสวงหาความร่วมมือ ความช่วยเหลือจากหน่วยงานในชุมชนและหน่วยงานอื่น

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การพัฒนาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การกำหนดนโยบายโดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนและบูรณาการในแผนงาน โครงการทั้งด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารทั่วไป ตลอดจนการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียนและกำกับติดตามผลการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2.5.2.2 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การดำเนินงานจัดหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2559, น. 26) ดังนี้

1. หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.1 มีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้

1.2 มีการนิเทศติดตามประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.3 มีการศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง

2. การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

2.1 มีแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้

2.2 คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ

2.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ

2.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1 จัดหาผลิตใช้และเผยแพร่ สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.2 จัดทำพัฒนาเผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 ใช้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน

4. การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.1 จัดทำเครื่องมือวัด และประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัด กิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2 ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.3 รายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.4 จัดแสดงเผยแพร่ประกวดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร (2559, น. 19-20) ได้สรุปแนวทางการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

1. นำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถบูรณาการใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยกำหนดตัวชี้วัดแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

2. การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่เคร่งครัดรูปแบบของการเขียนหน่วย แผนการจัดการเรียนรู้ ปรับได้ตามธรรมชาติของวิชา ระดับชั้นตามบริบทของโรงเรียน โดยหัวข้อสำคัญ ได้แก่ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สื่อ แหล่งการเรียนรู้การวัดและประเมินผล

3. การจัดทำหน่วยการเรียนรู้การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เน้นกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมและปลูกฝังวิธีการคิด และการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนให้ก้าวหน้าไปพร้อมกับความสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมได้อย่างมั่นคง และยั่งยืน

4. ขั้นตอนการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

4.1 กำหนดหน่วยการเรียนรู้ โดยศึกษาและเลือกมาตรฐานการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระและกำหนดขอบข่ายของเนื้อหาสาระที่จะเรียน แต่สามารถยืดหยุ่นได้ในแต่ละสถานศึกษา

4.2 วิเคราะห์เนื้อหาให้สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้

4.4 เลือกสื่อและแหล่งเรียนรู้ประกอบการจัดการเรียนการสอน

4.5 กำหนดเครื่องมือ วิธีการวัด และเกณฑ์การประเมินผลตลอดจนผลสัมฤทธิ์ที่ผู้เรียนได้รับ ได้แก่ผู้เรียนได้รับความรู้ที่ชัดเจนมีแนวทางในการประยุกต์ใช้ความคิดในชีวิตประจำวันได้เรียนรู้โดยลงมือปฏิบัติจริงและได้รับการวัดผลตามสภาพจริงขั้นตอนการบูรณาการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปริญานุช พิบูลสรารุช (2550, น. 4) ได้สรุปแนวทางจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ ดังนี้

1. การจัดหลักสูตรสถานศึกษา ควรกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นฐานการคิดจัดทำสาระที่สอดคล้องกับสภาพผู้เรียนและท้องถิ่น

2. การจัดหน่วยการเรียนรู้ ดำเนินการโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในหน่วยการเรียนรู้ทุกชั้นและทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือจัดเป็นหน่วยการเรียนรู้เฉพาะเรื่องเช่นหน่วยการเรียนรู้การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มไว้ในการพัฒนาผู้เรียนในทุกระดับชั้น

3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัย วุฒิภาวะ ประสบการณ์ สภาพความเป็นอยู่ของนักเรียนแต่ละคนแต่ละครอบครัว โดยคำนึงถึงภูมิสังคมแต่ละท้องถิ่น นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นกรอบแนวคิดในการจัดกิจกรรม เช่น โครงการทำสบู่จากสมุนไพรไทย โครงการประเภทสิ่งประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ครูกระตุ้นให้นักเรียนนำหลักของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นฐานการคิด

4. สถานศึกษาควรประสานความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นและสังคมทุกระดับ จัดการเรียนรู้จากสภาพจริงที่เป็นอยู่ โดยเรียนรู้จากแบบอย่างที่มีอยู่แล้ว การระดมความคิดร่วมกันระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกันพัฒนาโครงการต่าง ๆ ที่สอดคล้องเหมาะสมกับภูมิสังคมของโรงเรียน และชุมชน

5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ข้อมูลสารสนเทศ คือ การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกระแสโลกาภิวัตน์ การเปลี่ยนแปลงรวดเร็วของระบบข้อมูลสารสนเทศพื้นฐาน การเตรียมพร้อมให้ประเทศไทยรวมถึงคนไทยทุกคนได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ร่วมกัน ในการรู้จัก

เลือกข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และสามารถพัฒนาตามสภาพบรรยากาศแวดล้อม ความพร้อมของสังคมไทยด้วยความพอดี มีใช้ลอกเลียนแบบรับเอามาใช้กับสังคมไทยอย่างไม่รู้เป้าหมาย

สนอง อินละคร (2546, น. 6) ได้สรุปไว้ว่า หลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

1. การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่มีความเป็นไปอย่างมีชีวิตชีวา โดยให้ผู้เรียนรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน

2. การเรียนรู้ที่ดีจะต้องเกิดจากการสร้างความรู้ ความเข้าใจด้วยตนเอง

3. การเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือแสวงหาคำตอบที่ตนเองต้องการ

4. การเรียนรู้ที่มีความหมายแก่ผู้เรียน สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางจึงมีความสำคัญ ดังนี้

4.1 ช่วยให้นักเรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเอง คือ การศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลทำความเข้าใจ คิดวิเคราะห์ แผลความ ขยายความ สร้างความหมาย สังเคราะห์ข้อมูล และสรุปเป็นข้อความรู้

4.2 นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันแลกเปลี่ยนและเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

4.3 นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ให้ได้มากที่สุด

4.4 นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง

ธวัชชัย วรปัสสุ (2552, น. 15) ได้กล่าวถึง แนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตร มีแนวทางดำเนินการโดยการพัฒนาหรือบูรณาการเนื้อหาสาระของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้

1.1 สถานศึกษานำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพิจารณาปรับปรุงหรือเพิ่มเติม วิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในหลักสูตรสถานศึกษา

1.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปรับปรุงหรือเพิ่มเติมมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหลักสูตรสถานศึกษาที่ปรับปรุงหรือเพิ่มเติม

1.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปรับปรุง เพิ่มเติมหรือจัดสาระการเรียนรู้ หน่วยการจัดการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ตามลำดับ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้น

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สถานศึกษาควรจัดการเรียนการสอนตามเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน ดังนี้

2.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกทักษะ กระบวนการคิด วิเคราะห์สถานการณ์ การแก้ปัญหาที่เริ่มจากชีวิตประจำวันและเชื่อมโยงสู่ครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และสังคมโลก

2.2 จัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นการทดลอง การปฏิบัติจริงทั้งในสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา ทั้งในรูปของการจัดทำโครงการ โครงงาน และอื่น ๆ ทั้งการศึกษารายบุคคล และเป็นกลุ่ม

2.3 วัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้านได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ทักษะกระบวนการ (Process) และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attribute)

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การพัฒนาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำมาบูรณาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กำหนดสื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนำมาปรับปรุงพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม

2.5.2.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สถานศึกษาควรดำเนินการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2559, น. 27-28) ดังนี้

1. การแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

1.1 มีกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 จัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3 มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหาพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4 ติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.5 นำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

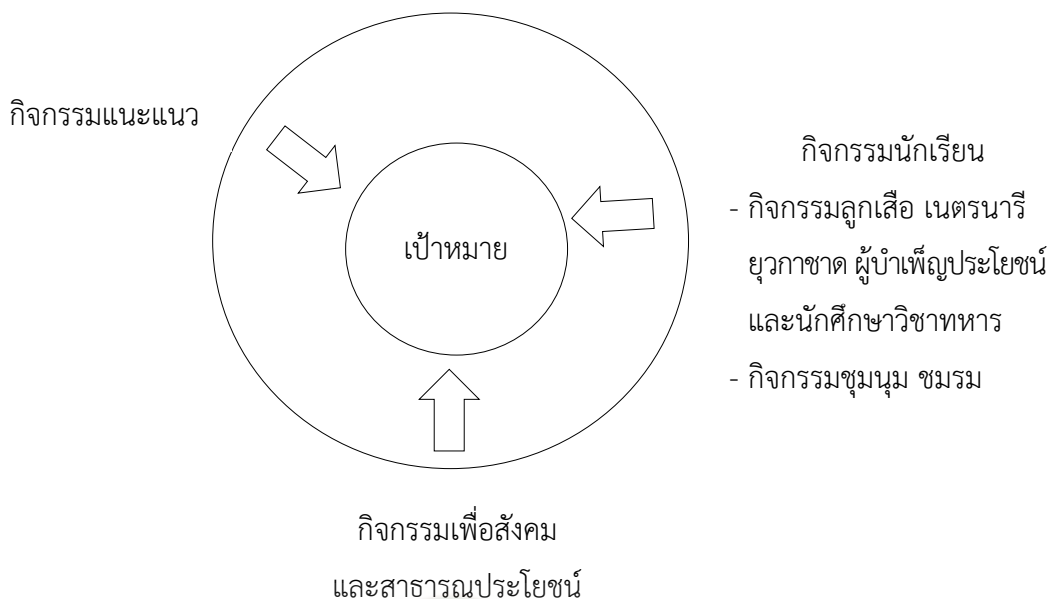
2. กิจกรรมนักเรียน

- 2.1 มีแผนงานโครงการ ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนให้ได้อย่างพอเพียง
- 2.2 จัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง
- 2.3 ส่งเสริมให้มีการจัดตั้ง ชุมนุมชมรม ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง
- 2.4 มีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอนทาง ศาสนาในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.5 ติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง
- 2.6 นำผลการติดตามมาปรับปรุงพัฒนา กิจกรรมนักเรียนตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

- 3.1. กิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วม ในกิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3.2. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา/พัฒนาสถานศึกษา/ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3.3. ติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง
- 3.4. การนำผลการติดตามมาปรับปรุงพัฒนา การดำเนินกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของ ผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กระทรวงศึกษาธิการ (2553, น. 2-12) ได้กำหนดแนวทางการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วย 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เมื่อผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมแล้วนำไปสู่เป้าหมายเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีความสัมพันธ์ เชื่อมโยงกัน ดังภาพปรากฏดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1. หลักการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีหลักการสำคัญ ดังนี้
  - 1.1 มีเป้าหมายของการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน เป็นรูปธรรมและครอบคลุมผู้เรียน
  - 1.2 เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างรอบด้านเต็มตามศักยภาพตามความสนใจ ความถนัด ความต้องการ เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะ
  - 1.3 เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกในการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมในลักษณะต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
  - 1.4 เป็นกิจกรรมที่ยึดหลักการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ปรากฏชาวบ้าน องค์กร และหน่วยงานอื่น มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
2. เป้าหมาย

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมุ่งส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนใช้ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์จากการเรียนรู้ไปพัฒนาตนเองให้เกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี อันจะนำไปสู่คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้แก่ รักชาติ ศาสน์

กษัตริย์ ชื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ

3. แนวการจัดกิจกรรม

สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรม โดยมีแนวการจัดกิจกรรม ดังนี้

3.1 ให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจ

3.2 ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมผ่านประสบการณ์ที่หลากหลาย ฝึกการทำงานที่สอดคล้องกับชีวิตจริง ตลอดจนสะท้อนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้เรียน

3.3 จัดกิจกรรมอย่างสมดุลทั้ง 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียนและกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยจัดกิจกรรมรายบุคคล กิจกรรมกลุ่ม ทั้งในและนอกสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

3.4 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ โดยการศึกษาและใช้ข้อมูล ประกอบการวางแผนอย่างเป็นระบบ เน้นการคิดวิเคราะห์และใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการดำเนินกิจกรรม

3.5 ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้แบบร่วมมือมากกว่าเน้นการแข่งขันบนพื้นฐานการปฏิบัติตามวิถีประชาธิปไตย

3.6 จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่กิจกรรม

4. ขอบข่ายการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
สถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมให้ครบทั้ง 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียนและกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยสามารถจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้หลากหลายรูปแบบและวิธีการ โดยมีขอบข่าย ดังนี้

4.1 เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้กว้างขวาง ลึกซึ้งยิ่งขึ้นในลักษณะเป็นกระบวนการเชิงบูรณาการโดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนสามารถบูรณาการระหว่างกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

4.2 เป็นกิจกรรมที่ตอบสนองความสนใจ ความถนัด และความ ต้องการของผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นการให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวิชาความรู้ อาชีพ และการดำเนินชีวิตที่ดีงาม ตลอดจนเห็นแนวทางในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ

4.3 เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกการทำประโยชน์ต่อสังคมในลักษณะต่าง ๆ สนับสนุนค่านิยมที่ดีงามและเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4.4 เป็นกิจกรรมที่ฝึกการทำงานและการให้บริการด้านต่าง ๆ ทั้งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและต่อส่วนรวม เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจ ความเอื้ออาทร ความเป็นพลเมืองดี และความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

5. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การประเมินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นการประเมินโดยผู้เรียนต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ปฏิบัติกิจกรรมและมีผลงานชิ้นงานคุณลักษณะผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ผู้เรียนจะต้องได้รับ การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและผ่านเกณฑ์กำหนด ไว้ 2 ระดับ คือ ผ่าน และไม่ผ่าน

โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร (2560, น. 15) ได้กล่าวถึง การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แยกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักสิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียนและอาชีพสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน

2. กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบต่อการทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผลการช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทร และสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติตามแผนประเมิน และปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน บริบท ของสถานศึกษาและท้องถิ่น กิจกรรมนักเรียน ได้แก่ กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร กิจกรรมชุมนุม ชมรม

3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่น ตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่าง ๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม

ปริญญาโทนั้นชัยบุตร (2553, น. 25) ได้กล่าวถึง การสร้างองค์ความรู้ของ ผู้เรียน จะได้ผลดีเมื่อความรู้เกิดจากการปฏิบัติงานที่มีความหมายในตนเอง ผู้สอนจะต้องสร้าง องค์ประกอบให้กับผู้เรียน 3 ประการ ดังนี้

1. ผู้เรียนลงมือประกอบกิจกรรม ได้เลือกตามความสนใจและความถนัด ของตนเอง

2. ผู้เรียนได้เรียนรู้ภายใต้บรรยากาศที่เป็นมิตร สภาพแวดล้อมในการ เรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมที่แตกต่างเป็นประโยชน์ต่อการสร้างความรู้

3. มีเครื่องมืออุปกรณ์ในการประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม

เกาววัลย์ รงทอง (2552, น. 28-30) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน มุ่งให้บุคคลรู้จักและเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีกระบวนการคิดมี ทักษะในการดำรงชีวิตที่เหมาะสม มีจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ดังนี้

1. เป้าหมาย

1.1 ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายเกิดความรู้ ความชำนาญ ทั้งวิชาการและวิชาชีพอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

1.2 ผู้เรียนค้นพบความสนใจ ความถนัดและพัฒนาความสามารถ พิเศษเฉพาะตัว มองเห็นช่องทางในการสร้างงาน สร้างอาชีพในอนาคตได้เหมาะสมกับตนเอง

1.3 ผู้เรียนเห็นคุณค่าขององค์ความรู้ต่าง ๆ สามารถนำความรู้และ ประสบการณ์ไปใช้ในการพัฒนาตนเองและประกอบสัมมาอาชีพได้

1.4 ผู้เรียนพัฒนาบุคลิกภาพ เจตคติ ค่านิยมในการดำเนินชีวิตและ เสริมสร้างศีลธรรม จริยธรรม

1.5 ผู้เรียนมีจิตสำนึกและทำประโยชน์เพื่อสังคมและประเทศชาติ

2. หลักการ

2.1 มีการกำหนดวัตถุประสงค์และแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม จัดให้เหมาะสม กับวัย วุฒิภาวะ ความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียน

2.2 บูรณาการวิชาการกับชีวิตจริง ให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงการเรียนรู้ ตลอดชีวิต

2.3 ใช้กระบวนการกลุ่มในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ฝึกให้คิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ จิตนาการที่เป็นประโยชน์และสัมพันธ์กับชีวิตในแต่ละช่วงวัยอย่างต่อเนื่อง

2.4 จำนวนสมาชิกมีความเหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรม

2.5 มีการกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมสอดคล้องกับ
วิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษา

2.6 ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ มีครูเป็นที่ปรึกษาถือเป็นหน้าที่และงาน
ประจำโดยคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นหลัก

2.7 ยึดหลักการมีส่วนร่วมของครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรทั้ง
ภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

2.8 มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม โดยวิธีที่หลากหลายและ
สอดคล้องกับกิจกรรมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยให้ถือว่าเป็นเกณฑ์ประเมินผลการผ่านช่วงนั้นเรียน

3. แนวการจัดกิจกรรม

3.1 การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเกื้อกูลส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่ม
สาระการเรียนรู้ เช่น การบูรณาการโครงการ องค์ความรู้จากกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นต้น

3.2 จัดกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัดทางธรรมชาติ และความสามารถ
ความต้องการของผู้เรียนและชุมชน เช่น ชมรมทางวิชาการต่าง ๆ เป็นต้น

3.3 จัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อสังคม
เช่น กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เป็นต้น

3.4 จัดกิจกรรมประเภทบริการด้านต่าง ๆ ฝึกการทำงานที่เป็นประโยชน์
ต่อตนเองและส่วนรวม การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

3.4.1 กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนา
ความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

3.4.2 กิจกรรมนักเรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมจากความสมัครใจของ
ผู้เรียน มุ่งพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ แบ่งตามความแตกต่างระหว่างกิจกรรมเป็น 2 ลักษณะ
คือ กิจกรรมพัฒนาความถนัด ความสนใจ และกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญ
ประโยชน์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2546, น. 32-34) ได้สรุปการดำเนินการ
การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินงาน การดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
มีขั้นตอน ดังนี้

1.1 การประชุมชี้แจงคณะครู ผู้เรียน ผู้ปกครองเพื่อสร้างความรู้
ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษา

1.2 สสำรวจข้อมูลความพร้อมของสถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่นสภาพ
ปัญหาและความต้องการของผู้เรียน

1.3 ร่วมกันวางแผนระหว่างครู ผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนงาน โครงการ ปฏิทินการปฏิบัติงาน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกภาคเรียนและเสนอขออนุมัติ

1.4 ปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ ปฏิทินการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้

1.5 นิเทศ ติดตามประเมินผลสรุปรายงานผลการปฏิบัติงาน

2. การประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้เรียนจะต้องเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมและผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ดังนี้

2.1 ประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตามสภาพจริงให้ได้ผลการประเมินที่ถูกต้องครบถ้วน

2.2 ครูที่ปรึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครอง ควรมีบทบาทในการประเมิน ดังนี้

2.2.1 ครูที่ปรึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ต้องดูแล พัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ต้องรายงานเวลา พฤติกรรมเข้าร่วมกิจกรรม ศึกษาติดตามและพัฒนาผู้เรียนในกรณีผู้เรียนไม่เข้าร่วมกิจกรรม

2.2.2 ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ มีหลักฐานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80% หรือตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด พร้อมทั้งแสดงผลการปฏิบัติกิจกรรมและพัฒนาด้านต่าง ๆ ถ้าไม่เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ต้องปฏิบัติกิจกรรมเพิ่มเติมตามที่ครูมอบหมาย

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การพัฒนาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม การแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม หลักคำสอนทางศาสนาในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการติดตามผล

2.5.2.4 ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การพัฒนางานและการดำรงชีวิตที่เหมาะสม (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2559, น. 28) โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1. การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.1 มีแผนงานโครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและตระหนัก ในคุณค่าของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 ประชุมอบรมสัมมนาศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่

1.3 ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรของสถานศึกษา

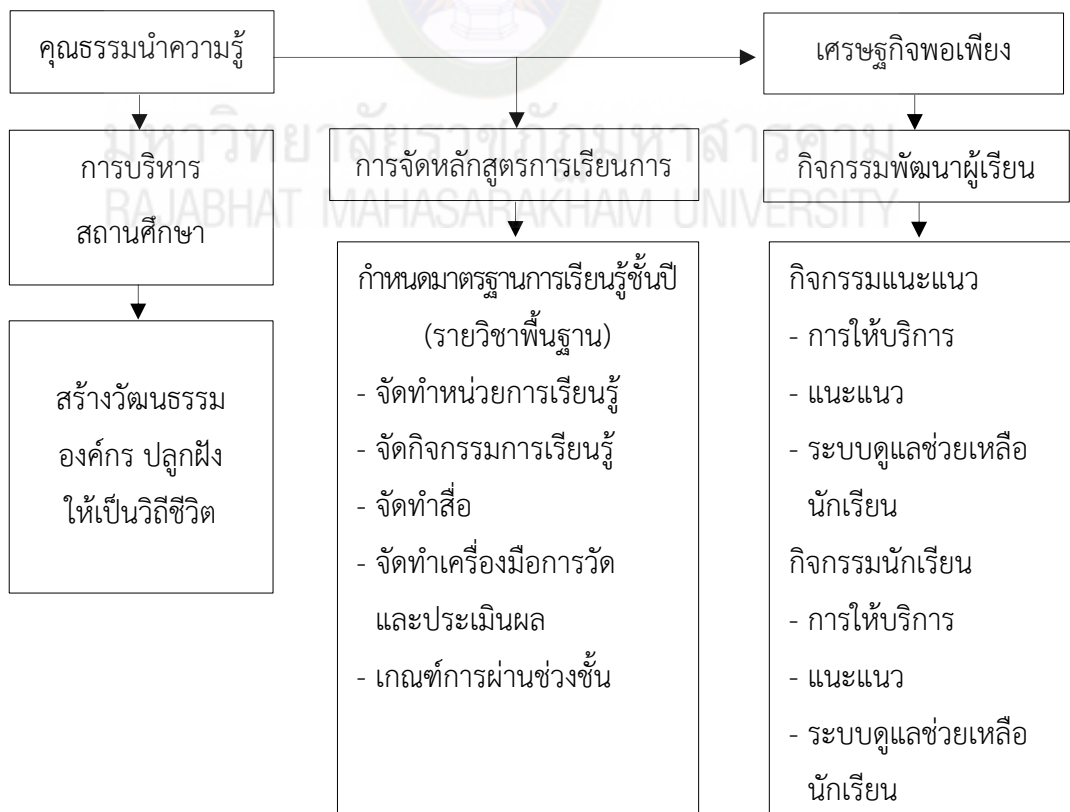
2. การติดตามและขยายผล

2.1 ติดตามผลการดำเนินโครงการกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 การนำผลการติดตามมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 ขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปรียานุช พิบูลสรารุช (2550, น. 16-17) ได้กล่าวไว้ว่า ครูเป็นบุคลากรที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้และปลูกฝังหลักคิดต่าง ๆ ให้แก่เด็กโดยครูต้องเข้าใจอย่างถูกต้อง สามารถวิเคราะห์ความพอเพียงไม่พอเพียงของตนเองและครอบครัวได้และทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิต การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปรากฏดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จันทรทิพย์ เจียมพงษ์ (2553, น. 30) ได้สรุปแนวทางบุคลากรเพื่อให้บุคลากรแต่ละคนเกิดความเชื่อมั่นในศักยภาพของตน เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดจนเกิดการยอมรับในแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงว่าเป็นแนวคิดที่เข้าใจได้ง่ายและปฏิบัติได้จริง มีการคิดที่ถูกต้องซึ่งจะนำไปสู่การกระทำที่ตรงตามแก่นสัจธรรมเกิดการพัฒนาตนที่ดี ดังนี้

1. อบรมสัมมนาผู้บริหารระดับสูงในภาคีด้านการศึกษา
2. ฝึกอบรมและพัฒนาครู อาจารย์ ผู้สอน ให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะและสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการสู่การเรียนการสอนได้ในทุกระดับการศึกษา

3. การเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตที่อยู่บนพื้นฐานของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเนื่องจากเป็นบุคลากรมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา บรรลุผลกิจกรรมการเรียนการสอนควรมีครูเป็นผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 25 ของจำนวนบุคลากรทั้งหมดของโรงเรียน

ดังนั้นเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพชัดเจน จึงควรมีความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างลึกซึ้ง นอกจากการสอนเด็กโดยผ่านหลักสูตรการเรียนการสอนในห้องเรียนที่เป็นทางการแล้วนอกห้องเรียนก็สมควรดำเนินชีวิตและประพฤติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงให้เห็นเป็นตัวอย่างด้วยโดยมีกิจกรรมการพัฒนาพฤติกรรมของครูและอาจารย์ให้ดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสอดคล้องกับ ธีระรุณ เจริญ (2546, น. 54) ได้สรุปแนวทางในการพัฒนาครูและบุคลากรอื่นในสถานศึกษาเพื่อเรียนรู้ทฤษฎีหลักคิด หลักวิชาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้เกิดการพัฒนาความเข้มแข็งของสถานศึกษาอย่างยั่งยืน โดยแนวทางในการดำเนินงาน คือ การสร้างความรู้ความเข้าใจ การนำสู่การปฏิบัติ การประสานความร่วมมือและเชื่อมโยงเครือข่ายและการติดตามประเมินผล

4. ฝึกอบรมและพัฒนาศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้บริหารจัดการในสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์

5. ฝึกอบรมและพัฒนาผู้บริหารการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อให้เกิดวิสัยทัศน์ในการดำเนินการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

สุริพร วงศ์สวัสดิ์สุข (2551, น. 103) ได้กล่าวถึง การพัฒนาบุคลากร ในสถานศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการศึกษา ดังนี้

1. สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนมีศึกษานิเทศก์ มาเป็นพี่เลี้ยงให้ครูผู้สอนในการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้

2. สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรหามาตรการส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้นในประเด็น ดังนี้

2.1 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ในเรื่องการกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหา การเรียนรู้กิจกรรม รวมทั้งสื่อการเรียนการสอน

2.2 นำหลักสูตรไปกำหนดวิธีการ กิจกรรม สื่อการเรียนรู้

2.3 การประเมินผล เป็นการวัดผลของหลักสูตรในเรื่อง ผลที่คาดหวังของหลักสูตร เนื้อหาสาระการจัดการเรียนการสอน กิจกรรม สื่อการสอนและวิธีวัดประเมินผล

อร่าม วัฒนะ (2561, น. 181-182) ได้กล่าวถึง การพัฒนาคุณภาพครูมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ เพื่อให้ครูตระหนักถึงความรับผิดชอบ สามารถจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรและความต้องการของผู้เรียนครูได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถของครูให้สามารถปฏิบัติงานการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศได้และส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการวัดผลประเมินผลและใช้สื่อนวัตกรรม/แหล่งเรียนรู้ในการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนโดยมีแนวทาง พัฒนาที่สำคัญ ดังนี้

1. เสริมสร้างความรับผิดชอบและศักยภาพด้านการจัดการเรียนการสอนของครูให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.1 สนับสนุนให้ครูและบุคลากรได้ทำงานเต็มตามศักยภาพ

1.2 พัฒนาครูและบุคลากรด้วยการส่งเข้ารับการอบรมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1.3 ใช้ระบบการประเมินสมรรถนะเพื่อพัฒนาการทำงานของครูและบุคลากร

2 สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ให้เกิดกับองค์กร โดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันมีการประชุมแสดงความคิดเห็น การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบและการทำงานร่วมกัน

3. ส่งเสริมการทำงานแบบมีส่วนร่วมของครู

3.1 การมอบหมายงาน ให้ตรงกับความรู้ความสามารถ เพื่อเปิดโอกาสพัฒนาความสามารถ และได้รับการยอมรับจากผู้ร่วมงานและผู้บริหาร

3.2 การจัดสภาพแวดล้อมการทำงาน ให้มีความเหมาะสมปลอดภัย มีการบริหารงานด้วยความยุติธรรม

3.3 สร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจให้กับบุคลากร

3.4 ครูมีการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

4. ส่งเสริมครูให้ใช้สื่อนวัตกรรม ภูมิปัญญาแหล่งเรียนรู้พัฒนาผู้เรียน

5. ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

6. สนับสนุนและส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการของโรงเรียน

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การพัฒนาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการพัฒนาบุคลากร หมายถึง การกำหนดแผนงาน โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งการติดตามและขยายผลการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.5.2.5 ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ

การขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จตามมาตรฐานการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครอบคลุมผลงานที่เกิดกับสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรและผู้เรียนโดยมีแนวทางในการส่งเสริมที่สำคัญ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2559, น. 29) ดังนี้

1. สถานศึกษา คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง คือ สถานศึกษาสะอาดเป็นระเบียบ ร่มรื่นปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และบุคลากรรวมถึงผู้เรียน มีการแบ่งปัน สามัคคี ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน รวมถึงมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และฟื้นฟูวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อ ชุมชนสังคมประเทศชาติอย่างต่อเนื่อง

2. ผู้บริหารสถานศึกษา คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง คือ ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติตน อย่างเป็นเหตุเป็นผล พอประมาณกับศักยภาพของตน และสอดคล้องกับภูมิสังคม รวมถึงมีการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ให้กับตนเองและสถานศึกษาตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้คุณธรรมนำความรู้ในการดำเนินชีวิต

3. บุคลากรของสถานศึกษา

3.1 บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 บุคลากรจัดการทรัพยากรและดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจอย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง

3.3 บุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นแบบ อย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์

3.4 บุคลากรรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

3.5 บุคลากรดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรม และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทาง วัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์

4. ผู้เรียน

4.1 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา

4.2 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุเศรษฐกิจ

4.3 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม

4.4 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสิ่งแวดล้อม

4.5 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัฒนธรรม

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การพัฒนาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านผลลัพธ์และภาพแห่งความสำเร็จ หมายถึง การดำเนินการขับเคลื่อนแผนงาน โครงการ กิจกรรมพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ครอบคลุมการพัฒนาทุกด้าน จนบังเกิดผลต่อสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากร และนักเรียน

2.6 บริบทโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

2.6.1 ข้อมูลทั่วไป

สำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม (2562, น. 11-12) ตั้งอยู่เลขที่ 27 ถนนฝั่งเมืองบัญชา ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000 เทศบาลเมืองมหาสารคาม ตั้งอยู่ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามมีโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 7 โรงเรียน มีผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 170 คน นักเรียน จำนวน 3,160 คน ดังนี้

2.6.1.1 โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร

ตั้งอยู่เลขที่ 42 ถนนริมคลองสมถวิล ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนผู้บริหารสถานศึกษาและครุรวมทั้งสิ้น จำนวน 51 คน นักเรียน จำนวน 1,112 คน

วิสัยทัศน์ คือ เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาได้มาตรฐานสากลด้วยรูปแบบการพัฒนาการเรียนรู้ โรงเรียนแห่งความสุข พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นฐานในการเรียนรู้ ภายใต้บริบทของวัฒนธรรมไทย และวิถีชีวิตแบบพอเพียง

2.6.1.2 โรงเรียนเทศบาลเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา

ตั้งอยู่เลขที่ 357 ถนนศรีสวัสดิ์ดำเนิน ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคามจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาล ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนผู้บริหารสถานศึกษาและครุรวมทั้งสิ้น จำนวน 23 คน นักเรียน จำนวน 545 คน

วิสัยทัศน์ คือ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามวิถีแห่งความพอเพียง ให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นและพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้

2.6.1.3 โรงเรียนเทศบาลเทศบาลบ้านสองนางโย

ตั้งอยู่เลขที่ 906 ถนนนครสวรรค์ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000 จัดการเรียน จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาล ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนผู้บริหารสถานศึกษาและครุรวมทั้งสิ้น จำนวน 39 คน นักเรียน จำนวน 728 คน

วิสัยทัศน์ คือ ผู้เรียนมีคุณธรรม และทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บุคลากรมีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ สิ่งแวดล้อมน่าอยู่ สถานศึกษากับชุมชนจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ภูมิใจในความเป็นไทย มุ่งสู่ความเป็นสากล

2.6.1.4 โรงเรียนเทศบาลเทศบาลสามัคคีวิทยา

ตั้งอยู่เลขที่ 35 ถนนจันทบูร ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000 จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาล ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนผู้บริหารสถานศึกษาและครุรวมทั้งสิ้นจำนวน 39 คน นักเรียน จำนวน 344 คน

วิสัยทัศน์ คือ มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา เร่งพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เข้าสู่ประชาคมอาเซียน บริหารจัดการโรงเรียนเป็นฐานพัฒนาท้องถิ่นไทย ก้าวทันเทคโนโลยีสมัยใหม่ ส่งเสริมงานอาชีพ ศิลปวัฒนธรรมไทย ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง

2.6.1.5 โรงเรียนเทศบาลเทศบาลโพธิ์ศรี

ตั้งอยู่ เลขที่ 4 ถนนมหาชัยดำริห์ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวนผู้บริหารสถานศึกษาและครุรวมทั้งสิ้นจำนวน 12 คน นักเรียน จำนวน 142 คน

วิสัยทัศน์ คือ การศึกษาได้มาตรฐาน อนุรักษ์สืบสานความเป็นไทย ก้าวไกลสู่ประเทศไทย 4.0 เพิ่มพูนทักษะสู่ศตวรรษที่ 21 บริหารสำเร็จโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.6.1.6 โรงเรียนเทศบาลเทศบาลบ้านค้อ

ตั้งอยู่เลขที่ 36 ถนนค้อน้อย ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จัดการศึกษา ตั้งแต่ระดับอนุบาล ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนผู้บริหารสถานศึกษาและครุรวมทั้งสิ้น จำนวน 18 คน นักเรียน จำนวน 249 คน

วิสัยทัศน์ คือ ผู้เรียนวินัยเด่น เรียนดีสถานศึกษามีการบริหารจัดการแบบพอเพียง เคียงคู่ชุมชน

2.6.1.7 โรงเรียนเทศบาลบ้านแมด

ตั้งอยู่เลขที่ 74 ซอยนครสวรรค์ 2/10 ตำบลตลาด อำเภอเมืองมหาสารคาม จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวนผู้บริหารสถานศึกษาและครูรวมทั้งสิ้นจำนวน 8 คน นักเรียน จำนวน 40 คน

วิสัยทัศน์ คือ พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม ครุมีคุณภาพ ชุมชนร่วมจัดการศึกษา อย่างยั่งยืน ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ได้กำหนดนโยบาย ส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาโดยกำหนด เป็นวิสัยทัศน์การพัฒนา

2.6.2 นโยบายการพัฒนา

สำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม (2561, น. 59-60) ได้กล่าวถึงนโยบายการพัฒนา เทศบาลเมืองมหาสารคามที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ดังนี้

วิสัยทัศน์ คือ องค์กรคุณภาพ การศึกษาเด่น เป็นเมืองน่าอยู่ สู่สังคมเป็นสุข ยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการศึกษา ศาสนาวัฒนธรรมและนันทนาการ เป้าประสงค์รวม คือ ประชาชนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มาตรฐานทั่วถึงสร้าง โอกาสการเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกันมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งอนุรักษ์ สืบสานประเพณี ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น โดยมีกลยุทธ์และตัวชี้วัด ปรากฏดังตารางที่ 2.5

ตารางที่ 2.5 กลยุทธ์และตัวชี้วัด

กลยุทธ์	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
1. พัฒนาอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้	1. จำนวนแหล่งเรียนรู้ที่ได้รับการพัฒนา อาคารเรียนรู้อาคารเรียนจำนวน 2 แห่งทุกปี
2. พัฒนาคุณภาพการศึกษา	2. โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายในทุก มาตรฐานระดับดีมากทุกปีการศึกษา

(ต่อ)

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

กลยุทธ์	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
3. พัฒนาคุณภาพและทักษะชีวิตตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3. ร้อยละ 80 ของนักเรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. อนุรักษ์และส่งเสริมประเพณีศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ดนตรี และกีฬา	4. องค์กรชุมชน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 มีส่วนร่วมในการจัดงานประเพณีสำคัญ ดนตรี และกีฬา
5. พัฒนาสังคมสอดรับกับการเป็นสมาชิกที่ดีของประชาคมอาเซียน	5. จำนวนโครงการ กิจกรรมที่ให้ความรู้การเป็นสมาชิกที่ดีของประชาคมอาเซียน อย่างน้อย 2 โครงการ กิจกรรมต่อปี

กองการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคาม (2562, น. 5-6) ได้กำหนดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์การพัฒนาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ดังนี้

3. ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน
  - 3.1 ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์
  - 3.2 ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 3.3 ส่งเสริมสุขภาพพลานามัย กีฬา นันทนาการสุนทรียภาพและห่างไกลยาเสพติด
2. ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา
  - 2.1 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพ
    - 2.2 เสริมสร้างวินัย จรรยาบรรณวิชาชีพและสร้างขวัญกำลังใจ
3. ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาสถานที่และแหล่งเรียนรู้
  - 3.1 พัฒนาอาคารสถานที่ ภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้
  - 3.2 จัดหาและใช้แหล่งเรียนรู้ ทรัพยากรทางการศึกษา
4. ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโดยใช้ โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น
  - 4.1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้และการอาชีพที่เน้นการจัดการศึกษาตลอดชีวิต
  - 4.2 สร้างเครือข่ายการเรียนรู้กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้

4.3 นำภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

4.4 ใช้สื่อเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษา

5. ยุทธศาสตร์ที่ 5 เตรียมความพร้อมสู่อาเซียน

5.1 จัดกระบวนการเรียนรู้และเสริมทักษะทางวิชาการเพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

5.2 พัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนให้มีความรู้มีทักษะกระบวนการและมีเจตคติที่ดีเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

6. ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาคุณภาพและทักษะชีวิตตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6.1 ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพและทักษะชีวิตของนักเรียนตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6.2 พัฒนาทักษะอาชีพผู้เรียนตามอัจฉริยภาพแต่ละบุคคลและบริบทของท้องถิ่น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า เทศบาลเมืองมหาสารคาม จัดการศึกษาโดยเน้นการส่งเสริมพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้นักเรียนมีคุณภาพ และทักษะชีวิตตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.7.1 งานวิจัยในประเทศ

รุ่งทิวา สันติผลธรรม (2552, น. 83) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาเอกชน อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ผลการวิจัยพบว่า แนวทางด้านการบริหารงานวิชาการควรสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาอบรมให้ความรู้แก่ครู รวมถึงส่งเสริมให้ครูศึกษาดูงานแหล่งการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยสอดแทรกเนื้อหาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยสอนให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณมีความคิดสร้างสรรค์ และมีวิสัยทัศน์ จัดประกวดการเรียนการสอนที่สอดแทรกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบว่า ควรจัดประชุม

คณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อดำเนินการจัดสรร งบประมาณของสถานศึกษา ผู้บริหารแจ้งรายรับ รายจ่ายของสถานศึกษาให้คณะกรรมการทราบ รวมถึงให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วม ในการแสดงความคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้งบประมาณ และแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา ด้านการบริหารงานบุคลากร พบว่า ควรมีการวางแผนการจัดหาสวัสดิการให้แก่ บุคลากรมีการสำรวจความต้องการด้านสวัสดิการ ของบุคลากร จัดสรรงบประมาณ เพื่อใช้จัดสวัสดิการให้แก่บุคลากรจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริม ให้บุคลากรมีคุณธรรม มีความรักความสามัคคีและเกื้อกูลกัน และติดตาม ประเมินผลด้านการจัด สวัสดิการให้แก่บุคลากร ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า ควรมีการจัดประชุมเพื่อวางแผนกำหนด นโยบายด้านปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาจัดโครงการ กิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดทำแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงานด้านปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงของ สถานศึกษาเผยแพร่ข้อมูลหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทางเว็บไซต์ วารสาร หรือสื่อต่าง ๆ ของสถานศึกษามีการติดตามประเมินผล และสรุปรายงานโครงการกิจกรรมด้านการบริหาร สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เปรมฤทัย พงษ์พันธุ์ (2555, น. 111-114) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาการบริหาร จัดการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 1 โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน และประธานกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาแบบอย่างตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ของสถานศึกษาใช้แบบการบูรณาการไปในกระบวนการบริหารสถานศึกษา 3 ขั้นตอน คือ 1.1) กำหนดนโยบายการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยกำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ ของสถานศึกษา 1.2) จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 1.3) ขับเคลื่อนแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาผ่านโครงสร้าง การบริหาร 4 งาน คือ งานบริหารวิชาการ งานบริหารทั่วไป งานงบประมาณ และงานบริหารบุคลากร 2) การจัดกระบวนการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาการจัดทำหลักสูตรและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2 ลักษณะ คือ 2.1) จัดทำหน่วย การเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ โดยสอดแทรกปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้ 2.2) จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมแนะแนว และระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน กิจกรรมนักเรียน โดยบูรณาการในกิจกรรมลูกเสือเนตรนารี ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมชุมนุมต่าง ๆ และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาแบบอย่างให้ประสบความสำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต้องมีความตระหนัก มีความรู้ ความเข้าใจและมุ่งมั่นในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบริหารจัดการสถานศึกษา

และการจัดกระบวนการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของนักเรียน

ภัทรานิษฐ์ รุ่งโรจน์ธนะชัย (2556, น. 178-180) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนี้ ด้านการบริหารสถานศึกษาได้นำแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริการ จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายการขับเคลื่อนของรัฐบาล ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียน เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา มีความเข้าใจและตระหนักที่จะรับเอาแนวคิดด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นำมาปรับใช้เข้ากับหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการพัฒนา สื่อการสอน การวัดและประเมินผล โดยบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนตามปกติ มุ่งส่งเสริมให้ผู้สอนเน้นการบูรณาการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ป็นวิถีการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน ส่งเสริมให้มีทักษะการคิด การแก้ปัญหา การตัดสินใจ การแสวงหาความรู้ การทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข มีเจตคติที่ดีต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสิ่งแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่านักเรียนปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีทักษะพื้นฐานในการดำเนินชีวิตและมีความรู้ ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากทุกประเด็นด้านการพัฒนาบุคลากร พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรให้เป็นปัจจัยส่งเสริมพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ศรีเรือน ยิ้มย่อง (2556, น. 96-97) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทสิงห์บุรีและอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริหารจัดการสถานศึกษาสถานศึกษาได้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณตามแผนปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษาให้ตรงตามความต้องการและสถานการณ์ที่เป็นจริง มีแผนงานโครงการกิจกรรมด้านวิชาการที่ ส่งเสริมการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนและนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษาและ บูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปีด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน พบว่า มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ การวัดและประเมินผลที่ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการ

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสถานศึกษาได้จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีแผนงาน โครงการ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสาและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ และจัดระบบดูแลช่วยเหลือ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการพัฒนา บุคลากรของสถานศึกษาสถานศึกษาวางแผนกรอบอัตรากำลังบุคลากรของสถานศึกษาให้พอดี กับปริมาณงานโดยคำนึงถึงศักยภาพและความเหมาะสม กับงานจัดการประชุมอบรมสัมมนาศึกษาดูงาน แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต และปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ติดตามผลการดำเนินโครงการกิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริม การดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจ

อรอนงค์ ดุมนิล (2557, น. 104-106) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารจัดการ สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา สถานศึกษาดำเนินการติดตามประเมินผลการขับเคลื่อน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ และได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และปรัชญาของสถานศึกษาโดยน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแผนปฏิบัติการประจำปี ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสถานศึกษามีการนิเทศติดตามประเมินผลการนำหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และรายงานผลการดำเนินงาน ให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบอย่างต่อเนื่องด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสถานศึกษามีการจัดทำ เอกสาร หลักฐานในการวัดและประเมินผลที่ถูกต้อง ชัดเจน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา มีการสำรวจความต้องการความจำเป็นของบุคลากรในสถานศึกษาที่จะพัฒนาตนเองบนพื้นฐาน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีแผนงานโครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้าง ความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดการประชุมอบรม ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต และปฏิบัติงานด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จของสถานศึกษาผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิต ได้อย่างสมดุลและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านสังคม การเมืองและวัฒนธรรม ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ของแต่ละระดับชั้น และปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลง ในด้านสิ่งแวดล้อม

กาญจนาภรณ์ ต๊ะอ้าย (2558, น. 75-77) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ครูแกนนำเศรษฐกิจพอเพียงมีระดับการเตรียมความพร้อมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และครูผู้สอนมีระดับการเตรียมความพร้อมโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและด้านหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) ผู้บริหารและครูควรมีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการกิจกรรมที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ติดตามตรวจสอบควบคุมการขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง สำหรับครูแกนนำเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ควรศึกษาหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากสถานศึกษาต้นแบบ หรือสถานศึกษาที่ผ่านการประเมิน แล้วนำมาประยุกต์เข้ากับบริบทของสถานศึกษาตนเอง จัดทำหน่วยการเรียนรู้ และแผนการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และทุกระดับชั้นสำหรับครูผู้สอน ได้แก่ จัดกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตได้อย่างพอเพียงโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในกิจกรรมต่าง ๆ

สกลาเต็อน ควันไชย (2560, น. 84-85) ได้ทำการวิจัย เรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้เชี่ยวชาญ ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ควรมีการจัดตั้งโครงการสำหรับการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนการสอน จัดสรรงบประมาณหรือโครงการเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และจัดแต่งตั้งคณะกรรมการสำหรับการติดตามประเมินผลการขับเคลื่อน และมีการจัดโครงการส่งเสริมให้มีการประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับบุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนร่วมและสาธารณประโยชน์

อรุณรัตน์ เสมามิ่ง (2560, น. 118-119) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการสถานศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาโรงเรียนเซนต์ยอแซฟกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า มีการบริหารจัดการตามหลักปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก สำหรับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหาร จัดการสถานศึกษา พบว่า ในด้านการบริหารวิชาการ โรงเรียนมีปัญหา การนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน วิชาการอย่างต่อเนื่อง ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา สถานศึกษาควรจัดทำแผนการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานวิชาการที่เป็นลายลักษณ์อักษร รวมทั้ง แต่งตั้งบุคลากรภายในสถานศึกษา ที่มีหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจนในการนิเทศติดตาม ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า โรงเรียน มีปัญหาขาดการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจ เกิดขึ้นเกี่ยวกับงบประมาณ ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ ให้มีการวางแผนบริหารจัดการ ความเสี่ยงด้วย การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตรวจสอบการใช้ งบประมาณ โดยการสรุปโครงการ พร้อมทั้งวิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ต้องพัฒนาด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า โรงเรียนมีปัญหา บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง และลึกซึ้ง ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ ควรมีการจัดอบรมเพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างจริงจังและเป็นระบบ รวมทั้งจัดตั้งศูนย์ การเรียนรู้ ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ส่วนด้านการบริหารทั่วไป พบว่า โรงเรียนมีปัญหา การจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่ไม่ได้มาตรฐาน บุคลากรทางการศึกษา ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในขาดความรู้ความเข้าใจในการ จัดการความเสี่ยง และคณะกรรมการ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เข้ามามีบทบาท ในการจัดการศึกษาน้อย ข้อเสนอแนะในการ แก้ปัญหา คือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรแสวงหาความรู้และประสบการณ์ใน วางแผนและการดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ การศึกษา รวมทั้งปรับปรุงและพัฒนา ระบบควบคุมภายใน การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการพัฒนาการศึกษาให้สาธารณชนทราบ

สนิท หาจัตุรัส (2561, น. 60-61) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การขับเคลื่อนหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาชั้นพื้นฐานในโรงเรียนบ้านแม่ฮ้อใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและนักเรียน พบว่า การการขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนบ้านแม่ฮ้อใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ให้ประสบผลสำเร็จ ควรดำเนินการเพิ่มเติม 2 ด้าน คือ 1) การให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในขั้นตอนสำคัญทุกขั้นตอนตามแนวทาง คือ ร่วมกำหนดแนวนโยบายและการวางแผนให้ข้อเสนอแนะ ในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการจัดสภาพ และบรรยากาศ ภายในสถานศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้ และการปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ที่บ้าน และสถานที่อื่น ๆ 2) การติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาโดยมีแนวทางดำเนินการ พิจารณาจากผลการทดสอบความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลงาน และการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน การปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันของผู้เรียน และผลการประเมิน

โดยผู้ประเมินภายนอกหรือผู้มีส่วนได้เสียจากทุกภาคส่วนการติดตามและประเมินความเหมาะสมของการดำเนินการในกระบวนการขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินการในด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม การจัดระบบการบริหารจัดการ ให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และการประเมินคุณลักษณะของผู้เรียนอันพึงประสงค์รวมทั้งจัดให้ระบบการรายงานผลการดำเนินการเป็นระยะ ๆ ทั้งการรายงานภายในสถานศึกษาการรายงานต่อสาธารณชน และการรายงานหน่วยงานต้นสังกัดตามลำดับ

2.7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Driscoll (1994, p. 3) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความรู้และทัศนคติของผู้บริหารสถานศึกษา ต่อบทบาทของความเป็นผู้นำในการสร้างฐานการเปลี่ยนแปลงพบว่า ผู้บริหารมีบทบาทต่อความสำเร็จในด้านการเรียนของนักเรียน จะต้องได้รับความร่วมมือจากชุมชนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง จะต้องได้รับการยอมรับโดยเฉพาะวิสัยทัศน์ และเป้าหมายของสถานศึกษารวมทั้งการสร้างบรรยากาศที่ดีในสถานศึกษา

Hong, Sheriff and Naeger (2009, p. 357) ได้ศึกษาเรื่อง ประโยชน์ของเศรษฐกิจพอเพียง ประเทศไทยในมุมมองที่กว้างขึ้นวัตถุประสงค์ของการศึกษาคั้งนี้ เป็นการให้เห็นถึงเนื้อหาที่มีการกำหนดจากบนลงล่างของเศรษฐกิจพอเพียง การกำหนดเป้าหมายและนโยบายสังคมที่ต้องการพัฒนาตรงกับแผนการฝึกอบรมอาชีพผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงการใช้ทฤษฎีแนวคิดพื้นฐานในการศึกษา การกำหนดนิยาม ความหมายของความพอเพียงของตนเอง จากล่างไปสู่บนที่ได้รับจากการประชุมกลุ่มของกลุ่มผู้มีรายได้ต่ำข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา คือ ความพอเพียงในตนเอง เป็นกระบวนการของพัฒนาทางจิตใจให้เกิดความเข้มแข็ง และเรียนรู้เป้าหมาย เป็นการสร้างความก้าวหน้าไปสู่ความเป็นจริงของผลลัพธ์ทางการเงินซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนที่แทรกเข้ามาเป็นฐานในการมอบอำนาจให้กับผู้รับบริการและการพัฒนากำลังแรงงานของชุมชน

Lamberton (2005, pp. 53-68) ได้ทำการเรื่อง ความพอเพียงอย่างยั่งยืนภายในรูปแบบความยั่งยืน พบว่า การพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ประสบความสำเร็จและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางทั่วโลก ซึ่งเป็นเป้าหมายที่เหมาะสมสำหรับมนุษยชาติ และการนำแนวคิดทั้งภาครัฐและเอกชนที่นำไปสู่มิติทางนิเวศวิทยา สังคมและเศรษฐกิจที่อยู่รวมกันของการพัฒนาอย่างยั่งยืน การวิจัยในครั้งนี้ ได้กล่าวถึง รูปแบบความยั่งยืนที่มีความชัดเจนและมีแนวทางเพื่อการตัดสินใจมุมมองเศรษฐกิจใหม่ของแนวทางตะวันตก ซึ่งเป็นการพัฒนาที่อ้างถึงความพอดีอย่างยั่งยืนเป็นแนวคิดความพอเพียงในการเสริมให้มุมมองของกฎเกณฑ์ทางเศรษฐกิจแนวใหม่ไปกำหนด

ความสำเร็จในวัตถุประสงค์ทางสังคมและนิเวศวิทยาที่จะถูกนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการพัฒนา
ร่วมกันอย่างยั่งยืน

Stahel (2001, pp. 583-589) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์พอเพียงเพื่อความยั่งยืน
สิ่งจูงใจในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ พบว่าเดิมกลยุทธ์ทางธุรกิจมุ่งในการเพิ่มประสิทธิภาพ
และต่อมาเป็นประสิทธิภาพทางทรัพยากรและกระบวนการผลิต นำไปสู่การแข่งขันที่สูงมาก
ของอุตสาหกรรมและการลดลงของทรัพยากรที่จำเป็นต่อการผลิตสินค้า เป็นกลยุทธ์ใหม่ในการสร้าง
ความร่วมมือที่มุ่งไปที่ความต้องการที่พอเพียงถ้าเราต้องการความสำเร็จที่ยั่งยืน และการแข่งขัน
ทางเศรษฐกิจในภาครัฐนโยบายวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีใหม่ เป็นความต้องการเหมือนกับนโยบาย
การจัดการเพื่อสาธารณะใหม่ในทางวิชาการให้ความระมัดระวังต่อเศรษฐกิจที่มีความผันผวน จะอยู่บนพื้นฐาน
การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ รวมทั้งทรัพยากรและข้อตกลงร่วมกันที่จะได้รับการพัฒนาแทนที่ทฤษฎี
แนวคิดในปัจจุบัน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยนำมากำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย เรื่อง การพัฒนาการบริหารจัด
การศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ดังนี้

1. การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
หมายถึง กระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบโดยความร่วมมือของผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากร
และองค์กรชุมชน เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาให้บรรลุตามภารกิจของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ
ตามองค์ประกอบแนวคิดการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แยกเป็น
5 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารจัดการศึกษา หมายถึง การกำหนดนโยบายโดยน้อมนำหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนและบูรณาการในแผนงาน โครงการทั้งด้านวิชาการประมาณ
ด้านบริหารทั่วไป ตลอดจนการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน
และกำกับติดตามผลการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1.2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการจัดทำหน่วย
การเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำมาบูรณาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กำหนดสื่อ
และแหล่งเรียนรู้และการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง และนำมาปรับปรุงพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การกำหนดแผนงาน โครงการ
กิจกรรมการแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน กิจกรรมนักเรียนกิจกรรมเพื่อสังคม

และสาธารณประโยชน์ โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นวัฒนธรรมหลักคำสอนทางศาสนา ในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการติดตามผล

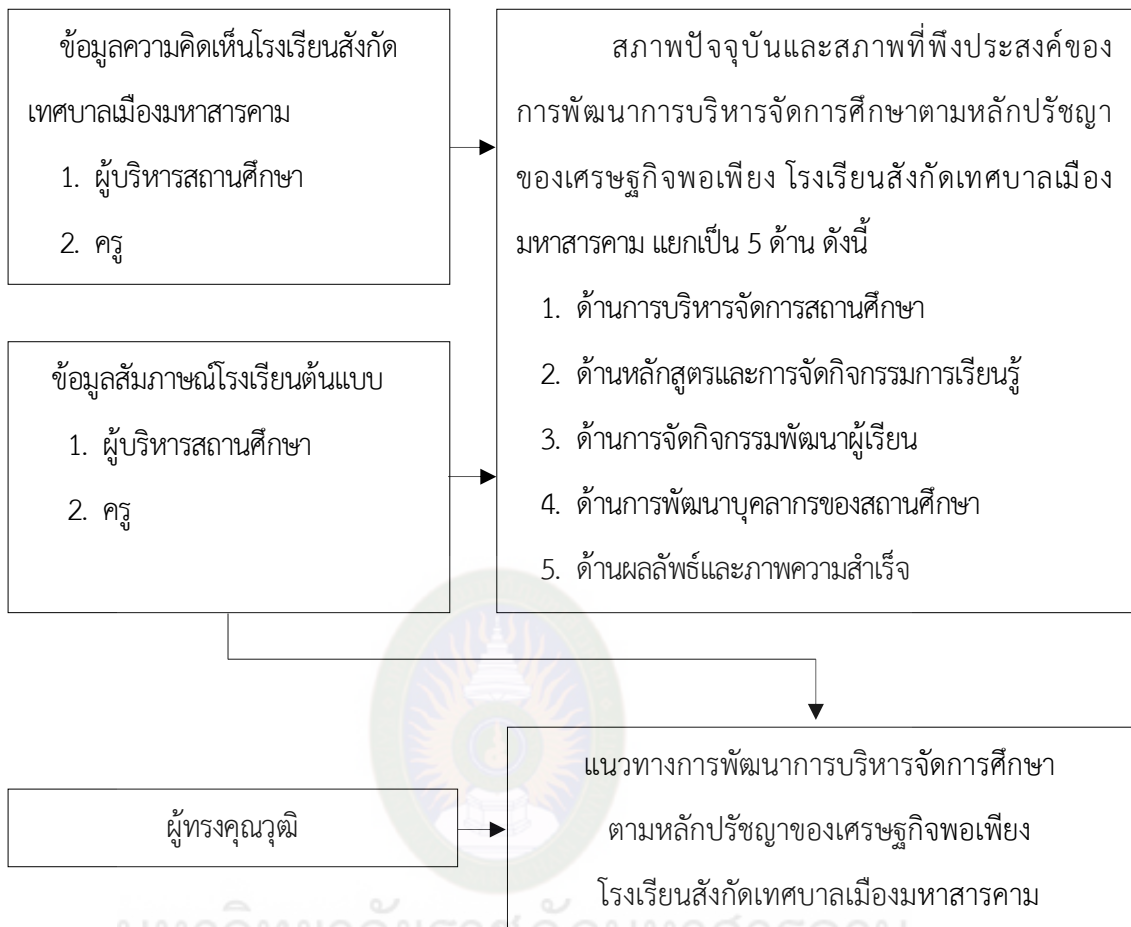
1.4 ด้านการพัฒนาบุคลากร หมายถึง การกำหนดแผนงานโครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งการติดตาม และขยายผลการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.5 ด้านผลลัพธ์และภาพแห่งความสำเร็จ หมายถึง การดำเนินการขับเคลื่อนแผนงาน โครงการ กิจกรรมพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ครอบคลุมการพัฒนาทุกด้าน จนบังเกิดผลต่อสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาบุคลากรและนักเรียน

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวปฏิบัติในการขับเคลื่อนการพัฒนาการบริหารจัดการที่ได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดโดยสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนต้นแบบที่ผ่านการประเมินสถานศึกษาพอเพียงให้เป็นศูนย์การเรียนรู้พอเพียงด้านการศึกษา แยกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาด้านผลลัพธ์ และภาพความสำเร็จ

2.8 กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และแนวทางการพัฒนาบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตามกรอบแนวคิดการประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) แยกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555, น. 2-9) ปรากฏดังภาพที่ 2.5

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังนี้

1. ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม
2. ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 7 โรงเรียน ปรากฏดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 7 โรงเรียน

ที่	โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม	สถานภาพ		รวมทั้งสิ้น
		ผู้บริหารสถานศึกษา	ครู	
1	เทศบาลบูรพาพิทยาคาร	4	47	51
2	เทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา	2	21	23
3	เทศบาลบ้านส่องนางใย	3	36	39
4	เทศบาลสามัคคีวิทยา	1	18	19
5	เทศบาลโพธิ์ศรี	1	11	12
6	เทศบาลบ้านค้อ	2	16	18
7	เทศบาลบ้านแมด	1	7	8
รวมทั้งสิ้น		14	156	170

จากตารางที่ 3.1 พบว่า จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยรวมทั้งสิ้น จำนวน 170 คน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ครู จำนวน 156 คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 14 คน ตามลำดับ (เนื่องจากผู้บริหาร และครูของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม มีจำนวนน้อย ผู้วิจัยจึงเลือกประชากรทั้งหมดนำมาศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตามองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

2.1 ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

2.2 ตอนที่ 2 แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของเคิร์ท (Likert Type) ซึ่งมี 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) น้อยที่สุด (1) รวม 60 ข้อ

3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษานโยบาย หลักการแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา การจัดการเรียนการสอนและแนวคิดการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555, น. 4-46) นโยบายการจัดการศึกษาเทศบาลเมืองมหาสารคาม และบริบทการพัฒนาโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

3.2 ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

3.2.1 ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของเคิร์ท (Likertype) ซึ่งมี 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) น้อยที่สุด (1) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 63-69)

3.2.2 นำข้อมูลจากข้อ 3.1 และข้อ 3.2.1 มาสร้างเครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

3.2.3 นำเครื่องมือการวิจัย เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบข้อความเพื่อหา
ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างภาษา สถิติและการวัดผลประเมินผล จำนวน 5 คน ดังนี้

3.2.3.1 ดร.สมปอง มาตย์แทน วุฒิศาสตร์ดุขฎฐิบัณทิต ตำแหน่งผู้อำนวยการ
สถานศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม และเป็นคณะกรรมการประเมินสถานศึกษา
พอเพียง เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องด้านโครงสร้างเนื้อหา

3.2.3.2 ดร.ดารุณี เดชยศดี วุฒิศาสตร์ดุขฎฐิบัณทิต ตำแหน่งผู้อำนวยการ
สถานศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง
ด้านโครงสร้างเนื้อหา

3.2.3.3 ดร.วดี แคนสุข วุฒิศาสตร์ดุขฎฐิบัณทิต ตำแหน่งศึกษานิเทศก์
องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม และเป็นคณะกรรมการประเมินสถานศึกษาพอเพียง
จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องด้านโครงสร้างทางภาษา

3.2.3.4 นายจักรพันธ์ เศษสรรพ์ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ หัวหน้าฝ่ายวัดผล
และประเมินผลทางการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง
ด้านสถิติและการวัดผลประเมินผล

3.2.3.5 นายสมหมาย โมฆรัตน์ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมด้านสถิติการวัดผล
และประเมินผล

4. หากคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

4.1 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้และค่าดัชนี
ความสอดคล้องของแบบวิเคราะห์เอกสาร ใช้เทคนิคการหาค่า IOC (Item Objective Congruence Index)
นำผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ความเหมาะสมสอดคล้องของแบบวิเคราะห์เอกสาร
ที่ใช้ในการศึกษา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 (สุรวาท ทองบุ, 2550,
น. 105-106) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 นำไปปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะของ
ผู้เชี่ยวชาญให้มีความสมบูรณ์

4.2 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนสังกัด
เทศบาลเมืองบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 42 คน นำแบบสอบถามมาตรวจนับให้คะแนน
วิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ โดยวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยค่า
สัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .924

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 ขอความอนุเคราะห์หนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ขออนุญาตทดลองใช้ (Try Out) เครื่องมือวิจัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลบ้านไผ่ และโรงเรียนเทศบาล 2 อนุบาลสาธิต เทศบาลเมืองบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น และหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคามทั้ง 7 โรงเรียน ถึงกองการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคาม

5.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้ (Try Out) เครื่องมือวิจัย และหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

5.2.1 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามทั้งฉบับ ตรวจสอบให้คะแนนข้อคำถามตามน้ำหนักของตัวเลือกที่เป็นคำถามในแต่ละข้อ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 101-103) ดังนี้

เกณฑ์การแปลความหมาย

คะแนน

ระดับคุณภาพ

5	มีค่าเท่ากับ	ระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด
4	มีค่าเท่ากับ	ระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก
3	มีค่าเท่ากับ	ระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง
2	มีค่าเท่ากับ	ระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับน้อย
1	มีค่าเท่ากับ	ระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้เครื่องมือคอมพิวเตอร์ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

6.1 แบบสอบถาม ได้แก่ หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลความหมายตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 101-103) ดังนี้

เกณฑ์การแปลความหมายมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ค่าเฉลี่ย	มีค่าเท่ากับ	ระดับคุณภาพ
4.51-5.00	มีค่าเท่ากับ	ระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	มีค่าเท่ากับ	ระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก
2.51-3.50	มีค่าเท่ากับ	ระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง
1.51-2.50	มีค่าเท่ากับ	ระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.50	มีค่าเท่ากับ	ระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

6.2 วิเคราะห์ความต้องการที่จำเป็นในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ หรือ PNI Modified

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 96) ดังนี้

7.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency) และค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

7.2 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

7.2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{f}{N} \times 100 \quad (3-1)$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

7.2.2 ค่าเฉลี่ยประชากร (Mu)

$$\mu = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{N} \quad (3-2)$$

เมื่อ	μ	แทน	ค่าเฉลี่ยประชากร
	$\sum_{i=1}^n X_i$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด

7.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประชากร (Population Standard Deviation)

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum (X_i - \mu)^2}{N}} \quad (3-3)$$

เมื่อ	σ	แทน	ค่าเบี่ยงเบนประชากร
	X_i	แทน	ข้อมูลแต่ละตัวในเซต
	μ	แทน	ค่าเฉลี่ยของประชากรทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด

7.2.4 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในพัฒนา หรือ ค่า PNI Modified (Modified Priority Needs Index) (สุวิมล ว่องวานิช, 2550, น. 279) ดังนี้

$$PIN_{\text{Modified}} = \frac{(I-D)}{D} \quad (3-4)$$

เมื่อ I แทน ระดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนา
D แทน ระดับสภาพที่เป็นจริงปัจจุบัน

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

ตอนที่ 1 การสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนต้นแบบที่ผ่านการประเมินสถานศึกษาพอเพียงให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

1. ประชากร เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนต้นแบบที่ผ่านการประเมินสถานศึกษาพอเพียงให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาปรากฏดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 จำนวนประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์

ที่	โรงเรียนต้นแบบ	สถานภาพ		รวมทั้งสิ้น
		ผู้บริหารสถานศึกษา	ครู	
1	โรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด	1	2	3
2	โรงเรียนเทศบาลวัดเวฬุวัน เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด	1	2	3
3	โรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีห์ เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์	1	2	3
รวมทั้งสิ้น		3	6	9

จากตารางที่ 3.2 จำนวนประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์ รวมทั้งสิ้น 9 คน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ครู จำนวน 6 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ตามลำดับ

2. เครื่องมือการวิจัย

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ครอบคลุมองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ

3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการวิจัย

3.1 ศึกษาหลักการ แนวคิดการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การประเมินสถานศึกษาพอเพียงให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

3.2 ศึกษาการจัดทำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่กำหนดเค้าโครงหรือข้อคำถามไว้ล่วงหน้า โดยสำรวจรายละเอียดของเรื่องที่ต้องการสัมภาษณ์ กำหนดประเด็นที่ต้องการสัมภาษณ์ (พิสนุ พองศรี, 2554, น. 243-249) เพื่อสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ผู้บริหารสถานศึกษา และครูสถานศึกษาต้นแบบที่ผ่านการประเมินสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

3.3 รวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา นำมาสรุปเนื้อหาการสัมภาษณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ประสานโรงเรียนต้นแบบที่ผ่านการประเมินสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการแล้ว เพื่อทำความเข้าใจและกำหนดผู้ให้สัมภาษณ์และช่วงเวลาการสัมภาษณ์

4.2 ขอความอนุเคราะห์หนังสือขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และครูจาก คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร โรงเรียนเทศบาลวัดเวฬุวัน เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด และโรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีทธิ เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

4.3 ผู้วิจัย ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูตามแบบสัมภาษณ์ที่กำหนด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนต้นแบบที่ผ่านการประเมินสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษานำมาวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปเนื้อหาเป็นความเรียงในแต่ละโรงเรียน

ตอนที่ 2 การสรุปแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

1. ประชากร

ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
เพื่อประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 9 คน ปรากฏดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	สังกัด
1	ดร. ศิริชัย ศิริไป	รองปลัดเทศบาล	เทศบาลเมืองมหาสารคาม
2	นายสมหมาย โมฆรัตน์	รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่ การศึกษา	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1
3	ดร.นิพนธ์ ยศดา	ผู้อำนวยการ โรงเรียนสารคามพิทยาคม	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 26
4	ดร. สมปอง มาตย์แทน	ผู้อำนวยการโรงเรียน เทศบาลบูรพาพิทยาคาร	เทศบาลเมืองมหาสารคาม
5	ดร. ดารุณี เดชยศดี	ผู้อำนวยการโรงเรียน เทศบาลสามัคคีวิทยา	เทศบาลเมืองมหาสารคาม
6	นายสิทธิชัย สมศิลา	ผู้อำนวยการโรงเรียน เทศบาลบ้านส่องนางใย	เทศบาลเมืองมหาสารคาม
7	นางวัฒนะระเบียบ ชัยพุกษทล	รองผู้อำนวยการโรงเรียน เทศบาลบูรพาพิทยาคาร	เทศบาลเมืองมหาสารคาม
8	นางแสงจันทร์ พุทมนต์สิงห์	ครูโรงเรียนเทศบาล บูรพาพิทยาคาร	เทศบาลเมืองมหาสารคาม
9	นายสาธิต ปัดถาเดช	ครูโรงเรียนเทศบาล บูรพาพิทยาคาร	เทศบาลเมืองมหาสารคาม

จากตารางที่ 3.3 ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน และครู จำนวน 2 คน

2. เครื่องมือการวิจัย

แบบประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการวิจัย

3.1 ศึกษาหลักการ แนวคิดการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การประเมินสถานศึกษาพอเพียงให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

3.2 รวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์เนื้อหาสรุปแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในรูปแบบตาราง

3.3 จัดทำแบบประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert Type) ซึ่งมี 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) น้อยที่สุด (1) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 63-69) นำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อเสนอแนะแก้ไขข้อคำถาม ให้มีความสอดคล้องเหมาะสมในการตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 คน ดังนี้

1. ดร.สมปอง มาตรฐาน วุฒิศาสตร์ดุขภูมิจิต ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม และเป็นคณะกรรมการประเมินสถานศึกษาพอเพียงเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องด้านโครงสร้างเนื้อหา

2. ดร.ดารุณี เดชยศดี วุฒิศาสตร์ดุขภูมิจิต ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ด้านโครงสร้างเนื้อหา

3. ดร.วดี แคนสุข วุฒิศาสตร์ดุขภูมิจิต ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม และเป็นคณะกรรมการประเมินสถานศึกษาพอเพียง จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องด้านโครงสร้างทางภาษา

4. นายจักรพันธ์ เศษสรรพ์ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ หัวหน้าฝ่ายวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ด้านสถิติและการวัดผลประเมินผล

5. นายสมหมาย โมฆรัตน์ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมด้านสถิติ การวัดผล และประเมินผล

4. หากคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้และค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวิเคราะห์เอกสาร ใช้เทคนิคการหาค่า IOC (Item Objective Congruence Index) นำผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ความเหมาะสมสอดคล้องของแบบวิเคราะห์เอกสารที่ใช้ในการศึกษา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 (สุรวาท ทองบุ, 2550, น. 105-106) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 นำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้มีความสมบูรณ์

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 เก็บข้อมูลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา แล้วสรุปแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ในรูปแบบตาราง

5.2 นำแบบประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อดำเนินการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ไพโรจน์ พรหมมีเนตร, 2552, น. 100) ดังนี้

5.3 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบประเมินทั้งฉบับ ตรวจสอบให้คะแนนข้อคำถามตามน้ำหนักของตัวเลือกที่เป็นคำถามในแต่ละข้อ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 101-103) ดังนี้

เกณฑ์การแปลความหมาย

คะแนน	ระดับคุณภาพ
5	มีค่าเท่ากับ แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด
4	มีค่าเท่ากับ แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก
3	มีค่าเท่ากับ แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล แบบประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยใช้สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล (บุญชมศรีสะอาด, 2556, น. 96) ดังนี้

7.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{f}{N} \times 100 \quad (3-4)$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

7.2 ค่าเฉลี่ยประชากร (Mu)

$$\mu = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{N} \quad (3-5)$$

เมื่อ	μ	แทน	ค่าเฉลี่ยประชากร
	$\sum_{i=1}^n X_i$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด

7.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประชากร (Population Standard Deviation)

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum (X_i - \mu)^2}{N}} \quad (3-6)$$

เมื่อ	σ	แทน	ค่าเบี่ยงเบนประชากร
	X_i	แทน	ข้อมูลแต่ละตัวในเซต
	μ	แทน	ค่าเฉลี่ยของประชากรทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม
3. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

μ	แทน	ค่าเฉลี่ยประชากร
σ	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประชากร
$PNI_{Modified}$	แทน	ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา

4.2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ปรากฏดังตารางที่ 4.1-4.5

4.2.1 ระดับสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน ปรากฏดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ระดับสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตามความคิดเห็น
ของผู้บริหารสถานศึกษา และครู โดยรวมรายด้าน และรายข้อ จำแนกค่าเฉลี่ยประชากร (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประชากร (σ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			โดยรวม		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา										
1	กำหนดมีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในเคลื่อนในสถานศึกษา	4.73	0.46	มากที่สุด	4.62	0.51	มากที่สุด	4.68	0.48	มากที่สุด
2	กำหนดโครงสร้างการบริหารจัดการและมอบหมายความรับผิดชอบการขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงถือปฏิบัติร่วมกันอย่างชัดเจน	4.47	0.74	มาก	4.70	0.55	มากที่สุด	4.58	0.65	มากที่สุด
3	กำหนดแผนงานพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแผนพัฒนาการศึกษาห้าปี	4.67	0.62	มากที่สุด	4.54	0.72	มากที่สุด	4.60	0.67	มากที่สุด
4	นำนโยบายการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่แผนปฏิบัติงานประจำปี การศึกษามีโครงการกิจกรรมที่ชัดเจน	4.47	0.52	มาก	4.48	0.77	มาก	4.47	0.64	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			โดยรวม		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
5	กำหนดแผนงานโครงการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.33	0.72	มาก	4.47	0.71	มาก	4.40	0.72	มาก
6	นำแผนงาน โครงการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาผู้เรียน	4.40	0.63	มาก	4.36	0.89	มาก	4.38	0.76	มาก
7	กำหนดแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณในการบริหารที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.60	0.51	มากที่สุด	4.58	0.56	มากที่สุด	4.59	0.53	มากที่สุด
8	ดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงานโครงการเน้นความประหยัดและคุ้มค่าของการพัฒนา	4.53	0.52	มากที่สุด	4.67	0.64	มากที่สุด	4.60	0.58	มากที่สุด
9	ดำเนินการบริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.13	0.74	มาก	4.66	0.52	มากที่สุด	4.40	0.63	มาก

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			โดยรวม		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
10	การส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ตามคุณลักษณะ การอยู่อย่างพอเพียง	4.33	0.72	มาก	4.45	0.68	มาก	4.39	0.70	มาก
11	การดำเนินติดตามผลการดำเนินงาน ตามนโยบายแผนงานโครงการที่เกี่ยวข้อง อย่างเป็นระบบ	4.53	0.52	มากที่สุด	4.54	0.63	มากที่สุด	4.53	0.57	มากที่สุด
12	นำผลการติดตามมาปรับปรุง พัฒนา การบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.27	0.70	มาก	4.21	0.72	มาก	4.24	0.71	มาก
รวม		4.46	0.62	มาก	4.52	0.66	มากที่สุด	4.49	0.64	มาก
ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้										
13	สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงมากำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา	4.60	0.51	มากที่สุด	4.7	0.48	มากที่สุด	4.65	0.49	มากที่สุด
14	การจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้	4.40	0.74	มาก	4.11	0.98	มาก	4.25	0.86	มาก

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			โดยรวม		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
15	การจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับ หน่วยการเรียนรู้	4.47	0.83	มาก	4.52	0.67	มากที่สุด	4.49	0.75	มาก
16	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับ ตามมาตรฐานการเรียนรู้	4.73	0.46	มากที่สุด	4.59	0.52	มากที่สุด	4.66	0.49	มากที่สุด
17	ส่งเสริมการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.40	0.91	มาก	4.44	0.58	มาก	4.42	0.74	มาก
18	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในวางแผนและการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	4.47	0.92	มาก	4.66	0.56	มากที่สุด	4.57	0.74	มากที่สุด
19	การจัดหา การผลิตการใช้และเผยแพร่ สื่อการเรียนรู้เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.47	0.74	มาก	4.58	0.66	มากที่สุด	4.52	0.70	มากที่สุด

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			โดยรวม		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
20	การใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้าง การพัฒนาคุณลักษณะการ อยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน	4.53	0.64	มากที่สุด	4.49	0.54	มาก	4.51	0.59	มากที่สุด
21	การจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลและ สอดคล้องกับกิจกรรมและมาตรฐานการเรียนรู้ ที่หลากหลาย	4.47	0.52	มาก	4.56	0.73	มากที่สุด	4.51	0.62	มากที่สุด
22	การนิเทศติดตามผลด้านการบูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.20	0.77	มาก	4.34	0.82	มาก	4.27	0.80	มาก
23	การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของ ผู้เรียนที่เกิดจากบูรณาการตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม	4.47	0.64	มาก	4.55	0.71	มากที่สุด	4.51	0.67	มากที่สุด
รวม		4.47	0.70	มาก	4.50	0.66	มาก	4.49	0.68	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			โดยรวม		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน										
24	การกำหนดแผนงาน โครงการแนะแนว นักเรียนเพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.47	0.52	มาก	4.65	0.57	มากที่สุด	4.58	0.60	มากที่สุด
25	การจัดทำแผนบูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงกับกิจกรรมแนะแนวนักเรียน	4.47	0.52	มาก	4.52	0.70	มากที่สุด	4.50	0.61	มาก
26	การจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จัก การวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้อง กับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.53	0.52	มากที่สุด	4.63	0.69	มากที่สุด	4.58	0.60	มากที่สุด
27	การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหาพัฒนาตนเองได้อย่างสมดุล	4.67	0.49	มากที่สุด	4.49	0.76	มาก	4.58	0.62	มากที่สุด
28	การนิเทศ ติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.40	0.63	มาก	4.61	0.66	มากที่สุด	4.50	0.65	มาก

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			โดยรวม		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
29	การนำผลการติดตามการดำเนินกิจกรรมแนว แนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมา ปรับปรุงพัฒนา	4.27	0.88	มาก	4.39	0.85	มาก	4.33	0.87	มาก
30	การกำหนดแผนงานโครงการส่งเสริมกิจกรรม การดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงของนักเรียน	4.50	0.52	มาก	4.05	0.99	มาก	4.28	0.76	มาก
31	การบูรณาการการจัดกิจกรรมนักเรียน สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.40	0.51	มาก	4.57	0.56	มากที่สุด	4.49	0.54	มาก
32	การส่งเสริมกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ ให้นักเรียนได้เลือกปฏิบัติที่หลากหลาย	4.67	0.49	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	4.72	0.46	มากที่สุด
33	การติดตามผลการจัดกิจกรรมตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับ คุณลักษณะของผู้เรียน	4.73	0.46	มากที่สุด	4.68	0.68	มากที่สุด	4.70	0.57	มากที่สุด

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			โดยรวม		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
34	การจัดกิจกรรมจิตอาสา และมีส่วนร่วม ในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ในสถานศึกษา	4.53	0.52	มากที่สุด	4.36	0.94	มาก	4.45	0.73	มาก
35	การจัดกิจกรรมจิตอาสา และมีส่วนร่วม ในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ในชุมชน	4.27	0.70	มาก	4.32	0.98	มาก	4.29	0.84	มาก
36	การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาสถานศึกษา ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ หรือสังคมหรือสิ่งแวดล้อมหรือวัฒนธรรม	4.53	0.74	มากที่สุด	4.41	0.98	มาก	4.47	0.86	มาก
37	การนิเทศติดตามผลการดำเนินกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างเป็นระบบ	4.60	0.74	มากที่สุด	4.55	0.61	มากที่สุด	4.58	0.67	มากที่สุด

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			โดยรวม		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
38	การนำผลการนิเทศติดตามผลมาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินกิจกรรม เพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	4.40	0.83	มาก	4.63	0.66	มากที่สุด	4.51	0.74	มากที่สุด
รวม		4.50	0.60	มาก	4.51	0.74	มากที่สุด	4.50	0.67	มาก
ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา										
39	การกำหนดแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากร เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักใน คุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.73	0.46	มากที่สุด	4.60	0.69	มากที่สุด	4.67	0.57	มากที่สุด
40	การจัดการประชุมอบรม สัมมนาแลกเปลี่ยน เรียนรู้เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิต และปฏิบัติงาน	4.60	0.51	มากที่สุด	4.48	0.78	มาก	4.54	0.64	มากที่สุด
41	การส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้ สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.33	0.90	มาก	4.64	0.52	มากที่สุด	4.49	0.71	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			โดยรวม		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
42	การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้บุคลากรดำเนินชีวิต และการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	4.53	0.52	มากที่สุด	4.67	0.65	มากที่สุด	4.60	0.58	มากที่สุด
43	การนิเทศ ติดตามผลการดำเนินโครงการ กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนิน ชีวิตและการปฏิบัติ ภารกิจหน้าที่ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.33	0.72	มาก	4.34	0.82	มาก	4.33	0.77	มาก
44	การนำผลการนิเทศ ติดตามผลมาปรับปรุง การส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจ หน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.47	0.74	มาก	4.35	0.85	มาก	4.41	0.80	มาก
45	บุคลากรสามารถขยายผลและเผยแพร่ผล การดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลากหลายช่องทาง	4.47	0.52	มาก	4.61	0.64	มากที่สุด	4.54	0.58	มากที่สุด
รวม		4.50	0.62	มาก	4.53	0.71	มากที่สุด	4.51	0.67	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			โดยรวม		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ										
46	สถานศึกษาสะอาด เป็นระเบียบ ร่มรื่น ปลอดภัย เอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ใน การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	4.87	0.35	มากที่สุด	4.69	0.67	มากที่สุด	4.78	0.51	มากที่สุด
47	ครู บุคลากรบุคลากรและนักเรียนแสดงออกถึง การแบ่งปัน ความสามัคคี ช่วยเหลือ เอื้อเพื่อแผ้วแผ่ซึ่งกันและกัน	4.67	0.49	มากที่สุด	4.54	0.76	มากที่สุด	4.60	0.63	มากที่สุด
48	การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และฟื้นฟูวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นของ สถานศึกษา	4.67	0.49	มากที่สุด	4.54	0.76	มากที่สุด	4.60	0.63	มากที่สุด
49	การจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมใน การดำเนินกิจกรรม สาธารณประโยชน์ต่อ ชุมชน สังคมประเทศชาติอย่างต่อเนื่อง	4.13	0.83	มาก	4.59	0.76	มากที่สุด	4.36	0.75	มาก

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			โดยรวม		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
50	ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้อง เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นอย่างดี	4.47	0.52	มาก	4.64	0.80	มากที่สุด	4.55	0.66	มากที่สุด
51	ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติตามศักยภาพ สถานศึกษา พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ด้านต่าง ๆ ได้เหมาะสม	4.73	0.46	มากที่สุด	4.03	0.98	มาก	4.38	0.72	มาก
52	ครูและบุคลากรมีความเข้าใจและสามารถบูรณา การการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.40	0.51	มาก	4.54	0.60	มากที่สุด	4.47	0.55	มาก
53	ครูและบุคลากรแบบอย่างในการวางแผน การใช้จ่ายการรักษาสาธารณสุขประโยชน์ ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	4.47	0.64	มาก	4.61	0.66	มากที่สุด	4.54	0.65	มากที่สุด
54	ครูและบุคลากรมีวินัยในตนเองในการดำรงชีวิต และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม และกระแสโลกาภิวัตน์	4.40	0.63	มาก	4.66	0.69	มากที่สุด	4.53	0.66	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			โดยรวม		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
55	ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐาน การเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละ ระดับชั้นปีการศึกษา	4.33	0.62	มาก	4.70	0.69	มากที่สุด	4.52	0.65	มากที่สุด
56	ผู้เรียนเป็นแบบอย่างในการมีวินัยในการใช้จ่าย การออมทรัพยากรอย่างประหยัด และคุ้มค่า	4.27	0.70	มาก	4.32	0.98	มาก	4.29	0.84	มาก
57	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดูแลการใช้ และการรักษาสาธารณประโยชน์ อย่างประหยัดและคุ้มค่า	4.40	0.83	มาก	4.41	0.97	มาก	4.40	0.90	มาก
58	ผู้เรียนดำรงชีวิตโดยไม่เบียดเบียนหรือ สร้างความเดือดร้อนให้ตัวเอง ผู้อื่นมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	4.53	0.83	มากที่สุด	4.50	0.69	มาก	4.52	0.76	มากที่สุด
59	ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและเห็น ความสำคัญและใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างประหยัดและคุ้มค่า	4.60	0.51	มากที่สุด	4.48	0.77	มาก	4.54	0.64	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			โดยรวม		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
60	ผู้เรียนเห็นคุณค่าและมีส่วนร่วมในการรณรงค์ สืบทอดวัฒนธรรมไทย และมรดกของชุมชน สังคมและประเทศชาติ	4.40	0.51	มาก	4.60	0.69	มากที่สุด	4.50	0.60	มาก
รวม		4.49	0.60	มาก	4.52	0.76	มากที่สุด	4.50	0.68	มาก
โดยรวม		4.48	0.63	มาก	4.52	0.70	มากที่สุด	4.50	0.67	มาก

จากตารางที่ 4.1 ระดับสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู โดยรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.49$, $\sigma = 0.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 6 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 1 กำหนดมีนโยบายเน้นนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษา ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.48$) ข้อ 3 กำหนดแผนงานพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแผนพัฒนาการศึกษาห้าปี ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.67$) ข้อ 8 ดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงานโครงการเน้นความประหยัดและคุ้มค่าของการพัฒนา ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.58$) และข้อ 7 กำหนดแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณในการบริหารที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.59$, $\sigma = 0.53$)

ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.49$, $\sigma = 0.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 8 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 16 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับตามมาตรฐานการเรียนรู้ ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.49$) ข้อ 13 สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.49$) และข้อ 18 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในวางแผนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.74$)

ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 7 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 8 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 32 การส่งเสริมกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจให้นักเรียนได้เลือกปฏิบัติที่หลากหลาย ($\mu = 4.72$, $\sigma = 0.46$) ข้อ 33 ติดตามผลการจัดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียน ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.57$) และข้อ 24 การกำหนดแผนงาน โครงการ เน้นให้นักเรียนเพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.59$, $\sigma = 0.54$)

ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.51$, $\sigma = 0.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 39 การกำหนดแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.57$) ข้อ 42 การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้บุคลากรดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.58$) และข้อ 40 การจัดการประชุมอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติงาน ($\mu = 4.54$, $\sigma = 0.64$) ข้อ 45 บุคลากรสามารถขยายผลและเผยแพร่ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหลากหลายช่องทาง ($\mu = 4.54$, $\sigma = 0.58$)

ด้านผลลัพธ์ และภาพความสำเร็จ โดยรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 9 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 46 สถานศึกษาสะอาด เป็นระเบียบ ร่มรื่น ปลอดภัย เอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.78$, $\sigma = 0.51$) ข้อ 47 ครู บุคลากรบุคลากรและนักเรียนแสดงออกถึงการแบ่งปัน ความสามัคคี ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.63$) และข้อ 48 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นของสถานศึกษา ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.63$) ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นอย่างดี ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.66$)

เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า บริหารสถานศึกษา โดยรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.48$, $\sigma = 0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.46$, $\sigma = 0.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 1 กำหนดนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในเคลื่อนไหวในสถานศึกษา ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.62$) ข้อ 3 กำหนดแผนงานพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแผนพัฒนาการศึกษาห้าปี ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.62$) และข้อ 7 กำหนด

แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณในการบริหารที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.51$)

ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.47$, $\sigma = 0.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 7 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 16 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับตามมาตรฐานการเรียนรู้ ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.46$) ข้อ 13 สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.51$) และข้อ 20 การใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะการอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.64$)

ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 8 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 32 การส่งเสริมกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจให้นักเรียนได้เลือกปฏิบัติที่หลากหลาย ($\mu = 4.72$, $\sigma = 0.46$) ข้อ 33 ติดตามผลการจัดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียน ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.57$) และข้อ 26 การจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.52$)

ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 39 การกำหนดแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.46$) ข้อ 40 การจัดการประชุมอบรม สัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติงาน ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.51$) และข้อ 42 การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้บุคลากรดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.52$)

ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โดยรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.49$, $\sigma = 0.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 6 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 9 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย

จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 46 สถานศึกษาสะอาด เป็นระเบียบ ร่มรื่น ปลอดภัย เอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.87, \sigma = 0.35$) ข้อ 51 ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติตามศักยภาพสถานศึกษาพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ได้เหมาะสม ($\mu = 4.73, \sigma = 0.46$) และข้อ 47 ครูบุคลากรบุคลากรและนักเรียนแสดงออกถึงการแบ่งปัน ความสามัคคี ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน ($\mu = 4.67, \sigma = 0.49$)

ครู โดยรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.52, \sigma = 0.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.52, \sigma = 0.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 7 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 2 กำหนดโครงสร้างการบริหารจัดการและมอบหมายความรับผิดชอบการขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงถือปฏิบัติร่วมกันอย่างชัดเจน ($\mu = 4.70, \sigma = 0.55$) ข้อ 8 ดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงาน โครงการเน้นความประหยัดและคุ้มค่าของการพัฒนา ($\mu = 4.67, \sigma = 0.64$) และข้อ 9 ดำเนินการบริหารจัดการอาคาร สถานที่และแหล่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.66, \sigma = 0.52$)

ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50, \sigma = 0.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 7 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 13 สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา ($\mu = 4.71, \sigma = 0.48$) ข้อ 18 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในวางแผนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.66, \sigma = 0.56$) และข้อ 16 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับตามมาตรฐานการเรียนรู้ ($\mu = 4.59, \sigma = 0.52$)

ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.51, \sigma = 0.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 9 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 32 การส่งเสริมกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจให้นักเรียนได้เลือกปฏิบัติที่หลากหลาย ($\mu = 4.78, \sigma = 0.44$) ข้อ 33 ติดตามผลการจัดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียน ($\mu = 4.68, \sigma = 0.68$)

และข้อ 24 การกำหนดแผนงาน โครงการแนะแนวนักเรียนเพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.57$)

ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 42 การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้บุคลากรดำเนินชีวิต และการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.65$) ข้อ 41 การส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้ สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.64$, $\sigma = 0.52$) และข้อ 45 บุคลากรสามารถขยายผลและเผยแพร่ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหลากหลายช่องทาง ($\mu = 4.61$, $\sigma = 0.64$)

ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โดยรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.52$, $\sigma = 0.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 9 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 55 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.69$) ข้อ 46 สถานศึกษาสะอาด เป็นระเบียบ ร่มรื่น ปลอดภัย เอื้อต่อ การส่งเสริมการเรียนรู้ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.67$) และข้อ 54 ครูและบุคลากรมีวินัยในตนเองในการดำรงชีวิตและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม และกระแสโลกาภิวัตน์ ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.69$)

4.1.2 ระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ปรากฏดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยรวมรายด้าน และรายข้อ จำแนกค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			โดยรวม		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา										
1	กำหนดมีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในเคลื่อนในสถานศึกษา	4.53	0.52	มากที่สุด	4.51	0.65	มากที่สุด	4.52	0.59	มากที่สุด
2	กำหนดโครงสร้างการบริหารจัดการและมอบหมายความรับผิดชอบการขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงถือปฏิบัติร่วมกันอย่างชัดเจน	4.40	0.74	มาก	4.54	0.75	มาก	4.47	0.75	มาก
3	กำหนดแผนงานพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแผนพัฒนาการศึกษาห้าปี	4.53	0.64	มากที่สุด	4.54	0.72	มากที่สุด	4.54	0.68	มากที่สุด
4	นำนโยบายการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่แผนปฏิบัติงานประจำปี การศึกษามีโครงการกิจกรรมที่ชัดเจน	4.40	0.83	มาก	4.45	0.84	มาก	4.42	0.84	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			โดยรวม		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
5	กำหนดแผนงานโครงการบูรณาการ การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.53	0.64	มากที่สุด	4.44	0.80	มาก	4.48	0.72	มาก
6	นำแผนงาน โครงการบูรณาการการจัด การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง สู่การพัฒนาผู้เรียน	4.33	0.51	มาก	4.72	0.51	มากที่สุด	4.53	0.62	มากที่สุด
7	กำหนดแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณใน การบริหารที่สอดคล้องกับหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	4.60	0.52	มากที่สุด	4.52	0.64	มากที่สุด	4.56	0.57	มากที่สุด
8	ดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงาน โครงการเน้นความประหยัดและคุ้มค่าของการพัฒนา	4.53	0.52	มากที่สุด	4.64	0.64	มากที่สุด	4.58	0.58	มากที่สุด
9	ดำเนินการบริหารจัดการอาคารสถานที่และ แหล่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.80	0.41	มากที่สุด	4.60	0.57	มากที่สุด	4.70	0.49	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			โดยรวม		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
10	การส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ตามคุณลักษณะการอยู่ อย่างพอเพียง	4.73	0.46	มากที่สุด	4.58	0.60	มากที่สุด	4.66	0.53	มากที่สุด
11	การดำเนินติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบาย แผนงานโครงการที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ	4.60	0.51	มากที่สุด	4.57	0.56	มากที่สุด	4.59	0.54	มากที่สุด
12	นำผลการติดตามมาปรับปรุง พัฒนาการบริหาร จัดการสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.53	0.52	มากที่สุด	4.55	0.66	มากที่สุด	4.54	0.59	มากที่สุด
รวม		4.54	0.58	มากที่สุด	4.55	0.66	มากที่สุด	4.55	0.62	มากที่สุด
ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้										
13	สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงมากำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา	4.53	0.52	มากที่สุด	4.61	0.58	มากที่สุด	4.57	0.55	มากที่สุด
14	การจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้	4.47	0.64	มาก	4.24	0.90	มาก	4.35	0.77	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			โดยรวม		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
15	การจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับ หน่วยการเรียนรู้	4.53	0.74	มากที่สุด	4.55	0.63	มากที่สุด	4.54	0.68	มากที่สุด
16	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับ ตามมาตรฐานการเรียนรู้	4.53	0.52	มากที่สุด	4.58	0.52	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด
17	ส่งเสริมการศึกษา วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.87	0.35	มากที่สุด	4.49	0.57	มาก	4.68	0.46	มากที่สุด
18	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในวางแผนและการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	4.53	0.83	มากที่สุด	4.70	0.55	มากที่สุด	4.62	0.69	มากที่สุด
19	การจัดหา การผลิตการใช้และเผยแพร่ สื่อการ เรียนรู้เพื่อบูรณาการหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	4.47	0.74	มาก	4.66	0.57	มากที่สุด	4.56	0.65	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			โดยรวม		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
20	การใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้าง การพัฒนาคุณลักษณะ การอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน	4.60	0.63	มากที่สุด	4.57	0.53	มากที่สุด	4.59	0.58	มากที่สุด
21	การจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลและ สอดคล้องกับกิจกรรมและมาตรฐาน การเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.53	0.52	มากที่สุด	4.59	0.70	มากที่สุด	4.56	0.61	มากที่สุด
22	การนิเทศ ติดตามผลด้านการบูรณาการหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.07	0.80	มาก	4.38	0.82	มาก	4.22	0.81	มาก
23	การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของ ผู้เรียนที่เกิดจากบูรณาการตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม	4.73	0.59	มากที่สุด	4.56	0.70	มากที่สุด	4.65	0.65	มากที่สุด
รวม		4.53	0.63	มากที่สุด	4.54	0.64	มากที่สุด	4.54	0.63	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			โดยรวม		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน										
24	การกำหนดแผนงาน โครงการแนะแนว นักเรียนเพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.33	0.52	มาก	4.77	0.45	มากที่สุด	4.62	0.48	มากที่สุด
25	การจัดทำแผนบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงกับกิจกรรมแนะแนวนักเรียน	4.33	0.62	มาก	4.55	0.70	มากที่สุด	4.44	0.66	มาก
26	การจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการ วางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.53	0.64	มากที่สุด	4.64	0.68	มากที่สุด	4.58	0.66	มากที่สุด
27	การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหาพัฒนาตนเองได้อย่างสมดุล	4.73	0.46	มากที่สุด	4.60	0.75	มากที่สุด	4.67	0.60	มากที่สุด
28	การนิเทศ ติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.47	0.52	มากที่สุด	4.59	0.67	มากที่สุด	4.53	0.59	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			โดยรวม		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
29	การนำผลการติดตามการดำเนินกิจกรรม แนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมา ปรับปรุง พัฒนา	4.80	0.41	มากที่สุด	4.41	0.84	มาก	4.60	0.63	มากที่สุด
30	การกำหนดแผนงานโครงการส่งเสริมกิจกรรม การดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงของนักเรียน	4.33	0.62	มาก	4.10	0.99	มาก	4.22	0.80	มาก
31	การบูรณาการการจัดกิจกรรมนักเรียน สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.40	0.51	มาก	4.56	0.56	มากที่สุด	4.48	0.54	มาก
32	การส่งเสริมกิจกรรมตามความถนัดและความ สนใจให้นักเรียนได้เลือกปฏิบัติที่หลากหลาย	4.53	0.64	มากที่สุด	4.79	0.42	มากที่สุด	4.66	0.53	มากที่สุด
33	การติดตามผลการจัดกิจกรรมตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับคุณลักษณะ ของผู้เรียน	4.67	0.49	มากที่สุด	4.65	0.69	มากที่สุด	4.66	0.59	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			โดยรวม		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
34	การจัดกิจกรรมจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ในสถานศึกษา	4.53	0.64	มากที่สุด	4.47	0.88	มาก	4.50	0.76	มาก
35	การจัดกิจกรรมจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ในชุมชน	4.27	0.80	มาก	4.58	0.68	มากที่สุด	4.42	0.74	มาก
36	การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาสถานศึกษา ชุมชน ด้านเศรษฐกิจหรือสังคมหรือสิ่งแวดล้อมหรือวัฒนธรรม	4.87	0.35	มากที่สุด	4.56	0.81	มากที่สุด	4.72	0.58	มากที่สุด
37	การนิเทศติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเป็นระบบ	4.60	0.63	มากที่สุด	4.55	0.61	มากที่สุด	4.58	0.62	มากที่สุด
38	การนำผลการนิเทศติดตามผลมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	4.60	0.63	มากที่สุด	4.63	0.66	มากที่สุด	4.61	0.65	มากที่สุด
	รวม	4.54	0.56	มากที่สุด	4.56	0.69	มากที่สุด	4.55	0.63	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			โดยรวม		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา										
39	การกำหนดแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากร เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักใน คุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.67	0.49	มากที่สุด	4.55	0.84	มากที่สุด	4.61	0.66	มากที่สุด
40	การจัดการประชุมอบรม สัมมนาแลกเปลี่ยน เรียนรู้เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิต และปฏิบัติงาน	4.47	0.52	มาก	4.53	0.73	มากที่สุด	4.50	0.62	มาก
41	การส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้ สร้างองค์ ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.27	0.88	มาก	4.68	0.49	มากที่สุด	4.47	0.69	มาก
42	การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้บุคลากรดำเนินชีวิต และการปฏิบัติ ภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	4.27	0.59	มาก	4.59	0.73	มากที่สุด	4.43	0.66	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			โดยรวม		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
43	การนิเทศ ติดตามผลการดำเนินโครงการ กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริม การดำเนินชีวิตและการปฏิบัติ ภารกิจหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.60	0.63	มากที่สุด	4.38	0.84	มาก	4.49	0.74	มาก
44	การนำผลการนิเทศ ติดตามผลมาปรับปรุง การส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจ หน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.73	0.46	มากที่สุด	4.28	0.93	มาก	4.51	0.69	มากที่สุด
45	บุคลากรสามารถขยายผลและเผยแพร่ผล การดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหลากหลาย ช่องทาง	4.73	0.46	มากที่สุด	4.67	0.58	มากที่สุด	4.70	0.52	มากที่สุด
รวม		4.53	0.58	มากที่สุด	4.53	0.74	มากที่สุด	4.53	0.66	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			โดยรวม		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ										
46	สถานศึกษาสะอาด เป็นระเบียบ ร่มรื่น ปลอดภัย เอื้อต่อ การส่งเสริมการเรียนรู้ ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.58	0.51	มากที่สุด	4.58	0.80	มากที่สุด	4.59	0.66	มากที่สุด
47	ครู บุคลากรบุคลากรและนักเรียนแสดงออกถึง การแบ่งปัน ความสามัคคี ช่วยเหลือ เอื้อเพื่อแผ้วแผ่ซึ่งกันและกัน	4.52	0.49	มากที่สุด	4.52	0.84	มากที่สุด	4.60	0.66	มากที่สุด
48	การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และฟื้นฟูวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นของ สถานศึกษา	4.52	0.52	มากที่สุด	4.52	0.76	มากที่สุด	4.53	0.64	มากที่สุด
49	การจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วม ในการดำเนินกิจกรรม สาธารณประโยชน์ต่อ ชุมชน สังคมประเทศชาติอย่างต่อเนื่อง	4.53	0.74	มากที่สุด	4.59	0.67	มากที่สุด	4.56	0.70	มากที่สุด

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			โดยรวม		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
50	ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้อง เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นอย่างดี	4.40	0.51	มาก	4.62	0.81	มากที่สุด	4.51	0.66	มากที่สุด
51	ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติตามศักยภาพของ และสถานศึกษา พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ด้านต่าง ๆ ได้เหมาะสม	4.73	0.46	มากที่สุด	4.75	0.56	มากที่สุด	4.74	0.51	มากที่สุด
52	ครูและบุคลากรมีความเข้าใจและสามารถ จัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.33	0.62	มาก	4.55	0.58	มากที่สุด	4.44	0.60	มาก
53	ครูและบุคลากรแบบอย่างในการวางแผนการ ใช้จ่ายการรักษาสาธารณสุขประโยชน์ ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	4.73	0.46	มากที่สุด	4.59	0.69	มากที่สุด	4.66	0.58	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			โดยรวม		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
54	ครูและบุคลากรมีวินัยในตนเองในการดำรงชีวิต และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม และกระแสโลกาภิวัตน์	4.27	0.70	มาก	4.55	0.79	มากที่สุด	4.41	0.75	มาก
55	ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐาน การเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละ ระดับชั้นปีการศึกษา	4.33	0.62	มาก	4.70	0.69	มากที่สุด	4.52	0.65	มากที่สุด
56	ผู้เรียนเป็นแบบอย่างในการมีวินัยในการใช้จ่าย การออมทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า	4.27	0.70	มาก	4.35	0.91	มาก	4.31	0.81	มาก
57	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดูแล การใช้และการรักษา สาธารณประโยชน์อย่างประหยัดและคุ้มค่า	4.80	0.41	มากที่สุด	4.68	0.61	มากที่สุด	4.74	0.51	มากที่สุด
58	ผู้เรียนดำรงชีวิตโดยไม่เบียดเบียน หรือสร้าง ความเดือดร้อนให้ตัวเอง ผู้อื่นมีความ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	4.80	0.41	มากที่สุด	4.49	0.70	มาก	4.65	0.56	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			โดยรวม		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
59	ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและเห็น ความสำคัญและใช้ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างประหยัดและคุ้มค่า	4.53	0.52	มากที่สุด	4.49	0.76	มาก	4.51	0.64	มากที่สุด
60	ผู้เรียนเห็นคุณค่าและส่วนร่วมในการรณรงค์ สืบทอดวัฒนธรรมไทย และมรดกของชุมชน สังคมและประเทศชาติ	4.60	0.51	มากที่สุด	4.61	0.67	มากที่สุด	4.61	0.59	มากที่สุด
รวม		4.54	0.54	มากที่สุด	4.57	0.72	มากที่สุด	4.56	0.63	มากที่สุด
โดยรวม		4.54	0.58	มากที่สุด	4.55	0.69	มากที่สุด	4.54	0.63	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.2 ระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู โดยรวม มีสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54$, $\sigma = 0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้าน ดังนี้

ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยรวม สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 9 ข้อ และระดับมาก 3 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย คือ ข้อ 9 ดำเนินการบริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.49$) ข้อ 10 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามคุณลักษณะการอยู่อย่างพอเพียง ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.53$) และข้อ 11 การดำเนินติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายแผนงาน โครงการที่เกี่ยวข้องอย่าง เป็นระบบ ($\mu = 4.59$, $\sigma = 0.54$)

ด้านหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวม สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54$, $\sigma = 0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 8 ข้อ และระดับมาก 3 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย คือ ข้อ 17 ส่งเสริมการศึกษา วิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.46$) ข้อ 23 การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.65$) และข้อ 18 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในวางแผนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.69$)

ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวม สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 10 ข้อ และระดับมาก 5 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 36 การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาสถานศึกษาชุมชนด้านเศรษฐกิจหรือสังคมหรือสิ่งแวดล้อมหรือวัฒนธรรม ($\mu = 4.72$, $\sigma = 0.58$) ข้อ 27 การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหาพัฒนาตนเองได้อย่างสมดุล ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.60$) และข้อ 32 การส่งเสริมกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจให้นักเรียนได้เลือกปฏิบัติที่หลากหลาย ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.53$) ข้อ 33 การติดตามผลการจัดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียน ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.59$)

ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยรวม สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ และระดับมาก 4 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 45 บุคลากรสามารถขยายผลและเผยแพร่ผลการดำเนินงานชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหลากหลายช่องทาง ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.52$) ข้อ 39 การกำหนดแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.61$, $\sigma = 0.66$) และข้อ 44 การนำผลการนิเทศ ติดตามผลมาปรับปรุงการส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.51$, $\sigma = 0.69$)

ด้านผลลัพธ์และภาพแห่งความสำเร็จ โดยรวม สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 11 ข้อ และระดับมาก 4 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 51 ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ ตามศักยภาพของและสถานศึกษาพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ได้เหมาะสม ($\mu = 4.74$, $\sigma = 0.51$) ข้อ 57 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดูแล การใช้และการรักษาสาธารณสุขประโยชน์อย่างประหยัดและคุ้มค่า ($\mu = 4.74$, $\sigma = 0.51$) ข้อ 53 ครูและบุคลากรแบบอย่างในการวางแผนการใช้จ่ายการรักษาสาธารณสุข ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.58$) และข้อ 58 ครูและบุคลากรแบบอย่างในการวางแผนการใช้จ่ายการรักษาสาธารณสุข ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.56$)

เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม พบว่า มีสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54$, $\sigma = 0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ดังนี้

ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยรวม สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54$, $\sigma = 0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 9 ข้อ และระดับมาก 3 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 9 ดำเนินการบริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.80$, $\sigma = 0.41$) ข้อ 10 การส่งเสริมการมีส่วนร่วม กับชุมชนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามคุณลักษณะการอยู่อย่างพอเพียง ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.46$) และข้อ 7 กำหนดแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณในการบริหารที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.52$) ข้อ 11 การดำเนินติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายแผนงาน โครงการที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.51$)

ด้านหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวม สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 8 ข้อ และระดับมาก 3 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 17 ส่งเสริมการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.87$, $\sigma = 0.35$) ข้อ 23 จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.59$) และข้อ 20 การใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่เสริมสร้าง การพัฒนาคุณลักษณะการอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.63$)

ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวม สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54$, $\sigma = 0.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 9 ข้อ และระดับมาก 6 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 36 การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาสถานศึกษาชุมชน ด้านเศรษฐกิจหรือสังคมหรือสิ่งแวดล้อมหรือวัฒนธรรม ($\mu = 4.87$, $\sigma = 0.35$) ข้อ 29 การนำผลการติดตามการดำเนินกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมาปรับปรุงพัฒนา ($\mu = 4.80$, $\sigma = 0.41$) และข้อ 27 การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหาพัฒนาตนเองได้อย่างสมดุล ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.46$)

ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยรวม สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ และระดับมาก 3 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 40 การนำผลการนิเทศ ติดตามผลมาปรับปรุง การส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.46$) ข้อ 41 บุคลากรสามารถขยายผลและเผยแพร่ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหลากหลายช่องทาง ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.46$) ข้อ 39 การกำหนดแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.49$) และข้อ 43 การนิเทศ ติดตามผลการดำเนินโครงการ กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.63$)

ด้านผลลัพธ์และภาพแห่งความสำเร็จ โดยรวม สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54$, $\sigma = 0.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 10 ข้อ และระดับมาก 5 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก

ไปหาน้อย คือ ข้อ 57 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดูแลการใช้และการรักษาสาธารณประโยชน์อย่างประหยัด และคุ้มค่า ($\mu = 4.80$, $\sigma = 0.41$) ข้อ 58 ผู้เรียนดำรงชีวิตโดยไม่เบียดเบียนหรือสร้างความเดือดร้อนให้ตัวเอง ผู้อื่นมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ($\mu = 4.80$, $\sigma = 0.41$) ข้อ 51 ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติตามศักยภาพของและสถานศึกษาพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ได้เหมาะสม ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.46$) ข้อ 53 ครูและบุคลากรเป็น แบบอย่างในการวางแผนการใช้จ่ายการรักษาสาธารณประโยชน์ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.46$)

ครู โดยรวม พบว่า มีสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ดังนี้

ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยรวม สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 9 ข้อ และระดับมาก 3 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 6 นำแผนงาน โครงการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาผู้เรียน ($\mu = 4.72$, $\sigma = 0.51$) ข้อ 8 ดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงานโครงการ ($\mu = 4.64$, $\sigma = 0.64$) เน้นความประหยัดและคุ้มค่าของการพัฒนา และข้อ 9 ดำเนินการบริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.57$)

ด้านหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวม สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54$, $\sigma = 0.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 9 ข้อ และระดับมาก 6 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 18 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในวางแผนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.55$) ข้อ 19 การจัดหา การผลิตการใช้และเผยแพร่สื่อการเรียนรู้เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.57$) และข้อ 13 สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา ($\mu = 4.61$, $\sigma = 0.58$)

ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวม สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 11 ข้อ และระดับมาก 4 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 32 การส่งเสริมกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจให้นักเรียน ได้เลือกปฏิบัติที่หลากหลาย ($\mu = 4.79$, $\sigma = 0.42$) ข้อ 24 การกำหนดแผนงาน โครงการแนะแนวนักเรียน เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.77$, $\sigma = 0.45$) และข้อ 33

การติดตามผลการจัดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียน ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.69$)

ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยรวม สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ และระดับมาก 3 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 41 บุคลากรสามารถขยายผลและเผยแพร่ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหลากหลายช่องทาง ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.49$) ข้อ 45 บุคลากรสามารถขยายผลและเผยแพร่ผลการดำเนินชีวิต และปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหลากหลายช่องทาง ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.58$) และข้อ 42 การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้บุคลากรดำเนินชีวิตและการปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.59$, $\sigma = 0.73$)

ด้านผลลัพธ์และภาพแห่งความสำเร็จ โดยรวม สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 12 ข้อ และระดับมาก 3 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 51 ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ ตามศักยภาพของและสถานศึกษาพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ได้เหมาะสม ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.56$) ข้อ 57 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดูแล การใช้และการรักษาสาธารณประโยชน์อย่างประหยัด และคุ้มค่า ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.61$) และข้อ 55 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.70$)

4.1.3 ค่าดัชนี PNI_{Modified} ของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัด เทศบาลเมืองมหาสารคาม ปรากฏดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยรวม รายด้านและรายข้อ จำแนกค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และลำดับที่

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			$PNI_{Modified}$	ลำดับที่
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย		
ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา									
1	กำหนดมีนโยบายนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในเคลื่อนในสถานศึกษา	4.68	0.48	มากที่สุด	4.52	0.59	มากที่สุด	-0.034	12
2	กำหนดโครงสร้างการบริหารจัดการและมอบหมายความรับผิดชอบการขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงถือปฏิบัติร่วมกันอย่างชัดเจน	4.58	0.65	มากที่สุด	4.47	0.75	มาก	-0.026	11
3	กำหนดแผนงานพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแผนพัฒนาการศึกษาห้าปี	4.60	0.67	มากที่สุด	4.54	0.68	มากที่สุด	-0.015	10

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{Modified}	ลำดับที่
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย		
4	นำนโยบายการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่แผนปฏิบัติงานประจำปี การศึกษามีโครงการ กิจกรรมที่ชัดเจน	4.47	0.64	มาก	4.42	0.84	มาก	-0.011	9
5	กำหนดแผนงานโครงการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.40	0.72	มาก	4.48	0.72	มาก	0.018	5
6	นำแผนงาน โครงการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การพัฒนาผู้เรียน	4.38	0.76	มาก	4.53	0.62	มากที่สุด	0.032	4
7	กำหนดแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณในการบริหารที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.59	0.53	มากที่สุด	4.56	0.57	มากที่สุด	-0.007	8
8	ดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงานโครงการเน้นความประหยัดและคุ้มค่าของการพัฒนา	4.60	0.58	มากที่สุด	4.58	0.58	มากที่สุด	-0.004	7

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{Modified}	ลำดับที่
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย		
9	ดำเนินการบริหารจัดการอาคารสถานที่ และแหล่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.40	0.63	มาก	4.70	0.49	มากที่สุด	0.064	12
10	การส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการ จัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามคุณลักษณะ การอยู่อย่างพอเพียง	4.39	0.70	มาก	4.66	0.53	มากที่สุด	0.057	3
11	การดำเนินติดตามผลการดำเนินงานตาม นโยบายแผนงาน โครงการที่เกี่ยวข้องอย่าง เป็นระบบ	4.53	0.57	มากที่สุด	4.59	0.54	มากที่สุด	0.011	6
12	นำผลการติดตามมาปรับปรุง พัฒนา การบริหารจัดการสถานศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง	4.24	0.71	มาก	4.54	0.59	มากที่สุด	0.067	1
รวม		4.49	0.64	มาก	4.55	0.62	มากที่สุด	0.013	1

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{Modified}	ลำดับที่
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย		
ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้									
13	สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา	4.65	0.49	มากที่สุด	4.57	0.55	มากที่สุด	-0.018	10
14	การจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.25	0.86	มาก	4.35	0.77	มาก	0.023	3
15	การจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้	4.49	0.75	มาก	4.54	0.68	มากที่สุด	0.011	5
16	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับตามมาตรฐานการเรียนรู้	4.66	0.49	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	-0.023	11
17	ส่งเสริมการศึกษาวិชาลัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.42	0.74	มาก	4.68	0.46	มากที่สุด	0.055	1

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{Modified}	ลำดับที่
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย		
18	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในวางแผนและ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.57	0.74	มากที่สุด	4.62	0.69	มากที่สุด	0.011	6
19	การจัดการ การผลิตการใช้และเผยแพร่ สื่อการเรียนรู้เพื่อบูรณาการหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	4.52	0.70	มากที่สุด	4.56	0.65	มากที่สุด	0.009	8
20	การใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นใน ชุมชนที่เสริมสร้าง การพัฒนาคุณลักษณะ การอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน	4.51	0.59	มากที่สุด	4.59	0.58	มากที่สุด	0.016	4
21	การจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผล และสอดคล้องกับกิจกรรมและมาตรฐาน การเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.51	0.62	มากที่สุด	4.56	0.61	มากที่สุด	0.011	7
22	การนิเทศติดตามผลด้านการบูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัด กิจกรรมการเรียนรู้	4.27	0.80	มาก	4.22	0.81	มาก	-0.011	9

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{Modified}	ลำดับที่
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย		
23	การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของ ผู้เรียนที่เกิดจาก บูรณาการตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม	4.51	0.67	มากที่สุด	4.65	0.65	มากที่สุด	0.029	2
รวม		4.49	0.68	มาก	4.54	0.63	มากที่สุด	0.010	4
24	การกำหนดแผนงาน โครงการแนะแนว นักเรียนเพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.58	0.60	มากที่สุด	4.62	0.48	มากที่สุด	0.013	6
25	การจัดทำแผนบูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงกับกิจกรรมแนะแนว นักเรียน	4.50	0.61	มาก	4.44	0.66	มาก	-0.012	13
26	การจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จัก การวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้อง กับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.58	0.60	มากที่สุด	4.67	0.60	มากที่สุด	0.018	5
27	การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหาพัฒนาตนเองได้อย่างสมดุล	4.58	0.62	มากที่สุด	4.58	0.66	มากที่สุด	0.001	9

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{Modified}	ลำดับที่
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย		
28	การนิเทศ ติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะ แนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.50	0.65	มาก	4.53	0.59	มากที่สุด	0.005	8
29	การนำผลการติดตามการดำเนินกิจกรรม แนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน มาปรับปรุงพัฒนา	4.33	0.87	มาก	4.60	0.63	มากที่สุด	0.059	1
30	การกำหนดแผนงานโครงการส่งเสริม กิจกรรมการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน	4.28	0.76	มาก	4.22	0.80	มาก	-0.014	15
31	การบูรณาการการจัดกิจกรรมนักเรียน สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.49	0.54	มาก	4.48	0.54	มาก	-0.001	11
32	การส่งเสริมกิจกรรมตามความถนัดและความ สนใจให้นักเรียนได้เลือกปฏิบัติที่หลากหลาย	4.72	0.46	มากที่สุด	4.66	0.53	มากที่สุด	-0.013	14

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{Modified}	ลำดับที่
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย		
33	การติดตามผลการจัดกิจกรรมตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้อง กับคุณลักษณะของผู้เรียน	4.70	0.57	มากที่สุด	4.66	0.59	มากที่สุด	-0.010	12
34	การจัดกิจกรรมจิตอาสา และมีส่วนร่วมใน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ในสถานศึกษา	4.45	0.73	มาก	4.50	0.76	มาก	0.012	7
35	การจัดกิจกรรมจิตอาสา และมีส่วนร่วมใน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ในชุมชน	4.29	0.84	มาก	4.42	0.74	มาก	0.030	3
36	การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การแก้ปัญหาหรือพัฒนาสถานศึกษา ชุมชน ด้านเศรษฐกิจหรือสังคมหรือ สิ่งแวดล้อมหรือวัฒนธรรม	4.47	0.86	มาก	4.72	0.58	มากที่สุด	0.052	4.47

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{Modified}	ลำดับที่
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย		
37	การนิเทศติดตามผลการดำเนินงานกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของ ผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงอย่างเป็นระบบ	4.58	0.67	มากที่สุด	4.58	0.62	มากที่สุด	0.000	4.58
38	การนำผลการนิเทศติดตามผลมาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงาน เพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	4.51	0.74	มากที่สุด	4.61	0.65	มากที่สุด	0.022	4.51
รวม		4.50	0.67	มาก	4.55	0.63	มากที่สุด	0.011	4.50
ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา									
39	การกำหนดแผนงาน/โครงการพัฒนา บุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และ ตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.67	0.57	มากที่สุด	4.61	0.66	มากที่สุด	-0.013	6

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{Modified}	ลำดับที่
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย		
40	การจัดการประชุมอบรม สัมมนาแลกเปลี่ยน เรียนรู้เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิต และปฏิบัติงาน	4.54	0.64	มากที่สุด	4.50	0.62	มาก	-0.009	5
41	การส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้ สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.49	0.71	มาก	4.47	0.69	มาก	-0.004	4
42	การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้บุคลากรดำเนิน ชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.60	0.58	มากที่สุด	4.43	0.66	มาก	-0.039	7
43	การนิเทศ ติดตามผลการดำเนินโครงการ กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริม การดำเนินชีวิตและการปฏิบัติ ภารกิจ หน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	4.33	0.77	มาก	4.49	0.74	มาก	0.035	1

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{Modified}	ลำดับที่
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย		
44	การนำผลการนิเทศ ติดตามผลมาปรับปรุง การส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติ ภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	4.41	0.80	มาก	4.51	0.69	มากที่สุด	0.022	3
45	บุคลากรสามารถขยายผลและเผยแพร่ผล การดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลากหลายช่องทาง	4.54	0.58	มากที่สุด	4.70	0.52	มากที่สุด	0.035	2
รวม		4.51	0.67	มากที่สุด	4.53	0.66	มากที่สุด	0.004	5
ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ									
46	สถานศึกษาสะอาดเป็นระเบียบร่มรื่น ปลอดภัยเอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ในการ ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	4.78	0.51	มากที่สุด	4.59	0.66	มากที่สุด	-0.041	15

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{Modified}	ลำดับที่
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย		
47	ครู บุคลากรบุคลากรและนักเรียนแสดงออกถึง การแบ่งปันความสามัคคี ช่วยเหลือเอื้อเพื่อ เผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน	4.60	0.63	มากที่สุด	4.60	0.66	มากที่สุด	-0.001	8
48	การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และฟื้นฟูวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นของ สถานศึกษา	4.55	0.63	มากที่สุด	4.53	0.64	มากที่สุด	-0.004	9
49	การจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วม ในการดำเนินกิจกรรม สาธารณประโยชน์ ต่อชุมชน สังคมประเทศชาติอย่างต่อเนื่อง	4.36	0.75	มาก	4.56	0.70	มากที่สุด	0.044	3
50	ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้อง เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นอย่างดี	4.55	0.66	มากที่สุด	4.51	0.66	มากที่สุด	-0.009	13
51	ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติตาม ศักยภาพของและสถานศึกษาพร้อมรับต่อ การเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ได้เหมาะสม	4.38	0.72	มาก	4.74	0.51	มากที่สุด	0.076	1

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{Modified}	ลำดับที่
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย		
52	ครูและบุคลากรมีความเข้าใจและสามารถ จัดการเรียนรู้อุ้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.47	0.55	มาก	4.44	0.60	มาก	-0.006	10
53	ครูและบุคลากรแบบอย่างในการวางแผน การใช้จ่าย การรักษาสาธารณสุข ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.54	0.65	มากที่สุด	4.66	0.58	มากที่สุด	0.027	5
54	ครูและบุคลากรมีวินัยในตนเองในการ ดำรงชีวิตและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ทางวัฒนธรรมและกระแสโลกาภิวัตน์	4.53	0.66	มากที่สุด	4.41	0.75	มาก	-0.028	14
55	ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ หลักเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละระดับชั้นปี การศึกษา	4.52	0.65	มากที่สุด	4.49	0.66	มาก	-0.006	12
56	ผู้เรียนเป็นแบบอย่างในการมีวินัยในการใช้จ่าย การออมทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า	4.29	0.84	มาก	4.31	0.81	มาก	0.004	7

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{Modified}	ลำดับที่
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย		
57	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดูแล การใช้และการ รักษาสาธารณประโยชน์อย่างประหยัดและ คุ้มค่า	4.40	0.90	มาก	4.74	0.51	มากที่สุด	0.071	2
58	ผู้เรียนดำรงชีวิตโดยไม่เบียดเบียน หรือ สร้างความเดือดร้อนให้ตัวเอง ผู้อื่นมี ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	4.52	0.76	มากที่สุด	4.65	0.56	มากที่สุด	0.028	4
59	ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและเห็น ความสำคัญและใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างประหยัดและคุ้มค่า	4.54	0.64	มากที่สุด	4.51	0.64	มากที่สุด	-0.006	11
60	ผู้เรียนเห็นคุณค่าและมีส่วนร่วมในการ รณรงค์สืบทอดวัฒนธรรมไทย และมรดก ของชุมชน สังคมและประเทศชาติ	4.50	0.60	มาก	4.61	0.59	มากที่สุด	0.023	6
รวม		4.50	0.68	มาก	4.56	0.63	มากที่สุด	0.011	2
โดยรวม		4.50	0.67	มาก	4.54	0.63	มากที่สุด	0.010	-

จากตารางที่ 4.3 ค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยรวม พบว่า มีค่าดัชนี $PNI_{Modified} = 0.010$ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารจัดการศึกษา ($PNI_{Modified} = 0.013$) ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ ($PNI_{Modified} = 0.012$) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($PNI_{Modified} = 0.011$) ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($PNI_{Modified} = 0.010$) และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ($PNI_{Modified} = 0.004$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยรวมพบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าดัชนี $PNI_{Modified} = 0.013$ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 12 นำผลการติดตามมาปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($PNI_{Modified} = 0.067$) ข้อ 9 ดำเนินการบริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($PNI_{Modified} = 0.064$) และข้อ 10 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามคุณลักษณะการอยู่อย่างพอเพียง ($PNI_{Modified} = 0.067$)

ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวมพบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าดัชนี $PNI_{Modified} = 0.010$ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 17 ส่งเสริมการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($PNI_{Modified} = 0.055$) ข้อ 23 การจัดทำให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม ($PNI_{Modified} = 0.029$) และข้อ 14 การจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($PNI_{Modified} = 0.023$)

ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวมพบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าดัชนี $PNI_{Modified} = 0.011$ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 29 การนำผลการติดตามการดำเนินกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมาปรับปรุง พัฒนา ($PNI_{Modified} = 0.059$) ข้อ 36 การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาสถานศึกษา ชุมชน ด้านเศรษฐกิจหรือสังคมหรือสิ่งแวดล้อมหรือวัฒนธรรม ($PNI_{Modified} = 0.052$) และข้อ 35 การจัดกิจกรรมจิตอาสาและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ในชุมชน ($PNI_{Modified} = 0.030$)

ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยรวม พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าดัชนี ($PNI_{Modified} = 0.004$)

โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 43 การนิเทศ ติดตามผลการดำเนินโครงการ กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง (PNI_{Modified} = 0.035) ข้อ 45 บุคลากรสามารถขยายผลและเผยแพร่ผลการดำเนินชีวิต และปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหลากหลายช่องทาง (PNI_{Modified} = 0.035) และข้อ 44 การนำผลการนิเทศ ติดตามผลมาปรับปรุง การส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจ หน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (PNI_{Modified} = 0.022)

ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โดยรวมพบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของ การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าดัชนี PNI_{Modified} = 0.012 โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 51 ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติตามศักยภาพของและสถานศึกษาพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ได้เหมาะสม (PNI_{Modified} = 0.076) ข้อ 57 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดูแลการใช้และการรักษา สาธารณประโยชน์อย่างประหยัดและคุ้มค่า (PNI_{Modified} = 0.071) และข้อ 49 การจัดกิจกรรมส่งเสริม การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม สาธารณประโยชน์ต่อชุมชน สังคมประเทศชาติอย่างต่อเนื่อง (PNI_{Modified} = 0.044)

ค่าดัชนี PNI_{Modified} ของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีค่าติดลบ เนื่องจาก ผู้บริหาร และครูของโรงเรียนเทศบาลเมือง มหาสารคาม มีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นอย่างดี มีนโยบายการกำหนดแผนงาน โครงสร้าง ความรับผิดชอบในการขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงถือปฏิบัติร่วมกันอย่างชัดเจน และมีการนิเทศ ติดตามผลโครงการมาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

4.3 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

4.3.1 ตอนที่ 1 การสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนต้นแบบที่ผ่านการประเมิน สถานศึกษาพอเพียงให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาและสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนต้นแบบที่ผ่าน การประเมินสถานศึกษาพอเพียงให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษาจำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร โรงเรียนเทศบาลวัดเวฬุวัน เทศบาลเมือง ร้อยเอ็ด และโรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีทธิ เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ สรุปรายชื่อผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

4.3.1.1 โรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

ตั้งอยู่เลขที่ 11 ซอย 7 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยเปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 บุคลากรทั้งสิ้น จำนวน 32 คน นักเรียน จำนวนทั้งสิ้น จำนวน 171 คน

วิสัยทัศน์ ผู้สอนดี ผู้เรียนเด่น เน้นวิถีธรรมเศรษฐกิจพอเพียง และมุ่งพัฒนาทุกระบบสู่โรงเรียนคุณภาพ มีเอกลักษณ์ของสถานศึกษาคือ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษาและเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการจัดการศึกษา อัตลักษณ์ของผู้เรียน คือ เป็นคนดี มีคุณค่า อยู่อย่างพอเพียง

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด สรุปดังนี้

โรงเรียนมุ่งจัดการศึกษาด้วยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษา บูรณาการกับการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จุดเน้นในการจัดประสบการณ์ระดับการศึกษาปฐมวัย คือ ให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย วินัย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และพัฒนาบุคลิกภาพ ภาษาและการสื่อสารให้เหมาะสมกับวัย ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 จุดเน้นการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 คือ ผู้เรียนอ่านออกเขียนได้ คิดเลขคล่อง ท่องสูตรคูณเป็นเนิ่นทักษะชีวิต และใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จุดเน้นคือ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และคิดแก้ปัญหาในด้านภาษาไทย และคณิตศาสตร์ พัฒนาศักยภาพของตนเอง มีการฝึกทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสืบค้นข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยี ใช้ภาษาอังกฤษและภาษาจีนในชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสมและ ผู้เรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้ตามความสนใจอย่างน้อย คนละ 1 ชิ้น ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จุดเน้นคือ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และแก้ปัญหา ด้านภาษาไทย และคณิตศาสตร์ได้ สามารถใช้ภาษาอังกฤษและภาษาจีนสื่อสารในชีวิตจริงได้ มีประสบการณ์จริงในการฝึกอาชีพตามความถนัดและความสนใจ พร้อมทั้งจะก้าวเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมต่อไป

การขับเคลื่อนพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ประสบความสำเร็จจนผ่านการประเมินให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ คือ การกำหนดทิศทางการพัฒนาตามมาตรฐานและตัวชี้วัดตามกรอบแนวคิดการประเมิน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โดยกำหนดขั้นตอนการพัฒนา ดังนี้

- 1) กำหนดนโยบายการพัฒนาไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาอย่างชัดเจน

2) นำนโยบายสู่แผนปฏิบัติการ โดยกำหนดโครงการ กิจกรรมและตัวชี้วัด ความสำเร็จของโครงการ และรายละเอียดการใช้จ่ายงบประมาณ

3) นำแผนปฏิบัติการไปบูรณาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4) นิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานและสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับครู และนักเรียน ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และศึกษาดูงาน

5) รายงานผลการพัฒนาและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

สิ่งสำคัญที่สุดของการขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาตามกรอบแนวคิดการประเมินและต้องเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน

แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ โรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของครู สรุปดังนี้

ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา โรงเรียนได้วางแผนการจัดการศึกษา โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการตามกรอบแนวคิดการประเมินสถานศึกษาพอเพียง แบบอย่าง 5 ด้าน มีแผนงาน โครงการรองรับการพัฒนาในแต่ละด้าน เพื่อนำสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด โครงการที่เกี่ยวข้อง โครงการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โรงเรียนได้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไว้ในหลักการสถานศึกษาทุกระดับชั้นและจัดการเรียนการสอน จัดหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมให้เชื่อมโยงแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่น อาหารไทย ตัดผม-เสริมสวย หลักสูตรความเป็นเลิศในระดับมัธยมศึกษา 5 ด้าน คือ อาหารไทย ดนตรี นาฏศิลป์ คอมพิวเตอร์ และภาษาอังกฤษ

ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูได้ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองตามความถนัดและความสนใจ ส่งเสริมความเลิศทางวิชาการ ดนตรี-นาฏศิลป์ การส่งเสริมอาชีพ คุณธรรม และคุณลักษณะพอเพียงที่หลากหลาย โครงการที่เกี่ยวข้อง เช่น โครงการร้านค้าสวัสดิการพอเพียง โครงการธนาคารเยาวชน โครงการธนาคารวัสดุย่อยสลาย โครงการธนาคารขยะรีไซเคิล โครงการยุวกาชาดยุคใหม่ใส่ใจคัดแยกขยะ โครงการลมโชยเรไรเกศกา โครงการเกษตรพอเพียง

ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากร โดยจัดอบรมหรือส่งเสริมสนับสนุนครูให้ได้รับการอบรมและพัฒนาตนเองเฉลี่ย 65 ชั่วโมงต่อปีการศึกษา ประชุมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนาการทำงานร่วมกัน อย่างน้อยเดือน ละ 1 ครั้ง ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิตตามวิถีแห่งความพอเพียง ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการโดยใช้แหล่งเรียนรู้

ในสถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง โครงการที่เกี่ยวข้อง เช่น โครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โครงการศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูและบุคลากร กิจกรรมยกย่องครูแบบอย่าง

ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โรงเรียนได้ติดตามประเมินผลการจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติงานและการปฏิบัติตนตามวิถีแห่งความพอเพียงของนักเรียน ครูและบุคลากรอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง โดยกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ทุกคนถือปฏิบัติร่วมกันจัดนิทรรศการแสดงผลงาน และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานหลากหลายช่องทาง โครงการที่เกี่ยวข้อง เช่น โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โครงการจัดนิทรรศการทางการศึกษา

4.3.1.2 โรงเรียนเทศบาลวัดเวฬุวัน เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

โรงเรียนเทศบาลวัดเวฬุวัน สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ตั้งอยู่เลขที่ 317/2 ถนนเทวาภิบาล ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 บุคลากร มีผู้บริหารสถานศึกษา ครูและพนักงานจ้าง จำนวน 32 คน นักเรียน จำนวน 594 คน

วิสัยทัศน์ ผู้เรียนมีคุณภาพ คุณธรรมนำสู่ความเป็นเลิศตามความสนใจ ก้าวไกลสู่สากล โดยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น

ปรัชญาโรงเรียน การพัฒนาความรู้ ควบคู่คุณธรรม นำไปสู่การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลวัดเวฬุวัน เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด สรุป ดังนี้

โรงเรียนเทศบาลวัดเวฬุวัน ได้จัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมุ่งเน้นการศึกษาที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน คือ ผู้เรียนมีคุณภาพ คุณธรรมนำสู่ความเป็นเลิศตามความสนใจ ก้าวไกลสู่สากล โดยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ผู้เรียนมีคุณธรรมนำความรู้โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้บูรณาการในกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียน มีคุณธรรม ควบคู่ไปกับความรู้ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ มีการใช้ทักษะชีวิตที่ดี ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดกระบวนการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ติดตามผลการดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายในโรงเรียนและชุมชน

กำหนดให้มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการประจำปี และการบูรณาการ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครอบคลุมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมี

ทักษะและเกิดความสุขในการเรียน มีการประชุมชี้แจงขั้นตอน วิธีการ แนวปฏิบัติในการนำนโยบาย เศรษฐกิจพอเพียง มาใช้บูรณาการในการจัดการเรียนรู้เข้าสู่กระบวนการเรียนการสอน ติดตามผล การดำเนินงาน ระหว่างดำเนินกิจกรรม หลังดำเนินกิจกรรมตามโครงการมีการรายงานผล การดำเนินการ นำข้อสรุปข้อเสนอแนะ และปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมาพัฒนาและปรับปรุงในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เกิดประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล ในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ โรงเรียนเทศบาลวัดเวฬุวัน เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ครู สรุปดังนี้

ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาได้กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนปฏิบัติการ ของโรงเรียนและแนวทางการปฏิบัติตนที่เป็นแบบอย่างของผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรและ นักเรียน โดยเน้นความรู้คู่คุณธรรม อย่างมีเหตุผล มีความพอประมาณ และสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีต่อ การเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ทั้งต่อตนเอง สถานศึกษาและขยายผลสู่ชุมชน โครงการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โครงการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อุ้ ครูจัดการเรียนการสอนโดยมาตรฐาน การเรียนรู้ตามนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจมาบูรณาการจัดการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษา หน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้คู่คุณธรรมมีคุณลักษณะ อยู่อย่างพอเพียง นักเรียนมีส่วนร่วมในการคิดค้นและวางแผนการจัดการเรียนรู้และการดำเนินงาน โครงการ กิจกรรม นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ หรือนวัตกรรม โครงการได้อย่าง เหมาะสมกับวัยและระดับการศึกษา นิเทศ ติดตามผลและรายงานผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาค เรียนละ 1 ครั้ง โครงการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง โครงการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น โครงการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้

ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูได้กำหนดแผนการจัดการเรียนรู้ในกิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี และกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน โดยเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะ การเรียนรู้ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพที่หลากหลาย โครงการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โครงการธนาคาร ขยะรีไซเคิล โครงการเกษตรพอเพียง โครงการตัดผมเสริมสวย โครงการส่งเสริมอาชีพเบเกอรี่ โครงการส่งเสริมอาชีพอาหารไทย โครงการเลี้ยงปลาบ่อซีเมนต์ โครงการพัฒนากิจกรรมลูกเสือ เนตร นารีและยุวกาชาด

ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โรงเรียนส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจและการพัฒนา และการปฏิบัติตนอยู่บนพื้นฐานของวัฒนธรรมและประเพณีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรพัฒนาตนเอง นิเทศ ติดตามผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรอย่าง

เป็นระบบ เช่น ร่วมจัดนิทรรศการตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง โครงการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อเตรียมความพร้อมดำเนินโครงการพอเพียงท้องถิ่น โครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โครงการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่ายการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โรงเรียนได้ดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาตามมาตรฐานและตัวชี้วัดการประเมินสถานศึกษาเพียงแบบอย่าง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โดยกำหนดแผนการพัฒนา โครงการกิจกรรมการพัฒนาย่างชัดเจน แล้วนำแผนสู่การพัฒนาประสิทธิภาพของผลงานในแต่ละด้านอย่างต่อเนื่อง รายงานผลการปฏิบัติงาน จัดนิทรรศการยกย่อง เชิดชูเกียรติ และประชาสัมพันธ์ผลงานครู นักเรียนและโรงเรียน โครงการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศของนักเรียน โครงการจัดนิทรรศการทางการศึกษา

4.3.1.3 โรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีทธิ เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์โรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีทธิ จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 ตั้งอยู่เลขที่ 144 ถนนกาฬสินธุ์ ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ 46000 บุคลากร มีผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 52 คน นักเรียน จำนวน 1,147 คน

วิสัยทัศน์ โรงเรียนนำอยู่ ผู้เรียนมีคุณภาพ ชุมชนร่วมจัดการศึกษา เรียนรู้ตลอดชีวิต โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปรัชญา สอนคนให้มีปัญญา คือ การพัฒนาที่ยั่งยืน

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีทธิ สรุปดังนี้

การบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนได้กำหนดให้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษา โดยประชุมครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อนำมาจัดทำเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกำหนดเป้าหมายการพัฒนาศึกษา บริบทของสถานศึกษา นักเรียน ชุมชน และปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาของผู้เรียน พัฒนาความรู้ ความเข้าใจและสร้างความตระหนักกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาโครงการ กิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ การปรับปรุงหลักสูตรการศึกษา การบูรณาการการจัดการเรียนการสอนเข้ากับโครงการ กิจกรรม โดยคำนึงถึงศักยภาพความสามารถและความสนใจของผู้เรียน ดำเนินการสร้างเครือข่ายการพัฒนา และติดตามประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตร และองค์ประกอบการจัดการศึกษา

ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ

แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติโรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีธิ ตามความคิดเห็นของครู สรุปลงนี้

ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ได้กำหนดเป็นนโยบายการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการพัฒนาที่ชัดเจน โครงการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โครงการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา โครงการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดำเนินการนำหลักสูตรการศึกษา มาจัดทำหน่วยการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำไปวางแผนการจัดการเรียนการสอน โครงการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โครงการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษา ซึ่งได้สอดแทรกการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในหลักสูตรการศึกษา

ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยจะเน้นที่การพัฒนาตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน และการพัฒนาคุณลักษณะพอเพียง โครงการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โครงการพัฒนาอาชีพ โครงการส่งเสริมการประหยัดและออม โครงการธนาคาร ชยะ ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการประหยัดและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและรู้จักรักษาสิ่งแวดล้อม

ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ดำเนินการสร้างความรู้ ความเข้าใจ แก่ครูบุคลากรและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โครงการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โครงการนิเทศทางการศึกษา

ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ ได้กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานของฝ่ายงานต่าง ๆ และโครงการให้ชัดเจนเข้าใจตรงกัน เพื่อการติดตาม ประเมินผลการพัฒนาได้ตรงตามเป้าหมายที่กำหนด สรุปรายงานผลการปฏิบัติงานในแต่ละปีการศึกษา โครงการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โครงการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศของนักเรียน

4.3.2 ตอนที่ 2 การสรุปแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

4.3.2.1 แนวทางทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

ผู้วิจัยได้ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนต้นแบบที่ผ่านการประเมินสถานศึกษาพอเพียงให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านการศึกษ จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร โรงเรียนเทศบาลวัดเวฬุวัน
เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด และโรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีทธิ เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ สรุปลังนี้

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ประกอบด้วย หลักการ จุดประสงค์และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

หลักการแนวทางการพัฒนาจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็น
การบูรณาการการบริหารงาน การปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการ
การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียง ซึ่งเป็นการพัฒนาที่ต่อเนื่องและยั่งยืนตามบริบทของสถานศึกษา

จุดประสงค์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

แนวทางการพัฒนาสรุปสาระสำคัญของแนวทางการพัฒนา ปรากฏดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 สรุปลแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

การบริหารจัดการ	แนวทางการพัฒนา	โครงการ
1. ด้านการบริหาร จัดการสถานศึกษา	1. สถานศึกษากำหนดนโยบายการพัฒนา มีโครงการ กิจกรรมนำสู่การปฏิบัติได้ 2. ตั้งงบประมาณสนับสนุนการพัฒนา โครงการ กิจกรรมอย่างเหมาะสม 3. ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า 4. โครงการ กิจกรรมการพัฒนาต้อง มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติตามบริบท ของโรงเรียนและท้องถิ่น 5. การสร้างความร่วมมือหรือเครือข่าย การพัฒนาให้ต่อเนื่องและยั่งยืน	1. โครงการจัดทำ แผนพัฒนาการศึกษา 2. โครงการบริหารจัดการ ศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง 3. โครงการสร้างเครือข่าย พัฒนาตาม หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง

(ต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

การบริหารจัดการ	แนวทางการพัฒนา	โครงการ
	6. การติดตามประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดการพัฒนาที่ชัดเจน	4. โครงการส่งเสริมพัฒนาสิ่งแวดล้อมโรงเรียนสีเขียว
2. ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1. กำหนดเอกสารประกอบหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2. จัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้เป็นสาระเดียวกัน 3. จัดทำแผนบูรณาการการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้เป็นแผนเดียวกัน 4. กำหนดการวัดผล ประเมินผลครอบคลุมตัวชี้วัดตามมาตรฐานการเรียนรู้และมาตรฐานพัฒนาการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1. โครงการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรท้องถิ่น 2. โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3. โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น 4. โครงการส่งเสริม
	5. นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการ/กิจกรรม 6. ส่งเสริมให้นักเรียนคิดค้น วางแผนและลงมือทดลองปฏิบัติจริงให้มากที่สุด 7. ส่งเสริมให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้นวัตกรรมใหม่ ๆ ได้เหมาะสมกับวัยและระดับการศึกษา	การวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้

(ต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

การบริหารจัดการ	แนวทางการพัฒนา	โครงการ
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	<ol style="list-style-type: none"> จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด สอดคล้องกับแผนการจัดกิจกรรมที่กำหนด ส่งเสริมให้นักเรียนเลือกกิจกรรมการเรียนรู้และฝึกทักษะตามความถนัดและความสนใจของตนเอง ควรปรับกลยุทธ์ เทคนิค วิธีการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับนักเรียนตามสภาพที่เป็นปัจจุบันและทันสมัย 	<ol style="list-style-type: none"> โครงการส่งเสริมทักษะอาชีพนักเรียน โครงการพัฒนาทักษะดนตรีและนาฏศิลป์ โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศด้านกีฬา โครงการพัฒนากิจกรรมลูกเสือ
4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมการอบรม พัฒนา ศึกษาดูงาน เกี่ยวกับการเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรและการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมบุคลากรให้พัฒนาความเป็นเลิศเฉพาะบุคคลจนเป็นแบบอย่างที่ดีได้ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการปฏิบัติเป็นเลิศของบุคลากรต่าง ๆ นิเทศ ติดตามผลอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียนที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ผลงานที่หลากหลาย 	<ol style="list-style-type: none"> โครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โครงการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community, PLC) โครงการนิเทศทางการศึกษา กิจกรรมยกย่องครูผู้เป็นแบบอย่างที่ดี
5. ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ	<ol style="list-style-type: none"> จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานโครงการฝ่ายต่าง ๆ ที่ชัดเจนเข้าใจตรงกัน ติดตามการพัฒนาตามมาตรฐานและตัวชี้วัดทุกด้านอย่างเป็นระบบ 	<ol style="list-style-type: none"> โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

(ต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

การบริหารจัดการ	แนวทางการพัฒนา	โครงการ
	3. พัฒนาประสิทธิภาพของผลงาน อย่างต่อเนื่อง 4. รายงานผลการปฏิบัติงาน ของครูและนักเรียน 5. จัดนิทรรศการเชิดชูและเผยแพร่ ความภาคภูมิใจให้บุคคลทั่วไปทราบ	2. โครงการพัฒนา การวัดผลและ ประเมินผลทาง การศึกษา 3. โครงการจัด นิทรรศการ ทางการศึกษา

จากตารางที่ 4.4 แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม สรุปสาระสำคัญของแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ควรกำหนดนโยบาย โครงการกิจกรรมนำสู่ การปฏิบัติที่ชัดเจนเน้นความร่วมมือและเครือข่ายการพัฒนาทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา
2. ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรบูรณาการการจัดการเรียนรู้ตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับหลักสูตรการศึกษาพื้นฐานและหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้อง กับมาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ให้เป็นเรื่องเดียวกัน
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ ฝึกปฏิบัติจริงให้เกิดทักษะการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจ ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทางเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน
4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ ในการบูรณาการการพัฒนาการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการพัฒนาตนเอง การศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และส่งเสริมให้ครูเป็นแบบอย่างที่ดี
5. ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ ควรติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน และตัวชี้วัด จัดนิทรรศการ หรือเผยแพร่ผลการปฏิบัติงาน ยกย่อง เชิดชูเกียรติบุคคลตัวอย่าง ปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

4.3.2.2 ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยได้จัดทำแบบประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิทำการประเมินความเหมาะสม จำนวน 9 คน ปรากฏดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อที่	แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความเหมาะสม			ระดับความเป็นไปได้		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
ด้านการบริหารจัดการศึกษา							
1	สถานศึกษากำหนดนโยบายการพัฒนามีโครงการ กิจกรรมนำสู่ การปฏิบัติได้	4.88	0.35	มากที่สุด	4.75	0.46	มากที่สุด
2	ตั้งงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาโครงการ กิจกรรมอย่างเหมาะสม	4.38	0.52	มาก	4.50	0.53	มาก
3	ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า	4.38	0.74	มาก	4.50	0.52	มาก
4	โครงการ กิจกรรมการพัฒนาต้องมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติตาม บริบทของโรงเรียน และท้องถิ่น	4.75	0.46	มากที่สุด	4.75	0.53	มากที่สุด
5	การสร้างความร่วมมือหรือเครือข่ายการพัฒนาให้ต่อเนื่องและยั่งยืน	4.88	0.35	มากที่สุด	4.38	0.46	มาก
6	การติดตามประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมให้สอดคล้อง กับมาตรฐาน และตัวชี้วัดการพัฒนาที่ชัดเจน	4.25	0.71	มาก	4.38	0.52	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อที่	แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความเหมาะสม			ระดับความเป็นไปได้		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้							
7	กำหนดเอกสารประกอบหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.25	0.71	มาก	4.63	0.52	มากที่สุด
8	จัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการกับการจัดการเรียนการสอน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.63	0.52	มากที่สุด	4.63	0.52	มากที่สุด
9	จัดทำแผนบูรณาการการเศรษฐกิจพอเพียงกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้เป็นแผนเดียวกัน	4.88	0.35	มากที่สุด	4.75	0.46	มากที่สุด
10	กำหนดการวัดผลประเมินผลครอบคลุมตัวชี้วัดตามมาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.25	0.71	มาก	4.38	0.35	มาก
11	นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการ/กิจกรรม	4.38	0.52	มาก	4.13	0.74	มาก
12	ส่งเสริมให้นักเรียนคิดค้นวางแผนและลงมือทดลองปฏิบัติจริงให้มากที่สุด	4.75	0.46	มากที่สุด	4.50	0.35	มากที่สุด
13	ส่งเสริมให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้นวัตกรรมใหม่ ๆ ได้เหมาะสมกับวัย และระดับการศึกษา	4.63	0.52	มากที่สุด	4.50	0.53	มากที่สุด
รวม		4.54	0.54	มากที่สุด	4.50	0.52	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อที่	แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความเหมาะสม			ระดับความเป็นไปได้		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน							
14	จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดสอดคล้องกับแผนการจัดกิจกรรมที่กำหนด	4.38	0.52	มาก	4.50	0.53	มาก
15	ส่งเสริมให้นักเรียนเลือกกิจกรรมการเรียนรู้และฝึกทักษะตามความถนัดและความสนใจของตนเอง	4.63	0.52	มากที่สุด	4.50	0.53	มากที่สุด
16	ควรปรับกลยุทธ์ เทคนิค วิธีการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับนักเรียนตามสภาพที่เป็นปัจจุบันและทันสมัย	4.75	0.46	มากที่สุด	4.50	0.53	มาก
17	ปรับเปลี่ยนการฝึกทักษะอาชีพให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ	4.75	0.46	มากที่สุด	4.50	0.53	มาก
18	ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมมากขึ้น	4.50	0.76	มาก	4.38	0.74	มาก
19	ควรให้ความสำคัญกับการกำกับ ติดตามผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.63	0.74	มากที่สุด	4.50	0.53	มากที่สุด
20	ปรับปรุง พัฒนาโครงการ กิจกรรม ให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับผู้เรียน	4.25	0.71	มาก	4.63	0.52	มากที่สุด
รวม		4.55	0.60	มากที่สุด	4.50	0.56	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อที่	แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความเหมาะสม			ระดับความเป็นไปได้		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา							
21	ส่งเสริมการอบรม พัฒนา ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร และการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.50	0.76	มาก	4.25	0.71	มาก
22	ส่งเสริมบุคลากรให้พัฒนาความเป็นเลิศเฉพาะบุคคลให้เป็นแบบอย่าง ที่ดีที่สุด	4.63	0.52	มากที่สุด	4.50	0.53	มาก
23	จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการปฏิบัติเป็นเลิศต่าง ๆ ของบุคลากร	4.63	0.74	มากที่สุด	3.38	0.74	ปานกลาง
24	นิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ	4.50	0.53	มาก	4.63	0.52	มากที่สุด
25	ส่งเสริมให้ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียนที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนรู้อุ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.50	0.53	มาก	4.63	0.52	มากที่สุด
26	ส่งเสริมการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลงานที่หลากหลาย	4.50	0.76	มาก	4.75	0.71	มากที่สุด
	รวม	4.54	0.64	มากที่สุด	4.52	0.62	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อที่	แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความเหมาะสม			ระดับความเป็นไปได้		
		(μ)	(σ)	ความหมาย	(μ)	(σ)	ความหมาย
ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ							
27	จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน โครงการทุกฝ่ายให้ชัดเจน เข้าใจตรงกัน	4.63	0.52	มากที่สุด	4.88	0.35	มากที่สุด
28	ติดตามการพัฒนาตามมาตรฐานและ ตัวชี้วัดทุกด้านอย่างเป็นระบบ	4.50	0.76	มาก	4.50	0.76	มาก
29	พัฒนาประสิทธิภาพของผลงานครู นักเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.38	0.74	มาก	4.38	0.74	มาก
30	สรุป รายงานผลการปฏิบัติงานของครูและนักเรียน	4.75	0.71	มากที่สุด	4.63	0.74	มากที่สุด
31	จัดนิทรรศการเชิดชูและเผยแพร่ ความภาคภูมิใจให้บุคคลทั่วไปทราบ	4.63	0.52	มากที่สุด	4.63	0.52	มากที่สุด
รวม		4.58	0.65	มากที่สุด	4.60	0.62	มากที่สุด
โดยรวม		4.56	0.59	มากที่สุด	4.53	0.57	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิโดยรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.59$) มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านการบริหารจัดการศึกษา โดยรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.58$, $\sigma = 0.52$) ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ข้อ 1 สถานศึกษากำหนดนโยบายการพัฒนามีโครงการกิจกรรมนำสู่การปฏิบัติได้ ข้อ 5 การสร้างความร่วมมือหรือเครือข่ายการพัฒนาให้ต่อเนื่องและยั่งยืน ($\mu = 4.88$, $\sigma = 0.35$) และมีความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.52$) ข้อที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ ข้อ 1 สถานศึกษากำหนดนโยบายการพัฒนามีโครงการกิจกรรมนำสู่การปฏิบัติได้ ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.46$) ข้อ 4 โครงการ กิจกรรมการพัฒนาต้องมีความเป็นไปได้ ในการปฏิบัติตามบริบทของโรงเรียนและท้องถิ่น ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.46$)

ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.54$) ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ข้อ 9 จัดทำแผนบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง กับกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้เป็นแผนเดียวกัน ($\mu = 4.88$, $\sigma = 0.35$) และมีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.52$) ข้อที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ ข้อ 9 จัดทำแผนบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้เป็นแผนเดียวกัน ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.46$)

ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.60$) ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ข้อ 16 ควรปรับกลยุทธ์ เทคนิควิธีการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับนักเรียนตามสภาพที่เป็นปัจจุบันและทันสมัย ข้อ 17 ปรับเปลี่ยนการฝึกทักษะอาชีพให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.46$) และมีความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.56$) ข้อที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ ข้อ 20 ปรับปรุงพัฒนาโครงการกิจกรรม ให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับผู้เรียน ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.52$)

ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54$, $\sigma = 0.64$) ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ข้อ 22 ส่งเสริมบุคลากรให้พัฒนาความเป็นเลิศเฉพาะบุคคลให้เป็นแบบอย่างที่ดีได้ ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.52$) ข้อ 23 จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการปฏิบัติของบุคลากรต่าง ๆ ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.74$) และมีความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.52$, $\sigma = 0.62$) ข้อที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ ข้อ 26 ส่งเสริมการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลงานที่หลากหลาย ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.71$)

ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จโดยรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.58$, $\sigma = 0.56$) ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ข้อ 30 สรุปรายงานผลการปฏิบัติงาน ครูและนักเรียน ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.71$) และมีความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.62$) ข้อที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน โครงการทุกฝ่ายให้ชัดเจน เข้าใจตรงกัน ($\mu = 4.88$, $\sigma = 0.35$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

กลุ่มประชากรในการวิจัย จำนวน 188 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 7 โรงเรียน จำนวน 170 คน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนต้นแบบที่ผ่านการประเมินสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา จำนวน 9 คน ผู้ทรงคุณวุฒิทำการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 9 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 2 ฉบับ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ต ได้แก่ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) น้อยที่สุด (1) ได้แก่ ฉบับที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ฉบับที่ 2 แบบประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม และแบบสัมภาษณ์

สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ วิเคราะห์เนื้อหา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า $PNI_{Modified}$

5.1 สรุป

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์และแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ดังนี้

5.1.1 ระดับสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ($\mu = 4.51$, $\sigma = 0.68$) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.67$) ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.68$) ด้านการบริหารจัดการศึกษา ($\mu = 4.49$, $\sigma = 0.64$) และด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\mu = 4.49$, $\sigma = 0.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 34 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 26 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 46 สถานศึกษาสะอาดเป็นระเบียบ ร่มรื่น ปลอดภัยเอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.78$, $\sigma = 0.51$) ข้อ 32 การส่งเสริมกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจให้นักเรียน ได้เลือกปฏิบัติที่หลากหลาย ($\mu = 4.72$, $\sigma = 0.46$) และข้อ 33 การติดตามผลการจัดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียน ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.57$)

5.1.2 ระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู โดยรวม พบว่า มีสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54$, $\sigma = 0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.63$) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.63$) ด้านการบริหารจัดการศึกษา ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.62$) ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.63$) และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 41 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 19 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 51 ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปปฏิบัติ ตามศักยภาพสถานศึกษาพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ได้เหมาะสม ข้อ 57 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดูแลการใช้และการรักษาสาธารณประโยชน์อย่างประหยัดและคุ้มค่า ($\mu = 4.74$, $\sigma = 0.51$) ข้อ 36 การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาสถานศึกษา ชุมชน ด้านเศรษฐกิจหรือสังคมหรือสิ่งแวดล้อมหรือวัฒนธรรม ($\mu = 4.72$, $\sigma = 0.58$) และข้อ 9 ดำเนินการบริหารจัดการอาคารสถานที่ และแหล่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.49$) ข้อ 45 บุคลากรสามารถขยายผลและเผยแพร่

ผลการดำเนินชีวิต และปฏิบัติการกิจการหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหลากหลายช่องทาง ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.51$)

5.1.3 ค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ของความต้องการพัฒนาของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยรวม พบว่า มีค่าดัชนี $PNI_{Modified} = 0.010$ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการพัฒนาตามลำดับความสำคัญคือ ด้านการบริหารจัดการศึกษา ($PNI_{Modified} = 0.013$) ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ ($PNI_{Modified} = 0.012$) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($PNI_{Modified} = 0.011$) ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($PNI_{Modified} = 0.010$) และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ($PNI_{Modified} = 0.004$)

5.1.4 แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ดังนี้

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ประกอบด้วย

หลักการแนวทางการพัฒนาจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการบูรณาการ การบริหารงาน การปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับองค์ประกอบการพัฒนา สถานศึกษาพอเพียง ซึ่งเป็นการพัฒนาที่ต่อเนื่องและยั่งยืนตามบริบทของสถานศึกษา

จุดประสงค์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

แนวทางการพัฒนาสรุปสาระสำคัญของแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ควรกำหนดนโยบาย โครงการกิจกรรมนำสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนเน้นความร่วมมือ และเครือข่ายการพัฒนาทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา

2. ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรบูรณาการการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับหลักสูตรการศึกษาพื้นฐานและหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ให้เป็นเรื่องเดียวกัน

3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงให้เกิดทักษะการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจ ท้นต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน

4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการบูรณาการการพัฒนาการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการพัฒนาตนเอง การศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และส่งเสริมให้ครูเป็นแบบอย่างที่ดี

5. ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ ควรติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน และตัวชี้วัด จัดนิทรรศการ หรือเผยแพร่ผลการปฏิบัติงาน ยกย่อง เชิดชูเกียรติบุคคลตัวอย่าง ปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

5.1.5 ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคามตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.59$) และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.57$)

5.2 อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม มีประเด็นสำคัญควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

5.2.1 สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ($\mu = 4.51$, $\sigma = 0.68$) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.67$) ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.68$) ด้านการบริหารจัดการศึกษา ($\mu = 4.49$, $\sigma = 0.64$) และด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\mu = 4.49$, $\sigma = 0.68$) ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากด้านบริหารจัดการศึกษา สถานศึกษาได้กำหนดมีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการขับเคลื่อนในสถานศึกษา โดยกำหนดแผนงานพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในแผนพัฒนาการศึกษาห้าปี และดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงาน โครงการ เน้นความประหยัด และคุ้มค่าสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสอดคล้องกับตามมาตรฐานการเรียนรู้และหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในวางแผน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจให้นักเรียน ได้เลือกปฏิบัติที่หลากหลาย และติดตามผลการจัดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียน นอกจากนี้ยังกำหนดแผนงาน โครงการแนะแนวนักเรียน เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านบุคลากร สถานศึกษา

กำหนดแผนงานโครงการพัฒนาบุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้บุคลากรดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดประชุมอบรม สัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติงาน ทำให้บุคลากรสามารถขยายผล และเผยแพร่ผลการดำเนินชีวิต และปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้หลากหลายช่องทาง ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ ผลจากการพัฒนาทำให้สถานศึกษาสะอาด เป็นระเบียบ ร่มรื่น ปลอดภัย เอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครู บุคลากรและนักเรียนแสดงออกถึงการแบ่งปัน ความสามัคคีช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน ร่วมกันอนุรักษ์ และฟื้นฟูวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น และผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากเหตุผลที่กล่าวมาจึงส่งผลให้สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคามโดยรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.67$) สอดคล้องกับภัทรานิษฐ์ รุ่งโรจน์ระชะชัย (2556, น. 178-180) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ประสิทธิภาพการบริการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการบริการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้นำแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายการขับเคลื่อนของรัฐบาล ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจและตระหนักที่จะรับเอาแนวคิดด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นำมาปรับใช้เข้ากับหลักสูตร และกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนตามปกติ มุ่งส่งเสริมให้ผู้สอนเน้นการบูรณาการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ เป็นวิถีการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน ส่งเสริมให้มีทักษะการคิด การแก้ปัญหา การตัดสินใจ การแสวงหาความรู้ การทำงาน ร่วมกันอย่างมีความสุข มีเจตคติที่ดีต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับศรีเรือน ยิ้มย่อง (2556, น. 96-97) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทสิงห์บุรีและอ่างทอง ผลการวิจัย พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สถานศึกษาได้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณตามแผนปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษาให้ตรงตามความต้องการ และสถานการณ์ที่เป็นจริง มีแผนงาน โครงการ กิจกรรมส่งเสริมการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน สอดคล้องกับ Hong, Sheriff and Naeger (2009, p. 357) ได้ศึกษา

เรื่อง ประโยชน์ของเศรษฐกิจพอเพียงปรัชญาไทยในมุมมองที่กว้างขึ้น ผลการวิจัย พบว่า การกำหนดเป้าหมาย และนโยบายสังคมที่ต้องการพัฒนาตรงกับแผนการฝึกอบรมอาชีพ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าใจความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงกระบวนการของการพัฒนาทางจิตใจให้เกิดความเข้มแข็ง และเรียนรู้เป้าหมายเป็นการสร้างความก้าวหน้าไปสู่ความเป็นจริง

5.2.2 ระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยรวมพบว่า มีสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54$, $\sigma = 0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.63$) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.63$) ด้านการบริหารจัดการศึกษา ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.62$) ด้านหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.63$) และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.66$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำการขับเคลื่อนการพัฒนา โดยเป็นแบบอย่างในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติตามศักยภาพ และสถานศึกษาพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ได้เหมาะสม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดูแลการใช้และการรักษาสาธารณประโยชน์อย่างประหยัดและคุ้มค่า และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาสถานศึกษา ชุมชน ด้านเศรษฐกิจหรือสังคมหรือสิ่งแวดล้อมหรือวัฒนธรรมเน้นการดำเนินการบริหารจัดการอาคารสถานที่ และแหล่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นสิ่งสำคัญและต้องพัฒนาให้คงอยู่อย่างต่อเนื่อง บุคลากรสามารถขยายผล และเผยแพร่ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหลากหลายช่องทางสอดคล้องกับ เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ (2554, น. 89) ได้สรุปแนวคิดในการจัดการคุณภาพไว้ว่า การดำเนินการให้เห็นผลที่เป็นรูปธรรม และต่อเนื่องในระยะยาวผู้บริหารต้องเป็นส่วนสำคัญในการกำหนดกลยุทธ์ และผลักดันการดำเนินงานด้านคุณภาพ โดยเป็นผู้นำต้นแบบ และผู้สนับสนุนการดำเนินงานคุณภาพอย่างสมบูรณ์สอดคล้องกับสำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม (2561, น. 57) ที่กำหนดนโยบายด้านการส่งเสริมการศึกษาโดยสร้างโอกาสการเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกัน มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ พัฒนาคุณภาพการศึกษา ทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้นักเรียนสามารถเรียนรู้และปฏิบัติตนตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งเน้นให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกายอารมณ์ จิตใจ สติปัญญาที่สมดุลเหมาะสมกับวัยและเรียนรู้อย่างมีความสุข นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นไปมีทักษะการแก้ปัญหาและอยู่อย่างพอเพียง สอดคล้องกับ ปริญญา พิบูลสรารุช (2550, น. 3) ได้สรุปไว้ว่า แผนการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกระทรวงศึกษาธิการควรจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นการดำเนินงาน และโดยบูรณาการ และประยุกต์ใช้หลักปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้นักเรียนได้ปฏิบัติและเกิดทักษะทั้ง ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม มีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การปฏิบัติตามและนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต ซึ่งสถานศึกษาจะต้องพัฒนาครูและบุคลากร ให้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถวิเคราะห์ความพอเพียงของตนและครอบครัวได้ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ในการดำเนินชีวิตสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559, น. 10-17) ที่กำหนดแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษา โดยปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ อาทิ ส่งเสริมให้มีกิจกรรม การเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ความมีระเบียบวินัย และจิตสาธารณะ พัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะ ความรู้และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่ายกระดับคุณภาพการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, น. 5-17) ได้สรุปพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมสื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 5-8) ที่กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ ปลูกฝัง และเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อยู่อย่างพอเพียงในการดำเนินชีวิต ผู้เรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต และการพัฒนาอาชีพ สอดคล้องกับ Driscoll (1994, p. 3) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความรู้ และทัศนคติของผู้บริหารสถานศึกษาต่อบทบาทของความเป็นผู้นำในการสร้างฐานการเปลี่ยนแปลง พบว่าผู้บริหารมีบทบาทต่อความสำเร็จในด้านการเรียนของนักเรียน จะต้องได้รับความร่วมมือจากชุมชน และบุคคลที่เกี่ยวข้องจะต้องได้รับการยอมรับโดยเฉพาะวิสัยทัศน์ และเป้าหมายของสถานศึกษารวมทั้งการสร้างบรรยากาศที่ดีในสถานศึกษาสอดคล้องกับ Lambertton (2005, pp. 53-68) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความพอเพียงอย่างยั่งยืนภายในรูปแบบความยั่งยืน พบว่าการพัฒนาความพอเพียงอย่างยั่งยืนต้องกำหนดความสำเร็จในวัตถุประสงค์นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการพัฒนาร่วมกันอย่างยั่งยืน

5.2.3 ค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยรวม พบว่ามีค่าดัชนี $PNI_{Modified} = 0.010$ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเทศบาลเมืองมหาสารคาม ได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน และตัวชี้วัดการพัฒนา ทำให้สถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคามผ่านการประเมินโรงเรียนพอเพียงท้องถิ่นและขับเคลื่อนการพัฒนาประเมินสถานศึกษาพอเพียง

สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการจัดการศึกษา และเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลให้ค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคามโดยรวมพบว่า มีค่าดัชนี $PNI_{Modified} = 0.010$

5.2.4 แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคามผลการศึกษา สรุปสาระสำคัญ ประกอบด้วย หลักการ จุดประสงค์ และแนวทางการพัฒนา ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาแยกเป็น 5 ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มีแนวทางการพัฒนา คือ ควรกำหนดนโยบาย โครงการกิจกรรมนำสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนเน้นความร่วมมือและเครือข่ายการพัฒนาทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีแนวทางการพัฒนา คือ ควรบูรณาการการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับหลักสูตรการศึกษาพื้นฐานและหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ให้เป็นเรื่องเดียวกัน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีแนวทางการพัฒนา คือ ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงให้เกิดทักษะการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจ ท้นต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา มีแนวทางการพัฒนา คือ ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ ในการบูรณาการการพัฒนาการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการพัฒนาตนเอง การศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และส่งเสริมให้ครูเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จมีแนวทางการพัฒนา คือ ควรติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานและตัวชี้วัด จัดนิทรรศการหรือเผยแพร่ผลการปฏิบัติงาน ยกย่อง เชิดชูเกียรติบุคคลตัวอย่าง ปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน สอดคล้องกับสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2559, น. 25-26) ได้เสนอแนวทางการดำเนินงานบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยกำหนดนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษาและบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปีกำกับติดตามผล นำผลการติดตามมาพัฒนานโยบาย แผนงาน โครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษา สอดคล้องกับโรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร (2559, น. 19-20) ได้สรุปแนวทางการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงว่าสถานศึกษาต้องจัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมและปลูกฝังวิธีการคิด และการปฏิบัติตนตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับ รุ่งทิวา สันติผลธรรม (2552, น. 83) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาเอกชน อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผลการวิจัย พบว่า ควรสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เชิงวิพากษ์การผู้ทรงคุณวุฒิด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาอบรมให้ความรู้แก่ครู รวมถึงส่งเสริมให้ครูศึกษาดูงานแหล่งการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยสอดคล้องเนื้อหาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยสอนให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณ์ญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ และมีวิสัยทัศน์ จัดประกวดการเรียนการสอนที่สอดคล้องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับ เปรมฤทัย พงษ์พันธ์ุ (2555, น. 111-114) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่าสถานศึกษาจัดทำหน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้โดยสอดคล้องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยบูรณาการในกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมชุมนุมต่าง ๆ และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนต้อง มีความตระหนัก มีความรู้ ความเข้าใจ และความมุ่งมั่นในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบริหารจัดการสถานศึกษา และการจัดกระบวนการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของนักเรียน สอดคล้องกับ สกาวเดือน ควันไชย (2560, น. 84-85) ได้ทำการวิจัย เรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้เชี่ยวชาญ ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงคือ ควรมีการจัดตั้งโครงการสำหรับการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนการสอน จัดสรรงบประมาณสำหรับโครงการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และจัดแต่งตั้งคณะกรรมการสำหรับการติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนและมีการจัดโครงการส่งเสริมให้มีการประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้สำหรับบุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนร่วมและสาธารณประโยชน์ สอดคล้องกับ สนิท หาจตุรัส (2561, น. 60-61) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนบ้านแม่ฮ้อใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและนักเรียน พบว่า ควรให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในการร่วมกำหนดนโยบาย และการวางแผนให้ข้อเสนอแนะในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการจัดสภาพและบรรยากาศภายในสถานศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้ และการปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาที่บ้าน และสถานี่อื่น ๆ

5.2.5 ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคามตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิโดยรวม พบว่า มีความสอดคล้องเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.59$) และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.57$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้สรุปสาระสำคัญจากข้อเสนอแนะ การสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครูโดยอิงข้อมูล เอกสาร หลักฐานการพัฒนาของสถานศึกษาต้นแบบการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงให้เป็นศูนย์การเรียนรู้พอเพียง ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนการพัฒนาสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลจริง จึงส่งผลให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.59$) ถือว่ามีเหมาะสมในการนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 นำแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

5.3.1.2 นำแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปเป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเตรียมความพร้อมในการการประเมินสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ และศูนย์การเรียนรู้พอเพียง

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ศึกษาการสร้างเครือข่ายการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาและชุมชน

5.3.2.2 ศึกษาการเตรียมความพร้อมการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้พอเพียง

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2554). *รูปแบบและโครงสร้างกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ข้อมูลจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (มปป.). *โรงเรียนพอเพียงท้องถิ่น (Local Sufficiency School, LSS)*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *โครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง)*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ศุภสมาคมไพฑูริย์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *ผลการดำเนินงานขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศุภสมาคมไพฑูริย์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). *คู่มือประเมินและเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิยุวสถิรคุณ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องแนวทางการพัฒนาและประเมินสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา*. ศูนย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- กองการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคาม. (2562). *รายงานการศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม*. (อัดสำเนา). กองการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคาม.
- เกษม วัฒนชัย. (2552). *เส้นทางสู่ความพอเพียง (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรีจำกัด.
- คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. (2550). *เศรษฐกิจพอเพียง คืออะไร (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

- จันทร์ทิพย์ เจียมพงษ์. (2553). *การจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนรัชมังคลาภิเษก* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). ศรีสะเกษ: มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- ชารดา จิตต์อำมาตย์. (2560). *การประเมินโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ของโรงเรียนเหล่าฝ้ายผดุงวิทย์* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ณัฐรฎา พวงธรรม. (2553). *การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพฯ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- เกววัลย์ รองทอง. (2552). *ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศงขลา เขต 3* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ธนธรรม มีทอง. (2552). *การบริหารจัดการสถานศึกษาตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านร่องแซง* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธวัชชัย วรปัสสุ. (2552). *คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ธีระ รุญเจริญ. (2546). *การบริหารโรงเรียนในยุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟาง.
- นนทพร พนาศรีสวัสดิ์. (2559). *กลยุทธ์นิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิพิฐพร โกมลกิตติศักดิ์. (2560). *กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรัชญา เวสารัชช. (2554). *หลักการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ปริญญา ทนันทชัยบุตร. (2553). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่คนศิลป์เพื่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปริญานุช พิบูลสรารุช. (2549). *การบริหารงานและการดำรงชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
- ปริญานุชพิบูลสรารุช. (2550). *การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ฉบับปรับปรุง* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียงสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.

- ปริญานุช พิบูลสรารุช. (2551). *เศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา (Towards SufficiencyBased School)*. กรุงเทพฯ: โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
- ปัฐวิกร พลอยประเสริฐ. (2552). *อิทธิพลของการบริหารองค์การตามหลักการ TQM ที่มีต่อการพัฒนานวัตกรรม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เปรมฤทัย พงษ์พันธ์ุ. (2555). *การบริหารสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- พรชัย อำมฤค. (2553). *ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 3*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศรัณภรณ์ กิตติธโร. (2561). *รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการสภาพระนักเผยแผ่จังหวัดเพชรบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพกา ธรรมสิทธิ์. (2552). *การพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: การทดสอบโมเดลความสัมพันธืโครงสร้างเชิงเส้น*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิสนุ พองศรี. (2554). *การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: ต้นแก้ว.
- ไพโรจน์ พรหมมีเนตร. (2552). *รูปแบบการพัฒนาก้าวหน้าทางการศึกษาตามหลักพุทธธรรม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ภัทรานิชรุ่ รุ่งโรจน์ระชะชัย. (2556). *ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภาณุพงษ์ตะอ้าย. (2558). *การเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง(สถานศึกษาพอเพียง) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2546*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- รุ่งทิวา สันติผลธรรม. (2552). *การนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาเอกชนอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

- เรื่องวิทยุเกษตรกรรม. (2554). การจัดการคุณภาพ: จาก TQC ถึง TQM, ISO 9000 และการประกันคุณภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร. (2560) *คู่มืออบรมบุคลากร การบูรณาการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง*. (อัครสำเนา). โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร.
- วรพจน์ บุษราคัมวดี. (2551). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยวลัยลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- วิโรจน์ สารรัตน์ . (2548). *ผู้บริหารโรงเรียน สามมิติการพัฒนาวิชาชีพสู่ความเป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิผล*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ์.
- ศรีเรือน ยิ้มย่อง. (2555). *การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สิ่งท่บุรีและอ่างทอง (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศาสตรบัณฑิต)*. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สกาเดือน ควันไชย. (2560). *สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สนอง อินละคร. (2546). *เทคนิควิธีการและนวัตกรรมที่ใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง* (พิมพ์ครั้งที่ 2). อุบลราชธานี: อุบลกิจพอเพียงการพิมพ์.
- สนิท หาดจตุรัส. (2561). *การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนบ้านแม่ฮ้อในอำเภอเชียงดาวจังหวัดเชียงใหม่*. (วิจัยทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สมปอง มาตย์แทน. (2555). *การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการการพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคามจังหวัดมหาสารคาม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศาสตรบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สมปอง มาตย์แทน. (2560). *เอกสารอบรมการขับเคลื่อนการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร*. โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร.
- สายัณห์ เขียวบริสุทธิ์. (2557). *แนวทางการพัฒนาการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศาสตรบัณฑิต)*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- สนธยา พลศรี. (2547). *ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2*. กรุงเทพฯ: สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2549). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบ พ.ศ. 2550-2554*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559) *สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564*. สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *แนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม. (2561). *แผนพัฒนาท้องถิ่น การศึกษา (พ.ศ. 2561-2565)*. (อัดสำเนา). สำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม.
- สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 28(1), 140-153.
- สุเมธ ตันติเวชกุล. (2549). *หลักธรรม หลักทำตามรอยพระยุคลบาท* (พิมพ์ครั้งที่ 15). ด้านสุทธาการพิมพ์.
- สุรวาท ทองบุ. (2550). *การวิจัยทางการศึกษา*. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- สุริพร วงศ์สวัสดิ์สุข. (2551). *การศึกษากการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนราชวินิตมัธยม*. (สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนุสรณ์ ประสารภักดิ์. (2555). *การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- อรอนงค์ ดุมนิล. (2557). *การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 4* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- อร่าม วัฒนนะ. (2561). *รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด* (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อรุณรัตน์ เสมามิ่ง. (2560). *การบริการจัดการสถานศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา: โรงเรียนเซนต์ยอแซฟกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์เขต 1* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- Driscoll, C. L. (1994). *A student of Massachusetts Elementary Principals Knowledge and Attitudes Toward Their Leadership Role in Building, Based Change* Doctor Thesis Massachusetts: University of Massachusetts.

- Hong, P. Y .P., Sheriff, A., and Nagger, S. (2009). *A bottom-up Definition of Self-sufficiency: Voices from low-income Jobseekers. Qualitative Social Work*, 8, 357-376.
- Lamberton, G. (2005). Sustainable Sufficiency: an internally consistent version of Sustainability. *Sustainable Development*, 13(2), 53-58.
- Stahel. (2001). *Sufficiency Strategies for a Sustainable and Competitive Economy. Reversed and Inversed Incentives: Environmentally Conscious Design and Inverse Manufacturing* 05, 565-565.
- Holt, D. H. (1993). *MANAGEMENT: PRINCIPLES AND PRACTICES* (3rd ed). Englewood Cliffs. NEW Jersey: Prentice-Hall.
- Hoy, W. K. and Miskel, C. G. (2008). *Educational administration: Theory, research, and practice.* (8thed). Singapore: McGraw-Hill.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

คุณภาพเครื่องมือการวิจัยและเครื่องมือการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ก. 1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหาร
จัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	42	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	42	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.924	60

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
VAR00001	267.3095	267.829	.276	.924
VAR00002	267.1667	266.825	.334	.924
VAR00003	267.4524	269.425	.267	.924
VAR00004	267.2381	267.015	.395	.923
VAR00005	267.1905	269.719	.259	.924
VAR00006	267.2857	268.209	.298	.924
VAR00007	267.3333	264.081	.425	.923
VAR00008	267.3095	260.999	.594	.922
VAR00009	267.2619	268.393	.269	.924
VAR00010	267.2381	266.625	.335	.924
VAR00011	267.1429	266.906	.358	.923
VAR00012	267.3333	267.691	.301	.924

(ต่อ)

ตารางที่ ก. 1 (ต่อ)

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
VAR00013	267.2381	267.015	.395	.923
VAR00014	267.2857	261.819	.557	.922
VAR00015	267.3810	262.388	.564	.922
VAR00016	267.2143	264.514	.466	.923
VAR00017	267.3571	264.040	.480	.923
VAR00018	267.3095	264.560	.455	.923
VAR00019	267.3333	263.154	.492	.922
VAR00020	267.2619	267.076	.312	.924
VAR00021	267.1667	265.557	.394	.923
VAR00022	267.2619	267.857	.295	.924
VAR00023	267.2381	265.991	.389	.923
VAR00024	267.2857	264.551	.456	.923
VAR00025	267.2857	268.990	.258	.924
VAR00026	267.2619	265.661	.403	.923
VAR00027	267.3333	259.301	.674	.921
VAR00028	267.3095	263.682	.420	.923
VAR00029	267.3333	259.301	.674	.921
VAR00030	267.2381	263.308	.464	.923
VAR00031	267.2619	266.686	.379	.923
VAR00032	267.1667	264.825	.495	.923
VAR00033	267.2619	266.637	.333	.924

(ต่อ)

ตารางที่ ก. 1 (ต่อ)

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
VAR00034	267.2381	263.552	.479	.923
VAR00035	267.3095	262.463	.559	.922
VAR00036	267.3810	260.729	.575	.922
VAR00037	267.2619	266.686	.379	.923
VAR00038	267.1429	265.979	.405	.923
VAR00039	267.1905	268.304	.302	.924
VAR00040	267.2619	266.442	.342	.924
VAR00041	267.2857	264.160	.422	.923
VAR00042	267.3810	266.095	.336	.924
VAR00043	267.1905	269.426	.277	.924
VAR00044	267.2381	263.552	.479	.923
VAR00045	267.3095	266.073	.357	.923
VAR00046	267.0952	267.796	.351	.923
VAR00047	267.3571	264.040	.427	.923
VAR00048	267.2143	269.294	.269	.924
VAR00049	267.3810	268.046	.259	.924
VAR00050	267.5952	263.222	.449	.923
VAR00051	267.3095	268.073	.282	.924
VAR00052	267.2857	267.575	.307	.924
VAR00053	267.6429	263.211	.463	.923
VAR00054	267.3333	269.593	.280	.924

(ต่อ)

ตารางที่ ก. 1 (ต่อ)

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
VAR00055	267.5238	262.646	.482	.922
VAR00056	267.3095	268.512	.305	.924
VAR00057	267.4524	266.449	.345	.924
VAR00058	267.3571	264.382	.463	.923
VAR00059	267.5952	263.222	.449	.923
VAR00060	267.4762	266.402	.375	.923
Scale Statistics				
Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items	
2.7183E2	274.337	16.56313	60	

ตารางที่ ก. 2 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนา การบริหารจัดการ การศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

ข้อที่	การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1-5					สรุป
		1	2	3	4	5	
ด้านการบริหารจัดการศึกษา							
1	กำหนดมีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในเคลื่อนในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.00
2	กำหนดโครงสร้างการบริหารจัดการ และมอบหมายหมายควมรับผิดชอบการขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงถือปฏิบัติร่วมกันอย่างชัดเจน	1	0	1	1	1	0.80
3	กำหนดแผนงานพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแผนพัฒนาการศึกษาห้าปี	1	1	1	1	1	1.00
4	นำนโยบายการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่แผนปฏิบัติงานประจำปีการศึกษามีโครงการกิจกรรมที่ชัดเจน	0	1	1	1	1	0.80
5	กำหนดแผนงานโครงการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1	1	1	1	1	1.00
6	นำแผนงานโครงการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาผู้เรียน	0	1	0	1	1	0.60
7	กำหนดแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณในการบริหารที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1	1	1	1	1	1.00
8	ดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงานโครงการเน้นความประหยัด และคุ้มค่าของการพัฒนา	1	1	1	1	1	1.00

(ต่อ)

ตารางที่ ก. 2 (ต่อ)

ข้อที่	การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1-5					
		1	2	3	4	5	สรุป
9	ดำเนินการบริหารจัดการอาคารสถานที่ และแหล่ง การเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	0	1	1	1	1	0.80
10	การส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ตามคุณลักษณะการอยู่อย่างพอเพียง	1	1	1	1	1	1.00
11	การดำเนินติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบาย แผนงานโครงการที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ	1	1	0	1	1	0.80
12	นำผลการติดตามมาปรับปรุง พัฒนาการบริหาร จัดการสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1.00
ด้านหลักสูตรและการจัดการการเรียนรู้							
13	สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมา กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.00
14	การจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1.00
15	การจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงสอดคล้องกับ หน่วยการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1.00
16	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับตามมาตรฐาน การเรียนรู้	0	1	1	1	1	0.80
17	ส่งเสริมการศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1	1	1	1	1	1.00
18	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในวางแผนและการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	1	1	0	1	1	0.80

(ต่อ)

ตารางที่ ก. 2 (ต่อ)

ข้อที่	การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1-5					
		1	2	3	4	5	สรุป
19	การจัดการ การผลิตการใช้และเผยแพร่สื่อ การเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	1	1	1	1	1	1.00
20	การใช้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่ เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะการอยู่อย่าง พอเพียงของผู้เรียน	1	1	1	1	1	1.00
21	การจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผล และสอดคล้องกับกิจกรรมและมาตรฐานการเรียนรู้ที่ หลากหลาย	0	1	1	1	1	0.80
22	การนิเทศติดตามผลด้านการบูรณาการหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1.00
23	จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียน ที่เกิดจากบูรณาการตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00
ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน							
24	การกำหนดแผนงาน โครงการแนะนำนักเรียน เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	1	1	1	1	1	1.00
25	การจัดทำแผนบูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงกับกิจกรรมแนะนำนักเรียน	1	1	1	1	1	1.00
26	การจัดกิจกรรมแนะนำให้ผู้เรียนได้รู้จัก การวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1	1	1	1	1	1.00
27	การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหาพัฒนาตนเองได้อย่างสมดุล	1	1	1	1	1	1.00

(ต่อ)

ตารางที่ ก. 2 (ต่อ)

ข้อที่	การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1-5					
		1	2	3	4	5	สรุป
28	การนิเทศ ติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	1	1	1	1	1	1.00
29	การนำผลการติดตามการดำเนินกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมาปรับปรุง พัฒนา	1	1	0	1	1	0.80
30	การกำหนดแผนงานโครงการส่งเสริมกิจกรรมการ ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ นักเรียน	1	1	1	1	1	1.00
31	การบูรณาการการจัดกิจกรรมนักเรียนสอดคล้องกับ มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	1	1	1	1	1	1.00
32	การส่งเสริมกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจ ให้นักเรียนได้เลือกปฏิบัติที่หลากหลาย	0	1	1	1	1	0.80
33	การติดตามผลการจัดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงสอดคล้องกับคุณลักษณะ ของผู้เรียน	1	1	1	0	1	0.80
34	การจัดกิจกรรมจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.00
35	การจัดกิจกรรมจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ในชุมชน	1	1	1	1	1	1.00
36	การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหรือ พัฒนาสถานศึกษาชุมชน ด้านเศรษฐกิจหรือสังคม หรือสิ่งแวดล้อมหรือวัฒนธรรม	1	1	1	1	1	1.00

(ต่อ)

ตารางที่ ก. 2 (ต่อ)

ข้อที่	การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1-5					
		1	2	3	4	5	สรุป
37	การนิเทศติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	1	1.00
38	การนำผลการนิเทศติดตามผลมาปรับปรุงพัฒนาการ ดำเนินกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของ ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1.00
ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา							
39	การกำหนดแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากร เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่า ของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	0	1	1	1	1	0.80
40	การจัดการประชุมอบรมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติงาน	1	1	1	1	1	1.00
41	การส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้ สร้างองค์ความรู้ เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1	1	1	1	1	1.00
42	การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้บุคลากรดำเนินชีวิต และการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	1	1	1	1	1	1.00
43	การนิเทศ ติดตามผลการดำเนินโครงการกิจกรรม พัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	1	1	1	1	1	1.00
44	การนำผลการนิเทศ ติดตามผลมาปรับปรุง การส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1	1	1	1	1	1.00

(ต่อ)

ตารางที่ ก. 2 (ต่อ)

ข้อที่	การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1-5					
		1	2	3	4	5	สรุป
45	บุคลากรสามารถขยายผล และเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหลากหลายช่องทาง	1	1	1	1	1	1.00
46	สถานศึกษาสะอาด เป็นระเบียบ ร่มรื่น ปลอดภัย เอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ในการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1	1	1	1	1	1.00
47	ครู บุคลากรบุคลากรและนักเรียนแสดงออกถึง การแบ่งปัน ความสามัคคี ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ซึ่งกันและกัน	1	1	1	1	1	1.00
48	การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และฟื้นฟู วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.00
49	การจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วม ในการดำเนินกิจกรรม สาธารณประโยชน์ต่อชุมชน สังคมประเทศชาติอย่างต่อเนื่อง	0	1	1	1	1	0.80
50	ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องเกี่ยวกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นอย่างดี	1	1	1	1	1	1.00
51	ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติตามศักยภาพของ และสถานศึกษาพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ด้านต่าง ๆ ได้เหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00
52	ครู และบุคลากรมีความเข้าใจ และสามารถบูรณาการ การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	1.00

(ต่อ)

ตารางที่ ก. 2 (ต่อ)

ข้อที่	การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1-5					
		1	2	3	4	5	สรุป
53	ครูและบุคลากรแบบอย่างในการวางแผนการใช้จ่าย การรักษาสาธารณสุขประโยชน์ ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	1	0	1	1	1	0.80
54	ครูและบุคลากรมีวินัยในตนเองในการดำรงชีวิตและ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและ กระแสโลกาภิวัตน์	1	1	1	1	1	1.00
55	ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้หลัก เศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา	1	1	1	1	1	1.00
56	ผู้เรียนเป็นแบบอย่างในการมีวินัยในการใช้จ่ายการ ออมทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า	1	1	1	1	1	1.00
57	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดูแลการใช้และการรักษา สาธารณสุขประโยชน์อย่างประหยัดและคุ้มค่า	1	1	1	1	1	1.00
58	ผู้เรียนดำรงชีวิตโดยไม่เบียดเบียน หรือสร้างความ เดือดร้อนให้ตัวเองผู้อื่นมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	1	1	1	1	1	1.00
59	ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญและ ใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างประหยัด และคุ้มค่า	0	1	1	0	1	0.60
60	ผู้เรียนเห็นคุณค่าและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สืบทอด วัฒนธรรมไทย และมรดกของชุมชนสังคมและ ประเทศชาติ	1	1	0	1	1	0.80

หมายเหตุ. * ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 สามารถนำไปใช้ได้ทุกข้อ

ตารางที่ ก. 3 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อที่	แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1-5					สรุป
		1	2	3	4	5	
ด้านการบริหารจัดการศึกษา							
1	สถานศึกษากำหนดนโยบายการพัฒนามีโครงการ กิจกรรมนำสู่การปฏิบัติได้	1	1	1	1	1	1.00
2	ตั้งงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาโครงการกิจกรรมอย่างเหมาะสม	1	1	1	0	1	0.80
3	ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า	1	1	1	1	1	1.00
4	โครงการ กิจกรรมการพัฒนาต้องมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติตามบริบทของโรงเรียน และท้องถิ่น	1	1	1	0	1	0.80
5	การสร้างความร่วมมือหรือเครือข่ายการพัฒนาให้ต่อเนื่องและยั่งยืน	1	1	1	1	1	1.00
6	การติดตามประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดการพัฒนาที่ชัดเจน	1	1	1	1	1	1.00
ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้							
7	กำหนดเอกสารประกอบหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	1	1	1	1	1	1.00
8	จัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้เป็นสาระเดียวกัน	1	1	1	1	1	1.00
9	จัดทำแผนบูรณาการการเศรษฐกิจพอเพียงกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้เป็นแผนเดียวกัน	1	1	1	0	1	0.80
10	กำหนดการวัดผล ประเมินผลครอบคลุมตัวชี้วัดตามมาตรฐานการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1	1	1	1	1	1.00

(ต่อ)

ตารางที่ ก. 3 (ต่อ)

ข้อที่	แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1-5					
		1	2	3	4	5	สรุป
11	นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการ/กิจกรรม	1	1	1	1	1	1.00
12	ส่งเสริมให้นักเรียนคิดค้น วางแผน และลงมือทดลอง ปฏิบัติจริงให้มากที่สุด	1	1	1	1	1	1.00
13	ส่งเสริมให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้นวัตกรรมใหม่ ๆ ได้เหมาะสมกับวัยและระดับการศึกษา	1	1	1	0	1	0.80
ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน							
14	จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดสอดคล้องกับ แผนการจัดกิจกรรมที่กำหนด	1	1	1	1	1	1.00
15	ส่งเสริมให้นักเรียนเลือกกิจกรรมการเรียนรู้และฝึก ทักษะตามความถนัด และความสนใจของตนเอง	1	1	1	1	1	1.00
16	ควรปรับกลยุทธ์ เทคนิค วิธีการจัดกิจกรรม ให้เหมาะสมกับนักเรียนตามสภาพที่เป็นปัจจุบัน และทันสมัย	1	1	1	1	1	1.00
17	ปรับเปลี่ยนการฝึกทักษะอาชีพให้สอดคล้องกับสภาพ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ	1	0	1	1	1	0.80
18	ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ ต่อสังคมส่วนรวมมากขึ้น	1	1	1	1	1	1.00
19	ควรให้ความสำคัญกับการกำกับ ติดตามผล การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	1	1	1	0	1	0.80
20	ปรับปรุง พัฒนาโครงการ กิจกรรมให้มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับผู้เรียน	1	1	1	1	1	1.00
ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา							
21	ส่งเสริมการอบรม พัฒนา ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการ จัดทำหลักสูตรและการสอนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	1	1	1	1	1	1.00

(ต่อ)

ตารางที่ ก. 3 (ต่อ)

ข้อที่	แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1-5					
		1	2	3	4	5	สรุป
22	ส่งเสริมบุคลากรให้พัฒนาความเป็นเลิศเฉพาะบุคคล ให้เป็นแบบอย่างที่ดีได้	1	1	1	1	1	1.00
23	จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการปฏิบัติเป็นเลิศต่าง ๆ ของบุคลากร	1	1	0	1	1	0.80
24	นิเทศติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	1	1.00
25	ส่งเสริมให้ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียนที่เกี่ยวกับ การพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	1	1	1	1	1	1.00
26	ส่งเสริมการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลงาน ที่หลากหลาย	1	1	1	1	1	1.00
ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ							
27	จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน โครงการทุกฝ่ายที่ชัดเจน เข้าใจตรงกัน	1	1	1	1	1	1.00
28	ติดตามการพัฒนาตามมาตรฐาน และตัวชี้วัดทุกด้าน อย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	1	1.00
29	พัฒนาประสิทธิภาพของผลงานครู นักเรียน อย่างต่อเนื่อง	1	1	0	1	1	0.80
30	สรุปรายงานผลการปฏิบัติงานของครู และนักเรียน	1	1	1	1	1	1.00
31	จัดนิทรรศการเชิดชู และเผยแพร่ ความภาคภูมิใจ ให้บุคคลทั่วไปทราบ	1	1	1	1	1	1.00

หมายเหตุ. * ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 สามารถนำไปใช้ได้ทุกข้อ

เครื่องมือการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มุ่งศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 60 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามปลายเปิด เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

2. ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง และครบถ้วน เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ข้อมูลได้ และยืนยันว่า ข้อมูลจะไม่กระทบถึงท่านหรือผู้เกี่ยวข้องของท่าน ผลการศึกษาจะนำไปพัฒนาเป็นข้อมูลการพัฒนาการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อไป

3. ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง ในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) ตามสถานภาพของท่านในสถานศึกษา ดังนี้

- ( ) ผู้บริหารสถานศึกษา
- ( ) ครู

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็น

2.1 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคามให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) ระดับความคิดเห็นของท่านให้ตรงกับสภาพจริงตามความคิดเห็นในแต่ละข้อ รวมทั้งหมด 60 ข้อโดยมีเกณฑ์ ดังนี้

- 5 มีค่าเท่ากับ สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 มีค่าเท่ากับ สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก
- 3 มีค่าเท่ากับ สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 มีค่าเท่ากับ สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับน้อย
- 1 มีค่าเท่ากับ สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 1 แบบสอบถาม

ข้อที่	การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความคิดเห็น									
		สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
0	ด้านการบริหารจัดการศึกษา สถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	-	-	√	-	-	-	-	√	-	-

จากตัวอย่าง ข้อที่ 0 สถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สภาพปัจจุบัน แบบสอบถามทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องหมายเลข 3 แสดงว่า มีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง

สภาพที่พึงประสงค์ แบบสอบถามทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องหมายเลข 3 แสดงว่า มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 1 แบบสอบถาม

ข้อที่	การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความคิดเห็น									
		สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
ด้านการบริหารจัดการศึกษา											
1	กำหนดมีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในเคลื่อนในสถานศึกษา										
2	กำหนดโครงสร้างการบริหารจัดการและมอบหมายหมายความรับผิดชอบการขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงถือปฏิบัติร่วมกันอย่างชัดเจน										

ข้อที่	การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความคิดเห็น									
		สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
3	กำหนดแผนงานพัฒนาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงในแผนพัฒนา การศึกษาห้าปี										
4	นำนโยบายการพัฒนาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงสู่แผนปฏิบัติงาน ประจำปีการศึกษามีโครงการ กิจกรรมที่ชัดเจน										
5	กำหนดแผนงานโครงการบูรณาการ การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง										
6	นำแผนงานโครงการบูรณาการการจัด การเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาผู้เรียน										
7	กำหนดแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ในการบริหารที่สอดคล้องกับหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง										
8	ดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงาน โครงการเน้นความประหยัด และคุ้มค่า ของการพัฒนา										
9	ดำเนินการบริหารจัดการอาคารสถานที่ และแหล่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง										
10	การส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับชุมชน ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตาม คุณลักษณะการอยู่อย่างพอเพียง										

ข้อที่	การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความคิดเห็น									
		สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
11	การดำเนินติดตามผลการดำเนินงาน ตามนโยบายแผนงาน โครงการที่เกี่ยวข้อง อย่างเป็นระบบ										
12	นำผลการติดตามมาปรับปรุง พัฒนา การบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง										
ด้านหลักสูตรและการจัดการการเรียนรู้											
13	สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงมากำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา										
14	การจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้										
15	การจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้										
16	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับตามมาตรฐานการเรียนรู้										
17	ส่งเสริมการศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง										
18	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในวางแผนและจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง										

ข้อที่	การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความคิดเห็น									
		สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
19	การจัดการ การผลิตการใช้และเผยแพร่สื่อ การเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง										
20	การใช้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในชุมชนที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ การอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน										
21	การจัดทำเครื่องมือวัดผล และประเมินผล และสอดคล้องกับกิจกรรม และมาตรฐาน การเรียนรู้ที่หลากหลาย										
22	การนิเทศติดตามผลด้านการบูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้										
23	จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของ ผู้เรียนที่เกิดจากบูรณาการตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม										
ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน											
24	การกำหนดแผนงาน โครงการแนะแนว นักเรียนเพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง										
25	การจัดทำแผนบูรณาการหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงกับกิจกรรมแนะแนว นักเรียน										
26	การจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จัก การวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่าง สอดคล้องกับหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง										

ข้อที่	การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความคิดเห็น									
		สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
27	การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ให้สามารถแก้ปัญหาพัฒนาตนเอง ได้อย่างสมดุล										
28	การนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรม แนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง										
29	การนำผลการติดตามการดำเนินกิจกรรม แนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมา ปรับปรุง พัฒนา										
30	การกำหนดแผนงานโครงการส่งเสริม กิจกรรมการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน										
31	การบูรณาการการจัดกิจกรรมนักเรียน สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง										
32	การส่งเสริมกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจให้นักเรียนได้เลือกปฏิบัติ ที่หลากหลาย										
33	การติดตามผลการจัดกิจกรรมตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสอดคล้องกับ คุณลักษณะของผู้เรียน										
34	การจัดกิจกรรมจิตอาสา และมีส่วนร่วมใน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ในสถานศึกษา										

ข้อที่	การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความคิดเห็น									
		สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
35	การจัดกิจกรรมจิตอาสา และมีส่วนร่วม ในกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ ในชุมชน										
36	การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาสถานศึกษา ชุมชน ด้านเศรษฐกิจหรือสังคมหรือ สิ่งแวดล้อมหรือวัฒนธรรม										
37	การนิเทศติดตามผลการดำเนินกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างเป็นระบบ										
38	การนำผลการนิเทศติดตามผลมาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินกิจกรรม เพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง										
ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา											
39	การกำหนดแผนงาน/โครงการพัฒนา บุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง										
40	การจัดการประชุมอบรมสัมมนาแลกเปลี่ยน เรียนรู้เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิต และปฏิบัติงาน										
41	การส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้ สร้าง องค์ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง										

ข้อที่	การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความคิดเห็น									
		สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
49	การจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วม ในการดำเนินกิจกรรม สาธารณประโยชน์ต่อ ชุมชนสังคมประเทศชาติอย่างต่อเนื่อง										
50	ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้อง เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นอย่างดี										
51	ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติตาม ศักยภาพของและสถานศึกษาพร้อมรับ ต่อการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ได้เหมาะสม										
52	ครูและบุคลากรมีความเข้าใจ และสามารถ บูรณาการการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ										
53	ครูและบุคลากรแบบอย่างในการวางแผน การใช้จ่ายการรักษาสาธารณสุข ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม										
54	ครูและบุคลากรมีวินัยในตนเอง ในการดำรงชีวิตและพร้อมรับต่อ การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม และกระแสโลกาภิวัตน์										
55	ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียง ของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา										

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง แยกเป็น 5 ด้าน

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

.....

.....

.....

2. ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

.....

.....

.....

4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

.....

.....

.....

5. ด้านผลลัพธ์ และภาพความสำเร็จ

.....

.....

.....

**แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับด้านการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และครูเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 เพื่อนำข้อมูลการสัมภาษณ์ไปเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. เป้าหมาย

ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ลักษณะแบบสัมภาษณ์

เป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) ชนิดปลายเปิด ดังนี้

4. ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้บริหารสถานศึกษา

ครู

5. ประเด็นการสัมภาษณ์

การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แยกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

5.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

5.2 ด้านหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

5.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

.....

.....

.....

.....

5.4 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

5.5 ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วัน เดือน ปีที่สัมภาษณ์

แบบประเมิน

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง

ด้วยผู้วิจัย ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และครู โรงเรียนต้นแบบที่ผ่านการประเมินสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา เพิ่มเติมตามกรอบแนวคิดการวิจัย

ในฐานะที่ท่านมีประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านประเมินเครื่องมือการวิจัยระยะที่ 2 ตามแบบประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ว่ามีความสอดคล้องเหมาะสมหรือไม่โดยให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) ระดับความคิดเห็นของท่านให้ตรงกับสภาพจริงตามความคิดเห็นในแต่ละข้อ รวมทั้งหมด 31 ข้อ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

- 5 มีค่าเท่ากับ แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 มีค่าเท่ากับ แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก
- 3 มีค่าเท่ากับ แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 มีค่าเท่ากับ แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย
- 1 มีค่าเท่ากับ แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเป็นความลับ และจะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ดังกล่าว

นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน

นักศึกษาปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

แบบประเมิน

ข้อที่	แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1-5					
		1	2	3	4	5	สรุป
ด้านการบริหารจัดการศึกษา							
1	สถานศึกษากำหนดนโยบายการพัฒนามีโครงการ กิจกรรมนำสู่การปฏิบัติได้	1	1	1	1	1	1.00
2	ตั้งงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาโครงการกิจกรรม อย่างเหมาะสม	1	1	1	0	1	0.80
3	ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น และภูมิปัญญาท้องถิ่น อย่างคุ้มค่า	1	1	1	1	1	1.00
4	โครงการกิจกรรมการพัฒนาต้องมีความเป็นไปได้ ในการปฏิบัติตามบริบทของโรงเรียนและท้องถิ่น	1	1	1	0	1	0.80
5	การสร้างความร่วมมือหรือเครือข่ายการพัฒนา ให้ต่อเนื่อง และยั่งยืน	1	1	1	1	1	1.00
6	การติดตามประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน และตัวชี้วัดการพัฒนาที่ชัดเจน	1	1	1	1	1	1.00
ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้							
7	กำหนดเอกสารประกอบหลักสูตรให้สอดคล้องกับ มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	1	1	1	1	1	1.00
8	จัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการกับการจัด การเรียนการสอน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้เป็น สาระเดียวกัน	1	1	1	1	1	1.00
9	จัดทำแผนบูรณาการการเศรษฐกิจพอเพียงกับ กลุ่มสาระการเรียนรู้ให้เป็นแผนเดียวกัน	1	1	1	0	1	0.80
10	กำหนดการวัดผล ประเมินผลครอบคลุมตัวชี้วัด ตามมาตรฐานการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1	1	1	1	1	1.00
11	นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการ/กิจกรรม	1	1	1	1	1	1.00

ข้อที่	แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1-5					
		1	2	3	4	5	สรุป
12	ส่งเสริมให้นักเรียนคิดค้น วางแผน และลงมือทดลอง ปฏิบัติจริงให้มากที่สุด	1	1	1	1	1	1.00
13	ส่งเสริมให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้นวัตกรรมใหม่ ๆ ได้เหมาะสมกับวัยและระดับการศึกษา	1	1	1	0	1	0.80

ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

14	จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารียุวกาชาดสอดคล้องกับ แผนการจัดกิจกรรมที่กำหนด	1	1	1	1	1	1.00
15	ส่งเสริมให้นักเรียนเลือกกิจกรรมการเรียนรู้และฝึก ทักษะตามความถนัดและความสนใจของตนเอง	1	1	1	1	1	1.00
16	ควรปรับกลยุทธ์ เทคนิค วิธีการจัดกิจกรรมให้ เหมาะสมกับนักเรียนตามสภาพที่เป็นปัจจุบัน และทันสมัย	1	1	1	1	1	1.00
17	ปรับเปลี่ยนการฝึกทักษะอาชีพให้สอดคล้องกับ สภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ	1	0	1	1	1	0.80
18	ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ ต่อสังคมส่วนรวมมากขึ้น	1	1	1	1	1	1.00
19	ควรให้ความสำคัญกับการกำกับติดตามผล การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	1	1	1	0	1	0.80
20	ปรับปรุง พัฒนาโครงการ กิจกรรม ให้มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับผู้เรียน	1	1	1	1	1	1.00

ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

21	ส่งเสริมการอบรม พัฒนา ศึกษาดูงานเกี่ยวกับ การจัดทำหลักสูตรและการสอนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	1	1	1	1	1	1.00
22	ส่งเสริมบุคลากรให้พัฒนาความเป็นเลิศเฉพาะบุคคล ให้เป็นแบบอย่างที่ดีได้	1	1	1	1	1	1.00

ข้อที่	แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1-5					
		1	2	3	4	5	สรุป
23	จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการปฏิบัติเป็นเลิศต่าง ๆ ของบุคลากร	1	1	0	1	1	0.80
24	นิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	1	1.00
25	ส่งเสริมให้ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียนที่เกี่ยวกับ การพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	1	1	1	1	1	1.00
26	ส่งเสริมการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลงานที่ หลากหลาย	1	1	1	1	1	1.00
ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ							
27	จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน โครงการทุกฝ่ายที่ชัดเจน เข้าใจตรงกัน	1	1	1	1	1	1.00
28	ติดตามการพัฒนาตามมาตรฐาน และตัวชี้วัดทุกด้าน อย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	1	1.00
29	พัฒนาประสิทธิภาพของผลงานครู นักเรียน อย่างต่อเนื่อง	1	1	0	1	1	0.80
30	สรุปรายงานผลการปฏิบัติงานของครู และนักเรียน	1	1	1	1	1	1.00
31	จัดนิทรรศการเชิดชู และเผยแพร่ ความภาคภูมิใจ ให้บุคคลทั่วไปทราบ	1	1	1	1	1	1.00

ข้อเสนอแนะ

.....
 .....
 .....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์การวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กองการศษย
) ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
 งาน.....
) ฝ่ายบริหารการศึกษ
 งาน.....ที่ อว ๐๖๑๑.๐๒/ว ๕๒๕๑
) ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา
 งาน.....
) หน่วยศึกษานิเทศก์
 งาน.....

๒๕๖๓
 28 ก.ย. 2563
 11/11

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรียน ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายจักรพันธ์ เศษสรรพ

ด้วยนางสาวธิดารัตน์ มาตย์แท่น นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๒๕๒๑๐๒๐๐๑๐๔ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภูษชัย จันทร์ชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๓๑๒๑๑๔ ต่อ ๑๖๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

โรงเรียนเทศบาลวัดคูหาสวรรค์วิทยา
เลขที่ ๓๘๕
ที่ ๑๕๓/๒๕๖๑๑๑๑๑/๖๕๒๓๑
ว. ๑๐.๐๐๖
บ. ๖๖๕

๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางดารุณี เดชยศดี

ด้วยนางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๒๘๒๑๐๒๐๐๑๐๔ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน

ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขออำนาจการสถาปนา

เพื่อไปขอทราบ ขอแสดงความนับถือ

ทิชากรณา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ร.๑๖๖๖/๒๕๖๑๑๑๑๑
ตราจ.๑๖๖๖/๒๕๖๑๑๑๑๑

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐรัชย์ จันทร์หอม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

๑๗ ก.ย ๖๓

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา
คณะครุศาสตร์
โทรศัพท์ ๐๔๓๓๒๑๑๔ ต่อ ๑๖๓๗

ทราบ

๑๘ ก.ค ๒๕๖๓

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๕๒๙๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางวดี แคนสุข

ด้วยนางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๒๘๒๑๐๒๐๐๑๐๔ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ
- ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
  - ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
  - ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
  - อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทร์ชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๓๓๒๑๑๘ ต่อ ๑๖๓๗

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๕๒๙๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวสมปอง มาตย์แทน

ด้วยนางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๒๘๒๑๐๒๐๐๑๐๔ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย อื่นๆ ระบุ.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน

ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิญญาชัย จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๓๗๒๑๑๔ ต่อ ๑๖๗

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๕๒๙๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายสมหมาย โมฆรัตน์

ด้วยนางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน นิลิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๒๘๒๑๐๒๐๐๑๐๔ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
- ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
- ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
- อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐรัชย์ จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

- รัชกร

- ยืนยง

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๓๗๒๑๑๔ ต่อ ๑๖๗

ศาสตราจารย์ ดร. ( )
๕๐๗ ๐๐.๕๗๗.๒๑.๑

043-274220

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๕๒๙๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ๑๐.๐๐.
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยใช้สถานที่ทดลองเก็บรวบรวมข้อมูล (Try Out)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลบ้านไผ่

ด้วยนางสาวธิดารัตน์ มาตย์แท่นนิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๒๔๒๑๐๒๐๐๑๐๔ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารและครู จำนวน ๔๒ คน เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทร์ชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๓๓๒๑๑๔ ต่อ ๑๖๓

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๕๒๙๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยใช้สถานที่ทดลองเก็บรวบรวมข้อมูล (Try Out)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล ๒ อนุบาลสาธิตเทศบาลเมืองบ้านไผ่

ร.ร.เทศบาล 2 อนุบาลสาธิต
เทศบาลเมืองบ้านไผ่
เลขรับที่ ๒๘/๒๕๖๓
รับวันที่ 16 ก.ย. 63
เวลา 13.30 น.

ด้วยนางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทนนิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๒๘๒๑๐๒๐๐๑๐๔ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารและครู จำนวน ๕๒ คน เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐรัชต์ จันทร์ชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๓๓๒๑๑๘ ต่อ ๑๖๓

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๕๒๙๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลบ้านแมด

ด้วยนางสาวธิดารัตน์ มาตย์แท่น นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๒๘๒๑๐๒๐๐๑๐๔ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูจำนวน ๑๕๐ คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๑๔ คน (ผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐรัชย์ จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๓๓๗๒๑๑๔ ต่อ ๑๖๓

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๕๒๙๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลบ้านค้อ

ด้วยนางสาวธิดารัตน์ มาตย์แท่น นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๒๘๒๑๐๒๐๐๑๐๔ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูจำนวน ๑๕๐ คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๑๔ คน (ผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทร์ชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๓๓๒๑๑๘ ต่อ ๑๖๓

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๕๒๙๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลโพธิ์ศรี

ด้วยนางสาวธิดารัตน์ มาตย์แท่น นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๒๔๒๑๐๒๐๐๑๐๔ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูจำนวน ๑๕๐ คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๑๕ คน (ผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทร์ชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๓๓๒๑๑๔ ต่อ ๑๖๓

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๕๒๙๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลสามัคคีวิทยา

ด้วยนางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๒๔๒๑๐๒๐๐๑๐๔ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูจำนวน ๑๕๐ คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๑๔ คน (ผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐรัชย์ จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๓๓๒๑๑๔ ต่อ ๑๖๓

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๕๒๙๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลบ้านสองนางใย

ด้วยนางสาวธิดารัตน์ มาตย์แท่น นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๒๘๒๑๐๒๐๐๑๐๔ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูจำนวน ๑๕๐ คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๑๔ คน (ผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทร์ชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๓๓๒๑๑๔ ต่อ ๑๖๓

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๕๒๙๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา

ด้วยนางสาวธิดารัตน์ มาตย์แท่น นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๒๘๒๑๐๒๐๐๑๐๔ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูจำนวน ๑๕๐ คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๑๔ คน (ผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๓๓๒๑๑๔ ต่อ ๑๖๓

ที่ ขว๐๖๑๙.๐๒/ว๕๒๙๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร

ด้วยนางสาวธิดารัตน์ มาตย์แท่น นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๒๔๒๑๐๒๐๐๑๐๔ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูจำนวน ๑๕๐ คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๑๔ คน (ผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐรัชชัย จันทร์ชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๓๓๒๑๑๔ ต่อ ๑๖๓

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๖๙๒๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่าเรไร

ด้วยนางสาวธิดารัตน์ มาตย์แท่น นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๒๔๒๑๐๒๐๐๑๐๔ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างคือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ปวีต สารมะโน)

รองคณบดีรักษาราชการแทน คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๓๗๒๑๑๔ ต่อ ๑๖๓๗

ที่ ขว๐๖๑๙.๐๒/ว๖๙๒๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเวฬุวัน

ด้วยนางสาวธิดารัตน์ มาตย์แท่น นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๒๔๒๑๐๒๐๐๑๐๔ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างคือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ปวีศ สารมะโน)

รองคณบดีรักษาราชการแทน คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๓๓๒๑๑๔ ต่อ ๑๖๓

ที่ ขว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๙๒๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล ๑ กาฬสินธุ์พิทยาสีห์

ด้วยนางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๒๘๒๑๐๒๐๐๑๐๔ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างคือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ปวีศ สารมะโน)

รองคณบดีรักษาราชการแทน คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๓๓๗๒๑๑๔ ต่อ ๑๖๗

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๓/๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน นางวัฒนะระเบียบ ชัยพุกขทล

ด้วยนางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน นิสิตระดับปริญญาโท รหัส๖๒๘๒๑๐๒๐๐๑๐๔ สาขาวิชา
การบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัด
เทศบาลเมืองมหาสารคาม” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุ
วัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยทำการ
สัมภาษณ์และเก็บข้อมูล เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๓๓๒๑๑๘ ต่อ ๑๖๓

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๙/๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน นายสาธิต ปัดถาเดช

ด้วยนางสาวธิดารัตน์ มาตย์แท่น นิสิตระดับปริญญาโท รหัส๖๒๔๒๑๐๒๐๐๑๐๔ สาขาวิชา
การบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัด
เทศบาลเมืองมหาสารคาม” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุ
วัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยทำการ
สัมภาษณ์และเก็บข้อมูล เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐรัชย์ จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๓๙/๒๑๑๘ ต่อ ๑๖๓

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๓/๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน นายสิทธิชัย สมศิลา

ด้วยนางสาวธิดารัตน์ มาตย์แท่น นิสิตระดับปริญญาโท รหัส๖๒๘๒๑๐๒๐๐๑๐๔ สาขาวิชา
การบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัด
เทศบาลเมืองมหาสารคาม” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุ
วัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยทำการ
สัมภาษณ์และเก็บข้อมูล เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทร์ชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๓๓๒๑๑๘ ต่อ ๑๖๓

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๓/๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน นางดรุณี เดชยศดี

ด้วยนางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๒๘๒๑๐๒๐๐๑๐๔ สาขาวิชา
การบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัด
เทศบาลเมืองมหาสารคาม” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุ
วัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยทำการ
สัมภาษณ์และเก็บข้อมูล เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทร์ชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๓๓๒๑๑๘ ต่อ ๑๖๓

ที่ ขว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๓/๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน นายสมปอง มาตย์แท่น

ด้วยนางสาวธิดารัตน์ มาตย์แท่น นิสิตระดับปริญญาโท รหัส๖๒๘๒๑๐๒๐๐๑๐๔ สาขาวิชา
การบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัด
เทศบาลเมืองมหาสารคาม” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุ
วัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยทำการ
สัมภาษณ์และเก็บข้อมูล เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐรัชย์ จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๓๓๒๑๑๘ ต่อ ๑๖๓

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๙/๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน นายสมหมาย โมฆรัตน์

ด้วยนางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน นิสิตระดับปริญญาโท รหัส๖๒๘๒๑๐๒๐๐๑๐๔ สาขาวิชา
การบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัด
เทศบาลเมืองมหาสารคาม” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุ
วัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยทำการ
สัมภาษณ์และเก็บข้อมูล เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.จันทนา จันทนุมา)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๓๗๒๑๑๘ ต่อ ๑๖๗

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๓/๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน นายนิพนธ์ ยศดา

ด้วยนางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๒๒๒๑๐๒๐๐๑๐๔ สาขาวิชา
การบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัด
เทศบาลเมืองมหาสารคาม” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุ
วัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยทำการ
สัมภาษณ์และเก็บข้อมูล เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทร์ชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๓๓/๒๑๑๘ ต่อ ๑๖๓๗

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๙/๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน นายศิริ ศิริไปล์

ด้วยนางสาวธิดารัตน์ มาตย์แท่น นิสิตระดับปริญญาโท รหัส๖๒๕๒๑๐๒๐๐๑๐๔ สาขาวิชา
การบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“แนวทางการพัฒนามาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัด
เทศบาลเมืองมหาสารคาม” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุ
วัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยทำการ
สัมภาษณ์และเก็บข้อมูล เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๓๓๒๑๑๘ ต่อ ๑๖๓

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๓/๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน นางแสงจันทร์ พุทธมนต์สิงห์

ด้วยนางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๒๕๒๑๐๒๐๐๑๐๔ สาขาวิชา
การบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัด
เทศบาลเมืองมหาสารคาม” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุ
วัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยทำการ
สัมภาษณ์และเก็บข้อมูล เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทร์ชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๓๓/๒๑๑๘ ต่อ ๑๖๓

ภาคผนวก ค

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา

ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

หลักการและเหตุผล

การพัฒนาการศึกษาของแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) จึงเป็นการพัฒนาเพื่อให้คนไทยทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้ความสามารถ สามารถพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต ระบบเศรษฐกิจ มีโครงสร้างที่เข้มแข็ง มีเสถียรภาพ แข่งขันได้ ยั่งยืนรักษาทุนธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมสู่ความสมดุลของระบบนิเวศน์สร้างความมั่นคงภายในประเทศ ป้องกันและลดผลกระทบจากภัยคุกคามข้ามชาติ และการทำงานเชิงบูรณาการในลักษณะเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานที่ยึดหน้าที่และพื้นที่ทำให้ภาครัฐมีประสิทธิภาพและปราศจากคอร์รัปชัน โดยน้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกมิติการพัฒนาอย่างบูรณาการบนทางสายกลาง คำนึงถึงการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาเพื่อสร้างความมั่นคงของชาติและเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการ และมุ่งเสริมสร้างกลไกการพัฒนาประเทศ ทั้งกลไกที่เป็นกฎหมายและกฎ ระเบียบต่าง ๆ เพื่อให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกระดับควบคู่กับการพัฒนาไกลในรูปแบบของคณะกรรมการ

ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ระดับประเทศและระดับพื้นที่(กระทรวงศึกษาธิการ, 2559, น. 13-14) สอดคล้องกับหลักการพัฒนาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ยึดหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืน และคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา ที่เตรียมการเตรียมพร้อมด้านกำลังคนและการเสริมสร้างศักยภาพของประชากรในทุกช่วงวัย มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศ โดยพัฒนาคนให้เหมาะสมตามช่วงวัย เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพการหล่อหลอมให้คนไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม เป็นคนดี มีสุข ภาวะที่ดีมีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของคนในแต่ละช่วงวัยตามความเหมาะสม การเตรียมความพร้อมของกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะเปลี่ยนแปลงโลกในอนาคตตลอดจนการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาพดี ที่เน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางสุขภาพและการลดปัจจัยเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559, น. 2-4)

สำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม (2561, น. 57) ได้กำหนดนโยบายด้านการส่งเสริมการศึกษาศาสนาวัฒนธรรมและนันทนาการ เพื่อให้ประชาชนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มาตรฐานทั่วถึง สร้างโอกาสการเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกัน มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตรวมทั้งอนุรักษ์สืบสานประเพณี ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น พัฒนาอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ พัฒนา

คุณภาพการศึกษา ทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ และปฏิบัติตนตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกองการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคาม (2562, น. 101-102) ได้รายงานการศึกษาโรงเรียนสังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองมหาสารคาม ปีการศึกษา 2561 พบว่า โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหาร

จัดการสถานศึกษาโดยกำหนดเป็นวิสัยทัศน์การพัฒนา แต่ปัญหาที่พบ คือ การนำสู่การปฏิบัติ ขาดการบูรณาการหลักสูตรสถานศึกษากับหน่วยการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรที่ชัดเจน ส่วนการดำเนินงานเป็นโครงการหรือกิจกรรมเดิม ๆ ที่ปฏิบัติสืบต่อมา ซึ่งไม่ได้ปรับปรุง ประสิทธิภาพการพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาหรือความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และบริบทของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน ผลลัพธ์ที่เกิดกับนักเรียน สถานศึกษาและชุมชน ควรได้รับการส่งเสริม พัฒนาให้บังเกิดผลต่อผู้เรียนอย่างชัดเจนต่อเนื่องและยั่งยืน ควรมีการนิเทศ ติดตามผล ให้ตรงตามตัวชี้วัดการประเมินสถานศึกษาพอเพียง

แนวคิดที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2549, น. 11-30) ได้สรุปไว้ว่า ความพอเพียง เป็นทั้งวิธีการ (Mean) ที่คำนึงถึงความสมดุล พอประมาณอย่างเหตุผลและการสร้างภูมิคุ้มกันที่เหมาะสม นำไปสู่ผลของการกระทำที่ก่อให้เกิดความสมดุลพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และนำไปสู่ความยั่งยืนของการพัฒนาโดยมีทางสายกลาง เป็นหัวใจสำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไม่ใช่อยู่อย่างโดดเดี่ยว (Independence) หรือพึ่งพิงภายนอกหรือคนอื่นทั้งหมด (Dependence) แต่เน้นความคิดและการกระทำที่จะพึ่งตนเอง (Self-Reliance) เป็นหลักก่อนที่จะไปพึ่งคนอื่น ๆ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (มปป., น. 4-5) ได้กล่าวถึง แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีคุณลักษณะ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ดังนี้

1.1 ความพอประมาณ (Moderation) หมายถึง ความพอดี (Dynamic Optimum) ที่ไม่มากหรือน้อยเกินไปในมิติต่าง ๆ ของการกระทำ 5 ประการ ได้แก่ ด้านจิตใจ คือ เริ่มต้นจากตนเองที่ต้องตั้งสติ มีปัญญามีจิตสำนึกที่ดี มีเมตตา เอื้ออาทร เข้าใจและประนีประนอม นึกถึงผลประโยชน์ส่วนรวม เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ ด้านสังคม คือ การสร้างความพอดีในทุกระดับของสังคม โดยเริ่มจากครอบครัว ชุมชนและสังคม ซึ่งต้องช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน รู้จักฝึกกำลัง และที่สำคัญมีกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากฐานรากที่มั่นคงและแข็งแรง ด้านเศรษฐกิจ คือ ต้องอยู่

อย่างพอดี พอมี พอกิน ไม่หรุหระ ฟุ่มเฟือยด้านเทคโนโลยี คือ ควรเหมาะสมสอดคล้องกับสภาวะ และความต้องการของประเทศและควรพัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สอดคล้อง ต่อสภาพแวดล้อม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ ใช้อย่างประหยัด มีประสิทธิภาพ ตลอดจนรณรงค์รักษาทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความยั่งยืนสูงสุด

1.2 ความมีเหตุผล (Reasonableness) หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอประมาณ ในมิติต่าง ๆ นั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลจากเหตุปัจจัยและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ ซื่อตรงและไม่โลภ

1.3 การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี (Self-Immunity) เพื่อเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ เนื่องจากเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่มองโลก เชิงระบบที่มีลักษณะพลวัตร การกระทำที่สามารถเรียกได้ว่าพอเพียง จึงมิใช่แต่จะคำนึงถึงเหตุการณ์ และผลในปัจจุบันเท่านั้น แต่จำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล ภายใต้ข้อจำกัดของความรู้และสร้างภูมิคุ้มกันในตัว ให้พอเพียง ที่จะสามารถพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้

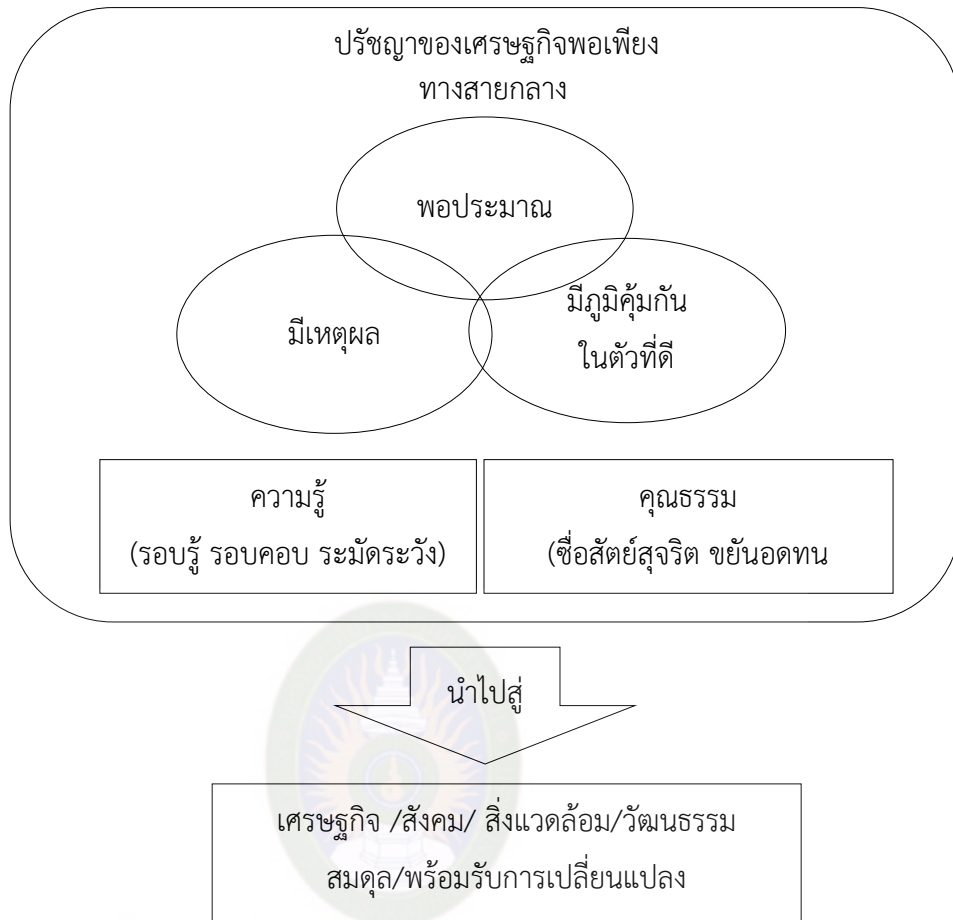
การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมให้อยู่ในระดับพอเพียงและเพื่อให้เกิดความสำเร็จเป็นไป ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะต้องคำนึงถึงเงื่อนไขสำคัญ 2 ประการ ดังนี้

1.3.1 เงื่อนไขความรู้ คือ ความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวัง ได้แก่ ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ อย่างรอบด้าน โดยครอบคลุมเนื้อหาของเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการนำไปใช้ ในโอกาสและเวลาต่าง ๆ ความรอบคอบที่จะนำ ความรู้นั้น มาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนก่อนที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติ ทุกขั้นตอนและมีความระมัดระวังในการนำไปใช้ให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีสติ

1.3.2 เงื่อนไขคุณธรรม คือ จิต ใจที่ตระหนักในคุณธรรมซื่อสัตย์สุจริตและมีความรอบรู้ ที่เหมาะสม ด้านการกระทำหรือแนวทางการดำเนินชีวิตซึ่งเน้นความอดทน ความเพียรสติปัญญา ความรอบคอบ

โดยนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้เกิดการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนพร้อมรับ ต่อการเปลี่ยนแปลงตามมิติทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม ปรากฏดังภาพที่ ค. 1

ภาพที่ ค. 1 กรอบแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปริญานุช พิบูลสรวุฑ (2551, น. 17-21) มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 บรรจุในสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์โดยมีมาตรฐานการเรียนรู้ที่เน้น ให้ผู้เรียนเข้าใจระบบ และวิธีการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้ ดังนี้

2.1 มาตรฐานช่วงชั้นที่ 1-2 ส3.1 (4) เข้าใจระบบและวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้

2.2 มาตรฐานช่วงชั้นที่ 3-4 ส3.1 (5) เข้าใจระบบและวิธีการของสหกรณ์ สำหรับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีมาตรฐานการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจ หลักการของเศรษฐกิจพอเพียงสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ ดังนี้

2.2.1 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เน้นให้เด็กใช้ชีวิตพอเพียงระดับตัวเอง และครอบครัว รู้จักช่วยเหลือตนเองและรู้จักช่วยเหลืองานในครอบครัว แบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน ช่วยเหลือผู้อื่น รู้จักวิเคราะห์รายรับ-รายจ่ายของตนเองสอนให้เด็กเห็นคุณค่าของสิ่งของ ตระหนักถึงคุณค่าของเงินทอง จะได้ฝึกนิสัยประหยัดฝึกรู้จักอดออมและนิสัยพอเพียงมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เน้นระดับครอบครัวและตนเอง

2.2.2 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ฝึกให้เด็กรู้จักประยุกต์ใช้หลักความพอเพียง ในโรงเรียนและมีส่วนร่วมในการ สร้างความพอเพียงระดับโรงเรียนและชุมชนใกล้เคียง โดยเริ่มจากการสำรวจทรัพยากรต่าง ๆ ในโรงเรียนและ ชุมชน มีส่วนร่วมในการดูแลบำรุงรักษาทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งด้านวัตถุ เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมภูมิปัญญา วัฒนธรรม และรวบรวมองค์ความรู้มาเป็นข้อมูล ในการเรียนรู้วิถีชีวิตของชุมชน และเห็นคุณค่าของการใช้ ชีวิตอย่างพอเพียงมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เน้นระดับโรงเรียนและชุมชนใกล้เคียง

2.2.3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับ ชุมชน มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของ ชุมชน สามารถสำรวจและวิเคราะห์ความพอเพียงในระดับ ต่างๆ และในมิติต่าง ๆ ทั้งทางวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมในชุมชนใกล้เคียง เห็นคุณค่า ของการใช้หลักพอเพียงในการพัฒนาชุมชน และสามารถนำหลักการพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันของแต่ละคนจนนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่ความพอเพียงได้ในที่สุดมาตรฐาน การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เน้นระดับโรงเรียน และชุมชนใกล้เคียง

2.2.4 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เตรียมคนให้เป็นคนที่ดี สามารถทำประโยชน์ให้กับสังคม และประเทศชาติได้ โดยเน้นเข้าใจความพอเพียงระดับประเทศและการพัฒนาประเทศภายใต้กระแส โลกาภิวัตน์ เช่น การวิเคราะห์ สถานการณ์การค้าระหว่างประเทศ หรือการศึกษาสถานการณ์ สิ่งแวดล้อมสภาพปัญหาด้านสังคม เป็นต้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 5-8) ได้กำหนดลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ ปลูกฝัง และเสริมสร้างให้ผู้เรียน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อยู่อย่างพอเพียง ในการดำเนินชีวิต ดังนี้

1. มีความรู้ ความเข้าใจ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และตระหนักในความสำคัญของการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.1 มีความรู้ ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและความเชื่อมโยงกับระบบ เศรษฐกิจทั่วไป

1.2 มีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง

1.3 เห็นประโยชน์ และตระหนักถึงความสำคัญ ความจำเป็นในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาตนเอง พัฒนาองค์กร และพัฒนาสังคม

2. มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1 มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตและการพัฒนาอาชีพ

2.2 ใช้และพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมให้คุ้มค่า ได้ประโยชน์สูงสุดและยั่งยืน

2.3 มีทักษะ เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม อย่างไม่เบียดเบียนกัน

2.4 สืบสานและพัฒนาศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ดี รักและภาคภูมิใจ

ในความเป็นไทย

3. ปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1 รู้จักประมาณตน รู้จักศักยภาพของตนที่มีอยู่ตามความเป็นจริง

3.2 ปฏิบัติตนอย่างมีเหตุผล โดยใช้สติปัญญา ความรอบรู้ รอบคอบ

3.3 มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ทำอะไร

ไม่เสียดาย ไม่ประมาท

3.4 มีความรอบรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง สามารถวิเคราะห์ได้อย่างเป็นระบบและปฏิบัติ

ด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง

3.5 ปฏิบัติตนและดำเนินชีวิต ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตขยันอดทน เพียรพยายาม

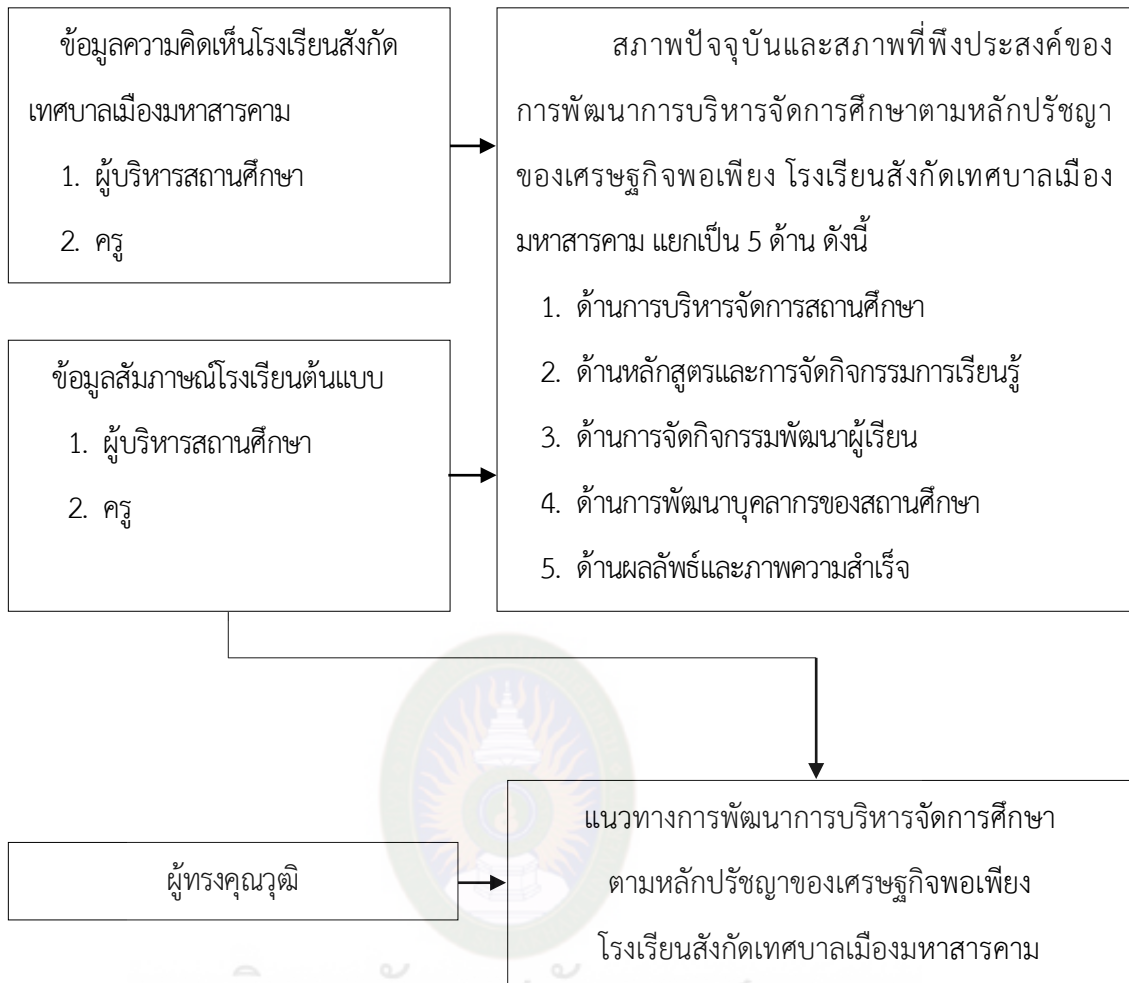
แบ่งปันมีสติปัญญา มีวินัย พึ่งตนเอง แบ่งปัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รับผิดชอบต่อผู้อื่นได้อย่างมี

ความสุข

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กระทรวงศึกษาธิการ (2555, น. 2-9) ได้กำหนดการประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยแยกการบริหารจัดการออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา
2. ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา
5. ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ

ภาพที่ ค. 2 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

ผู้วิจัยได้ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนต้นแบบที่ผ่านการประเมินสถานศึกษาพอเพียงให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร โรงเรียนเทศบาลวัดเวฬุวัน เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด และโรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีห์ เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ สรุปดังนี้

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย หลักการ จุดประสงค์และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

หลักการ แนวทางการพัฒนาจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการบูรณาการการบริหารงาน การปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียง ซึ่งเป็นการพัฒนาที่ต่อเนื่องและยั่งยืนตามบริบทของสถานศึกษา

จุดประสงค์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

แนวทางการพัฒนา สรุปสาระสำคัญของแนวทางการพัฒนา ปรากฏดังตารางที่ ค. 1

ตารางที่ ค. 1 สรุปแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

การบริหารจัดการ	แนวทางการพัฒนา	โครงการ
1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	1. สถานศึกษากำหนดนโยบาย การพัฒนามีโครงการ กิจกรรม นำสู่การปฏิบัติได้ 2. ตั้งงบประมาณสนับสนุน การพัฒนาโครงการ กิจกรรม อย่างเหมาะสม 3. ส่งเสริมการใช้ทรัพยากร ในท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่น อย่างคุ้มค่า 4. โครงการ กิจกรรมการพัฒนา ต้องมีความเป็นไปได้ใน การปฏิบัติตามบริบทของ โรงเรียนและท้องถิ่น 5. การสร้างความร่วมมือหรือ เครือข่ายการพัฒนาให้ต่อเนื่อง และยั่งยืน 6. การติดตามประเมินผลการปฏิบัติ กิจกรรมให้สอดคล้องกับ มาตรฐานและตัวชี้วัดการพัฒนา ที่ชัดเจน	1. โครงการจัดทำแผนพัฒนา การศึกษา 2. โครงการบริหารจัดการศึกษาตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3. โครงการสร้างเครือข่ายการพัฒนา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง 4. โครงการส่งเสริม พัฒนา สิ่งแวดล้อมโรงเรียนสีเขียว

(ต่อ)

ตารางที่ ค. 1 (ต่อ)

การบริหารจัดการ	แนวทางการพัฒนา	โครงการ
2. ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดเอกสารประกอบหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2. จัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้เป็นสาระเดียวกัน 3. จัดทำแผนบูรณาการการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้เป็นแผนเดียวกัน 4. กำหนดการวัดผล ประเมินผล ครอบคลุม ตัวชี้วัดตามมาตรฐานการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5. นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการ/กิจกรรม 6. ส่งเสริมให้นักเรียนคิดค้นวางแผน และลงมือทดลองปฏิบัติจริงให้มากที่สุด 7. ส่งเสริมให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมใหม่ ๆ ได้เหมาะสมกับวัยและระดับการศึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรท้องถิ่น 2. โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3. โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น 4. โครงการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้

(ต่อ)

ตารางที่ ค. 1 (ต่อ)

การบริหารจัดการ	แนวทางการพัฒนา	โครงการ
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด สอดคล้องกับแผนการจัดกิจกรรมที่กำหนด 2. ส่งเสริมให้นักเรียนเลือกกิจกรรมการเรียนรู้และฝึกทักษะตามความถนัดและความสนใจของตนเอง 3. ควรปรับกลยุทธ์ เทคนิค วิธีการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับนักเรียนตามสภาพที่เป็นปัจจุบัน และทันสมัย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการส่งเสริมทักษะอาชีพนักเรียน 2. โครงการพัฒนาทักษะดนตรีและนาฏศิลป์ 3. โครงการส่งเสริม ความเป็นเลิศด้านกีฬา 4. โครงการพัฒนา กิจกรรมลูกเสือ
4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมการอบรม พัฒนา ศึกษา ดูงานเกี่ยวกับการเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรและการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2. ส่งเสริมบุคลากรให้พัฒนา ความเป็นเลิศ เฉพาะบุคคล จนเป็นแบบอย่างที่ดีได้ 3. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลการปฏิบัติ เป็นเลิศของบุคลากรต่าง ๆ 4. นิเทศ ติดตามผลอย่างเป็นระบบ 5. ส่งเสริมให้ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 6. ส่งเสริมการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผลงานที่หลากหลาย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 2. โครงการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community, PLC) 3. โครงการนิเทศทางการศึกษา 4. กิจกรรมยกย่องครูผู้เป็นแบบอย่างที่ดี

จากตารางที่ ค. 1 แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม สรุปสาระสำคัญของแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ควรกำหนดนโยบาย โครงการกิจกรรมนำสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนเน้นความร่วมมือ และเครือข่ายการพัฒนาทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา
2. ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรบูรณาการการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับหลักสูตรการศึกษาพื้นฐานและหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ให้เป็นเรื่องเดียวกัน
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงให้เกิดทักษะการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจ ทนต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน
4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในการบูรณาการการพัฒนาการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการพัฒนาตนเอง การศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และส่งเสริมให้ครูเป็นแบบอย่างที่ดี
5. ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ ควรติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานและตัวชี้วัด จัดนิทรรศการ หรือเผยแพร่ผลการปฏิบัติงาน ยกย่อง เชิดชูเกียรติบุคคลตัวอย่าง ปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ่าอิง
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (มปป.) โรงเรียนพอเพียงท้องถิ่น (Local Sufficiency School, LSS).

กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). โครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง). กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564).

กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักปลัดปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

กองการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคาม. (2562). รายงานการศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม.

(อัดสำเนา). กองการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคาม.

ปริญานุษ พิบูลสรารุช. (2549). การบริหารงานและการดำรงชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ:

สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2549). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบ พ.ศ. 2550-2554. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). แนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม. (2561). แผนพัฒนาท้องถิ่น การศึกษา (พ.ศ. 2561-2565). (อัดสำเนา). สำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม.

ภาพประกอบการวิจัย

สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สถานศึกษาต้นแบบการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาและผ่านการประเมินสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้พอเพียง

ภาพที่ ค. 3 สัมภาษณ์ผู้บริหารและครู โรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร และโรงเรียนเทศบาลวัดเวฬุวัน เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด วันที่ 4 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2563 เวลา 09.00 น.-16.30 น.

ภาพที่ ค. 4 สัมภาษณ์ผู้บริหารและครูโรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีทธิ เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ วันที่ 6 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2563 เวลา 09.00 น.-16.30 น.

ภาพที่ ค. 5 ตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวอย่างการจัดทำโครงการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

โครงการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา

1. ความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา

สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาข้อที่ 1 2 และ 6 ของด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา
แนวทางการพัฒนาข้อที่ 1 สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายการพัฒนา มีโครงการ กิจกรรม
นำไปสู่การปฏิบัติได้

แนวทางการพัฒนาข้อที่ 2 ตั้งงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาโครงการ กิจกรรมอย่างเหมาะสม

แนวทางการพัฒนาข้อที่ 6 การติดตามประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมให้สอดคล้องกับ
มาตรฐานและตัวชี้วัดการพัฒนาที่ชัดเจน

2. หลักการและเหตุผล

กระบวนการวางแผนเป็นการกำหนดทิศทางหรือแนวทางการดำเนินงานในอนาคตขององค์กร
เน้นกระบวนการและจุดมุ่งหมายรวมที่หน่วยงานหรือองค์กร มุ่งหวังให้เกิดขึ้นในอนาคตเป็นเครื่องมือ
ที่จะช่วยให้การบริหารและการจัดการขององค์กรมีประสิทธิภาพสูงสุด โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมือง
มหาสารคาม จึงได้มีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ แผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี
แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์
วิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติโดยการจัดทำโครงการ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ
กิจกรรมในหน่วยงาน การเขียนโครงการเป็นกระบวนการหนึ่งของการจัดทำโครงการให้ประสบ
ผลสำเร็จ ดังนั้นการเขียนโครงการจึงต้องมีความชัดเจนทุกองค์ประกอบ ที่สำคัญคือโครงการควรต้อง
ระบุวัตถุประสงค์ ขอบข่ายการทำงาน ขั้นตอนการดำเนินงาน ผลที่คาดว่าจะได้รับ และเกณฑ์การ
ประเมินผล โครงการที่ชัดเจนจะสามารถทำให้แนวความคิดของนโยบายเป็นความจริงได้ในการปฏิบัติ

จากความสำคัญของโครงการดังกล่าว งานแผนงาน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม
จึงจัดประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา เพื่อเป็นการกำหนดแนวปฏิบัติ
ในการดำเนินงาน รวมทั้งการกำหนดวิธีการบริหารงบประมาณที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
เป็นไปตามกลยุทธ์ของโรงเรียน เพื่อพัฒนาโรงเรียน บุคลากร และนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

3. วัตถุประสงค์

เพื่อให้โรงเรียนมีแผนพัฒนาการศึกษา ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น
เป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์ และ วัตถุประสงค์
ปรากฏเป็นอัตลักษณ์ผู้เรียน

4. เป้าหมาย

4.1 เป้าหมายเชิงปริมาณ

จัดประชุมเชิงปฏิบัติการทบทวนและจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีบุคลากรเข้าร่วมประชุมจำนวน 22 คน

4.2 เป้าหมายเชิงคุณภาพ

โรงเรียนมีแผนพัฒนาการศึกษา ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อเป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์ และ วัตถุประสงค์ ปรากฏเป็นอัตลักษณ์ผู้เรียน

5. ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น/แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

5.1 สอดคล้องกับแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ส่งเสริมสุขภาพพลานามัย กีฬานันทนาการสุนทรีย์ภาพ และห่างไกลยาเสพติด

5.2 สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและนันทนาการ กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพการศึกษา

6. วิธีดำเนินการ

	กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
P (Plan) ขั้นวางแผน	1. ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการให้คณะครูรับทราบ	เดือน มี.ค. 2563	นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน
	2. วางแผนกำหนดกิจกรรมตามโครงการ		
D (Do) ขั้นดำเนินการ	1. ประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินงานพัฒนาการศึกษาในปีการศึกษาที่ผ่านมา	เดือน เม.ย. 2563	
	2. เชิญคณะกรรมการสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการนักเรียน ผู้ปกครองกำหนดแนวทางการพัฒนาสถานศึกษา (SWOT)	ตลอดปีการศึกษา	

6. วิธีดำเนินการ (ต่อ)

กิจกรรม		ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
D (Do) ขั้นดำเนินการ	3. จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	ตลอด ปีการศึกษา	นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน
	4. ดำเนินการตามแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา	เดือน ก.ย. 2563	
	5. ตรวจสอบ นิเทศ ติดตามและ ทบทวนคุณภาพการศึกษา	เดือน ก.พ. 2564	
C (Check) ขั้นกำกับ ติดตาม	1. นิเทศ กำกับ ติดตาม ระหว่าง การปฏิบัติ	เดือน ก.พ. 2564	
A (Action) ขั้นนำข้อมูล ไปใช้	1. สรุปผลการดำเนินโครงการ	เดือน มี.ค. 2564	
	2. นำผลการตรวจสอบ ทบทวน และนิเทศงานไปใช้ปรับปรุงแก้ไข การดำเนินงานหรือกิจกรรมของ โรงเรียน		

7. ระยะเวลาดำเนินการ

ตลอดปีการศึกษา

8. สถานที่ดำเนินการ

โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

9. ผู้รับผิดชอบ

นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน

10. งบประมาณดำเนินการ

เบิกจากเงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน งบเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ (ค่ารายหัวนักเรียน) จำนวน 10,000 บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน)
เพื่อจ่ายเป็นค่าตอบแทน ใช้สอย และวัสดุ ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม ค่าจ้างเหมาบริการต่าง ๆ อาทิ
ค่าจ้างพิมพ์สำเนาเอกสาร รวมถึงรายจ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและจำเป็น รายละเอียดตามภาคผนวก

11. การติดตามประเมินผล

ดัชนีตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	วิธีการประเมินผล	เครื่องมือที่ใช้วัด/ ประเมินผล
1. ครูและบุคลากรมีทักษะในการเขียน โครงการได้อย่างถูกต้องในระดับดี สามารถ รณประเมินโครงการได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน	- ตรวจสอบโครงการ ตามแผนพัฒนาการศึกษา - ผลการปฏิบัติงานของ บุคลากรกลุ่ม วิธีการ ประเมินผล	- แบบประเมินการเขียน โครงการตามแผนพัฒนา การศึกษา - แบบสังเกตพฤติกรรม
2. มีโครงการตามแผนพัฒนาการศึกษา ที่ ตอบสนองกลยุทธ์ของสถานศึกษาได้อย่าง ครอบคลุม ดัชนีตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	งานแผนงาน - ผลการประเมินโครงการ	เครื่องมือที่ใช้วัด/ ประเมินผล
3. โครงการที่จัดทำขึ้นสามารถนำไปพัฒนา คุณภาพของผู้เรียน และสภาพแวดล้อมใน โรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	งานแผนงาน - ผลการประเมินโครงการ	- การประเมินโครงการ

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

โรงเรียนมีแผนพัฒนาการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น
เพื่อเป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์ และ
วัตถุประสงค์ ปรากฏเป็นอัตลักษณ์ผู้เรียน

13. ผู้จัดทำโครงการ

ลงชื่อ.....
(.....)
ตำแหน่ง .....

14. ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ.....
(.....)
ตำแหน่ง .....

15. ผู้เห็นชอบโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

16. ผู้อนุมัติโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

โครงการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา

สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาข้อที่ 3 และ 6 ของด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

แนวทางการพัฒนาข้อที่ 3 ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า

แนวทางการพัฒนาข้อที่ 6 การติดตามประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดการพัฒนาที่ชัดเจน

2. หลักการและเหตุผล

การเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมและความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ได้ส่งผลกระทบต่อให้สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากและรวดเร็ว การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญ ในการพัฒนาคน ให้เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ เป็นคนดี มีความรู้ความสามารถ และดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข บนพื้นฐานของความเป็นไทยตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 ให้สถานศึกษาจัดการศึกษาต้องยึดหลัก ผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดการจัดการศึกษาต้องส่งเสริม ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองและเต็มศักยภาพ

ดังนั้นกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีจึงได้จัดทำกิจกรรมปลูกพืชผักปลอดสารพิษ เพื่อให้ให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และพัฒนาคุณภาพของครูให้สามารถจัดการเรียน การสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจัดการเรียนการสอนจากประสบการณ์ตรงให้ผู้เรียนได้ลงมือ ปฏิบัติจริงทั้งด้านทักษะชีวิตและประสบการณ์อาชีพ เพื่อเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพอย่าง ยั่งยืนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยมีกิจกรรม ดังนี้ กิจกรรมการปลูกพืชผักปลอดสารพิษ

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่าง ถูกต้อง

3.2 เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง

3.3 เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.4 เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับนักเรียน ครู/บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานอื่น

4. เป้าหมาย

4.1 เป้าหมายเชิงปริมาณ

4.1.1 ครูและนักเรียนที่เรียนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีมีวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนรู้ ร้อยละ 90

4.1.2 ครูและนักเรียนที่เรียนรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีมีนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเรียนการสอนร้อยละ 80

4.1.3 นักเรียนที่เรียนรายวิชาการงานอาชีพสามารถจัดทำกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ร้อยละ 80

4.2 เป้าหมายเชิงคุณภาพ

4.2.1 ครูและนักเรียนที่เรียนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีมีวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนรู้

4.2.2 ครูและนักเรียนที่เรียนรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีมีนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4.2.3 นักเรียนสามารถนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

5. ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น/แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

5.1 สอดคล้องกับแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ส่งเสริมสุขภาพพลานามัย กีฬานันทนาการสุนทรีย์ภาพ และห่างไกลยาเสพติด

5.2 สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและนันทนาการ กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพการศึกษา

6. วิธีดำเนินการ

กิจกรรม		ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
P (Plan) ขั้นวางแผน	1. ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการ ให้คณะครูรับทราบ	เดือน มี.ค.	นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน
	2. วางแผนกำหนดกิจกรรมตาม โครงการ	2563	
D (Do) ขั้นดำเนินการ	1. ประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินงาน พัฒนาการศึกษาในปีการศึกษา ที่ผ่านมา	เดือน เม.ย. 2563	
	2. เชิญคณะกรรมการสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการนักเรียน ผู้ปกครองกำหนดแนวทางการพัฒนา สถานศึกษา (SWOT)	ตลอด ปีการศึกษา	
	3. จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	ตลอด ปีการศึกษา	
	4. ดำเนินการตามแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา	เดือน ก.ย. 2563	
	5. ตรวจสอบ นิเทศ ติดตามและ ทบทวนคุณภาพการศึกษา	เดือน ก.พ. 2564	
C (Check) ขั้นกำกับ ติดตาม	1. นิเทศ กำกับ ติดตาม ระหว่าง การปฏิบัติ	เดือน ก.พ. 2564	
A (Action) ขั้นนำข้อมูล ไปใช้	1. สรุปผลการดำเนินโครงการ	เดือน มี.ค. 2564	
	2. นำผลการตรวจสอบ ทบทวน และนิเทศงานไปใช้ปรับปรุงแก้ไข การดำเนินงานหรือกิจกรรมของ โรงเรียน		

7. ระยะเวลาดำเนินการ

ตลอดปีการศึกษา

8. สถานที่ดำเนินการ

โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

9. ผู้รับผิดชอบ

นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน

10. งบประมาณดำเนินการ

งบประมาณทั้งสิ้น 3,000 บาท (สามพันบาทถ้วน)

11. การติดตามประเมินผล

ดัชนีตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	วิธีการประเมินผล	เครื่องมือที่ใช้วัด/ ประเมินผล
1. ครูและบุคลากรมีทักษะในการเขียนโครงการ ได้อย่างถูกต้องในระดับดี สามารถประเมินโครงการได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน	- ตรวจสอบโครงการ	- แบบประเมินการเขียนโครงการ
2. มีโครงการตามแผนพัฒนาการศึกษา ที่ตอบสนองกลยุทธ์ของสถานศึกษาได้อย่างครอบคลุม	- ผลการปฏิบัติงานของบุคลากรกลุ่มงานแผนงาน	- แบบสังเกตพฤติกรรม
3. โครงการที่จัดทำขึ้นสามารถนำไปพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และสภาพแวดล้อมในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	- ผลการประเมินโครงการ	- การประเมินโครงการ

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

12.1 นักเรียนทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันอย่างคุ้มค่า

12.2 นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้อย่างถูกต้อง

12.3 นักเรียนเป็นผู้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างพอเพียง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

12.4 นักเรียน ครู/บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และหน่วยงานอื่น ใช้ศูนย์การเรียนรู้
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

13. ผู้จัดทำโครงการ

ลงชื่อ.....
(.....)
ตำแหน่ง .....

14. ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ.....
(.....)
ตำแหน่ง .....

15. ผู้เห็นชอบโครงการ

ลงชื่อ.....
(.....)
ตำแหน่ง .....

16. ผู้อนุมัติโครงการ

ลงชื่อ.....
(.....)
ตำแหน่ง .....

โครงการเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน

1. ความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา

สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาข้อที่ 4 5 และ 6 ของด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

แนวทางการพัฒนาข้อที่ 4 โครงการ กิจกรรมการพัฒนาต้องมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ ตามบริบทของโรงเรียนและท้องถิ่น

แนวทางการพัฒนาข้อที่ 5 การสร้างความร่วมมือหรือเครือข่ายการพัฒนาให้ต่อเนื่องและยั่งยืน

แนวทางการพัฒนาข้อที่ 6 การติดตามประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมให้สอดคล้องกับ มาตรฐานและตัวชี้วัดการพัฒนาที่ชัดเจน

2. หลักการและเหตุผล

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนิน ไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ โดยความพอเพียง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่จึงจัดทำโครงการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงขึ้น เพื่อสนับสนุนเกษตรกรและประชาชนในตำบลบ้านใหม่ให้มีสถานที่ต้นแบบ พร้อมกับแนวทางในการเรียนรู้การปลูกผักอินทรีย์แบบยกสูงและการเผาถ่านแบบอนุรักษ์พลังงาน เพื่อเป็นการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับตนเองเพื่อเสริมสร้างรายได้ เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกรในชุมชน ให้มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ตามวิสัยทัศน์ของ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่ว่า ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบการปลูกผักอินทรีย์แบบยกสูงและการเผาถ่านแบบอนุรักษ์ พลังงาน

3.2 เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความสามารถในการปลูกผักอินทรีย์แบบยกสูงและการเผาถ่าน แบบอนุรักษ์พลังงาน

3.4 เพื่อให้โรงเรียนชุมชนวัดนำผลผลิตไปใช้ทำเป็นอาหารกลางวันเด็กนักเรียน

3.5 เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างรายได้ สร้างอาชีพ ให้กับประชาชน

4. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเกษตรกร ประชาชน ตำบล พนักงานดูแลแปลงผักและการเผาถ่านแบบอนุรักษ์พลังงาน ในระยะเริ่มต้น และ เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล

5. ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น/แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

5.1 สอดคล้องกับแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ส่งเสริมสุขภาพพลานามัย กีฬานันทนาการสุนทรียภาพ และห่างไกลยาเสพติด

5.2 สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและนันทนาการ กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพการศึกษา

6. วิธีดำเนินการ

	กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
P (Plan) ขั้นวางแผน	1. ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการให้คณะครูรับทราบ	เดือน มี.ค. 2563	นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน และเครือข่ายชุมชน
	2. วางแผนกำหนดกิจกรรมตามโครงการ		
D (Do) ขั้นดำเนินการ	1. ประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินงานพัฒนาการศึกษาในปีการศึกษาที่ผ่านมา	เดือน เม.ย. 2563	
	2. เชิญคณะกรรมการสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการนักเรียน ผู้ปกครองกำหนดแนวทางการพัฒนาสถานศึกษา (SWOT)	ตลอดปีการศึกษา	
	3. จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	ตลอดปีการศึกษา	

6. วิธีดำเนินการ (ต่อ)

กิจกรรม		ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
D (Do) ขั้นดำเนินการ	4. ดำเนินการตามแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา	เดือน ก.ย. 2563	นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน และเครือข่ายชุมชน
	5. ตรวจสอบ นิเทศ ติดตามและ ทบทวนคุณภาพการศึกษา	เดือน ก.พ. 2564	
C (Check) ขั้นกำกับ ติดตาม	1. นิเทศ กำกับ ติดตาม ระหว่าง การปฏิบัติ	เดือน ก.พ. 2564	
A (Action) ขั้นนำข้อมูล ไปใช้	1. สรุปผลการดำเนินโครงการ 2. นำผลการตรวจสอบ ทบทวน และนิเทศงานไปใช้ปรับปรุงแก้ไข การดำเนินงานหรือกิจกรรมของ โรงเรียน	เดือน มี.ค. 2564	

8. ระยะเวลาดำเนินการ

ตลอดปีการศึกษา

9. สถานที่ดำเนินการ

โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

10. ผู้รับผิดชอบ

นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน

11. งบประมาณดำเนินการ

งบประมาณทั้งสิ้น 50,000 บาท (ห้าหมื่นบาทถ้วน)

12. การติดตามประเมินผล

ดัชนีตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	วิธีการประเมินผล	เครื่องมือที่ใช้วัด/ประเมินผล
1. ชุมชนมีทักษะในการเขียนโครงการได้อย่างถูกต้องในระดับดี สามารถประเมินโครงการได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน	- ตรวจสอบโครงการ	- แบบประเมินการเขียนโครงการ - แบบสังเกตพฤติกรรม
2. มีโครงการตามแผนการปฏิบัติงานได้อย่างครอบคลุม	- ผลการปฏิบัติงานของบุคลากรกลุ่มงาน	- การประเมินโครงการ
3. โครงการที่จัดทำขึ้นสามารถนำไปพัฒนาคุณภาพของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	แผนงาน - ผลการประเมินโครงการ	-

13. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

13.1 ชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน อย่างคุ้มค่า

13.2 ชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง

14. ผู้จัดทำโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

15. ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

16. ผู้เห็นชอบโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

17. ผู้อนุมัติโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

โครงการยกระดับสู่โรงเรียนสีเขียว

1. ความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา

สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาข้อที่ 5 และ 6 ของด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

แนวทางการพัฒนาข้อที่ 5 การสร้างความร่วมมือหรือเครือข่ายการพัฒนาให้ต่อเนื่องและยั่งยืน

แนวทางการพัฒนาข้อที่ 6 การติดตามประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมให้สอดคล้องกับมาตรฐาน และตัวชี้วัดการพัฒนาที่ชัดเจน

2. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันประเทศไทยและทุกประเทศทั่วโลกกำลังประสบกับปัญหาวิกฤตพลังงาน ขณะที่ความต้องการพลังงานไฟฟ้าของประเทศเพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งภารกิจของ กฟผ. คือการสร้างความมั่นคงในระบบไฟฟ้าของประเทศและจัดหาไฟฟ้าให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน นั้นหมายถึง กฟผ. จะต้องขยายกำลังการผลิตไฟฟ้าเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในการก่อสร้างโรงไฟฟ้าใหม่มักประสบกับปัญหาการต่อต้านจากประชาชนในพื้นที่และไม่ได้รับการยอมรับจากกลุ่มอนุรักษ์ต่าง

หน่วยงานการจัดการด้านการใช้ไฟฟ้า (DSM) ซึ่งเป็นหน่วยงานในสายงานรองผู้ว่าการกิจการสังคมและสิ่งแวดล้อม มีภารกิจในการรับผิดชอบต่อสังคมด้านการส่งเสริมและอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสนับสนุนด้านการศึกษาและพัฒนาเยาวชนให้ตระหนักถึงคุณค่าของพลังงานและใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยลดค่าใช้จ่ายของประเทศและสร้างความมั่นคงด้านเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน จึงได้จัดทำโครงการยกระดับห้องเรียนสีเขียวมุ่งสู่โรงเรียนสีเขียวเพื่อสร้างเครือข่ายรักษ์พลังงานขึ้น

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อให้ห้องเรียนสีเขียวพัฒนาเครือข่ายด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมสู่ระดับโรงเรียนพร้อมทั้งขยายผลไปยังโรงเรียนใกล้เคียงและชุมชน

3.2 เพื่อกระตุ้นให้โรงเรียนดำเนินกิจกรรมด้านการประหยัดพลังงานอย่างต่อเนื่อง อันเป็นการปลูกฝังทัศนคติ และสร้างพฤติกรรมในหมู่เยาวชนอย่างถาวร

3.3 เป็นการประเมินและติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการเพื่อใช้ในการวางแผน/กำหนดแนวทางในอนาคต

3.4 เป็นการประชาสัมพันธ์และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร ในด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

4. เป้าหมาย

ดำเนินการคัดเลือกโรงเรียนสีเขียว จำนวนอย่างน้อย 5 โรงเรียน ภายในเดือนธันวาคม 2564 และคัดเลือกโรงเรียนสีเขียวได้ครบจำนวน 50 โรงเรียน ในปี 2565

5. ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น/แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

5.1 สอดคล้องกับแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ส่งเสริมสุขภาพพลานามัย กีฬานันทนาการสุนทรีย์ภาพ และห่างไกลยาเสพติด

5.2 สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและนันทนาการ กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพการศึกษา

6. วิธีดำเนินการ

กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
1. กำหนดคุณลักษณะและเกณฑ์การประเมินในการเป็นโรงเรียนสีเขียว 2. กำหนดวิธีการคัดเลือกโรงเรียนเพื่อจัดทำโครงการ 3. ดำเนินการจัดจ้างสถาบัน/หน่วยงานที่จะมาดำเนินการประเมินโรงเรียน 4. ประสานงานขอความร่วมมือ เพื่อสนับสนุนให้โรงเรียนในสังกัดเข้าร่วมโครงการ 5. ประเมินโรงเรียน 6. คัดเลือกโรงเรียนเป้าหมายรอบแรก 7. ประชุมผู้บริหารโรงเรียนเป้าหมาย เพื่อชี้แจงหลักเกณฑ์โครงการยกระดับห้องเรียนสีเขียว	พ.ศ. 2564-2565	นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน

6. วิธีดำเนินการ (ต่อ)

กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
<p>8. ประสานงานให้โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ดำเนินกิจกรรมตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้</p> <p>9. ตรวจสอบโรงเรียนที่ผ่านการคัดเลือก สถานที่ตั้ง</p> <p>10. ประกาศผล</p> <p>11. จัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน ระหว่าง กฟผ. กับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ</p> <p>12. ประชาสัมพันธ์เผยแพร่</p> <p>กรอบการประเมินคุณลักษณะของโรงเรียนสีเขียว</p> <p>1. การบริหารจัดการด้านการใช้ไฟฟ้า</p> <p>1.1 ได้รับการสนับสนุนผู้บริหารโรงเรียน</p> <p>1.2 ใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าประสิทธิภาพสูง</p> <p>1.3 การจัดกิจกรรมให้ความรู้</p> <p>2. การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม</p> <p>2.1 นโยบายผู้บริหาร</p> <p>2.2 การบริหารจัดการเรื่องน้ำ</p> <p>2.3 การจัดการขยะและของเสีย</p> <p>2.4 คุณภาพอากาศภายในโรงเรียน</p> <p>2.5 ระบบภูมิทัศน์และระบบนิเวศภายในโรงเรียน</p> <p>3. ระบบการจัดซื้อ</p> <p>4. การขยายเครือข่ายของโรงเรียน</p> <p>5. ผลงานสิ่งประดิษฐ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ของนักเรียน</p>	<p>พ.ศ. 2564-2565</p>	<p>นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน</p>

7. ระยะเวลาดำเนินการ

พ.ศ. 2564-2565

8. สถานที่ดำเนินการ

โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

9. ผู้รับผิดชอบ

นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน

10. งบประมาณดำเนินการ

-

11. เกณฑ์การประเมิน

ประเมินจากกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียนได้ดำเนินการมาแล้วรวมทั้งกิจกรรมที่สามารถดำเนินการได้ในอนาคต ประกอบด้วยข้อคำถามครอบคลุมตามกรอบการประเมินที่ กฟผ. กำหนด โดยใช้เอกสารการประเมิน การตรวจสอบหลักฐานเอกสาร และการตรวจสอบ ณ สถานที่ตั้งของโรงเรียน โดยคัดเลือกโรงเรียนที่ได้รับคะแนนสูงสุดเรียงลงมาตามลำดับ

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

13.1 โรงเรียนต้นแบบด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม

13.2 กฟผ. ดำเนินการตรวจวิเคราะห์การใช้พลังงานไฟฟ้าเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ไฟฟ้าในโรงเรียน

13.3 โรงเรียนได้รับการพัฒนาในด้านวิชาการ ทักษะ ศักยภาพ ในด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบและมีส่วนร่วม ตั้งแต่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน บุคลากร ตลอดจนผู้ปกครองและชุมชน

13. ผู้จัดทำโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

14. ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง .....

15. ผู้เห็นชอบโครงการ

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง .....

16. ผู้อนุมัติโครงการ

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง .....

โครงการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรท้องถิ่น

1. ความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา

สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาข้อที่ 1 และ 2 ของด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แนวทางการพัฒนาข้อที่ 1 กำหนดเอกสารประกอบหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวทางการพัฒนาข้อที่ 2 จัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้เป็นสาระเดียวกัน

2. หลักการและเหตุผล

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เป็นการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคล สังคมไทย ผู้เรียนมีศักยภาพ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ทุกชั้นเรียน โดยกำหนดหลักการจุดหมาย โครงสร้างการจัดทำหลักสูตร การจัดอัตราเวลาเรียนและมาตรฐานการเรียนรู้ ฯลฯ

ดังนั้นทางโรงเรียนบ้านนาพู่จึงได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาหลักสูตรท้องถิ่นร่วมกับครอบครัวและชุมชน ท้องถิ่น วัด หน่วยงานและสถานศึกษาชั้นใช้ในสถานศึกษา โดยมีการปรับปรุงพัฒนาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เพื่อให้นักเรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและเข้าถึงความรู้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสม

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อให้โรงเรียนบ้านนาพู่มีหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเองใช้ได้ดียู่เสมอ

3.2 เพื่อให้ให้คณะครู นักเรียน ชุมชน วัด ร่วมจัดทำ ร่วมใช้ ร่วมปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรสถานศึกษาจนเกิดผลดีต่อสถานศึกษา

3.3 เพื่อให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพอย่างแท้จริง

4. เป้าหมาย

4.1 โรงเรียนบ้านนาพู่มีหลักสูตรสถานศึกษาที่ถูกต้องและสมบูรณ์ครบทุกช่วงชั้น

4.2 ครูมีและใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลดีต่อผู้เรียนและสถานศึกษา

5. ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น/แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

5.1 สอดคล้องกับแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ส่งเสริมสุขภาพพลานามัย กีฬานันทนาการสุนทรีย์ภาพ และห่างไกลยาเสพติด

5.2 สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและนันทนาการ กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพการศึกษา

6. วิธีดำเนินการ

ที่	กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
1	ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	เมษายน 56	งานบริหารวิชาการและคณะครู
2	ประชุมชี้แจงโครงการ	16 – 31 พ.ค. 56	งานบริหารวิชาการ
3	แต่งตั้งคณะทำงาน/วางแผนการดำเนินงาน	16 – 31 พ.ค. 56	นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน
4	ดำเนินงานตามโครงการ - จัดซื้อจัดหาวัสดุที่ต้องใช้ ในการประกันคุณภาพภายใน	1 มิ.ย.56 – 31 มี.ค.57	งานบริหารงบประมาณ งานบริหารวิชาการ
	- ปรับปรุงพัฒนากระบวนการ ประกันคุณภาพ	1 มิ.ย.56 – 31 มี.ค.57	คณะวิชาการและคณะครู
5	ประเมินผล	1 – 28 ก.พ. 57	นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน
6	สรุป รายงานผล	1 – 28 มี.ค. 57	นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน

7. ระยะเวลาดำเนินการ

ตลอดปีการศึกษา

8. สถานที่ดำเนินการ

โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

9. ผู้รับผิดชอบ

นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน

10. งบประมาณดำเนินการ

ที่	กิจกรรม/รายการ	เงินงบประมาณ				เงินนอก งบประมาณ	รวม
		ตอบแทน	ใช้สอย	วัสดุ	รวม		
1	ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	-	-	-	-	-	-
2	ประชุมชี้แจงโครงการ	-	-	-	-	-	-
3	แต่งตั้งคณะกรรมการ/ วางแผนการดำเนินงาน	-	-	-	-	-	-
4	ดำเนินงานตามโครงการ	-	-	5,000	5,000	-	5,000
	4.1 จัดซื้อจัดหาวัสดุที่ต้อง ใช้ในการประกันคุณภาพ ภายใน	-	-	-	-	-	-
	4.2 ปรับปรุงพัฒนากระบวนการ การประกันคุณภาพ	-	-	-	-	-	-
5	ประเมินผล	-	-	-	-	-	-
6	สรุป รายงานผล	-	-	-	-	-	-

11. การติดตามประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
1. โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษา ที่มีถูกต้องสมบูรณ์ครบทุกช่วงชั้น	1. สอบถาม สัมภาษณ์ 2. ทดสอบ	1. แบบสอบถาม 2. แบบทดสอบ
2. ครูมีและใช้หลักสูตรสถานศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพเกิดผลดีต่อ ผู้เรียนและสถานศึกษา	3. ประเมิน	3. แบบประเมินโครงการ

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

12.1 โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่ถูกต้องสมบูรณ์ครบทุกช่วงชั้น

12.2 นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และสังคมโรงเรียนมีแผนพัฒนาการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อเป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์ และวัตถุประสงค์ ปรากฏเป็นอัตลักษณ์ผู้เรียน

13. ผู้จัดทำโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

14. ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

15. ผู้เห็นชอบโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

16. ผู้อนุมัติโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

1. ความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา

สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาข้อที่ 3 และ 4 ของด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แนวทางการพัฒนาข้อที่ 3 จัดทำแผนบูรณาการการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้เป็นแผนเดียวกัน

แนวทางการพัฒนาข้อที่ 4 กำหนดการวัดผล ประเมินผลครอบคลุมตัวชี้วัดตามมาตรฐานการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 24(1)-(5) ได้กำหนดแนวทางการศึกษาไว้เกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้นั้น ให้สถานศึกษาดำเนินการโดยจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นและอนุรักษ์ไว้ เนื่องจากว่าปัจจุบันความเจริญทางเทคโนโลยีทำให้เยาวชนไทยรับรู้วัฒนธรรมต่างชาติ เกิดการเลียนแบบและเอาอย่างได้ทั่วถึงอย่างรวดเร็วจนละเลยวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมและความชาญฉลาดของภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เยาวชนไทยได้เรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้เกิดความภาคภูมิใจในถิ่นกำเนิด และท้องถิ่นของตนเอง

โรงเรียนจึงนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดเป็นกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในชั้นเรียน และได้จัดทำโครงการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขึ้น เพื่อมุ่งเน้นพัฒนาเด็กให้เจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ มีพัฒนาการทุกด้านเหมาะสมกับวัย

3. วัตถุประสงค์

- 3.1 เพื่อให้เด็กรักและหวงแหน เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 3.2 เพื่อให้เด็กเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆที่เกิดจากการเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 3.3 เพื่อส่งเสริมครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 3.4 เพื่อให้ผู้ปกครอง/ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4. เป้าหมาย

4.1 เป้าหมายเชิงปริมาณ

4.1.1 นักเรียนร้อยละ 90 รักและหวงแหน เป็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น

4.1.2 นักเรียนร้อยละ 90 เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆที่เกิดจากการเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น

4.1.3 ครูผู้สอนร้อยละ 90 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นครูผู้สอนร้อยละ 90 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

4.1.4 ผู้ปกครอง/ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ร้อยละ 80

4.2 เป้าหมายเชิงคุณภาพ

4.2.1 นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่น่าสนใจ

4.2.2 นักเรียน ได้เรียนรู้วิธีการทำผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่นเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4.2.3 นักเรียนทุกคนจัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาการโดยใช้แหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น

4.2.4 ผู้ปกครอง/ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กได้เกิดทักษะที่พึงประสงค์

5. ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น/แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

5.1 สอดคล้องกับแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ส่งเสริมสุขภาพพลานามัย กีฬานันทนาการสุนทรีย์ภาพ และห่างไกลยาเสพติด

5.2 สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและนันทนาการกลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพการศึกษา

6. วิธีดำเนินการ

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ												ผู้รับผิดชอบ	
	ภาคเรียนที่ 1/2564						ภาคเรียนที่ 2/2564							
ระยะเวลา ดำเนินการ	พค	มีย	กค	สค	กย	ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย		
1. กำหนด โครงการ/ กิจกรรม					-									ธิดารัตน์ มาตย์แทน
2. ประชุม คณะกรรมการ ศูนย์ฯ					-									
3. แต่งตั้ง คณะทำงาน					-									
4. ดำเนินการ ตามโครงการ														
5. ประเมินผล /สรุป/รายงาน ผล														

7. ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่าง เดือน กันยายน 2564 – กุมภาพันธ์ 2565

8. สถานที่ดำเนินการ

โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

9. ผู้รับผิดชอบ

นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน

10. งบประมาณดำเนินการ

ค่าใช้จ่ายเป็นเงิน 2,000 บาท (สองพันบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดดังนี้

10.1 ค่าวิทยากร เป็นเงิน 1,000 บาท

10.2 ค่าวัสดุ อุปกรณ์ เป็นเงิน 1,000 บาท

11. การติดตามประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
1. โรงเรียนมีการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นครบทุกช่วงชั้น	1. สอบถาม สัมภาษณ์ 2. ทดสอบ	1. แบบสอบถาม 2. แบบทดสอบ
2. ครูมีและนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม	3. ประเมิน	3. แบบประเมินโครงการ

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

12.1 นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่แปลกใหม่ ช่วยเสริมทักษะให้เด็ก

12.2 นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่น่าสนใจ

12.3 นักเรียนมีความรู้สึกรักและหวงแหน เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น

12.4 ครูผู้สอนได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

13. ผู้จัดทำโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

14. ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

15. ผู้เห็นชอบโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

16. ผู้อนุมัติโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

โครงการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้

1. ความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา

สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาข้อที่ 6 และ 7 ของด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แนวทางการพัฒนาข้อที่ 6 ส่งเสริมให้นักเรียนคิดค้น วางแผน ลงมือทดลองปฏิบัติจริงให้มากที่สุด

แนวทางการพัฒนาข้อที่ 7 ส่งเสริมให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้นวัตกรรมใหม่ ๆ ได้เหมาะสมกับวัยและระดับการศึกษา

2. หลักการและเหตุผล

นโยบายการศึกษาจากแผนการศึกษาระดับชาติ (2560-2579) ในยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มีเป้าหมาย การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายให้มีการวิจัยเพื่อด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งเน้น การวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการ การศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การวิจัยในชั้นเรียน อันจะส่งเสริมให้มีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) มีการเรียนรู้ที่ใตปฏิบัติจริง (Active Learning) คิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหาและสร้างสรรค์ จากผลในการดำเนินการที่ผ่านมาพบว่า โรงเรียนในสังกัด ร้อยละ 80 สามารถส่งเสริมพัฒนาโรงเรียนให้นำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นในปีการศึกษา 2561 นี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2 จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมการวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานขึ้นเพื่อให้มีการพัฒนาที่ต่อเนื่อง

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อส่งเสริมพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยแก่ผู้บริหารโรงเรียน ในการบริหารจัดการ การศึกษา

3.2 เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถนำการวิจัยมาใช้ในการพัฒนา การเรียนการสอนได้ (Action Research)

4. เป้าหมาย

4.1 เป้าหมายเชิงปริมาณ

4.1.1 โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมือง จำนวน 7 โรงเรียน มีการบริหารจัดการโรงเรียน ด้วยกระบวนการวิจัย

4.1.2 โรงเรียนในสังกัด จำนวน 7 โรงเรียนมีผลงานการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียน การสอน

4.2 เป้าหมายเชิงคุณภาพ

4.2.1 ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดได้รับการส่งเสริมพัฒนา ให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

4.2.2 ครูได้พัฒนาการเรียนการสอนและวิชาชีพ

4.2.3 นักเรียนได้รับการพัฒนาและส่งเสริมตามศักยภาพมากขึ้น

5. ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น/แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

5.1 สอดคล้องกับแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ส่งเสริมสุขภาพพลานามัย กีฬา นันทนาการสุนทรียภาพ และห่างไกลยาเสพติด

5.2 สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและนันทนาการ กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพการศึกษา

6. วิธีดำเนินการ

ที่	กิจกรรม	ระยะเวลา ดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
1	วางแผนและจัดทำโครงการ	เดือนธันวาคม พ.ศ. 2564	นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน	
2	ประชุมการปฏิบัติการผู้บริหาร ครู ครั้งที่ 1 ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยจัดหาสื่อ คู่มือ คลิปวิดีโอ power point เอกสาร ตัวอย่างแนวทางการวิจัยให้กับ ผู้บริหารและครูที่เข้าร่วม พัฒนา	เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2565	นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน	
3	ประชุมนักวิจัยเพื่อการวิจัย และเก็บข้อมูลภาคสนาม	เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2565	นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน คณะศึกษานิเทศก์	
4	การประชุมปฏิบัติการเพื่อ ผู้บริหาร ครู ครั้งที่ 2 เขียน รายงานวิจัย	เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2565	นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน คณะศึกษานิเทศก์	
5	การมอบเกียรติบัตรผู้เข้าอบรม และผลงานวิจัยดีเด่น	เดือนกันยายน พ.ศ. 2565	นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน คณะศึกษานิเทศก์	
6	ประชุมสรุปผลการดำเนินการ จากผู้ร่วมวิจัย	เดือนธันวาคม พ.ศ. 2565	นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน คณะศึกษานิเทศก์	

7. ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่าง เดือนธันวาคม 2564-ธันวาคม 2565

8. สถานที่ดำเนินการ

โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

9. ผู้รับผิดชอบ

นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน

10. งบประมาณดำเนินการ

ค่าใช้จ่ายเป็นเงิน 40,000 บาท (สี่หมื่นบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

10.1 ค่าวิทยากร	เป็นเงิน	3,000	บาท
10.2 ค่าวัสดุ อุปกรณ์	เป็นเงิน	30,000	บาท
10.3 ค่าอาหารกลางวัน	เป็นเงิน	5,000	บาท

11. การติดตามประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
ผลผลิต โรงเรียนที่ร่วมโครงการมีผลงานวิจัย	1. สังเกตบรรยากาศ การเรียนการสอนสภาพจริง	1. แบบสังเกตตามสภาพจริง
ผลลัพธ์ 1. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีทักษะการทำงาน การพัฒนา ผู้เรียนโดยใช้กระบวนการวิจัย 2. โรงเรียนมีการพัฒนาการเรียน การสอนให้มีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น 3. นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มี คุณภาพเพิ่มขึ้น	2. ประเมินผลงาน ประเมินจากผลการพัฒนา การเรียนการสอน	2. แบบประเมินรายงาน การวิจัยแบบประเมินผล

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 12.1 โรงเรียนมีงานวิจัยที่มีคุณภาพที่เป็น แบบอย่าง (Good Practices)
- 12.2 โรงเรียนมีเครือข่ายที่มงานนักวิจัย
- 12.3 การจัดการศึกษาของโรงเรียนในโครงการมีคุณภาพสูงขึ้น

13. ผู้จัดทำโครงการ

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง .....

14. ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง .....

15. ผู้เห็นชอบโครงการ

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง .....

16. ผู้อนุมัติโครงการ

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง .....

โครงการส่งเสริมทักษะอาชีพนักเรียน

1. ความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา

สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาข้อที่ 2 และ 3 ของด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

แนวทางการพัฒนาข้อที่ 2 ส่งเสริมให้นักเรียนเลือกกิจกรรมการเรียนรู้และฝึกทักษะตามความถนัดและความสนใจของตนเอง

แนวทางการพัฒนาข้อที่ 3 ควรปรับกลยุทธ์ เทคนิค วิธีการ จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับนักเรียนตามสภาพที่เป็นปัจจุบัน และทันสมัย

2. หลักการและเหตุผล

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด คุณธรรมของเด็กและเยาวชนให้ เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ นอกจากนี้ การศึกษายังเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่การประกอบอาชีพ รายได้ ประสิทธิภาพของการทำงาน และการพึ่งพาตนเองได้ในที่สุด ดังนั้นหากจะมุ่งหวังให้การพัฒนาประเทศเป็นไป อย่างสมบูรณ์ราบรื่น ก็มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกระจายโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนอย่าง ทั่วถึง อย่างไรก็ตามปัญหาความยากจนยังเป็นอุปสรรคที่ทำให้เด็กและเยาวชนไทยส่วนหนึ่งขาดโอกาสทาง การศึกษา ต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน หรือไม่ได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีมองเห็น ความสำคัญของการฝึกทักษะด้านอาชีพการ ทำขนม ต้องการฝึกอาชีพการทำขนมให้กับกลุ่มที่สนใจ โดยการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความรู้ความชำนาญใน การทำขนมมาให้ความรู้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้มาปฏิบัติจริง จำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ได้และมี รายได้ระหว่างเรียน

สภาพปัญหา/ความต้องการ เพื่อให้นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการได้รับประสบการณ์ตรงในการฝึก อาชีพจากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความรู้ความชำนาญด้านการทำขนมโดยตรง

ความเร่งด่วน เพื่อดำเนินการให้บรรลุตามหลักการที่กล่าวมาและสนองตามยุทธศาสตร์ของ เทศบาลเมืองมหาสารคาม จึงขอเสนอโครงการส่งเสริมอาชีพให้กับนักเรียน เพื่อผู้บริหารสถานศึกษา ได้พิจารณาและสนับสนุนงบประมาณ จำนวน 10,000 บาท เพื่อส่งเสริมทักษะด้าน อาชีพการทำขนม

3. วัตถุประสงค์

เพื่อให้แก่นักเรียนกลุ่มสนใจมีความรู้ มีทักษะและได้รับประสบการณ์ตรงจากภูมิปัญญา ท้องถิ่น ในการทำขนมชนิดต่าง ๆ

4. เป้าหมาย

4.1 เป้าหมายเชิงปริมาณ

โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

4.2 เป้าหมายเชิงคุณภาพ

นักเรียนได้รับการพัฒนาและส่งเสริมตามศักยภาพมากขึ้น

5. ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น/แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

5.1 สอดคล้องกับแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ส่งเสริมสุขภาพพลานามัย กีฬานันทนาการสุนทรีย์ภาพ และห่างไกลยาเสพติด

5.2 สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและนันทนาการ กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพการศึกษา

6. วิธีดำเนินการ

ที่	กิจกรรม	ระยะเวลา ดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
1	สำรวจความต้องการ	ตลอด ปีการศึกษา 2564	นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน	
2	ประชุมชี้แจงคณะทำงาน และ รายละเอียดต่าง ๆ			
3	ดำเนินโครงการ			
4	ประเมิน/สรุปผลโครงการ			

7. ระยะเวลาดำเนินการ

ตลอดปีการศึกษา 2564

8. สถานที่ดำเนินการ

โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

9. ผู้รับผิดชอบ

นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน

10. งบประมาณดำเนินการ

ค่าใช้จ่ายเป็นเงิน 20,000 บาท (สองหมื่นบาทถ้วน)

11. การติดตามประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
1. นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมด้านทัศนศิลป์ และนาฏศิลป์ โดยการฝึกฝนเพิ่มเติม โดยมีครูเป็นผู้แนะนำ	1. สังเกตบรรยากาศการเรียนการสอน สภาพจริง	1. แบบสังเกตตามสภาพจริง
2. นักเรียนได้นำทักษะด้านทัศนศิลป์ และนาฏศิลป์ มาใช้ในการแสดงทั้งภายในโรงเรียน และภายนอกโรงเรียน	2. ประเมินผลงาน	2. แบบประเมินผล

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

12.1 นักเรียน ได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ได้มาฝึกหัดทัศนศิลป์ และนาฏศิลป์ไทย ยามว่างจากการเรียนก่อให้เกิดความสามารถพิเศษทัศนศิลป์ไทย และนาฏศิลป์ไทยกับตัวนักเรียน

12.2 มีคณะนาฏศิลป์ไทยของโรงเรียน แสดงประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น และบริการการแสดงให้กับชุมชนในโอกาสต่าง ๆ

12.3 กิจกรรมกรรมทัศนศิลป์ และ นาฏศิลป์ไทย ของทางโรงเรียน มีมาตรฐาน สามารถส่งเข้าประกวดแข่งขันในระดับต่าง ๆ

13. ผู้จัดทำโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

14. ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง .....

15. ผู้เห็นชอบโครงการ

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง .....

16. ผู้อนุมัติโครงการ

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง .....

โครงการพัฒนาทักษะดนตรีและนาฏศิลป์

1. ความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา

สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาข้อที่ 2 ของด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

แนวทางการพัฒนาข้อที่ 2 ส่งเสริมให้นักเรียนเลือกกิจกรรมการเรียนรู้และฝึกทักษะตามความถนัดและความสนใจของตนเอง

2. หลักการและเหตุผล

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดการศึกษาว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักการเรียนทุกคนมีความรู้ ความสามารถ เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ขบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ โดยส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์สังคมและสติปัญญา เน้นการฝึกปฏิบัติจริง ตอบสนองความสามารถ ความถนัด และความสนใจของ ผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ โดยการปฏิบัติจะทำให้เกิดทักษะ และความสามารถในด้านต่าง ๆ นั้น ทักษะการเล่นดนตรีสากล ดนตรีพื้นเมือง การแสดงดนตรี-นาฏศิลป์ ของโรงเรียนก็เป็นกิจกรรมหนึ่งที่จะช่วยเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งทักษะและความสามารถทางด้านนี้ นอกจากนี้จะทำให้เกิดความภูมิใจยังฝากให้นักเรียนเกิดความเพลิดเพลิน รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์อันจะส่งเสริมให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน ดังนั้นโรงเรียน จึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้นมา เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทักษะทางดนตรี-นาฏศิลป์ให้สูงขึ้น

3. วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมศักยภาพนักเรียนสู่ความเลิศทางด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ และความสามารถพิเศษ

4. เป้าหมาย

4.1 เป้าหมายเชิงปริมาณ

4.1.1 โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม เข้าร่วมกิจกรรมร้อยละ 80 ของนักเรียน

4.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

4.2 เป้าหมายเชิงคุณภาพ

โรงเรียนมีกลุ่มนักเรียนไทยที่มีมาตรฐาน

5. ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น/แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

5.1 สอดคล้องกับแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ส่งเสริมสุขภาพพลานามัย กีฬานันทนาการสุนทรีย์ภาพ และห่างไกลยาเสพติด

5.2 สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและนันทนาการ กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพการศึกษา

6. วิธีดำเนินการ

ที่	กิจกรรม	ระยะเวลา ดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
1	วางแผนและจัดทำโครงการ	เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2564	นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน	
2	ประชุมการปฏิบัติการผู้บริหาร ครู ครั้งที่ 1 ส่งเสริมการทำ วิจัยในชั้นเรียนโดยจัดหาสื่อ คู่มือ คลิปวิดีโอ power point เอกสาร ตัวอย่างแนวทางการ วิจัยให้กับผู้บริหารและ ครูที่เข้าร่วมพัฒนา	เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2564	นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน	
3	ดำเนินโครงการ	เดือนธันวาคม พ.ศ. 2564	นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน	
4	ประเมิน/สรุปผลโครงการ	เดือนมีนาคม พ.ศ. 2565	นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน	

7. ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่าง เดือนพฤศจิกายน 2564 – มีนาคม 2565

8. สถานที่ดำเนินการ

โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

9. ผู้รับผิดชอบ

นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน

10. งบประมาณดำเนินการ

ค่าใช้จ่ายเป็นเงิน 10,000 บาท (สี่หมื่นบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดดังนี้

10.1 ค่าวิทยากร	เป็นเงิน	3,000	บาท
10.2 ค่าวัสดุ อุปกรณ์	เป็นเงิน	5,000	บาท
10.3 ค่าอาหารกลางวัน	เป็นเงิน	2,000	บาท

11. การติดตามประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
ผลการดำเนินการ นักเรียนสามารถเรียนรู้ทักษะทำขนมและได้เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1. สังเกตบรรยากาศการเรียนการสอนสภาพจริง 2. ประเมินผลงาน	1. แบบสังเกตตามสภาพจริง 2. แบบประเมินผล

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนมีทักษะความรู้ในการประกอบอาชีพ

13. ผู้จัดทำโครงการ

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง .....

14. ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง .....

15. ผู้เห็นชอบโครงการ

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง .....

16. ผู้อนุมัติโครงการ

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง .....

โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศด้านกีฬา

1. ความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา

สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาข้อที่ 2 ของด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
แนวทางการพัฒนาข้อที่ 2 ส่งเสริมให้นักเรียนเลือกกิจกรรมการเรียนรู้และฝึกทักษะตามความถนัด
และความสนใจของตนเอง

2. หลักการและเหตุผล

ด้วยในปัจจุบันเยาวชนไทยมีสุขภาพทางร่างกายไม่ค่อยแข็งแรงเพราะ สิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน เช่น เกมคอมพิวเตอร์ สารเสพติดต่าง ๆ ที่คอยมอมเมาเยาวชนและนักเรียนของเรา ดังนั้นทางกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษาจึงต้องจัดทำโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศด้านกีฬา ขึ้นมาเพื่อให้เยาวชนในท้องถิ่นได้หันมาเล่นกีฬากันมากขึ้นเป็นการส่งเสริมสุขภาพที่ดีให้แก่นักเรียน

3. วัตถุประสงค์

- 3.1 เพื่อพัฒนานักกีฬาของโรงเรียนให้มีความสามารถทางด้านกีฬาที่สูงขึ้น
- 3.2 เพื่อส่งเสริมให้นักกีฬาให้ได้แข่งขันในรายการต่างๆ ที่มีการจัดขึ้น
- 3.3 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี

4. เป้าหมาย

4.1 เป้าหมายเชิงปริมาณ

- 4.1.1 นักกีฬาได้รับรางวัลชนะเลิศกีฬา ร้อยละ 20
- 4.1.2 นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาร้อยละ 100

4.2 เป้าหมายเชิงคุณภาพ

- 4.2.1 โรงเรียนส่งนักกีฬาเข้าร่วมแข่งขันกีฬา
- 4.2.2 นักเรียนมีสุขภาพกายสุขภาพจิตที่ดี

5. ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น/แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

5.1 สอดคล้องกับแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ส่งเสริมสุขภาพพลานามัย กีฬานันทนาการสุนทรีย์ภาพ และห่างไกลยาเสพติด

5.2 สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและนันทนาการ
กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพการศึกษา

6. วิธีดำเนินการ

ที่	กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
1	วางแผนและจัดทำ โครงการ	เดือนกันยายน พ.ศ. 2564	นางสาวธิดารัตน์ มาตรฐาน และคณะ	
2	จัดหาทรัพยากร ในการดำเนินงาน	เดือนตุลาคม พ.ศ. 2564	นางสาวธิดารัตน์ มาตรฐาน และคณะ	
3	จัดกิจกรรมกีฬา	เดือนธันวาคม พ.ศ. 2564	นางสาวธิดารัตน์ มาตรฐาน และคณะ	
4	กำกับติดตาม/ตรวจสอบ/ ประเมิน/สรุปผลโครงการ	เดือนมีนาคม พ.ศ. 2565	นางสาวธิดารัตน์ มาตรฐาน และคณะ	

7. ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่าง เดือนกันยายน 2564-มีนาคม 2565

8. สถานที่ดำเนินการ

โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

9. ผู้รับผิดชอบ

นางสาวธิดารัตน์ มาตรฐาน

10. งบประมาณดำเนินการ

ค่าใช้จ่ายเป็นเงิน 50,000 บาท (ห้าหมื่นบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

10.1 เงินอุดหนุนค่าจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	เป็นเงิน	30,000	บาท
10.2 ค่าอื่น ๆ	เป็นเงิน	20,000	บาท

11. การติดตามประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
1. จำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกีฬา 2. จำนวนกีฬา และนักกีฬาที่ได้รับรางวัล การแข่งขันในรายการต่าง ๆ	แบบสอบถามความพึงพอใจ	แบบสอบถามความพึงพอใจนักเรียน

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

12.1 ด้านปริมาณ

12.1.1 นักเรียนได้เข้าร่วมแข่งขันกีฬาเขตพื้นที่ครบทุกรายการที่มีการจัดแข่งขัน

12.1.2 นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมกีฬา และกีฬาสีร้อยละ 98

12.2 ด้านคุณภาพ

12.2.1 นักเรียนได้รับรางวัลชนะเลิศในกีฬาต่างๆ ร้อยละ 30 ของประเภท ที่เข้าแข่งขัน

12.2.2 นักเรียนในโรงเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬา

13. ผู้จัดทำโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

14. ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

15. ผู้เห็นชอบโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

16. ผู้อนุมัติโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

โครงการพัฒนากิจกรรมลูกเสือ

1. ความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา

สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาข้อที่ 1 ของด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

แนวทางการพัฒนาข้อที่ 1 จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด สอดคล้องกับแผนการจัดกิจกรรมที่กำหนด

2. หลักการและเหตุผล

ตามนโยบายหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ให้เกิดขึ้นกับ ผู้เรียนทุกคน และต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข ป้องกันตัวเองจากยาเสพติด เห็นคุณค่าในตัวเองมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เอื้ออาทรผู้อื่น ยอมรับความคิดความแตกต่าง รู้คุณค่าสิ่งแวดล้อมเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม วางแผนการทำงาน ทำงานอย่างมีความสุข ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ดังนั้นโรงเรียน จึงได้จัดโครงการส่งเสริมและตอบสนอง ให้รู้จักและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ ให้มีกิจกรรมเสริมในหลักสูตร เช่น กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมลูกเสือ-ยุวกาชาด กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ กิจกรรมเสริมนอกหลักสูตร เช่น กิจกรรมเสริมสร้างวินัย กิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านดนตรี กีฬาและศิลปะ การจัดกิจกรรมเสริมทั้งหมดนี้ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนา ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และมีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

เด็กทุกคนมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติ ถ้าเด็กมีวินัย มีคุณธรรม มีสติปัญญา จะเป็นประชากรที่มีคุณภาพในอนาคต เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาทุก ๆ ด้านของประเทศชาติ ให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและถาวรด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงได้จัดทำโครงการนี้

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อส่งเสริมกิจกรรมตามความสนใจเรียนรู้ วางแผน และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ความสามารถ ความถนัด

3.2 เพื่อให้ให้นักเรียนมีมี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ การพัฒนาทางวินัยและด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญา

3.3 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ และทักษะด้านดนตรี กีฬา ศิลปะ และแสดงออกเชิงสร้างสรรค์ตามโอกาสต่าง ๆ

3.4 เพื่อให้นักเรียนเกิดความตระหนัก รู้คุณค่าสิ่งแวดล้อม มีความรับผิดชอบ และเสียสละ เพื่อส่วนร่วม

4. เป้าหมาย

4.1 เป้าหมายเชิงปริมาณ

4.1.1 นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 มีวินัย มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่

4.1.2 นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีทักษะด้านดนตรี กีฬา ศิลปะ และนันทนาการ

4.1.3 นักเรียนทุกคนมีน้ำใจ และช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ

4.1.4 นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 เกิดความตระหนัก รู้คุณค่าสิ่งแวดล้อม มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และเสียสละเพื่อส่วนร่วม

4.2 เป้าหมายเชิงคุณภาพ

4.2.1 นักเรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่

4.2.2 นักเรียนมีทักษะด้านดนตรี กีฬา ศิลปะ และนันทนาการ

4.2.3 นักเรียนมีน้ำใจ และช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ

4.2.4 นักเรียนความตระหนัก รู้คุณค่าสิ่งแวดล้อมมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และเสียสละ

5. ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น/แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

5.1 สอดคล้องกับแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ส่งเสริมสุขภาพพลานามัย กีฬา นันทนาการสุนทรียภาพ และห่างไกลยาเสพติด

5.2 สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและนันทนาการ กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพการศึกษา

6. วิธีดำเนินการ

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินงาน	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
1. กิจกรรมแนะแนว	ก.ค. 64-มี.ค. 65 (พ.ค.)	1,000	ครูประจำชั้นทุกชั้น
2. ลูกเสือ-ยุวกาชาด	พ.ค. 64-มี.ค. 65 (พ.ค.)	1,000	ครูประจำชั้น
3. เข้าค่ายลูกเสือ-ยุวกาชาด	ธ.ค. 64	100,000	ครูประจำชั้นทุกชั้น
4. ชุมนุม	พ.ค. 64-มี.ค. 65 (พ.ค.)	1,000	ครูประจำชุมนุม
5. บำเพ็ญประโยชน์	พ.ค. 64-มี.ค. 65 (พ.ค.)	1,000	หัวหน้าสายชั้น
6. ทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้	ก.พ. 65	280,000	หัวหน้าสายชั้น

7. ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่าง เดือนกรกฎาคม 2564-มีนาคม 2565

8. สถานที่ดำเนินการ

โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

9. ผู้รับผิดชอบ

นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน

10. งบประมาณดำเนินการ

ค่าใช้จ่ายเป็นเงิน 300,000 บาท (สามแสนบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดดังนี้

10.1 เงินอุดหนุนรายหัว 300,000 บาท

10.2 เงินรายได้สถานศึกษา - บาท

11. การติดตามประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
ผลการดำเนินการ นักเรียนมีความ	1. สอบถาม	1. แบบสอบถาม
ตระหนัก รู้คุณค่าสิ่งแวดล้อมมีความ	2. สังเกต	2. แบบสังเกต
รับผิดชอบและเสียสละเพื่อส่วนร่วม		

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

12.1 ครูและผู้ปกครองทุกคนเห็นความสำคัญของกิจกรรมลูกเสือ-ยุวกาชาด เพื่อให้ นักเรียน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนด

12.2 นักเรียนมีความกล้าแสดงออกในด้านต่างๆ และได้รับส่งเสริม ตามความต้องการของ แต่ละบุคคล

12.3 นักเรียนมีความรู้ มีความตั้งใจ เกิดความมุ่งมั่นในการเรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียน มากขึ้น

12.4 นักเรียนความตระหนัก รู้คุณค่าสิ่งแวดล้อม มีความรับผิดชอบและเสียสละเพื่อส่วนร่วม

13. ผู้จัดทำโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

14. ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

15. ผู้เห็นชอบโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

16. ผู้อนุมัติโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

โครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

1. ความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา

สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาข้อที่ 1 และ 2 ของด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา
แนวทางการพัฒนาข้อที่ 1 ส่งเสริมการอบรม พัฒนา ศึกษาดูงาน เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร และการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวทางการพัฒนาข้อที่ 2 ส่งเสริมบุคลากรให้พัฒนาความเป็นเลิศเฉพาะบุคคลจนเป็นแบบอย่างที่ดี

2. หลักการและเหตุผล

การพัฒนาการเรียนการสอนตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นั้น จะเน้นการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนเป็นผู้ช่วยส่งเสริม และแนวทางให้เกิดองค์ความรู้แก่ผู้เรียน โดยการจัดการแหล่งการเรียนรู้ ทั้งแหล่งการเรียนรู้ภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน และนำเอาเทคโนโลยีมาผสมผสานให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด ดังนั้นผู้สอนจะต้องพัฒนาตนเอง พัฒนาความรู้ความสามารถทั้งด้านเนื้อหาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบสอน ด้านการถ่ายทอดความรู้สู่ผู้เรียนในวิธีต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด การพัฒนาตนเองให้มีประสิทธิภาพนั้นย่อมเกิดมาจากร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์แข็งแรง และขวัญกำลังใจที่ดีด้วย

โรงเรียน ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษา นั้นจำเป็นจะต้องมีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อเป็นการเปิดมุมมอง และโลกทัศน์ในแบบต่าง ๆ เพื่อจะได้นำมาถ่ายทอดสู่ผู้เรียน ตลอดจนมีการสร้างขวัญ และกำลังใจที่ดีต่อบุคลากรทุกคนในโรงเรียน เพื่อจะได้มีร่างกายและจิตใจพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

3. วัตถุประสงค์

- 3.1 เพื่อให้ครูและบุคลากรได้รับความรู้จากการฝึกอบรมตามความถนัดและวิชาที่รับผิดชอบ
- 3.2 เพื่อให้ครูและบุคลากรได้นำเอาความรู้ที่ได้รับมาขยายผลต่อและใช้ประโยชน์กับบุคลากร และนักเรียน
- 3.3 เพื่อให้ครูและบุคลากรมีขวัญและกำลังใจที่ดีและมีความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

6. วิธีดำเนินการ (ต่อ)

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2564												ผู้รับผิดชอบ	
	ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย		
4. กิจกรรม จัดซื้อเครื่องแบบ ยามรักษาการณ์									↔					งานรักษา ความ ปลอดภัย
5. กิจกรรม นิเทศการศึกษา	←————→												งานวิชาการ	
6. กิจกรรม อบรมวิจัย ในชั้นเรียน	←————→												งานวิชาการ	
7. กิจกรรม พัฒนาบุคลากร	←————→												งานบุคลากร	

7. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ 2564

8. สถานที่ดำเนินการ

โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

9. ผู้รับผิดชอบ

นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน

10. งบประมาณดำเนินการ

ค่าใช้จ่ายเป็นเงิน 312,000 บาท (สามแสนหนึ่งแสนสองพันบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดดังนี้

กิจกรรม/ รายการวัสดุ	ประเภทรายจ่าย				เงินนอก งบประมาณ	รวม	ผู้รับผิดชอบ
	ตอบแทน	ใช้สอย	วัสดุ	รวม			
1. กิจกรรม ส่งเสริม ศักยภาพครู ภาษาไทย	-	-	-	-	-	-	ฝ่ายงาน ทั้ง 4 ฝ่าย
2. กิจกรรม จัดทำข้อตกลง การปฏิบัติ ราชการ	-	-	-	-	-	-	-
3. กิจกรรมจ้าง ครูและบุคลากร ของโรงเรียน	-	-	-	-	-	3,102,000	-
4. กิจกรรมจัดซื้อ เครื่องแบบยวม รักษาการณ์	-	-	-	-	-	1,300	-
5. กิจกรรม นิเทศการศึกษา	-	-	-	-	-	5,000	-
6. กิจกรรม อบรมวิจัย ในชั้นเรียน	-	-	-	-	-	-	-
7. กิจกรรม พัฒนาบุคลากร	-	-	-	-	-	250,000	-

11. การติดตามประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ (ปริมาณ คุณภาพ เวลา และค่าใช้จ่าย)	เกณฑ์	เครื่องมือ
ผลผลิต (Output) ครูและบุคลากรโรงเรียนวัดอินทาราม	ร้อยละ 100	แบบรายงาน
ผลผลิต (Output) ครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาให้สามารถ จัดการเรียนการสอนและปฏิบัติงานได้อย่าง มีคุณภาพ	ร้อยละ 90	แบบสังเกตการสอน

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

12.1 บุคลากรทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะฝึกรอบรวมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

12.2 บุคลากรที่ได้รับการพัฒนาและศึกษาดูงานจากภายนอกสถานศึกษาสามารถนำมาขยายผลให้กับผู้อื่น

13. ผู้จัดทำโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

14. ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

15. ผู้เห็นชอบโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

16. ผู้อนุมัติโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

โครงการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)

1. ความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา

สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาข้อที่ 3 และ 5 ของด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา
แนวทางการพัฒนาข้อที่ 3 จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการปฏิบัติเป็นเลิศของบุคลากรต่าง ๆ
แนวทางการพัฒนาข้อที่ 5 ส่งเสริมให้ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียนที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนรู้
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. หลักการและเหตุผล

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545
ตามหมวด 7 ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ที่มุ่งเน้นให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา
เป็นผู้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง มีความพร้อมและเข้มแข็ง
ในการเตรียมบุคลากรใหม่และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่องให้เทียบเคียง
มาตรฐานสากล และสพฐ. โดย รมต.ศึกษาธิการ ได้มุ่งหวังให้ครูสามารถพัฒนาตนเองได้ตรง
ตามศักยภาพ สามารถนำความรู้จากการอบรมไปใช้ประโยชน์ได้จริงในการประกอบอาชีพครู
 อีกทั้งเป็นการพัฒนาครูเพื่อเชื่อมโยงกับวิทยฐานะ ประกอบกับการพัฒนาให้เป็นที่ไปตามคุณภาพ
และมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อรองรับการประเมินภายนอก เพื่อให้ครูกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาที่ 15 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขับเคลื่อนกระบวนการ ชุมชนแห่งการเรียนรู้
ทางวิชาชีพ (PLC) สู่สถานศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับครู และนำมาใช้พัฒนา
คุณภาพการศึกษาตามความมุ่งหวังของการจัดการศึกษาแห่งชาติ

3. วัตถุประสงค์

- 3.1 เพื่อให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับ PLC และนำมาใช้ในการสอนและพัฒนานักเรียน
- 3.2 เพื่อให้ครูแสวงหาความรู้และเทคนิควิธีการใหม่ ๆ เป็นประจำ รับฟังความคิดเห็นใจกว้าง
และยอมรับการเปลี่ยนแปลง
- 3.3 เพื่อให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ และสามารถนำไปใช้ในการเลื่อนวิทยฐานะ
ได้ในทุกระดับ
- 3.4 เพื่อให้ครูมีผลงานวิจัย โครงการ หรือเป็นวิทยากร
- 3.5 เพื่อให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน

4. เป้าหมาย

4.1 ด้านปริมาณ

ครูและบุคลากรโรงเรียนทุกคน

4.2 ด้านคุณภาพ

4.2.1 ครูมีความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ หมั่นพัฒนาตนเอง

4.2.2 เพื่อให้มีจำนวนครูและบุคลากรสนับสนุนเพียงพอ

4.2.3 ครูมีผลงานวิจัย โครงการ หรือเป็นวิทยากร

4.2.4 ครูสามารถใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน

5. ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น/แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

5.1 สอดคล้องกับแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ส่งเสริมสุขภาพพลานามัย กีฬานันทนาการสุนทรียภาพ และห่างไกลยาเสพติด

5.2 สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและนันทนาการ กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพการศึกษา

6. วิธีดำเนินการ

ลำดับที่	วิธีดำเนินการ/ กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
1. เตรียมการ (Plan)	เขียนโครงการ เสนอ ผู้บริหารเพื่อขออนุมัติ		ก.ค. 2565	นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน
2. ดำเนินการ (Do)	กิจกรรมประชุมเชิง ปฏิบัติการ PLC	ครู ได้รับการ ประชุมเชิง ปฏิบัติการ PLC	16 ก.ค. 2565	
3. ตรวจสอบ (Check)	ประเมินโครงการ ประเมินความพึงพอใจ รายงานผล		กรกฎาคม 2564	
4. ปรับปรุง/ พัฒนา(Act)	นำผลการประเมินมา เปรียบเทียบ ปรับปรุง พัฒนา		กันยายน 2564	

7. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีการศึกษา 2564

8. สถานที่ดำเนินการ

โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

9. ผู้รับผิดชอบ

นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน

10. งบประมาณดำเนินการ

ค่าใช้จ่ายเป็นเงิน 20,000 บาท (สองหมื่นบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- ค่าอาหารว่างผู้เข้าอบรม เป็นเงิน 7,000 บาท
- ค่าอาหารกลางวันผู้เข้าอบรม เป็นเงิน 13,000 บาท

กิจกรรม	งบประมาณที่อนุมัติ	รายละเอียด
กิจกรรมประชุมประชุมเชิงปฏิบัติการ PLC ครู	20,000 บาท	ค่าอาหารผู้เข้าอบรม
รวม	20,000 บาท	

11. การติดตามประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จโครงการ/กิจกรรม	วิธีการวัด	เครื่องมือ
1. ครูมีความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ หมั่นพัฒนาตนเอง	สังเกต/ทดสอบ	แบบบันทึก/แบบประเมิน
2. ครูมีความเข้าใจ เรื่อง PLC	ตรวจสอบ	แบบบันทึก
3. ครูสามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน	สังเกต	แบบบันทึก

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ครูมีความรู้เกี่ยวกับ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อพัฒนาตนเอง นำผลที่ได้จากการพัฒนามาปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

13. ผู้จัดทำโครงการ

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง .....

14. ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง .....

15. ผู้เห็นชอบโครงการ

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง .....

16. ผู้อนุมัติโครงการ

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง .....

โครงการนิเทศทางการศึกษา

1. ความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา

สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาข้อที่ 4 ของด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา
แนวทางการพัฒนาข้อที่ 4 นิเทศ ติดตามผลอย่างเป็นระบบ

2. หลักการและเหตุผล

การปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 7 ครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา มาตรา 52 ส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนา ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความพร้อม และเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานพัฒนาสมรรถนะของครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาระบบการวัดประเมินผล เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และระบบการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉะนั้นการนิเทศภายในเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะช่วยปรับปรุงแก้ไข ปฏิรูปการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความร่วมมือของบุคลากรภายในโรงเรียน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แนะนำให้คำปรึกษาเพื่อร่วมกันปฏิรูปการเรียนการสอนให้เป็นไปตามแนวปฏิรูป ซึ่งจะส่งผลต่อนักเรียน ให้เป็นคนดี เก่ง และมีความสุข และเพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน เพื่อบรรลุตามจุดประสงค์ และบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยอาศัยการติดตามผลการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนของครูเป็นการช่วยเหลือและสนับสนุน ส่งเสริมจนบังเกิดผลสัมฤทธิ์และคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการนิเทศภายในโรงเรียนขึ้น เพื่อช่วยในการทำงานของบุคลากรมีประสิทธิภาพ

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอน และสามารถนำไปปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

3.2 เพื่อส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และนำมาพัฒนางานการจัดการจัดกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 นักเรียนมีความรู้เต็มศักยภาพตามมาตรฐาน

4. เป้าหมาย

4.1 ด้านปริมาณ

ครู ร้อยละ 90 มีความสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 ด้านคุณภาพ

ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ร้อยละ ๕ ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ครูมีผลงานวิจัยโครงการหรือเป็นวิทยากร

5. ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น/แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

5.1 สอดคล้องกับแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ส่งเสริมสุขภาพพลานามัย กีฬานันทนาการสุนทรียภาพ และห่างไกลยาเสพติด

5.2 สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและนันทนาการ กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพการศึกษา

6. วิธีดำเนินการ

ลำดับที่	กิจกรรม/ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลา ดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
1	ประชุมคณะครูศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการ	ตุลาคม 2564	ผู้อำนวยการ
2	จัดทำโครงการและเสนอขออนุมัติ	ตุลาคม 2564	ครู
3	ประชุมครูในโรงเรียน ชี้แจง มอบหมาย แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ	ตุลาคม 2564	ผู้อำนวยการ

6. วิธีดำเนินการ (ต่อ)

ลำดับที่	กิจกรรม/ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลา ดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
	ดำเนินกิจกรรม		
4	4.1 การเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน - จัดทำแบบนิเทศภายใน	ต.ค.64-ก.ย. 65	ผู้อำนวยการ
	4.2 สังเกตการสอน	พ.ย.64-ก.ย. 65	
	4.3 การจัดสอนแทน - จัดทำแบบบันทึกการสอนแทน	พ.ย.64-ก.ย. 65	
5	ติดตาม กำกับ แก้ปัญหา เพื่อให้การปฏิบัติงาน เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ประสบผลสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์และนโยบาย	ต.ค.64-ก.ย. 65	ผู้อำนวยการ
6	สรุป รายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการ	กันยายน 2564	ครู

7. ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลา ตุลาคม 2564 ถึง กันยายน 2565

8. สถานที่ดำเนินการ

โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

9. ผู้รับผิดชอบ

นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน

10. งบประมาณดำเนินการ ค่าใช้จ่ายเป็นเงิน 1,000 บาท (หนึ่งพันบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ที่	กิจกรรม/รายละเอียด	งบประมาณที่ใช้ในโครงการ			
		ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	รวม
1	จัดทำแบบนิเทศภายใน	-	-	500	500
2	จัดทำแบบบันทึกการสอนแทน	-	-	500	500
รวม		-	-		1,000

11. การติดตามประเมินผล

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอน ประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู	1. การสังเกต 2. สอบถาม 3. ศึกษาเอกสาร	1. แบบบันทึกการนิเทศ 2. แบบรายงานผลการเรียนของผู้เรียน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน		

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

12.1 ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

12.2 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

13. ผู้จัดทำโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

14. ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

15. ผู้เห็นชอบโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

16. ผู้อนุมัติโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

โครงการกิจกรรมยกย่องครูผู้เป็นแบบอย่างที่ดี

1. ความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา

สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาข้อที่ 6 ของด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา
แนวทางการพัฒนาข้อที่ 6 ส่งเสริมการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ผลงานที่หลากหลาย

2. หลักการและเหตุผล

ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ และเป็นกลไกหลักของประเทศในการให้บริการสาธารณะ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ในท้องถิ่นทั้งยังมีหน้าที่และความรับผิดชอบสำคัญในอันที่จะบำบัดทุกข์บำรุงสุข และสร้างคุณภาพชีวิตให้แก่ ในท้องถิ่นโดยให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและท้องถิ่น การที่ประชาชนในแต่ละท้องถิ่นจะมีความเป็นอยู่ที่ดีมีความสุขหรือไม่ จึงขึ้นอยู่กับการประพฤติปฏิบัติของข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกคน

3. วัตถุประสงค์

- 3.1 เพื่อการยกย่องเชิดชูเกียรติ ผู้มีความซื่อสัตย์ มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ
- 3.2 เพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการปฏิบัติราชการ
- 3.3 เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับครู
- 3.4 เพื่อเป็นเกียรติและศักดิ์ศรีให้แก่ตัวเอง และบุคคลรอบข้าง

4. เป้าหมาย

- 4.1 เป้าหมายในการดำเนินการ ปีละ 1 ครั้ง
- 4.2 คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเพื่อเข้ารับการคัดเลือก
  - 4.2.1 เป็นพนักงานสังกัดกรมปกครองส่วนท้องถิ่น
  - 4.2.2 มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานในองค์กรติดต่อกันไม่น้อยกว่า 1 ปีนับถึงวันที่กำหนดส่งรายชื่อให้คณะกรรมการฯ
  - 4.2.3 ประพฤติปฏิบัติตนตามมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาข้าราชการ เป็นที่ประจักษ์ และปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มุ่งผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของทางราชการจนเป็น แบบอย่างที่ดีสมควรได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ
  - 4.2.4 ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษทางวินัย หรืออยู่ระหว่างถูกดำเนินการทางวินัย

5. ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น/แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

5.1 สอดคล้องกับแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ส่งเสริมสุขภาพพลานามัย กีฬานันทนาการสุนทรีย์ภาพ และห่างไกลยาเสพติด

5.2 สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและนันทนาการ กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพการศึกษา

6. วิธีดำเนินการ

ลำดับที่	กิจกรรม/ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
1	เสนอโครงการ เพื่อพิจารณา	ตุลาคม 2564	ผู้อำนวยการ
2	ประชาสัมพันธ์โครงการให้ทุกคนทราบ	ตุลาคม 2564	ครู
3	ประชุมครูในโรงเรียน ชี้แจง มอบหมาย แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ	ตุลาคม 2564	ผู้อำนวยการ
3	ดำเนินกิจกรรม	ต.ค. 64-ก.ย. 65	ผู้อำนวยการ
5	ประชุมคณะกรรมการ	ต.ค. 64-ก.ย. 65	ผู้อำนวยการ
6	สรุป รายงานผลการปฏิบัติงาน ต่อผู้อำนวยการ	กันยายน 2564	ครู

7. ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลา ตุลาคม 2564 ถึง กันยายน 2565

8. สถานที่ดำเนินการ

โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

9. ผู้รับผิดชอบ

นางสาวจิตารัตน์ มาตย์แทน

10. งบประมาณดำเนินการ

ค่าใช้จ่ายเป็นเงิน 1,000 บาท (หนึ่งพันบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ที่	กิจกรรม/รายละเอียด	งบประมาณที่ใช้ในโครงการ			
		ค่าตอบแทน	ค่าใช้จ่าย	ค่าวัสดุ	รวม
1	เอกสาร	-	-	500	500
2	อื่น ๆ	-	-	500	500
รวม		-	-	1,000	1,000

11. การติดตามประเมินผล

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
มีความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอน ประสิทธิภาพการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	1. การสังเกต 2. ศึกษาเอกสาร	แบบบันทึกการรายงาน

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

12.1 ครูมีความภาคภูมิใจในการได้รับการเชิดชูเกียรติ

12.2 ครูมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติราชการเพิ่มมากขึ้น

13. ผู้จัดทำโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

14. ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง .....

15. ผู้เห็นชอบโครงการ

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง .....

16. ผู้อนุมัติโครงการ

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง .....

โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. ความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา

สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาข้อที่ 1 ของด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ

แนวทางการพัฒนาข้อที่ 1 ติดตามการพัฒนาตามมาตรฐานและตัวชี้วัดทุกด้านอย่างเป็นระบบ

2. หลักการและเหตุผล

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ซึ่งเน้นในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพและ มาตรฐาน การศึกษา ทุกระดับตามหลักสูตรและส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือ ในการเรียนรู้ คณะกรรมการนโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองได้กำหนด เป้าหมาย ให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหลักจากการทดสอบระดับชาติ มีคะแนนเฉลี่ยมากกว่า ร้อยละ 50 และจุดเน้นที่ 3 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4 กลุ่ม สาระวิชาหลัก เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 5 กำหนดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4 กลุ่มสาระวิชาหลัก ให้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 3 ซึ่งจากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2563 ของกลุ่ม โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมือง พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลการประเมินต่ำกว่าระดับประเทศในหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ นอกจากนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 5 วิชาหลักทั้งประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึง ร้อยละ 50

กลุ่มโรงเรียน จึงได้ดำเนินการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว จึงกำหนดโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4 กลุ่ม สาระการเรียนรู้ขึ้น

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น ป. 6 และ ม. 3 ให้สูงขึ้น

3.2 เพื่อให้นักเรียนกลุ่มโรงเรียน มีความรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับจากพัฒนาคุณภาพการศึกษา มาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนของตนเอง

3.3 เพื่อนำผลการประเมินในระดับโรงเรียนมาเทียบเคียงกับการประเมินผลในระดับชาติ

4. เป้าหมาย

4.1 เชิงปริมาณ

4.1.1 นักเรียนชั้น ป. 6 และ ม. 3 กลุ่มโรงเรียนปางมะค่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่สูงขึ้น

4.1.2 นักเรียนชั้น ป. 6 และ ม. 3 กลุ่มโรงเรียนปางมะค่า ได้รับความรู้และประสบการณ์ตามวัตถุประสงค์

4.1.3 ร้อยละ 50 ของนักเรียนชั้น ป. 6 และ ม. 3 กลุ่มโรงเรียนปางมะค่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่สูงขึ้นเมื่อนำมาเทียบเคียงกับการประเมินผลในระดับชาติ

4.2 เชิงคุณภาพ

นักเรียนกลุ่มโรงเรียน มีคุณภาพและศักยภาพตามมาตรฐานสากล และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ ในกระบวนการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

5. ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น/แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

5.1 สอดคล้องกับแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ส่งเสริมสุขภาพพลานามัย กีฬานันทนาการสุนทรีย์ภาพ และห่างไกลยาเสพติด

5.2 สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและนันทนาการ กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพการศึกษา

6. วิธีดำเนินการ

รายการ/กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
ขั้นเตรียมการระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2564		
1. ประชุมชี้แจงผลการสอบ O-Net แก่ครูผู้สอน	พฤศจิกายน 2564	งานวิชาการ
2. วิเคราะห์คะแนนย้อนหลัง 3 ปี เพื่อศึกษา และพิจารณาจุดเด่นและจุดควรพัฒนา เป็นรายมาตรฐานและรายสาระ	พฤศจิกายน 2564	งานวิชาการ/ ครูวิชาการกลุ่ม
3. คัดเลือกนักเรียนตามศักยภาพ (เก่ง ปานกลาง อ่อน)	พฤศจิกายน 2564	งานวิชาการ/ ครูผู้สอน
4. จัดทำโครงการยกผลสัมฤทธิ์	พฤศจิกายน 2564	งานวิชาการ
5. ดำเนินการตามโครงการ	ธันวาคม-มกราคม 2565	ครูผู้สอน
ขั้นสรุปประเมินผล และรายงานระหว่างเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ 2565		
5. ประเมินผลและสรุปโครงการ	มกราคม 2565	งานวิชาการ
6. รายงานโครงการ	กุมภาพันธ์ 2565	งานวิชาการ

7. ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลา พฤศจิกายน 2564 ถึง กุมภาพันธ์ 2565

8. สถานที่ดำเนินการ

โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

9. ผู้รับผิดชอบ

นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน

10. งบประมาณดำเนินการ

ค่าใช้จ่ายเป็นเงิน 10,000 บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ที่	กิจกรรม/รายละเอียด	งบประมาณที่ใช้ในโครงการ			
		ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	รวม
1	ค่าอาหารนักเรียน	-	-	9,000	500
2	อื่น ๆ	-	-	1,000	500
รวม		-	-	10,000	10,000

11. การติดตามประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือ
<p>เชิงปริมาณ</p> <p>1. นักเรียนชั้น ป. 6 และ ม. 3 กลุ่มโรงเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่สูงขึ้น</p> <p>2. นักเรียนชั้น ป. 6 และ ม. 3 กลุ่มโรงเรียน ได้รับความรู้และประสบการณ์ตามวัตถุประสงค์</p>	สังเกต และตรวจสอบ	แบบสำรวจ
<p>3. ร้อยละ 50 ของนักเรียนชั้น ป. 6 และ ม. 3 กลุ่มโรงเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่สูงขึ้น เมื่อนำมาเทียบเคียงกับการประเมินผลในระดับชาติ</p> <p>เชิงคุณภาพ นักเรียนมีคุณภาพและศักยภาพ ตามมาตรฐาน และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในกระบวนการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น</p>	การตรวจสอบ สังเกต และสัมภาษณ์	แบบประเมิน

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนมีคุณภาพและศักยภาพตามมาตรฐาน และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในกระบวนการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

13. ผู้จัดทำโครงการ

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง .....

14. ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง .....

15. ผู้เห็นชอบโครงการ

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง .....

16. ผู้อนุมัติโครงการ

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง .....

โครงการพัฒนาการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา

1. ความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา

สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาข้อที่ 2 และ 3 ของด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ
แนวทางการพัฒนาข้อที่ 2 พัฒนาประสิทธิภาพของผลงานอย่างต่อเนื่อง
แนวทางการพัฒนาข้อที่ 3 รายงานผลการปฏิบัติงานของครูและนักเรียน

2. หลักการและเหตุผล

ระเบียบการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2562 ตามแนวหลักสูตร
แกนกลาง พุทธศักราช 2551 กำหนดให้โรงเรียนมีหน้าที่ประเมินผลตัดสินและอนุมัติผลการเรียน
ของนักเรียน ซึ่งเป็นกระบวนการหนึ่งของการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อนำผลการวัดและประเมิน
มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพ ทั้งวิธีการจัดการเรียนการสอน ตัวครูผู้สอนและนักเรียนให้เหมาะสม
มากยิ่งขึ้น

โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมือง ตระหนักถึงความจำเป็นของการวัดและประเมินซึ่งต้องทำควบคู่กันไป
ซึ่งจะทำให้สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร จึงได้จัดทำ
โครงการนี้ขึ้น

3. วัตถุประสงค์

- 3.1 เพื่อสร้างเครื่องมือวัดผลอย่างครอบคลุมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
- 3.2 เพื่อให้สามารถทราบความก้าวหน้าในการจัดการเรียนการสอน
- 3.3 เพื่อนำผลการวัดไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน
- 3.4 เพื่อจัดทำหรือจัดซื้อเอกสารแบบ ปพ. ต่าง ๆ
- 3.5 เพื่อให้นักเรียนและผู้ปกครองได้ทราบผลการเรียนและนำไปปรับปรุงตนเองต่อไป

4. เป้าหมาย

4.1 เชิงปริมาณ

- 4.1.1 โรงเรียนมีแบบทดสอบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ร้อยละ 100
- 4.1.2 โรงเรียนมีเอกสารการวัดและประเมินผล ร้อยละ 100

4.2 เชิงคุณภาพ

4.2.1 ร้อยละ 100 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้มีแบบทดสอบที่มีคุณภาพครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.2.2 ร้อยละ 100 ของนักเรียนและผู้ปกครองได้ทราบผลการเรียน

5. ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น/แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

5.1 สอดคล้องกับแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ส่งเสริมสุขภาพพลานามัย กีฬานันทนาการสุนทรียภาพ และห่างไกลยาเสพติด

5.2 สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและนันทนาการ กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพการศึกษา

6. วิธีดำเนินการ

ลำดับที่	กิจกรรม/ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
1	ประชุมคณะครู สืบหาข้อมูลข้อสอบที่เคยจัดทำมาแล้วในปีการศึกษาก่อน ๆ	ต.ค. 64	ผู้อำนวยการ
2	มอบหมาย แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ	ต.ค. 64	ผู้อำนวยการ
3	จัดทำโครงการและเสนอขออนุมัติ	ต.ค. 64	คณะครู
4	ดำเนินการ 4.1 จัดทำและจัดซื้อแบบ ปพ. ต่าง ๆ ตั้งแต่ ปพ. 1-9 4.2 จัดทำข้อสอบกลางปี ทั้งภาคปฏิบัติและภาคความรู้ 4.3 จัดทำข้อสอบปลายปี ทั้งภาคปฏิบัติและภาคความรู้ 4.4 ทดสอบกลางภาคเรียนทั้ง 2 ภาคเรียน	ต.ค. 64	คณะครู

6. วิธีดำเนินการ (ต่อ)

ลำดับที่	กิจกรรม/ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
5	ติดตาม กำกับ แก้ปัญหา เพื่อให้การปฏิบัติงาน เป็นไปด้วยความเรียบร้อย	ตุลาคม 2564 ถึง กันยายน 2565	ผู้อำนวยการ
6	สรุป รายงานผลการปฏิบัติงาน	ก.ย. 64	คณะครู

7. ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลา ตุลาคม 2564 ถึง กันยายน 2565

8. สถานที่ดำเนินการ

โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

9. ผู้รับผิดชอบ

นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน

10. งบประมาณดำเนินการ

ค่าใช้จ่ายเป็นเงิน 3,000 บาท (สามพันบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ที่	กิจกรรม/รายละเอียด	รายการรายจ่าย			
		ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	รวม
1	จัดทำและจัดซื้อแบบ ปพ. ต่าง ๆ ตั้งแต่ ปพ. 1-9	-	-	1,000	1,000
2	จัดทำแบบทดสอบ/ประเมิน ในภาคเรียนที่ 2/2564	-	-	1,000	1,000
3	จัดทำแบบทดสอบ/ประเมิน ในภาคเรียนที่ 1/2565	-	-	500	500
4	จัดซื้อแฟ้มเอกสาร	-	-	500	500
รวม		-	-	3,000	3,000

11. การติดตามประเมินผล

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
1. ครูจัดทำแบบทดสอบก่อน-หลังเรียน	1. สังเกต	1. แบบสังเกต
2. ครูจัดทำแบบทดสอบทุกกลุ่มสาระฯ	2. สอบถาม	2. แบบประเมินความพึงพอใจ
	3. สัมภาษณ์	3. แบบบันทึกการจัดกิจกรรม

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

12.1 ครูมีแบบวัดและประเมินผลที่ครอบคลุมหลักสูตร

12.2 นักเรียนรู้ผลการเรียนของตนเองและมีความกระตือรือร้นในการปรับปรุงตนเองต่อไป

13. ผู้จัดทำโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

14. ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

15. ผู้เห็นชอบโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

16. ผู้อนุมัติโครงการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

โครงการจัดนิทรรศการทางการศึกษา

1. ความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา

สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาข้อที่ 4 ของด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ

แนวทางการพัฒนาข้อที่ 4 จัดนิทรรศการเชิงชุมชนและเผยแพร่ความภาคภูมิใจให้กับบุคคลทั่วไป

ทราบ

2. หลักการและเหตุผล

การจัดนิทรรศการเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการกระตุ้นให้ผู้คนสนใจในสิ่งที่ต้องการจัดแสดง และเป็นวิธีที่เปิดโอกาสให้ผู้ชมหรือประชาชนได้เข้ามาเรียนรู้ในโอกาสพิเศษหรือหาชมได้เพียงครั้งคราวเท่านั้น โดยการจัดนิทรรศการหมุนเวียนทางวิชาการสามารถเป็นเวทีที่เปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนของโรงเรียนสังกัดเทศบาล ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการและประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนโดยรอบโรงเรียนได้รับทราบข้อมูลของโรงเรียนและเข้ามาชมผลงานของครูและนักเรียนโรงเรียนได้

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้หรือแสดงผลงานของครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้แก่นักเรียนผู้ปกครองและชุมชน

3.2 เพื่อจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงความสามารถด้านต่างๆ

3.3 เพื่อประชาสัมพันธ์ให้โรงเรียนเป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนมากยิ่งขึ้น

4. เป้าหมาย

เป้าหมาย	จำนวน	หน่วยนับ
จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการจำนวนทั้งสิ้น	1,560	คน
นักเรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาล	959	คน
บุคลากรสายวิชาการ.....	52	คน
บุคลากรสายสนับสนุน.....	29	คน
ประชาชน/สังคม.....	500	คน

4. เป้าหมาย (ต่อ)

เป้าหมาย	จำนวน	หน่วยนับ
ประชาชน/สังคม.....แขกผู้มีเกียรติ.....	20	คน
ศิษย์เก่า.....	-	คน
เป้าหมาย	จำนวน	หน่วยนับ
องค์กร/ระบบบริหารจัดการ.....	-	ระบุหน่วยนับ...
หลักสูตร.....	-	ระบุหน่วยนับ...
อื่น ๆ	-	คน

5. ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น/แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

5.1 สอดคล้องกับแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ส่งเสริมสุขภาพพลานามัย กีฬานันทนาการสุนทรีย์ภาพ และห่างไกลยาเสพติด

5.2 สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและนันทนาการ
กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพการศึกษา

6. วิธีดำเนินการ

กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
ชั้นวางแผนงาน (P) 1. ประชุมการวาง แผนการดำเนินงาน		↔										
ชั้นดำเนินการ (D) 1. ดำเนินการตามแผน			↔									
ชั้นสรุปและประเมิน ทักษะ (C) 1. สรุปผลการดำเนิน กิจกรรม				↔								
ชั้นปรับปรุงตามผลการ ประเมิน (A) 1. นำผลการประเมิน มาปรับปรุงครั้งต่อไป					↔							

7. ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลา ตุลาคม 2564 ถึง กันยายน 2565

8. สถานที่ดำเนินการ

โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

9. ผู้รับผิดชอบ

นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แทน

10. งบประมาณดำเนินการ

ค่าใช้จ่ายเป็นเงิน 47,000 บาท (สี่หมื่นหกพันห้าร้อยบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลำดับ	รายการ	จำนวน (บาท)
1	ค่าใช้จ่าย	
	- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม แขกผู้มีเกียรติ (25 บาท x 20 คน)	1,000
	- ค่าเช่าเครื่องเสียงและเครื่องดนตรี	16,000
	- ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	2,000
2	ค่าวัสดุ	
	- ค่าวัสดุตกแต่งสถานที่กิจกรรม	-
	1) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	1,000
	2) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	1,000
	3) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์	1,000
	4) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	1,000
	5) กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	1,000
	6) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	1,000
	7) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี	1,000
	8) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	1,000
	- ค่าของรางวัลในการแข่งขัน/การประกวด	20,000
	รวมเป็นค่าใช้จ่ายโดยประมาณ	47,000
	(หมายเหตุ. ถัวเฉลี่ยทุกรายการ)	

11. การติดตามประเมินผล

ปริมาณ	คุณภาพ	เวลา	ต้นทุน
1. นักเรียนโรงเรียน เข้าร่วมชม นิทรรศการไม่น้อยกว่าร้อยละ 60	ความพึงพอใจโดยรวม ต่อการเข้าร่วมกิจกรรม ระดับปานกลางขึ้นไป	จัดโครงการได้ ตามระยะเวลา ที่กำหนดไว้ใน แผนฯ	ใช้ภายใน งบประมาณ ที่กำหนดไว้ ในแผนฯ
2. นักเรียนและประชาชนทั่วไป เข้าร่วมกิจกรรม ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 ของค่าเป้าหมาย	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80		

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

12.1 ครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้เผยแพร่ความรู้หรือแสดงผลงานแก่นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

12.2 นักเรียนได้แสดงความสามารถด้านต่างๆ

12.3 โรงเรียนเป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนมากยิ่งขึ้น

13. ผู้จัดทำโครงการ

ลงชื่อ.....
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
(.....)

ตำแหน่ง .....

14. ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ.....
(.....)

ตำแหน่ง .....

15. ผู้เห็นชอบโครงการ

ลงชื่อ.....
(.....)
ตำแหน่ง .....

16. ผู้อนุมัติโครงการ

ลงชื่อ.....
(.....)
ตำแหน่ง .....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

การเผยแพร่ผลงานวิจัย

ธิดารัตน์ มาตย์แทน และอุรสา พรหมทา. (2566). แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 11(42), มกราคม-มีนาคม.

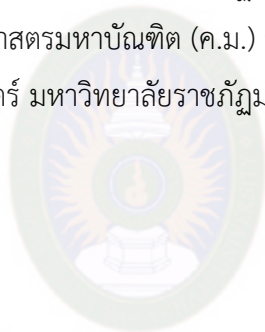
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล นางสาวธิดารัตน์ มาตย์แพน
วัน เดือน ปีเกิด วันที่ 15 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2537
ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 134 หมู่ 13 ตำบลแก่งเลิงจาน อำเภอเมือง
จังหวัดมหาสารคาม 44000
E-mail mattanthidarat@gmail.com

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2560 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2564 ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY